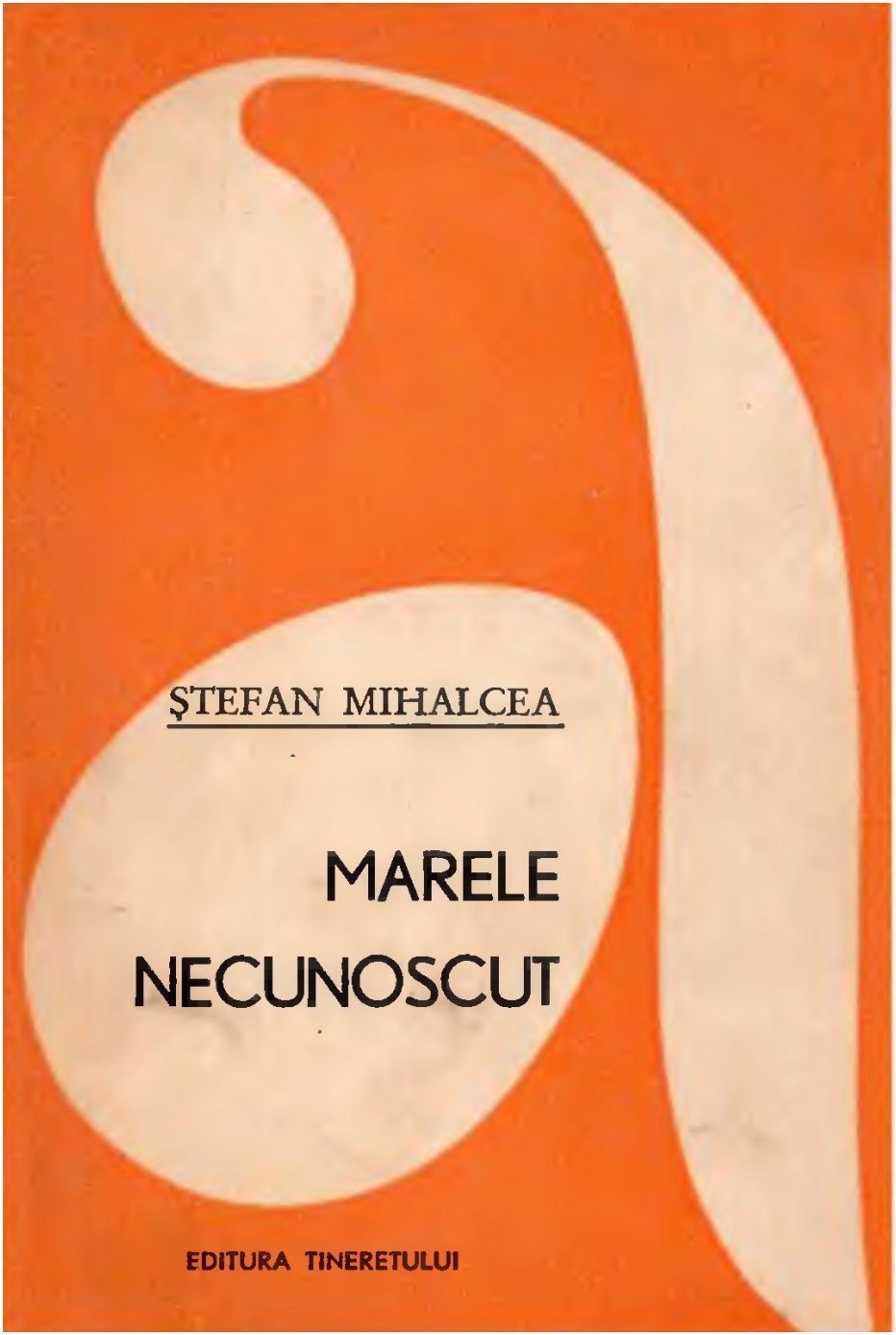
ȘTEFAN MIHALCEA
MARELE
NECUNOSCUT
EDITURA TINERETULUI

ŞTEFAN MIHALCEA

MARELE NECUNOSCUT

ROMAN

EDITURA
TINERETULUI

Persoanele şl faptele descrise în acest roman sunt imaginare.
Orice asemănare cu vreo persoană în viaţă, sau decedată, este cu totul neintenţionată.
Mărturisim totodată că ne-am luat unele libertăţi, impuse de acţiune, atât în ceea ce priveşte plasarea acesteia la Constanţa, cât şi în unele întreprinderi sau instituţii, reale sau fictive, din respectivul oraş.

AUTORUL

CAPITOLUL ÎNTÂI

— Un interviu ratat
— O servietă galbenă

Gorun se uită la ceas. Făcu semn unui taxi şi, înainte ca şoferul să fi oprit, sări în maşină.

— În port! Cât de repede poţi! – strigă el şoferului. Şi dacă vom sosi teferi, voi şti să-ţi mulţumesc că nu mi-am găsit un sfârşit fără glorie.

Şoferul dădu din cap în semn că a înţeles şi în curând torsul precipitat al motorului arăta că unul din taloanele permisului de conducere era în primejdie să treacă în alte mâini.

Rezemat de spătarul banchetei, reporterul zâmbi amintindu-şi de laconica misivă, care îi fusese înmânată din partea redactorului şef, Ioan Petrescu.

„BB-ll-diva”

I.P.

Asta însemna să şeful îi cerea să ia un interviu celebrei cântăreţe Flora Rotello, pasageră pe Blue Bird ce urma să acosteze la orele unsprezece. Achită cursa, apoi îşi făcu loc cu umerii şi coatele ca să poată pătrunde în primele rânduri ale mulţimii.

Ajuns în faţă, Gorun se opri, aruncă o privire fugară şi zări ceea ce se aşteptase să găsească: un grup destul de mare, format din reporterii şi corespondenţii diferitelor ziare din capitală şi provincie.

Privirea lui Gorun fu atrasă de oamenii de serviciu de la hoteluri. Brusc, chipul reporterului se lumină. Se îndreptă grăbit spre delegaţii hotelurilor şi se apropie de acela pe a cărui şapcă scria cu litere aurite „CONTINENTAL” şi cu care avu o scurtă, dar convingătoare convorbire. Ca urmare, acesta făcu semn şi unul din oamenii de serviciu ai hotelului se grăbi spre el.

— Tovarăşe Popa, eşti la dispoziţia tovarăşului Gorun. Îţi va spune ce ai de făcut – zise delegatul hotelului *Continental.*

— Va trebui să mă însoţeşti, spuse reporterul

depunându-i cu discreţie în mână o sumă, pe care Popa o evaluă just, numai după pipăit, în timp ce o băga grăbit în buzunar.

— Până la capătul lumii, tovarăşe – sună consimţământul său, plin de un entuziasm nestăvilit, simţindu-şi buzunarul ceva mai greu decât cu un minut mai înainte.

— Nu mergem atât de departe, ci numai până la camionul de bagaje al hotelului. Şi, zicând acestea, reporterul se îndreptă grăbit spre locul de parcare al maşinilor, urmat îndeaproape de Popa.

Peste câteva minute, Gorun apăru din nou în primele rânduri ale mulţimii, îmbrăcat în uniforma hotelului *Continental.* În mână ţinea, ferit, bliţul cu care se înarmase la plecarea de la redacţie. Aruncă, din nou, o privire cercetătoare în jur şi tresări, uimit, la vederea unui bărbat înalt, bine clădit, ce privea nepăsător înaintea sa, spre liniile masive ale vasului *Blue Bird.* Alţi doi bărbaţi, nu departe de acesta şi care nu prea arătau în largul lor îmbrăcaţi civil, îl făcură pe Gorun să zâmbească.

Gorun se apropie pe nesimţite de căpitanul Gorduz şi duse mâna la cascheta ce purta inscripţia hotelului *Continental.*

— Aşteptaţi pe cineva, căpitane? – întrebă el numai zâmbet. De bună seamă vreo mătuşă, căci povestea cu unchiul nu mai prinde.

Căpitanul Gorduz nu păru nicidecum surprins că-l vede. Se prefăcu că nici nu observă ciudata-i îmbrăcăminte.

— Că aştept pe cineva, ai ghicit, spuse el domol, numai că nu aştept nicio mătuşă. Adevărul este că bunul meu unchi Tudor vine din America, după o absenţă de treizeci de ani, chemat de dorul de ţară şi că să-şi cunoască nepotul pe care nu l-a văzut niciodată.

Reporterul ar fi putut să jure că acesta va fi răspunsul. Unchiul Tudor era o glumă veche de-a căpitanului Gorduz, cu care răspundea, invariabil, ori de câte ori era întrebat în situaţii asemănătoare. Adevărul adevărat era că unchiul

Tudor dormea somnul drepţilor de mai bine de zece ani, într-unul din cimitirele oraşului.

— Te prinde de minune! – continuă căpitanul, privindu-l de sus în jos. Nu am ştiut că se dă un bal mascat ziua în amiaza mare, la sosirea vaporului, altfel îmi căutam şi eu un costum mai potrivit. Cum mi-ar fi stat scafandru?

Ochii căpitanului avură o sclipire jucăuşă, în timp ce reporterul luă o mină amărâtă.

— Viaţa şi-a întors faţa de la mine, spuse candid reporterul. Am părăsit gazetăria şi m-am făcut hamal, în speranţa că unchiul din America al vreunui bun prieten va avea curajul să-şi încredinţeze bagajele mâinilor mele oneste.

— Întotdeauna ţi-am admirat rarele-ţi momente de sinceritate, Radule. Voi,reporterii…

— Să-i lăsăm pe reporteri şi mai bine să întreb ceva: o cunoşti pe Flora Rotello?

Căpitanul dădu din cap.

— Ea m-a adus în halul acesta. Filip se căsătoreşte astăzi, tocmai astăzi, de parcă ar fi intrat zilele în sac!

— Nu văd legătura.

— În locul lui Filip iau eu interviul artistei. Ce ştii despre ea?

— Flora Rotello, pe adevăratul ei nume Edith Robbins, 26 ani, blondă, ochii albaştri, unu şaizeci şi şase înălţime, nas potrivit…

— Gură potrivită, barba rade, semne particulare nu are, îl întrerupse reporterul.

— A debutat, continuă netulburat căpitanul Gorduz, acum şapte ani la Olympia, unde şi-a cucerit renumele, care a făcut-o cunoscută pe toate meridianele şi paralelele globului. În ciuda vieţii oarecum retrase, numele ei a fost pomenit în surdină cu prilejul crahului băncii Field, în urma căruia directorul şi-a pus capăt zilelor. Îi plac florile, câinii, poveştile romantice şi fuge de publicitate. Este în trecere prin oraşul nostru, unde va sta totuşi două-trei zile,

după care, începând cu capitala, va cânta în câteva oraşe. Nu este căsătorită şi nu are impresar. Femeia aceasta frumoasă şi cu o voce cum nu s-a mai auzit demult îşi vede singură de afaceri. Călătoreşte însoţită numai de o femeie în vârstă, garderobieră, machior, fată în casă, secretară şi damă de companie în acelaşi timp. Pare ciudat, însă călătoreşte într-o cabină de clasa a doua. I s-a reţinut un apartament la hotelul *Continental.*

— Mulţumesc, aproape că nu mai am nevoie să-i iau interviul. Acum te las să-ţi întâmpini unchiul cel mult aşteptat, iar eu mă duc să-mi port calvarul, spuse reporterul îndepărtându-se, deoarece Blue Bird se alipise de chei.

Flora Rotello stătea rezemată de balustrada punţii de la clasa a doua şi privea amuzată, cu un surâs fugar, la furnicarul de oameni de pe chei şi la forfota din jurul ei.

— Miss Rotello? Vă rog să mă scuzaţi!

Artista tresări şi se întoarse cu o uşoară încruntare, deşi tonul fusese respectuos, iar atitudinea tânărului hamal, care se apropiase pe nesimţite, era corectă.

— Vii pentru bagaje? – întrebă ea cu glasul melodios şi cu o mirare reţinută, auzind că i se vorbeşte englezeşte.

Radu Gorun clătină capul a tăgadă şi arătă tăcut spre grupul ziariştilor de pe chei, care începuse să se agite.

— S-ar părea că au mare poftă să pună ghearele pe cineva, rosti ea.

— Au adulmecat prada, zise Gorun.

— Dacă despre mine este vorba, nu voi fi o pradă prea uşoară.

— Pe mine mă vor. Le-am luat-o înainte, adăugă reporterul, văzând privirea nedumerită a artistei, dând la iveală bliţul pe care-l ţinuse până atunci cu o mână la spate.

Flora Rotello îl privi câteva secunde cu un amestec de neîncredere şi, poate, i se păru lui, cu puţină simpatie. În glasul ei prinseră să uguie nişte hulubi şi râsul ei, reţinut

la început, se revărsă ca o melodie.

— Să mergem mai bine în cabina mea, unde voi răspunde cu plăcere întrebărilor, spuse ea contenind din râs.

Reporterul se înclină tăcut şi o urmă.

Între timp, căpitanul Gorduz urcase puntea de debarcare, urmat de cei doi subordonaţi. La capătul punţii îl întâmpină comisarul vasului.

— Sunt căpitanul Gorduz.

— Smeaton, comisarul bordului, se prezentă acesta la rândul său, după ce cercetă, profesional, legitimaţia. – Am primit mesajul dumneavoastră şi omul de care vă interesaţi se află pe bord. A fost tot timpul obiectul celei mai stricte şi mai discrete supravegheri. Sunt sigur că nu bănuieşte nimic. Iată-l! Individul acela în haine sport, cu o valiză în mână.

Printre călătorii care se îndreptau spre debarcader, se ivise un bărbat într-un costum sport. Înainta liniştit, purtând în mână o mică valiză.

Era tocmai în dreptul comisarului bordului, când o voce din dreapta răsună în româneşte:

— Birău! Ia te uită ce surpriză!

Bărbatul cu valiza întoarse brusc capul, se opri fără voie, apoi îşi muşcă buzele şi vru să plece mai departe.

— Domnule Birău, nu-ţi mai recunoşti prietenii?

Vocea răsună în imediata lui apropiere şi o mână grea i se puse pe umărul drept. Cel strigat tresări şi vru să treacă mai departe, dar căpitanul Gorduz i se puse în cale.

— Nu am cinstea să vă cunosc, domnule. Sunt obiectul unei regretabile confuzii.

Omul vorbea româneşte cu un puternic accent străin, iar glasul îi trăda o uşoară iritare.

— Martin Birău, nu eşti victima nici unei confuzii!

— Domnule, mă numesc John Cluceru, de la firma Osborne şi Barlee, agentură de bursă. Domnul comisar al bordului poate să confirme. Actele pe care le posed

dovedesc cele ce afirm. Cât despre acest domn Bir… Birou, sau cum dracu îi mai spuneţi, nu am auzit niciodată! Iar dacă vreţi să glumiţi, vă sfătuiesc să o faceţi în cercul cunoştinţelor dumneavoastră! Găsesc gluma deplasată, cu atât mai mult, cu cât nu astfel visam să fiu întâmpinat la înapoierea în ţară după o absenţă de douăzeci de ani!

Tonul trăda o indignare care, pe măsură ce el vorbea, făcea loc unei mânii abia reţinute.

— Oricum te-ai numi acuma, domnule Birău, apăsă pe cuvântul domnule, am un mandat de arestare pe adevăratu-ţi nume, sub acuzarea de…

Căpitanul nu apucă să termine, căci străinul îi trimise o puternică directă în stomac, care îl făcu să se încovoaie. Într-o fracţiune de secundă, Martin Birău se răsuci pe călcâie, aruncă valiza în capul unuia din oamenii lui Gorduz, care se postaseră la spatele său şi, profitând de faptul că şi celălalt se aplecase instinctiv, zbură printre ei şi o rupse la fugă, izbind lumea în dreapta şi în stânga.

Gorduz îşi reveni imediat şi porni în urmărirea fugarului, urmat de comisarul vasului şi de cele două ajutoare. Răsunară fluierături, chemări grăbite, strigăte, iar mulţimea înspăimântată căuta să se dea la o parte din calea urmăritului şi urmăritorilor.

Birău, care luase un avans apreciabil, vru să coboare spre puntea inferioară, dar i se puseră în cale, ieşiţi ca din pământ, câţiva marinari, care înaintau ameninţători. Coti brusc şi o luă la fugă înspre sectorul cabinelor de clasa a 2-a încolţit de urmăritori şi asurzit de fluierături şi de strigăte.

Radu Gorun auzise şi el strigătele. Tocmai coborâse scara de la capătul culoarului şi aştepta ca artista să-şi prindă bareta la un pantof. Luând artista de braţ, o trase brusc în umbra scării. Sus, în plină lumină, apăruse un bărbat. Se oprise o secundă spre a-şi mai trage răsuflarea şi, la o nouă fluierătură, năvăli pe scară ca un bolid. Ajunsese deja la piciorul scării şi, înainte de a se lansa în

semiîntunericul coridorului, se uită o clipă în sus. Urmăritorii nu apăruseră încă. Vru să îşi ia avânt, dar o umbră i se ivi în faţă.

— Pari cam grăbit, mister!

Deşi sunase englezeşte, vocea nu prevestea nimic bun.

Trase o înjurătură românească şi duse cu iuţeală mâna la buzunarul interior al hainei. Un pumn ca repezit de o catapultă îi pistonă bărbia, curmându-i gestul abia schiţat. Capul îi fu aruncat înapoi şi o clipă fu gata să-şi piardă cunoştinţa. Lansă deznădăjduit dreapta spre stomacul adversarului, dar, oricât de repede făcu mişcarea, reporterul eschivă şi, în acelaşi moment, lovi. Dar de data aceasta lovitura nu mai avu efectul dorit, îl găsi pe Birău pregătit. Reporterul îşi simţi mâna smulsă din umăr, iar pământul îi fugi de sub picioare; un salt prin aer şi fu proiectat la doi metri. Birău, liber acum, dădu să sară peste corpul lungit la picioarele sale. Un gest fulgerător şi piciorul drept îi fu prins ca într-un cleşte; o smucitură bruscă deasupra călcâiului, cu o sincronă contră pe rotulă şi se întinse pe podea, blestemând, cu genunchiul aproape smuls din încheietură.

Reporterul, dintr-o săritură, fu în picioare, în timp ce căpitanul Gorduz, care asistase la sfârşitul luptei, gata să intervină, punea cătuşele lui Birău.

— Gorune, ai făcut o treabă bună, zise Gorduz gâfâind şi întinzând mâna spre locul unde îl ştia pe reporter. Rămase însă cu mâna întinsă în gol, căci reporterul, nu mai era acolo.

După scurt timp apăru şi Gorun, cu o înfăţişare de parcă ar fi stat sub un burlan pe o ploaie torenţială.

— Femeia este tot femeie! – rosti el sentenţios.

— Vorbeşti de miss Rotello? – întrebă Gorduz.

— S-a încuiat în cabină şi nu vrea să deschidă nici în ruptul capului. Ţipă şi bate din picioare, în dosul uşii, ca apucată de istericale. Nu mi-am închipuit niciodată că o privighetoare poate să cârâie ca o gaiţă. A stricat toată

poezia! Şi ce va spune tovarăşul Petrescu? Mă tem că mi-am stricat aparatul, spuse Gorun ridicând aparatul fotografic de jos. — Aşa arată unchiul tău? – întrebă Gorun, arătând spre Birău, care, încadrat de cele două ajutoare ale căpitanului, urca anevoie scara spre punte.

Căpitanul Gorduz făcu afirmativ din cap.

— Ascultă, toate rubedeniile tale cunosc judo? – mai întrebă reporterul, frecându-şi umărul drept.

— Nu, numai unele specimene mai rare. Acesta cu care ţi-ai încercat puterile se numeşte Martin Birău şi a evadat. Este urmărit pentru cel puţin două crime şi nu mai ştiu câte jafuri. În orice caz, este o captură interesantă.

— Ceva în legătură cu Marele Necunoscut?

— Haida de! – exclamă Gorduz. Ai uneori nişte idei tare ciudate... Ce poate avea de a face Marele Necunoscut cu un evadat?

— O! Nimic, într-adevăr – răspunse cu convingere reporterul. Ştii, de când cu această afacere te simţi înclinat să-l vezi pe Marele Necunoscut amestecat în toate.

În seara aceleiaşi zile, mister Smeaton, comisarul vasului *Blue Bird,* intră şi se instală la o masă mai retrasă a restaurantului *Pescăruş* din împrejurimile portului, frecventat mai ales de oamenii mării. Pe masă depuse o servietă din material plastic, imitaţie de piele de crocodil, de culoare galbenă.

De îndată ce ospătarul, care deservea raionul respectiv, se prezentă, îi ceru într-un amestec poliglot, la a cărui bază erau nu mai puţin de patru limbi, să i se servească ceva de mâncare. Mai întâi de toate, însă, să i se aducă „tzuica and soda”, ceru el, repetând numele băuturii. De la prima vedere nuanţa violacee a nasului lui mister Smeaton dovedea că posesorul acestui apendice era un cunoscător al tuturor băuturilor indigene din ţările pe al căror ţărm pusese piciorul.

Lui mister Smeaton i se înmânase înainte de îmbarcare

un cec şi un plic. Cecul era pentru el. Plicul trebuia să-l poarte tot timpul asupra sa, apoi, la debarcarea în portul românesc, urma să-l depună, încuiat într-o servietă galbenă, pe o anumită masă, dintr-un restaurant anumit. Destinatarul va trimite pe cineva să ia plicul odată cu servieta. Restul nu-l mai privea.

Între timp, ospătarul, care intuise profesional, mai mult decât înţelesese ce i se ceruse, aduse o sticlă de veritabil whisky scoţian, fără sifon.

Cercetă liniştit sticla, cu ochi de cunoscător, apoi ciocnind cu un deget eticheta acesteia, făcu un gest de refuz.

— Tzuica and soda! – rosti el uitându-se ţintă la ospătar.

Ospătarul, fără să rostească un cuvânt, luă sticla de whisky şi se îndreptă spre bar. În acest moment trecu pe lângă masa ocupată de el un bărbat corpolent, trecut de prima tinereţe, care se aşează la o masă din raionul vecin.

Noul client era Ioan Petrescu, redactor şef la „Drum Nou”. Comandă un meniu pe măsura proporţiilor sale şi o sticlă de vin. Până fu servit, cercetă localul cu o privire indiferentă, după care păru absorbit de studiul unui prospect al unei expoziţii româneşti, de antichităţi, care urma să se deschidă în curând în străinătate.

Abia începuse redactorul şef să mănânce, când ospătarul care luase comanda de la comisar se întoarse la masa acestuia şi depuse în faţa lui mister Smeaton o sticlă de ţuică de Văleni şi un sifon mare.

— Am pierdut săptămână trecută perechea acestui buton, am stat la această masă. M-ai servit tot dumneata. Şi spunând aceste cuvinte – singurele pe care le cunoştea – într-o românească aproape corectă,
Smeaton arătă ospătarului butonul manşetei stângi a cămăşii. Era un buton de mărime obişnuită, pe al cărui email era imprimată o ancoră, de care era prinsă o inimă străpunsă de o săgeată.

Ospătarul nu păru de fel mirat că mister Smeaton

pierduse un buton de manşetă, în acelaşi local, cu o săptămână mai înainte.

— Regret, domnule, dar şi fratele meu are unul identic, la manşeta dreaptă – rosti ospătarul.

Ospătarul se îndepărtă cu un mers uşor, iar comisarul îşi turnă liniştit de băut într-un pahar mare, atent să nu depăşească dozajul: trei sferturi ţuică şi un sfert sifon. Odată paharul umplut ochi, dădu de duşcă o cantitate, care dovedea nu numai deosebita apreciere pe care o dădea acestei băuturi, ci şi un antrenament metodic.

În timp ce mister Smeaton mai materializa, sorbind acum pe îndelete, slăbiciunea pe care o avea pentru băutura din faţa sa, ospătarul ridică receptorul telefonului, care se găsea într-o nişă lângă bar, formă un număr şi aşteptă ca cel chemat să se prezinte. Deoarece numărul chemat nu răspunse, formă un alt număr şi de data aceasta la capătul firului se prezentă cineva.

— Alo, Marga?... Te-ai culcat?... Încă nu?... Ascultă, am o inspiraţie! Ce-ar fi să luăm masa la douăsprezece?

După ce ascultă câteva momente ce îi spunea Marga, ospătarul depuse receptorul în furcă şi îşi văzu de treabă. Peste douăzeci şi cinci de minute, dintr-un grup de câteva persoane, care tocmai intrau în local, se desprinse un bărbat de talie mijlocie, îmbrăcat într-un sacou în carouri, despicat la spate, pantaloni strâmţi, din catifea verde, pantofi cu talpa dublă.

Cu un mers săltat, legănând umerii căzuţi şi traşi în faţă, se îndreptă fără şovăială spre masa a douăsprezecea. Ajuns în dreptul acesteia se aşeză, fără să ceară voie, cu toate că mai erau câteva mese neocupate.

Mister Smeaton păru că nici nu-l bagă în seamă şi îşi turnă liniştit încă un pahar de ţuică cu sifon. Tânărul părea să fie un obişnuit al localului, căci, fără să fi comandat ceva, ospătarul care îl servise pe comisar îi aduse un coniac dublu.

După vreo cinci minute de ignorare reciprocă, în care

timp ambii comeseni îşi făcură de lucru cu băuturile respective, noul venit se ridică să plece. Zgomotul scaunului tras îl făcu pe Petrescu să-şi ridice ochii şi să arunce o privire spre cel ce se îndepărta.

„Aş fi putut jura” – îşi zise redactorul şef – „că tânărul acesta nu ducea nimic în mână la venire”. Apoi începu să mănânce din nou. După câteva secunde, aruncă o privire furişă la masa vecină şi-l văzu pe comisar uitându-se după tânărul ce se depărta ducând cu sine servieta galbenă. Ioan Petrescu achită imediat nota de plată şi numai după aceea îşi reluă cina întreruptă.

Când mister Smeaton părăsi, nu peste mult timp, localul, redactorul şef îl urmă îndeaproape.

CAPITOLUL AL DOILEA

— O *predică*
— *Un album*
— *Perspective sumbre*

A doua zi, după arestarea lui Birău, Radu Gorun sosi la redacţie cu cinci minute întârziere din cauza autobuzului.

Era o dimineaţă mohorâtă, cu nori care pluteau ameninţători, prevestitori de ploaie.

Chipul lui Gorun se posomorî ca vremea de afară când, de cum intră pe uşă, unul din colegii de birou îl înştiinţă că „şeful” a întrebat în două rânduri de dânsul şi că a „dispus” ca reporterul să se prezinte la el imediat ce va sosi. Gorun se aştepta la o spălătură zdravănă, deoarece Petrescu era necruţător în materie de punctualitate.

— Stai! Nu-mi spune nimic! Lasă-mă să ghicesc!... Autobuzul a avut o pană. Nu, asta a fost săptămână trecută. De data aceasta este rândul taxiului, dacă nu mă

înşel – îl luă în primire şeful, de cum îl văzu pe Gorun că deschide gura.

— Oricum ar fi de bine ticluită povestea dumitale, ţin să te asigur pentru a suta oară, dacă nu mă înşel, că eu nu cred în poveşti.

Tovarăşul Petrescu se opri şi se uită cu o privire provocatoare la reporter. Pauza dură exact cât Gorun numără în gând până la douăzeci.

— Punctualitatea este trăsătura dominanta a oamenilor de caracter. Toţi oamenii cu adevărat mari au fost oameni de caracter.

Redactorul şef tăcu, mai trase câteva fumuri repezi, apoi stinse ţigara cu un gest plictisit.

— Vorbeam de oamenii mari, reluă el. Ştii dumneata de ce oamenii mari au fost cu adevărat mari? Să-ţi spun tot eu, şi se avântă pentru a zecea oară, poate, în dezvoltarea subiectului său favorit, în care timpul, preţuirea acestuia şi condescendenţa jucau rolul principal.

Radu Gorun nu-l mai asculta demult. După un timp reveni la realitate şi, riscând o privire furişă spre şeful său, căută să prindă şirul vorbelor acestuia.

— Ţi-am citit articolul. Mda, merge cumva, îşi ţuguie buzele, deşi dacă am sta să-l analizăm... Şi gestul pe care îl făcu, tăind aerul cu mâna, arăta inevitabila catastrofă ce s-ar fi întâmplat, dacă cineva, cu mai puţin spirit critic decât dânsul chiar, şi-ar fi făcut de lucru cu articolul respectiv.

— Trebuia cumva mai viu, mai colorat. Mai ales că nu imaginaţia îţi lipseşte. Mă îndoiesc că ai avut timp să afli de la artistă atâtea fraze şi date, când dumneata te jucai de-a hoţii şi vardiştii. Eşti ferm convins că nu ar fi putut căpitanul Gorduz şi cu cele două ajutoare ale sale, inclusiv oamenii vasului, să-l prindă şi fără largul concurs al dumitale? Ce te faci dacă Flora Rotello va dezminţi datele pe care le-ai trecut în interviul, fictiv, pe care l-ai scris?

— Nu va putea dezminţi, deoarece datele sunt riguros exacte. Le-am cules de la căpitanul Gorduz înainte de

sosirea vaporului.

— Să admitem că ar fi aşa – consimţi Petrescu. Ni s-a recomandat să începem publicarea unei serii de articole, atât pentru pregătirea şi informarea opiniei publice, cât şi pentru liniştirea ei. Va trebui să dezminţim unele zvonuri alarmante. Va trebui să curmăm din rădăcini mitul de care începe să fie înconjurat acel funest personaj, căruia i se pun în sarcină felurite isprăvi. Mda, tenebroase; acesta este cuvântul, dacă nu mă înşel.

— Doriţi să scriu o serie de articole...

— Admir puterea dumitale de pătrundere, îl întrerupse redactorul şef şi uşorul lui ton batjocoritor nu-i scăpă reporterului. Cunoşti, de bine, de rău, câteva lucruri în legătură cu personajul al cărui nume este astăzi pe buzele tuturor celor ce vorbesc pe la colţuri, sau prin bodegile din port. Am socotit să scrii dumneata acea serie de articole, al căror subiect să-l formeze Marele Necunoscut, deoarece...

Soneria telefonului îl întrerupse pe Ioan Petrescu, care ridică receptorul şi ascultă câteva secunde.

— Da!... Da!... Desigur!.. Numai o clipă – spuse el, apoi acoperind receptorul cu palma se adresă reporterului: E pentru dumneata. Îţi telefonează căpitanul Gorduz.

— ...îmi cere să merg la el la orele zece şi treizeci, să-mi comunice un fapt important.

— Nici că se putea mai bine. Chemarea vine la timpul potrivit. Prezintă căpitanului Gorduz sincerele mele felicitări pentru succesul de ieri.

Reporterul se înclină tăcut şi se îndreptă spre ieşire. Nu îi trebui mult timp până ajunse în faţa intrării unde, după ce îşi arătă legitimaţia, pătrunse în coridoarele instituţiei.

Ori de câte ori păşea pe tăcutele coridoare, Gorun nu-şi putea opri sfiala care îl prindea, la vederea atâtor uşi, în dosul cărora minţi agere combinau, calculau şi descurcau iţele încâlcite ale cine ştie căror fapte, de cele mai multe ori sortite să rămână necunoscute marelui public.

Erau orele zece şi douăzeci şi nouă, când reporterul

bătu la uşa cu numărul 146. La invitaţia ce răsună dinăuntru, păşi în biroul căpitanului Gorduz.

— Ia loc, Gorune – îl invită căpitanul, ridicând ochii de pe un dosar pe care îl studia la venirea reporterului. Iartă-mă o clipă, mai spuse el reluând cititul.

Reporterul se instală comod într-unul din cele două fotolii care se aflau în faţa mesei de lucru. Aprinse o ţigară şi se uită în jurul lui, ca unul ce nu are nimic de făcut decât să aştepte.

— Sper că nu te-ai plictisit – spuse după un timp căpitanul, închizând dosarul şi punându-l în partea dreaptă a biroului. Ce mai face tovarăşul Petrescu? Desigur că trebuie să fie entuziasmat de interviul care l-ai luat Florei Rotello?

— Nu prea. Părerea lui este că am scris cel mai slab articol ce s-a publicat vreodată în presa noastră. Dar ca să nu uit, tovarăşul Petrescu îţi trimite cele mai călduroase felicitări pentru captura de ieri.

— Felicitări?! Nu prea îi seamănă. Întotdeauna m-au interesat oamenii ciudaţi, iar şeful tău este unul din aceştia. Oricum, îţi mulţumesc. Dar ce l-a apucat?

— Nu ştiu ce l-a apucat, dar pe mine ştiu că mai să mă apuce damblaua. Ştii cui se datoresc marile descoperiri şi epocalele invenţii?

Gorun se uită întrebător la căpitan. Acesta dădu din cap încurajator.

— Oamenilor mari! Nu poţi fi om mare dacă nu ai caracter. Ori, ca să posezi această însuşire remarcabilă, trebuie să fii punctual. Cu acestea mi-a împuiat astăzi capul şeful meu, aproape o oră, pentru ca numai în câteva minute să-mi ceară să scriu o serie de articole în legătură cu Marele Necunoscut.

— Curios!

— Ce ţi se pare curios?

— Curiozitatea constă în faptul că ţi-am telefonat să vii la mine, tocmai pentru a-ţi vorbi în legătură cu

eventualitatea publicării acestor articole.

— Ştii că devine interesant? Şi miliţia doreşte publicitatea în jurul unui individ pe care îl urmăreşte?

— Te-am chemat să-ţi cer să nu scrii nimic despre Marele Necunoscut, cel puţin pentru un anumit timp.

— Să... să nu scriu nimic despre Marele Necunoscut?! Mirarea reporterului era nespusă. Şi cum îţi închipui că am să fac aşa ceva? Şeful îmi cere să scriu, în timp ce tu îmi ceri să nu scriu nimic. Ciudat, nu?

— Dacă este ciudat sau nu, asta nu are nicio importanţă. Că este, însă, în interesul cercetărilor şi poate al tău, iată ceea ce nu trebuie uitat.

Reporterul păru că chibzuieşte adânc.

— Să zicem că primesc, însă, serviciu pentru serviciu. Ce îmi oferi în schimb?

— Neapărat trebuie să-ţi dau ceva?

— Dacă public articolele primesc, fără îndoială, o primă. Dacă nu, îmi pierd şi ce bruma de consideraţie mi-am câştigat în ochii şefului şi, poate, slujba, ca să nu mai vorbesc şi de primă.

— Ţi-aş oferi în schimb prilejul să vezi un album – rosti, cu un ton cât se poate de serios, Gorduz.

— Cam puţin. Albumele de familie nu mă atrag, deşi aş fi tare curios să ştiu cum arătai pe vremea când purtai pantaloni scurţi.

— Îţi voi satisface cândva şi această curiozitate. Acum însă este vorba despre altceva care, sper, te va interesa mai mult. Îţi plac enigmele. Eu îţi ofer una.

Căpitanul Gorduz se ridică, luă dosarul pe care îl studiase la venirea reporterului, se duse la dulapul metalic, vârî în broască o cheie de formă complicată, învârti un mâner şi deschise uşa. După ce puse dosarul în partea superioară a dulapului, se aplecă şi scoase un obiect ce semăna cu un caiet voluminos, cu coperţile cartonate. Închise uşa dulapului, fără grabă, şi veni iarăşi la masa de lucru.

— După mărime, pare promiţător. Să-i vedem conţinutul, spuse Gorun, ridicându-se şi venind lângă Gorduz.

Căpitanul, fără să spună nimic, deschise caietul şi îl răsfoi un timp. Prin faţa reporterului treceau în fugă diferite fotografii de bărbaţi şi de femei.

Nu era greu de ghicit. Ceea ce voia să îi arate căpitanul, era un album – o colecţie personală – în care se găseau fotografiile diferiţilor indivizi, care se rezemaseră vreodată de bara justiţiei şi care prezentau interes. În sfârşit, mâna căpitanului se opri şi degetul său arătător indică nişte fotografii.

— Priveşte cu atenţie aceste fotografii. Ele constituie cheia datorită căreia s-ar putea să ajungi odată să fii invidiat de toţi confraţii tăi.

Gorun era numai ochi. Pe pagina cu pricina erau lipite trei fotografii. Două din ele înfăţişau capul unui bărbat, din faţă, şi din profil, între două vârste, cu trăsături fine, regulate. În mijlocul paginii sta scris cu litere de tipar un nume: MIREA ADRIAN. Între cele două fotografii erau nişte note scurte, scrisul căpitanului:

„Născut 1910; profesiunea actor; 1941 condamnat la şase ani închisoare; evadat 1943; înălţimea 1,90; ochi căprui adânci; păr castaniu moale; sprâncene castanii, bine desenate; tenul palid; frunte înaltă; nasul drept; gura potrivită; dantură frumoasă, regulată; plombă la un molar; buzele mai curând subţiri; bărbia voluntară; faţa ovală; barba şi mustaţa rasă; încălţămintea 43; se îmbracă elegant şi cu gust; un tatuaj la zece cm. deasupra cotului stâng, spre în afară, reprezentând un vultur înlănţuit; diplomă universitară; cunoaşte bine câteva limbi străine; nu consumă băuturi alcoolice, excelent trăgător.”

Câteva cartonaşe lipite purtau diferite amprente digitale.

Cea de a treia fotografie arăta un cadavru bărbătesc, gol, întins pe o masă de morgă. Fotografia fusese executată cu toată grija cu care se execută asemenea acte

de către lucrătorii T.S. Trăsăturile nu erau destul de clare totuşi, deşi obrazul fusese expus în plină lumină atunci când se făcuse fotografia. Pe braţul stâng al cadavrului, între cot şi umăr, se vedea o pată mare, întunecată. Sub fotografie era scrisă o dată: 04–07–1945.

Radu Gorun privi cu atenţie cele trei fotografii, citi cu luare aminte cele scrise, se uită din nou la fotografii, apoi îşi pironi privirea întrebătoare în ochii căpitanului.

— Ce înseamnă povestea asta în imagini? Îmi pare că am mai auzit cândva de numele acestui individ.

— Pe vremuri a dat mult de furcă poliţiei. Prins în 1941, condamnat şi depus la o închisoare din raza noastră, a izbutit să evadeze după trei ani de temniţă. Timp de aproape doi ani, mai precis până în 1945, nu s-a mai auzit nimic de dânsul. Nimic. Nicio urmă. Parcă intrase în pământ. Chiar şi împrejurările evadării au rămas un mister până astăzi. La patru iulie 1945 a fost găsit în starea în care este înfăţişat de fotografia a treia.

— Ce scop ai avut arătându-mi aceste fotografii?

— Ţin să te asigur, cu toată sinceritatea, că am vrut să îţi ofer o compensaţie pentru că nu vei publica pentru un anumit timp faimoasele tale articole.

— Cât timp îmi ceri să-mi agăţ pana în cui?

— Să zicem, două săptămâni... Numai dacă nu se va întâmpla nimic neprevăzut până atunci.

CAPITOLUL AL TREILEA

— *Un raport*
— O *hârtie oficială*

Căpitanul Gorduz nu era un visător şi, cu atât mai puţin, un fatalist. Totuşi, după plecarea reporterului, simţea o

apăsare ciudată, însoţită de un soi de nelinişte lăuntrică.

„Golul pluteşte în aer”, îşi spuse, zâmbind la gândul că, fără să vrea, folosise o expresie din ultimul reportaj sportiv al prietenului său. De când i se dăduse misiunea de a pune capăt activităţii Marelui Necunoscut, ştia că viaţa îi era în pericol în orice moment.

Gorduz se ridică de la masa de lucru şi se duse la fereastră. Vru să deschidă, larg, geamurile, dar un apel fonic, repetat, îl făcu să renunţe şi se întoarse cu părere de rău la masă. Răsuci butonul interfonului şi izbucni o voce metalică, monotonă:

— Tovarăşul căpitan Gorduz? Tovarăşul căpitan Gorduz...

— Ce este, Nicoară?

— Sunteţi aşteptat de tovarăşul maior Glonaru.

— Mulţumesc.

Căpitanul întoarse butonul şi se aşeză pe scaun, dar se ridică imediat şi puse la loc, în dulap, albumul. După ce încuie uşa dulapului de fier, ieşi în coridor.

— Sunt chemat la tovarăşul maior Glonaru, tovarăşe Bratosin. Înregistrează orice chemare telefonică ce mi s-ar face – spuse el plantonului.

— Voi înregistra orice chemare telefonică, tovarăşe căpitan, răspunse plantonul.

Căpitanul Gorduz străbătu coridorul, urcă o scară care ducea la etajul superior şi parcurse un nou coridor, spre care dădeau un număr mare de uşi. Se opri în dreptul uşii cu numărul 99, îşi ajustă cu gesturi măsurate ţinuta, după care ciocăni. Un glas cu un timbru plăcut, baritonal, rosti o invitaţie scurtă. Căpitanul pătrunse în încăpere, închise uşa, mai făcu câţiva paşi, se opri şi salută.

— Ia loc! – şi mâna maiorului Glonaru, albă, fină, însă viguroasă, îi indică un scaun din faţa biroului. Raportul mi-a parvenit azi dimineaţă – reluă el – şi mărturisesc că sunt nevoit să-ţi cer să-mi faci unele completări. Trebuie să îmi arăţi ce se găseşte înapoia acestor fraze – şi mâna sa bătu

uşor peste mapa în care odihnea raportul căpitanului. Un căpitan, însărcinat cu dezlegarea unui caz cum rar se ivesc, merge să aresteze un necunoscut, la debarcarea de pe vas. Este o treabă mult prea măruntă şi care nu îndreptăţeşte părăsirea cazului amintit.

Maiorul tăcu şi Gorduz simţi privirea pătrunzătoare a şefului îndreptată asupra sa.

— Ce legătură este între Birău şi Marele Necunoscut?

— Martin Birău, cunoscut mai bine sub numele de Ned Mac Nullty, şi-a câştigat o faimă notorie. Părinţii lui, Reghina şi Martin Birău, au emigrat prin anul 1910 dintr-o comună din Transilvania.După ce părinţii i-au murit într-un accident, a început să ducă o viaţă lipsită de orice control. Se pare că Birău, încolţit de poliţia federală, a căutat să se facă nevăzut cu primul prilej favorabil. Poliţia, descoperind direcţia pe care a luat-o, o zi după îmbarcarea lui, ne-a făcut cunoscut acest lucru şi noi am luat măsuri.

— Puţin, foarte puţin…

— După cum aţi bănuit, prin întrebarea pe care mi-aţi pus-o mai înainte, există o legătură între Marele Necunoscut şi Martin Birău, alias Ned Mac Nullty. Vă amintiţi de arestarea lui Ernst Hartman de acum o lună şi jumătate? Acest individ era un agent al Marelui Necunoscut.

— Din câte îmi amintesc, Hartman a murit chiar în noaptea ce a urmat arestării sale.

— Exact! A murit otrăvit. Cum? Nici până astăzi nu se ştie. Medicul legist a descoperit la autopsie urme de curara. Din fericire, Hartman a murit cu o jumătate de oră prea târziu. Marele Necunoscut a întârziat.

— Da, cu toate că interogatoriul lui Hartman trebuia să fie luat abia a doua zi, Marele Necunoscut ştia aceasta, l-ai vizitat pe Hartman cu o oră înainte de a fi asasinat şi i-ai luat interogatoriul neoficial.

— Cele aflate m-au pus pe pista cea bună. Marele Necunoscut trata cu Jobey Carahan ca acesta să-i

„împrumute” pe unul din acoliţii săi. Carahan l-a trimis pe Martin Birău. Tratativele au fost purtate de Ernst Hartman. Birău urma să instruiască oamenii şi să activeze pe teren în calitate de şef operativ.

— Cât se poate de logic, Gorduz, însă eu am o idee. Ce-ar fi dacă Marele Necunoscut nici nu s-ar gândi să-şi instruiască oamenii, ci, dimpotrivă, ar vrea să se descotorosească de ei?

— Vreţi să spuneţi că...

— Nimic decât ceea ce am spus. În ultimele patru luni, prin cele câteva arestări pe care le-ai făcut, i-ai pus destule beţe în roate. În tot acest timp nu ni s-a mai semnalat nicio lovitură. Ori, după aproape patru ani de activitate, ar fi o greşeală ce i-ar aduce prăbuşirea, dacă nu ar căuta să se pună la adăpost. De aici necesitatea chemării lui Birău, al cărui rol ar fi acela de călău şi nu de instructor al bandei.

— În cazul acesta, tovarăşe maior, parcă îmi pare rău că l-am arestat.

— Da, poate că bine supravegheat, ne-ar fi dus în bârlogul ursului. Dar dacă, lăsat liber, Birău ar fi fost atât de iscusit încât să-i facă pe urmăritori să-i piardă urma?

Maiorul Glonaru îşi aplecă o clipă capul spre hârtiile de pe birou, ca sub povara unui gând ce da să se înfiripe, dar pe al cărui fir conducător nu izbutea să-l prindă.

— Ţi-ai făcut o părere personală, despre Marele Necunoscut, mi-ai spus-o şi mie. M-am gândit mult la ea şi nu mi se pare imposibilă. Am şi luat măsurile necesare. Cu toate acestea, avem nevoie de fapte şi iar de fapte. Ori, până în prezent, avem o mie de prezumţii şi numai câteva fapte.

— Marele Necunoscut este cea mai sclipitoare inteligenţă pusă în slujba crimei din câte am întâlnit până acum. Abil, a izbutit în aceşti patru ani să facă să dispară planul noului port cu obiective speciale, plan care, din fericire, nu mai era de actualitate; caietele complete cu formula noului produs chimic „ALFA”; a încercat, fără să

izbutească de altfel, să fure cifrul de la o mare unitate militară.

Aproape fiecare din aceste acţiuni au fost urmate de găsirea în locuri izolate a cadavrelor unora din cei care luaseră parte la ele, membrii ai personalului din unităţile unde fuseseră săvârşite acţiunile respective. Toţi morţi prin otrăvire cu curara.

După părerea mea, Marele Necunoscut nu ar fi un necunoscut pentru noi. Necunoscută ne este numai identitatea lui actuală, locul pe care îl ocupă în societate, paravanul la adăpostul căruia îşi desfăşoară activitatea lui criminală. Posedă o vastă reţea de informatori. Pe unii, din păcate, pe cei mai neînsemnaţi, i-am putut identifica şi aresta. Tot ce am putut scoate de la ei este mai mult decât nimic. O chemare telefonică, un bilet bătut la maşină sunt câteva din modalităţile de a-şi transmite ordinele, în cazuri mai importante, recurge la o casă a misterelor, cu o vastă sală ca de şedinţe; o voce venită de undeva din pereţi, sau din tavan, comunică ordinele. Uneori, o maşină mare, de culoare închisă, aşteaptă pe cel convocat, într-un anumit loc, niciodată acelaşi. Şi acestea sunt fapte.

— S-a reîntors sergentul major Ivaşcu, îl întrerupse şeful văzând cum se aprinde şi se stinge cu intermitenţă un beculeţ roşu de la un mic tablou de pe masa de lucru. Citeşte această hârtie oficială primită prin curierul special.

Căpitanul Gorduz luă hârtia cu o oarecare curiozitate, o citi repede, chipul său neexprimând niciunul din gândurile care i se învolburau în minte. O reciti apoi, cu băgare de seamă, pe îndelete, vrând să vadă parcă printre rânduri. O dungă adâncă i se săpă între sprâncene, iar mâna care depuse hârtia pe masa maiorului tremura abia perceptibil. Nu spuse niciun cuvânt şi se reaşeză în fotoliu.

— Ordinul este clar, rosti maiorul Glonaru. Din cele ce ai citit, ai remarcat, cred, că ţi se lasă libertatea de a alege. Nu-ţi dau niciun sfat. Sunt convins că în această problemă nu ai nevoie de sfaturi. Ai ultimul prilej de a cumpăni încă

o dată lucrurile. Fereşte-te de a lua o hotărâre pripită. Este vorba, poate, de viaţa dumitale.

Căpitanul Gorduz îşi înfundă capul între umeri şi numai faptul că îşi muşca buza de jos, arăta cât de grea era cumpăna.

— Ei bine? – întrebă după un timp maiorul.

— M-am hotărât, tovarăşe maior, răspunse căpitanul Gorduz ridicând capul. După cum aţi spus, este vorba de soarta, poate de viaţa mea. Primesc!

— Ai timp trei zile pentru predare, spuse maiorul Glonaru înmânându-i un plic oficial. Cred că locotenentul major Alcaz este cel mai nimerit să preia cazul Marelui Necunoscut, precum şi toate atribuţiile dumitale.

Când fu afară, căpitanul Gorduz nu îşi putu stăpâni un oftat adânc. Părea că o greutate covârşitoare i se lăsase pe umeri. Se îndreptă cu paşi rari, cu capul plecat, spre biroul său. Cum cobora scările gânditor, mai să se ciocnească de Ivaşcu de la registratură, care tocmai urca spre etajul superior.

— Vă rog să-mi iertaţi îndrăzneala, tovarăşe căpitan, şi să îmi permiteţi să vă exprim sincerele mele păreri de rău că ne părăsiţi. Vă asigur, vă rog să mă credeţi, că vă vom resimţi lipsa.

Spusele subofiţerului Ivaşcu îl mirară pe Gorduz mai mult chiar decât dacă ar fi trecut pe lângă dânsul fără să spună niciun cuvânt.

CAPITOLUL AL PATRULEA

— O *închisoare*
— O *clinică de boli nervoase*

Peste o jumătate de oră, căpitanul Gorduz înmână

comandantului închisorii o hârtie oficială. După ce o citi, chemă supraveghetorul şef, căruia îi ordonă să aducă în birou pe cel arestat în ajun. Când deţinutul fu adus atât comandantul închisorii, cât şi supraveghetorul şef, părăsiră încăperea.

— Ia loc, Birău! – îl invită căpitanul Gorduz, urmărind apoi atent cum deţinutul se trânti în fotoliul din faţa biroului. Frumoasă vreme, nu?... O ţigară...

Fără să scoată o vorbă, întinse zorit mâna spre portţigaretul oferit de Gorduz. Părea oarecum dezorientat.

— Nu pari bine dispus astăzi. Îmi pot permite să te întreb cum ai dormit astă-noapte? Regimul închisorilor noastre este oarecum diferit de al celorlalte, nu găseşti?

Birău mormăi ceva în barbă, ceea ce nu era deloc încurajator şi faţa i se întunecă. Căpitanul se făcu că nu observă mâna lui şi prinse să privească afară, atenţia părând să-i fie atrasă de uguitul unor porumbei, ce se lăsaseră din zborul lor lin pe ramurile castanului din faţa ferestrei larg deschisă. Când aceştia îşi luară zborul, se întoarse cu vădită părere de rău spre deţinut.

„Boboc cu caş la gură” – îl categorisi pe Gorduz, simţindu-se vădit uşurat.

— Aşadar, vorbeam despre închisori. Peste opt zile vei fi extrădat şi urmarea va fi scaunul electric, îmi pare rău pentru tine, Birău, dar oamenii de o anumită categorie sfârşesc, mai devreme sau mai târziu, în felul acesta.

Deţinutul schimbă ţigara dintr-un colţ al gurii în celălalt, cu o mişcare rapidă a buzei de jos, performanţă care păru că stârneşte admiraţia căpitanului. Se răsuci enervat în fotoliu şi puse o mână pe birou.

— Sper că nu m-aţi chemat pentru a-mi face buletinul meteorologic şi nici pentru a-mi zugrăvi viitorul în culori atât de trandafirii? mormăi el răguşit.

— Ai dreptate, Birău. Nu pentru asta te-am chemat. Fiecare om cu ciudăţeniile lui. Uite, cât mă vezi de mare, am uneori toane copilăreşti. Acum vreo oră, de pildă, m-a

cuprins dorul să ascult o poveste şi mi-am zis că eşti cel mai indicat să mi-o povesteşti. Nu ai ideă cât de mult mă va interesa. Bunica mea fie iertată...

Gorduz se opri şi-l privi inexpresiv pe deţinut, dar sub masca aceasta nevinovată pândea reacţia lui Birău. Acesta nu mai înţelegea nimic. „Trăsnit", îşi zise şi totuşi simţea ceva nedesluşit, ca o vagă nelinişte la început. Apoi, încet, încet, cu toate că încerca să se stăpânească, simţi un val de furie. Pe obraji i se iviră două pete purpurii şi ochii i se îngustară. Strivi ţigara în scrumieră cu un gest violent şi izbi cu palma în birou, încât echilibrul unei statuete de bronz fu serios ameninţat.

— Să nu ne jucăm de-a pisica cu şoarecele, domnule căpitan! Nu-mi plac ocolurile. Ce vreţi de la mine? Daţi-i drumul!

— Cu toate că nici tonul şi nici expresiile nu amintesc politeţea unui adevărat gentleman, sunt totuşi înclinat să cred că vom putea ajunge la o înţelegere.

Căpitanul Gorduz vorbea calm, ca şi cum nu ar fi dat nicio atenţie ieşirii violente a gangsterului.

— Spuneam, aşadar, că sper să ajungem la o înţelegere, reluă el. În scurt, îmi spui povestea la care râvnesc şi voi vedea ce pot face pentru tine. Nu încerc să-ţi trezesc speranţe zadarnice. Îţi mărturisesc, însă, că dacă îmi dai urmare sfatului, perspectiva atât de puţin surâzătoare a scaunului electric ar putea fi îndepărtată, poate, pentru totdeauna. Totul depinde de tine. Ce zici?

„Vulpe bătrână" – îl caracteriză pentru a treia oară – „trebuie să fiu atent."

— Aveţi slăbiciune pentru enigme, domnule căpitan. Nu înţeleg ce vreţi de la mine!

— Ce ştii despre Marele Necunoscut?

Întrebarea fusese pusă pe un ton indiferent aproape, dar privirea căpitanului sfredelea chipul deţinutului. Acesta nu îşi putu reţine o uşoară tresărire, totuşi, când vorbi, tonul îi era uşor ironic.

— Nu am auzit niciodată de acest nume, mai există şi un Mic Necunoscut? Pare un adevărat personaj de basm. Şi apoi, drept să vă spun, nu-mi prea plac poveştile de speriat copiii în miez de noapte.

— Regretatul meu prieten, Ernst Hartman, mi-a spus o poveste... Dacă încerci să negi că l-ai cunoscut pe Ernst Hartman, mă văd silit să te categorisesc printre mincinoşi şi, te rog să mă crezi, atunci vom sta altfel de vorbă.

Căpitanul Gorduz îşi păstrase tonul calm, oarecum egal, totuşi în ochii săi trecu un fulger, care îl prevesti pe deţinut că numai de el depindea ca barometrul să se menţină la timp frumos.

— Ceea ce vreau să aflu de la tine este modalitatea care fusese stabilită pentru a te întâlni cu Marele Necunoscut. Nimic mai mult.

— Vă rog să mă credeţi că nu ştiu ce vreţi să spuneţi, domnule căpitan. M-aţi făcut de la început să cred că puteţi să faceţi ceva pentru mine. Ori, eu o doresc din toată inima, dar, din nefericire, nu pot răspunde decât negativ la cele ce m-aţi întrebat, cu toată bunăvoinţa cu care mă copleşiţi.

— Ştii, Birău, sunt din ce în ce mai convins că ai fost obişnuit să-ţi faci depoziţiile numai după ce pielea ţi-a fost gâdilată. S-ar părea că numai această metodă te stimulează şi îţi creează o dispoziţie splendidă pentru mărturisiri.

Sări ca ars din fotoliu. Se dusese toată stăpânirea de sine pe care crezuse că o are până atunci.

— Nu veţi îndrăzni să faceţi aceasta! Legea nu vă permite! De asta trebuie să ţineţi cont, de vreţi, ori de nu vreţi! Afară de aceasta, am dreptul să nu răspund anumitor întrebări şi să cer asistenţa unui avocat! Nu sunt un sugaci să mă las intimidat şi ameninţat. Şi... şi ca să termin odată, aflaţi că de la mine nu veţi scoate nimic, indiferent ce metodă veţi întrebuinţa!

Sub potopul de cuvinte pe care Birău le debitase pe

nerăsuflate, şuierător, cu vinele de la tâmple umflate şi ochii ieşiţi din orbite, căpitanul Gorduz nici nu clipi.

— Nervii, dragul meu, nervii. Nu-i de mirare cu viaţa pe care a-i dus-o până ai ajuns la această casă de odihnă. Acum te las să te calmezi şi voi reveni, poate, când vei fi într-o dispoziţie mai bună. De altfel, îţi mărturisesc deschis, nu pentru tine am venit dar, odată aici, am ţinut să-ţi mai aud glasul.

După ce spuse acestea, căpitanul Gorduz apăsă pe unul din butoanele de pe birou şi supraveghetorul şef îşi făcu apariţia.

— Du leul în cuşcă şi adu-mi pe 345!

Peste zece minute, gardianul introduse în birou pe deţinutul respectiv şi, la un semn al lui Gorduz, se retrase.

La intrarea noului venit, care se oprise stingherit la doi paşi de prag, căpitanul Gorduz se uită cu un amestec de surpriză şi compătimire în acelaşi timp la acesta, lăsând deoparte dosarul pe care-l frunzărise.

— Domnul Ardavani! Asta zic şi eu că este o surpriză! Numai pe dumneata nu m-am aşteptat să te găsesc aici, deşi, dacă m-aş fi gândit mai bine, aş fi ajuns la concluzia că erai cel mai indicat. Căci, desigur, nu sunt mulţi în lumea asta păcătoasă care să se lase închişi pentru a servi aproapelui lor, oricine ar fi acela.

Căpitanul Gorduz părea cât se poate de binevoitor, iar atitudinea sa dezarmantă. De altfel, se adresase deţinutului cu „dumneata”, părând că îi poartă o consideraţie aparte, ceea ce făcu pe Ardavani să prindă puţin curaj. El înaintă şovăielnic, şi se sprijini de fotoliul care, cu zece minute mai înainte, susţinuse masivitatea lui Birău.

— Pot să vă rog să-mi îngăduiţi a sta puţin jos, domnule căpitan? ceru el permisiunea, cu un glas tremurător. Cum căpitanul făcu un gest politicos de încuviinţare şi invitaţie în acelaşi timp, Ardavani se aşează pe marginea fotoliului.

— Domnule Ardavani, ai fost arestat pentru delict de

beţie, tulburare a liniştii şi manifestări huliganice. În procesul verbal se spune clar că ai consumat, după mărturia ospătarului, de la bufetul Farul, o cantitate de 250 grame votcă, şase halbe de bere cu rom şi şapte ţoiuri de drojdie. Şi erau abia orele nouă dimineaţa. După această orgie bahică, ai început să faci neprovocat un scandal enorm. La refuzul ospătarului de a-ţi mai da de băut, ai urlat ca o fiară în junglă, ai spart o oglindă şi ai vrut să încerci rezistenţa unui scaun pe capul unui alt ospătar, care venise în ajutorul primului spre a te domoli. Ba, mai mult, s-a constatat că nici nu aveai cu ce să plăteşti consumaţia. Ori, domnule Ardavani, dă-mi voie să-ţi spun, între noi numai, că mă îndoiesc că ai băut atâta. Ai aruncat băutura pe jos, deoarece este un lucru ce nu lasă putinţă de îndoială, şi anume, că adepţii beţiei reci, în stadiul în care te găseşti dumneata, nu pot suferi mirosul alcoolului... Cât praf ţi s-a promis dacă primeşti rolul?

Întrebarea venise atât de neaşteptată, încât boneta lui Ardavani se rostogoli la picioarele deţinutului, în timp ce el continua să-şi răsucească mâinile, de parcă ar mai fi avut-o între degete.

— C-c... cred că v-v... vă înşelaţi – izbuti el să articuleze.

— Nu mă înşel – răspunse tăios căpitanul Gorduz, care lăsă deoparte tonul compătimitor. Este de mirare că un om ca dumneata, căci, după câte îmi amintesc, posezi diploma unei facultăţi teologice şi ai fost aproape 15 ani un respectabil om al bisericii, este de mirare, repet, că un om cu calităţile dumitale a încăput pe mâinile acelei făpturi din infern, Marele Necunoscut!

— În viaţa m-mea...

— În viaţa dumitale, ştiu, nu ai auzit de acest nume. Dar să mă ierte prea cinstita dumitale fată, eşti un mincinos fără pereche. Viciul te-a făcut să-ţi părăseşti amvonul şi să te bălăceşti în mocirlă. Bruma de voinţă şi cinste ce ţi-au mai rămas s-au topit la perspectiva de a avea, în sfârşit, praful atât de mult dorit şi ai devenit unealtă oarbă în

mâinile acestui criminal. E adevărat? Întrebarea plesni ca un bici.

Căpitanul Gorduz se opri o clipă ca pentru a aştepta un răspuns care, însă, întârzie să vină. Omul din faţa sa se năruise aproape, la picioarele fotoliului.

Erau orele 16,30, când supraveghetorul şef îl însoţea pe Ardavani în drumul spre celulă.

Odată ajunşi, în timp ce deţinutul sta încremenit în poziţie de drepţi, cu faţa la perete, supraveghetorul descuie uşa celulei şi îi porunci să între. Apoi trase uşa masivă şi vru să o încuie. Ori, acum se întâmplă un lucru de mirare: de trei ori încercă să răsucească cheia, dar broasca părea că refuză să funcţioneze. Scoase deţinutul din celulă şi-l conduse pe un coridor ce părea că nu se mai sfârşeşte, până la o altă celulă din sectorul superior. După ce zăvorî de data aceasta fără dificultate uşa noului adăpost vremelnic al lui Ardavani, se grăbi să-l caute pe directorul închisorii.

Maiorul Robescu tocmai se despărţea de căpitanul Gorduz, când raportă ce se întâmplase.

— Ce celulă ocupă acuma numărul 345?

— Celula 121, tovarăşe maior.

— Bine! Ia măsuri să se repare broasca şi apoi muţi din nou pe 345 în celula sa. Îmi vei raporta de executare!

— Am înţeles, tovarăşe maior. Mă voi ocupa personal de acest lucru – răspunse plin de zel şi se depărtă.

Căpitanul Gorduz se urcă în maşina comandantului închisorii, pe care acesta i-o pusese la dispoziţie. Comunică şoferului adresa sa şi nu peste mult timp coborî în faţa intrării unui bloc de locuinţe de curând construit.

După ce îşi schimbă uniforma cu un costum civil, ieşi şi se îndreptă spre restaurantul unde mânca în mod obişnuit. După primul fel de bucate i se trezi o dorinţă ciudată. Nu era însă nicio legătură între foamea pe cale de a fi astâmpărată şi dorinţa de a merge la cinematograf, mai

ales că, un minut înainte, acesta ar fi fost ultimul lucru pe care s-ar fi gândit să-i facă.

La o masă, lângă uşa de intrare, un bărbat care până atunci citise ziarul, având capul complet acoperit de paginile acestuia, fu nevoit să întoarcă foaia citită. Făcând această mişcare, i se descoperi o clipă faţa. În chiar aceeaşi clipă Gorduz se hotărî să meargă la cinematograf.

„Aşadar Alfons Ghica zis Ginel” – monologă în sine cu satisfacţie Gorduz, continuând să mănânce cu şi mai mare poftă.

Peste un sfert de oră ceru plata şi ieşi din local, fără să se uite la omul cu ziarul. În stradă, după mult timp, îşi dădu seama că este urmărit. Şi dacă o vitrină încărcată cu nimicuri femeieşti păru să-i trezească interesul, o făcu numai pentru a verifica dacă un cetăţean grăbit, care tocmai îl depăşise, nu se oprea să citească o reclamă a oficiului de turism.

După această liniştitoare verificare, căpitanul Gorduz intră în primul cinematograf care i se ivi în cale. Luă un bilet şi intră în sală. Bărbatul grav, îmbrăcat sobru, în care căpitanul recunoscuse pe Ginel, intră şi el în holul cinematografului, în clipa în care spatele lui Gorduz dispărea după draperia roşie de la intrarea în sală. Liniştit, la rândul său, se grăbi să între în cabina telefonică, care se afla în hol şi formă un număr.

— Mimi s-a dus la cinematograf... Singură. O voi aştepta la ieşire, pentru a vedea ce program ne facem după spectacol.

Odată telefonul dat, Ginel se instală într-un scaun din hol, desfăşură iar ziarul, pe care îl scosese dintr-unul din încăpătoarele-i buzunare şi păru că se adânceşte în lectura acestuia. Tot gândindu-se, în timp ce se prefăcea că citeşte ziarul, cât îi va fi de greu să ia urma vânatului în mulţime, după terminarea filmului, luă hotărârea să cumpere un bilet şi să între în sală.

Tocmai se aprinsese lumina când intră în sala de

spectacol, deoarece se terminase jurnalul, dar lui Ginel i se întunecă totul în faţa ochilor. În sala în care de altfel nu erau prea mulţi spectatori, nu se vedea nici urmă a căpitanului Gorduz.

În noaptea aceea, pe la orele 23, doctorul Ştefan Voinescu, directorul clinicii de boli nervoase, conduse până la ieşire pe ultimii invitaţi pe care îi avusese la o cină care se cam prelungise. Clinica era situată în afara oraşului, în mijlocul unui parc, împrejmuit de ziduri înalte. Pe lângă pavilioanele bolnavilor şi anexele cerute de buna funcţionare a clinicii, se mai găseau câteva construcţii mai noi, în care erau instalate locuinţele personalului.

Apartamentul doctorului Voinescu se afla în clădirea cea mai apropiată de corpul principal al clinicii. În seara aceea doctorul Voinescu sărbătorise în cercul său de invitaţi un sfert de veac de la luarea diplomei. După ce încuie uşa principală, trecu în dormitor, unde începu să se dezbrace cu mişcări leneşe. Deoarece simţea în toată fiinţa oboseala zilei ce se scursese, dar mai ales a nopţii petrecute în vesela societate a oaspeţilor, scurtă timpul petrecut sub duş şi se grăbi să se vâre în aşternut.

Auzi un bâzâit ciudat, care, în curând, deveni un huruit destul de distinct. Adormi, întrebându-se ce avion se rătăcise în noapte, întrucât clinica se afla mult departe de traseul oricărei linii aeriene.

La nici douăzeci de minute, doctorul Ştefan Voinescu fu trezit.

— Avem ceva important de discutat, spuse o voce în şoaptă, când doctorul dădu semne că s-a trezit.

Directorul clinicii avea nervi de fier, căci nu păru deloc surprins de această vizită în puterea nopţii.

— Cum ai pătruns aici?

— Metode speciale. Nu ar fi fost indicat să trezesc personalul.

Şi stând aşa, fără să aprindă lumina, cei doi vorbiră un

timp îndelungat. De fapt vorbi mai mult ciudatul oaspete, în timp ce doctorul încuviinţa doar, sau făcea o slabă opoziţie, din când în când, de altfel cu prea puţină convingere.

Urmarea acestei convorbiri fu că doctorul se îmbrăcă în grabă, la lumina lunii, care pătrundea prin ferestrele largi, ale căror draperii grele fuseseră date în lături de vizitatorul neaşteptat.

— Şi acum?... întrebă doctorul când fu gata îmbrăcat.

— Maşina ne aşteaptă la treizeci de metri de poarta clinicii. La întoarcere ia toate măsurile să nu observe nimeni că ai fost plecat.

CAPITOLUL AL CINCILEA

— Idoli cu picioare de lut
— Ceva ce nu ştie toată lumea
— Un buletin de ştiri

Radu Gorun comise sacrilegiul de a se uita la ceas. Se afla de douăzeci de minute în sanctuarul redactorului şef şi încă nu ştia de ce fusese chemat.

La drept vorbind, asculta numai cu o ureche la cele ce îi spunea şeful său, dar atitudinea sa ar fi înşelat şi pe observatorul cel mai abil. Era sigur numai că de această dată tovarăşul Petrescu perora ceva despre calităţile şi defectele unei categorii, din fericire restrânsă, de tineri.

— ...că nu se pot contesta acestui grup de tineri anumite calităţi, precum am mai spus, dar, din nefericire, defectele sunt atât de numeroase încât le întunecă cu desăvârşire.

Tovarăşul Petrescu se opri şi figura sa arăta preocupată. Era ca şi când ar fi fost în căutarea unui cât mai mare număr de defecte, spre a le enumera în ordinea gravităţii

lor, însoţite de exemplificări concludente, ca să-şi întărească temeiul argumentării. Dar Gorun nu fu deloc mirat când redactorul şef începu să vorbească despre altceva.

— Este o adevărată reconfortare să citeşti de la o vreme încoace ziarul nostru şi asta datorită unei... lipse. Pare paradoxal, nu?

Petrescu se uită la tânăr ca pentru a citi pe faţa lui efectul celor spuse, însă acesta încetase demult de a se mai lăsa surprins de zisele şefului său.

— Această lipsă se datorează dumitale, dacă nu mă înşel şi cum am mai spus, are efecte salutare asupra gazetei noastre, şi, de asemenea, asupra miilor de cititori. Aceştia se văd puşi în sfârşit în posibilitatea de a-şi vedea liniştiţi şi cu spor de activitatea zilnică, în loc să zacă pe undeva cuprinşi de boala somnului, în urma lecturii articolelor pe care aveai temeritatea şi tenacitatea să le scrii câteodată.

Redactorul şef tăcu şi muşcă scârbit capătul ţigării de foi. După ce o aprinse, se uită părinteşte la Gorun, care iar nu mai înţelegea nimic.

— Prietenia de pildă, înnodă iar firul peroraţiei tovarăşul Petrescu, este unul din cele mai rare şi frumoase sentimente. Oricât de slab elev ai fi fost la şcoală şi tot îţi mai aminteşti despre „De amiciţia”. Minunat tratat despre prietenie şi care o defineşte în chip sublim. De la aceasta ar avea multe de învăţat prietenul dumitale, căpitanul Gorduz şi... cerul îmi este martor, te compătimesc din suflet, tovarăşe Gorun.

Din nou se opri redactorul şef, fără a se uita de această dată la Gorun. Urmărea cu o atenţie studiată acele ceasornicului său enorm, pe care îl scosese din buzunarul vestei. Această nevinovată îndeletnicire dădu, în sfârşit, prilejul lui Gorun să intervină.

— Nu ştiu dacă este cazul să mă compătimiţi, tovarăşe Petrescu, dar ştiu că aţi adus o acuzaţie unui prieten de-al meu.

— Exact le ceea ce m-am aşteptat! Pripeală, patimă... Caracteristici nedorite, dar, din nefericire, atât de răspândite în primăvara vieţii. Trebuie să mărturisesc, cu toate acestea, că ieşirea dumitale te onorează, tovarăşe Gorun. Dar pentru a admite că am greşit, cum explici dumneata conduita pe care o are căpitanul Gorduz faţă de bunul şi nedespărţitul său prieten Radu Gorun?

— Nu îmi amintesc ca în relaţiile de până acum, dintre mine şi Gorduz, să existe un moment măcar în care comportarea lui faţă de mine să poarte pecetea unei umbre de nesinceritate.

— Cum explici că prietenul dumitale, căpitanul Gorduz, îşi părăseşte funcţia pentru a pleca în străinătate?

Reporterul era de-a dreptul uluit. Peste câteva minute, motocicleta şefului său îl ducea în viteză spre sediu. Nu ceruse voie redactorului şef să se servească de motocicletă. Procedase astfel în numeroase rânduri, când situaţia impusese o acţiune mai rapidă, fără ca Petrescu să se supere, atunci când îi mărturisise după consumarea faptului. Dar, de cele mai multe ori, nici nu-i mai spunea după aceea. Peste câteva minute intră val-vârtej în biroul căpitanului Gorduz şi se propti cu un aer războinic în faţa acestuia.

— Ce-i cu tine? Ai aerul de parcă ai vrea să strângi pe cineva de gât!

— Şi mă întreb de ce nu o fac! răbufni reporterul aruncându-se în fotoliul din faţa biroului.

Gorduz îl privea amuzat. Ştia ce vânt îl adusese la dânsul şi îi aşteptase vizita.

— Sunt diferite metode pentru calmare, dragul meu. Principalul este ca metoda să aibă efect rapid şi salutar.

— Salutar ar fi numai răspunsul tău – replică reporterul, pe care ironia prietenului său îl mai răcorise. Începu să se simtă niţel caraghios.

— Ce să-ţi răspund? Ar trebui să mă întrebi mai întâi.

— De ce nu mi-ai spus că pleci?

— Numai atât? – exclamă Gorduz cu o mirare bine jucată. Uite, îţi spun acuma, plec. Şi nu te-am anunţat pentru că nu am putut face altfel. Plecarea mea trebuia anunţată numai când ar fi fost un fapt îndeplinit. Ştirea va apărea în ziare abia mâine dimineaţă, iar eu părăsesc ţara încă în noaptea asta.

— Înseamnă că îţi este frică.

— Sunt om şi care om nu îşi teme pielea când este vorba de Marele Necunoscut? Această plecare îmi este de o mie de ori binevenită.

— Îţi dai seama că plecarea, în situaţia ta, seamănă mai mult a fugă?

Reporterul nu mai era furios. Încerca numai o amărăciune, care îl copleşea tot mai mult. Îşi simţea sufletul îndurerat şi privea în gol, căutând să-şi oprească un nod ce da să i se urce în gât. Gorduz urmărise jocul sentimentelor, care se oglindeau pe faţa prietenului său şi văzu că mersese prea departe.

— Când ai plecat acum trei zile de la mine, nici eu nu ştiam. La câteva minute după ce ne-am despărţit, am fost chemat la raportul maiorului Glonaru. La sfârşitul întrevederii, mi-a înmânat un ordin în care mi se punea în vedere că eram trimis în străinătate pentru specializare, pe o perioadă de doi ani. Mi s-au dat trei zile pentru a preda şi termenul se încheie astăzi, astfel încât în noaptea aceasta trebuie să plec. Cazul Marelui Necunoscut a fost preluat de locotenentul major Alcaz, pe care îl cunoşti.

Căpitanul Gorduz tăcu şi se uită drept în ochii reporterului. Acesta, pe măsură ce asculta explicaţia simplă a căpitanului, simţea cum i se lua de pe suflet toată greutatea şi cum îi renaşte încrederea.

Era fericit că Ioan Petrescu nu avusese dreptate. Se simţea ruşinat de ieşirea pe care o avusese cu câteva minute mai înainte şi îi era recunoscător totodată prietenului său că o trecuse cu vederea. Cu chipul luminat, strânse mâna lui Gorduz.

— Te rog să mă ierţi, rosti el simplu şi viguroasa strângere de mână cu care acesta îi răspunse la a sa îi arăta că prietenul nu-i purta niciun resentiment. Sper că îmi dai voie să te conduc – reluă el. Un interviu în ultimele minute dinaintea plecării şi o fotografie în uşa avionului, ce zici?

— Mă voi despărţi de ziarist şi de prieten aici, în birou. Plecarea mea trebuie să se facă fără surle şi fără tobe. Aşa sună ordinul.

— La ce oră decolezi? Cel puţin acestea socot că mi le poţi destăinui. Voi fi mai mut decât mormintele dezgropate de profesorul Zangopol.

— Nici asta nu pot să-ţi spun.

— Văd că nu am încotro şi că trebuie să mă mulţumesc cu mai puţin decât nimic. Ordinele pe care le-ai primit te fac mai misterios decât Marele Necunoscut. Dar, fiindcă veni vorba despre acesta, dacă pleci înseamnă că sunt dezlegat de obligaţia de a nu publica nimic despre el, nu-i aşa?

— Dimpotrivă! Condiţia stabilită rămâne în picioare. De altfel, nu mai ai mult de răbdat. Au trecut trei zile din cele două săptămâni de aşteptare.

— Ştii ce înseamnă aceasta? Nici mai mult nici mai puţin, decât că în redacţia celei mai răspândite gazete din judeţul nostru se va dezlănţui un război crunt, care, deşi va dura numai două săptămâni fără trei zile, va lăsa cu mult în urmă războiul de treizeci de ani. Ce, crezi că tovarăşul Petrescu mă va lăsa aşa, cu una, cu două?

— Data trecută, când ţi-am cerut să-ţi pui pana după ureche la odihnă, ţi-am promis şi ţi-am dat...

— Neuitatul prilej de a mă uita într-un album – îl întrerupse reporterul cu ironie.

— Da, ţi-am arătat un album – răspunse netulburat Gorduz. Acuma, însă, îţi voi oferi unul din rarele momente în care vei putea încerca să faci puţină gimnastică mintală. Ai auzit de Amies Fullin?

— Numele îmi pare cunoscut. Fullin… Amies Fullin… Da, da… mi se pare că am găsit. Nu se numeşte astfel chirurgul acela, care a făcut vâlvă acum câţiva ani, printr-o comunicare la Asociaţia medicilor? Era vorba, pe cât îmi aduc aminte, despre noi metode în chirurgia estetică, despre grefe etc., etc. Fullin a fost acum vreo patru ani şi în ţara noastră, iar câteva zile a stat şi în oraşul nostru.

— Asta o ştii tu şi o ştie toată lumea. Ceea ce nu ştii tu, ci numai puţini muritori, este un fapt nu lipsit de importanţă.

— Moartea lui? se grăbi Gorun.

— Moartea lui? Din câte ştiu, nu mai departe de săptămâna trecută era pe plaja din Miami.

— Atunci?

— Este vorba de dispariţia lui.

— Dispariţia lui?! Parcă spuneai că se însoreşte la Miami…

— Te-ai pornit ca uriaşa rotativă a ziarului „Drum Nou”. Cine îţi spune că a dispărut de o săptămână încoace? Aceasta s-a întâmplat cu mult mai înainte. Despre dispariţia lui nu ştim decât noi, cei de la securitate şi, cu începere din acest moment, şi un anumit reporter sportiv.

— Sunt numai urechi.

— La 16 mai 1945 celebrul chirurg a sosit în oraşul nostru unde, aşa după cum ştii, a stat câteva zile. La 20 mai trebuia să plece în Turcia. Avea o cabină reţinută pe un vas turcesc şi paşaportul vizat de plecare. Ori, doctorul nu s-a mai îmbarcat în ziua aceea şi nici în cea următoare, pentru bunul motiv că la 20 mai a dispărut. Toate cercetările au rămas fără rezultat. Dar aceasta nu constituie totul. Un alt fapt ciudat s-a întâmplat în noaptea de douăzeci spre douăzeci şi unu mai. De la spitalul numărul unu au dispărut, de la secţia de chirurgie, o serie de ustensile şi instrumente. Nicio urmă, nici cel mai mic indiciu. Lucrase o mână de adevărat maestru. După zece zile, celebrul chirurg a apărut la hotel, venind pe jos. Când

poliţia a fost înştiinţată de această reapariţie, locotenentul Precup s-a deplasat la hotelul *Continental.* Amies Fullin părea extrem de obosit şi foarte nervos. Era neras de mai multe zile şi avea cearcăne în jurul ochilor. Nu a răspuns la nicio întrebare şi nu a vrut să dea nicio declaraţie. În seara aceea chiar a plecat cu avionul în Turcia.

— Şi de ce îmi spui mie toată această istorie?

— Ai uneori momente când eforturile tale cerebrale aduc cumva cu un proces de gândire. Nu e părerea mea, se grăbi să adauge Gorduz. Am redat întocmai cuvintele şefului tău care, într-o zi de bună dispoziţie, a încercat să te laude în felul lui...

Cei doi prieteni se despărţiră simplu, fără cuvinte de prisos şi numai ultima lor strângere de mână în pragul biroului arăta golul pe care-l lăsa plecarea neaşteptată în sufletul amândurora.

În seara aceleiaşi zile, Gorun trecu pe la ziar şi întrebă de tovarăşul Petrescu. Simţea nevoia să stea de vorbă cu el. Un coleg îi spuse că Ioan Petrescu plecase de o jumătate de oră, dar îi lăsase un plic pe masă. Curios, Gorun intră în biroul său, şi, fără să se aşeze, luă plicul de pe masă şi îl desfăcu în grabă.

Dacă la vorbă era lung, în schimb în scris redactorul şef era scurt, aproape lapidar.

„Buturuga mică...”

I.P.

— Răstoarnă carul mare – întregi Gorun începutul proverbului care alcătuia biletul lăsat de redactorul şef.

După ce puse biletul în sertarul biroului, Gorun încercă, fără succes însă, să schiţeze punctele principale ale unui articol cu subiect sportiv. După o jumătate de oră renunţă şi se duse la clubul ziarului, care se găsea în acelaşi corp de clădire. Nu luă parte la distracţiile celorlalţi, ci rămase izolat la o masă de lângă aparatul de radio, unde nimeni nu-l tulbură.

Erau aproape orele douăzeci şi trei. Tangoul executat de

orchestră străbătea languros din difuzorul aparatului de radio. Vocea cântăreţei se alătura instrumentelor..

Gorun se gândea că ar fi fost mai bine să se ducă acasă, să se culce, când vocea cântăreţei se stinse brusc. În locul ei se făcu auzit glasul crainicului, care începu să transmită ultimele ştiri ale zilei.

Primele evenimente anunţate nu deşteptară prea mult interesul lui Gorun când, deodată, rămase înlemnit, nevenindu-i să creadă ştirea pe care o auzea: „Un avion bimotor s-a prăbuşit în Marea Neagră la orele douăzeci şi două şi cinci minute, la numai cinci minute de la decolare. Avionul avea, în afara personalului navigant, un singur pasager la bord”.

CAPITOLUL AL ŞASELEA

— Un şofer amator
— O cabină telefonică
— Un inspector de poliţie

Nicăieri altundeva timpul nu îşi târâie paşii mai anevoie ca într-o celulă, unde secundele de inactivitate în aşteptarea unui ceva, indiferent ce, numai să se întâmple, par a spânzura în aer.

Apoi mai sunt gândurile. Gândurile care se furişează tiptil, tiptil, răzleţe, alteori năvălind roi, de parcă simţi că ţi se clatină pământul sub picioare. Capul dă să-ţi plesnească, neîncăpător, încât şocul pe care ţi-l dă aruncarea bezmetică pe patul celulei este gestul salvator, care te împiedică să-ţi zdrobeşti capul de pereţi.

Şi Birău, cu toată îndelungata lui experienţă şi cu tot antrenamentul de a sta singur între pereţii unei celule, trecu totuşi prin toată această stare, aşa cum mai trecuse

şi în alte rânduri.

Un zgomot?!... Ceva nedefinit mai întâi, care se desluşi apoi ca un uşor ciocănit, undeva, într-un perete. A fost aievea, sau creaţia creierului?

Birău nici nu mai respiră un timp, apoi sări din pat în mijlocul celulei, unde rămase crispat, cu urechea la pândă, din nou cu răsuflarea oprită.

Toc! Toc! Toc! – Trei lovituri scurte în peretele de care era rezemat patul. O săritură şi deţinutul, cu inima bătând să-i spargă pieptul, se lipi cu urechea de perete.

Nu se mai auzea nimic. Un minut... două... o veşnicie.

Birău îşi luă inima în dinţi şi riscă un răspuns.

Din nou corespondentul necunoscut îşi începu activitatea. Acum ciocăniturile continuară cu regularitate. Urechea lui Birău, deprinsă cu alfabetul internaţional al închisorilor, descifra cu uşurinţă mesajul. În frazele scurte, telegrafice, pe care le recepţiona începu să-şi întrezărească viitorul din nou în culori trandafirii.

Brusc, aşa cum începuse, mesajul încetă. Birău ciocăni un „am înţeles” şi începu aşteptarea. O aşteptare plină de încredere, calmă, a unor evenimente al căror curs era acum ştiut.

La orele zece, supraveghetorul şef îl scoase pe Birău din celulă. Coridoare... urcări şi coborâri... un şir de încăperi... Un ultim prag, un prim pas într-un gang şi Birău îşi umplu lacom plămânii cu aerul proaspăt.

Capătul gangului, către ieşire, era astupat de o dubă masivă, fără ferestre, pe care ai fi luat-o după înfăţişare drept o nevinovată maşină de transportat produse alimentare.

Supraveghetorul descuie uşa dubei, făcându-i un semn poruncitor de a urca. Interiorul dubei era tăiat prin mijloc de un culoar îngust, care despărţea câteva boxe dispuse de o parte şi de alta. Boxele erau formate din bare groase metalice, plantate destul de des, încât spaţiul dintre ele permitea să treacă grosimea unui braţ.

Toate boxele erau goale. Birău fu introdus în prima boxă din dreapta uşii şi supraveghetorul şef răsuci cheia în broască. Făcu această operaţie repede, cu gesturile mecanice ale unui om cu o practică îndelungată. Peste câteva momente, deţinutul rămase singur şi uşa dubei fu închisă pe dinafară. Un claxon trezi ecoul gangului, porţile scrâşniră în balamale şi, maşina se urni din loc.

Duba, după câteva ocoluri, o luă pe o şosea largă, asfaltată, care lega localitatea unde se afla închisoarea de centrul oraşului de reşedinţă. Lângă şofer se găsea supraveghetorul Roşu, care însoţea valorosul transport. Calm, desfăcu un ziar şi îl deschise la pagina unde se găsea rubrica sporturilor. În momentul când Roşu, închizând ziarul, spuse şoferului: „acum e rândul meu, Vasile”, acesta făcu binişor loc la volan lui Roşu, atrăgându-i mai întâi atenţia asupra ţinerii maşinii pe direcţie şi asupra presiunii piciorului pe accelerator.

— Nu uita, tovarăşe Roşu, că eşti la a treia lecţie practică. Priveşte drept înainte pe direcţia mijlocului radiatorului. Nu te agăţa cu disperare de volan ca de un colac de salvare. Ia o poziţie firească. Nu te încorda ca şi când te-ai aştepta să-ţi cadă o cărămidă în cap şi nu apăsa pe accelerator de parcă ai vrea cu tot dinadinsul să răzbaţi prin podeaua cabinei.

Din fericire, şoseaua era puţin circulată în ziua aceea şi se preta de minune la lecţiile de conducere. Roşu, elev sârguincios şi ascultător, nu ieşea din cuvântul profesorului. Ocoli chiar cu o oarecare siguranţă o căruţă, ceea ce îi atrase o aprobare sinceră din partea lui Hortopan.

Ajunşi la marginea oraşului, Hortopan se gândi că era timpul să treacă la volan, când Roşu acceleră brusc şi o porni ameninţător spre o staţie de autobuz, nedată încă în folosinţă, de pe marginea trotuarului stâng. Când fu aproape de ea, făcu un viraj brusc spre a o evita şi frână la doi paşi mai încolo, cu o apăsare deznădăjduită pe pedala

frânei. Şocul îl făcu pe Hortopan să încerce cu nasul rezistenţa parbrizului, după care, cu toată stăpânirea de sine de care dăduse dovadă până atunci, nu se putu opri de a invoca papucii nu ştiu cărei rude foarte apropiate cu mama tuturor neisprăviţilor din lume.

Calmat oarecum, îşi pipăi nasul, ce se dovedise tot atât de rezistent ca şi securitul parbrizului şi se întoarse spre Roşu, care încremenise cu mâinile pe volan.

— Ceea ce îţi lipseşte dumitale, tovarăşe Roşu, este tocmai dibăcia şi sângele rece. Fără ele nu ai să fii niciodată un şofer mai de doamne-ajută. Asta e convingerea mea de nezdruncinat. Dacă în locul cioatelor noduroase pe care ai îmbrăcat haina ai avea mâini ca toţi oamenii; dacă nu ai avea o tonă de plumb legată de butucii care îţi ţin loc de picioare, fără îndoială că într-o sută de ani de aici înainte ai avea toate şansele să conduci un dric cu patru cai. Cât pentru a stăpâni o maşină, apoi pentru asta îţi mai trebuie să ai şi ceva în plus în colivie – încheie Hortopan, făcând un gest grăitor cu degetul arătător la frunte.

Roşu bâigui un lung şir de scuze şi se grăbi să cedeze locul la volan lui Hortopan, care se căzni un timp să pornească motorul, al cărui carburator se înecase cu benzină. Într-un târziu, duba porni lin, apoi îşi mări viteza, pentru ca să dispară imediat după o cotitură, lăsând în urmă staţia de autobuz, care scăpase ca prin minune nevătămată de manevra stângace a supraveghetorului.

Era o staţie de autobuz cu un adăpost pentru călători şi cu o cabină telefonică în interiorul ei. Atât părţile de sticlă ale staţiei, cât şi cele ale cabinei, erau date cu un strat gros de vopsea, lucrările de finisaj fiind întrerupte de câtva timp.

De-abia dăduse duba colţul şi uşa cabinei telefonice se deschise, lăsând să iasă un bărbat în uniformă de deţinut, fără căţuşe şi în care, toţi care îl văzuseră mai înainte, ar fi recunoscut pe Birău. În acelaşi moment, în faţa staţiei de

autobuz stopă o maşină, lipindu-se de trotuar. Şoferul coborî şi se duse în faţă unde începu să controleze bara de direcţie.

Fu problemă de secunde ca evadatul să ţâşnească afară din staţie, concomitent cu deschiderea portierei de către şoferul care îşi reluă locul la volan, şi să sară în automobil. Aproape în aceeaşi clipă, maşina demară şi în curând lăsă în urmă staţia de autobuz.

— Găseşti haine în valiza din dreapta dumitale, îmbracă-le repede!

Vocea era adâncă, puţin răguşită. Pasagerul nu aşteptă să i se spună de două ori. Peste un sfert de oră maşina îşi încetini mersul, viră scurt, avu un şoc uşor de parcă s-ar fi proptit cu bara de protecţie de ceva rigid, stopă câteva secunde, fără să stingă motorul, după care îşi reluă mersul cu viteza redusă, roţile rulând pe prundişul unei alei şi opri din nou după câţiva zeci de metri.

— Vei intra în casă; vei urca la etajul doi; vei străbate holul şi apoi vei intra în camera situată drept în faţa scării. O vei recunoaşte uşor, căci este singura cameră cu o uşă cu două canaturi. Nu va fi nevoie să baţi. Eşti aşteptat. Odată intrat ţi se va spune ce ai de făcut. Încă ceva: uşa nu are mâner. Vei apăsa pe butonul roşu şi uşa se va deschide.

Se auzi un ţăcănit scurt şi portiera maşinii se deschise. Birău coborî fără grabă şi, în timp ce maşina se îndepărta pe alee, aruncă o scurtă privire în jurul său. Se găsea, fără îndoială, în faţa unei intrări de serviciu. Era o clădire masivă, cu două etaje, cu linii şi detalii care vădeau nu numai fantezia arhitectului, ci şi o îmbinare a stilului elin cu cel roman. I se ghicea în faţă intrarea cu peron, treptele de marmură, colonadele şi uşile masive, sculptate.

Calm, de parcă ar fi fost la el acasă, deschise uşa ce îi fusese indicată de ghidul său necunoscut şi pătrunse în clădire. Călcând pe un covor moale şi gros, străbătu un coridor în care se deschideau mai multe uşi, urcă o scară

aidoma oricărei scări de servici din majoritatea clădirilor mari, care îl conduse până la al doilea etaj. Aici se găsi într-un hol semicircular. Fără să stea pe gânduri, se îndreptă spre uşa cu două canaturi, despre care i se vorbise şi zări imediat butonul roşu, ca al unei sonerii, pe care apăsă. La câteva secunde după ce îşi ridică degetul de pe buton se auzi un bâzâit înfundat şi cele două canaturi lunecară tăcute în dreapta şi în stânga.

Da îndată ce păşi în încăpere, canaturile se împreunară fără zgomot.

Era o cameră vastă, de formă dreptunghiulară şi fără ferestre. Lumina venea din tavan, becurile fiind iscusit ascunse de numeroase aplicaţii arhitecturale. În mijlocul camerei, de-a lungul acesteia şi perpendicular pe intrare, se găsea o masă lungă, acoperită cu un postav verde, înconjurată de un număr corespunzător de scaune cu spătar. În capătul opus intrării, la mai puţin de un metru de masa cea lungă, se găsea o altă masă, pătrată, la care ar fi putut sta cel mult două persoane una lângă alta şi care părea mai înaltă decât prima, datorită unui podium cu două trepte, pe care era instalată. Cei doi pereţi care formau laturile mari ale dreptunghiului erau acoperiţi până sus de rafturi pline cu tomuri roase de diferite mărimi, majoritatea legate în piele. Şirurile de rafturi erau întrerupte, aproape douăzeci de centimetri, la o distanţă ce corespundea cu jumătatea intervalului ce separa cele două mese. Pe peretele care forma latura din fund a încăperii se găsea, exact la jumătatea lui, un tablou în ulei, în ramă masivă, aurită, cu multe încrustaţii. Tabloul înfăţişa un bărbat cu barbă mare, căruntă, cu un aer mai mult venerabil decât impozant, în mărime naturală, înveşmântat într-un costum grecesc antic.

Toate acestea Birău le observă dintr-o privire. Ochiului său experimentat nu-i scăpă nici că rama tabloului era lipită în întregime de perete, latura de jos atingând nivelul mozaicului cu desen antic, care forma podeaua încăperii, şi

nici privirea ciudată a bărbatului din antichitate, vie, care parcă scruta pe cel din faţa sa.

Brusc lumina se stinse. Un întuneric de nepătruns îl înconjură. Imediat un fascicol puternic de lumină venit de deasupra tabloului îl orbi cu intensitatea razelor.

— Nu mişca!

Gangsterul rămase stană de piatră şi numai ochii îi clipeau des, din cauza luminii puternice.

— Întoarce capul! Încă puţin. Destul; vreau să-ţi văd profilul.

Reflectorul se stinse tot atât de brusc cum se aprinsese. Din nou întuneric beznă. Un zgomot uşor, mai mult un fâşâit, ca o frecare, apoi o uşoară izbitură amortizată zgudui podeaua de mozaic. Lumina se aprinse din nou şi Birău nu-şi putu reţine o mişcare de uimire.

Se afla în alt loc. Căci în afară de cele două mese şi de scaune, nu mai exista nimic din ce fusese mai înainte. Încăperea se mai micşorase. Pereţii laterali, cât şi cel opus intrării, erau acum lipsiţi de orice podoabă, vopsiţi în ulei vernil. Rafturile cu cărţi, tabloul, dispăruseră. Numai tavanul, podeaua şi peretele în care era uşa cu canaturi rămăseseră ca mai înainte.

— Şi pentru dumneata, ca şi pentru toată lumea, se auzi vocea, apăsând cuvintele ca pentru a sublinia o stare de fapt, astfel şi numai astfel va arăta de aici înainte această încăpere. Unei regretabile defecţiuni tehnice îi datorezi faptul că ai văzut ceea ce nu era de văzut nici pentru dumneata. De acum înainte vei intra prin garaj, ori de câte ori vei fi planificat să vii la mine. Drumul îl vei cunoaşte datorită planurilor pe care ţi le voi pune la dispoziţie.

Glasul gazdei nevăzute tăcu, ca şi cum cel care vorbise era în căutarea unei modalităţi de a trece la probleme mai importante.

— Pentru prima dată – reluă vocea – un om al legii este bine venit aici. Şi parcă observând mirarea lui Birău, care nu îşi putu înfrâna o uşoară tresărire şi o întoarcere

reflexă a capului, continuă:

— Nu te mira. De dumneata vorbesc, căci de astăzi înainte ai o nouă identitate. De acum încolo eşti pentru toată lumea mister Jasper Flint, inspector de poliţie. Ai fost trimis de către această instituţie pentru a lua legătura cu organele de securitate. Vei colabora cu securitatea pentru prinderea şi conducerea în ţară a gangsterului a cărui piele ai părăsit-o de cum ai intrat în această încăpere. Ardavani va avea praful, îl merită popa. Te-am observat atent. Va trebui să-ţi faci unele mici retuşuri, ca să semeni ca un frate geamăn cu inspectorul. Scurtarea şi subţierea sprâncenelor, prin depilarea lor parţială: o foarte uşoară ridare a cozii ochilor şi un uşor tuş la baza orbitelor. Într-o nuanţă castanie, **c**u câteva fire argintii la tâmple**;** mustaţa complet rasă. Nu uita! Vei mesteca în permanenţă gumă. Aceasta îţi va menţine muşchii feţei într-o continuă mobilitate, astfel încât trăsăturile să-ţi fie greu de fixat, de către vreun eventual observator. Vei avea de-a face cu securitatea şi nu cu redactori. Altădată să fii atent. Nu-ţi iert purtarea prostească, copilărească, prin care te-ai lăsat prins. Vei vorbi româneşte, eşti doar de origine română. Bunicul lui Jasper Flint se numea Cremene. Şi acum, glasul! Vorbeşte ceva!

— Vă salut, mister!... Cum vă cheamă?... Iertaţi-mă, nu v-am reţinut numele când v-aţi recomandat... Îmi pare bine că vă cunosc. Ce mai faceţi?... Mă numesc Jasper Flint, inspector al poliţiei federale.

Bărbatul cu noua identitate vorbea calm, cu un puternic accent străin, un uşor ton ironic marcând expresiile uzuale pe care le rostea, de parcă această convorbire cu peretele din faţă l-ar fi amuzat.

— ...şi sunt fericit că vom lucra împreună. Nu mă îndoiesc că sub...

— Destul! Ascultă cu atenţie!

În încăpere răsună un glas foarte asemănător cu al noului Jasper Flint, care rosti un oarecare număr de fraze

fără însemnătate.

— Ne-am gândit la toate, reluă glasul necunoscutului. Aceasta este vocea adevăratului Jasper Flint, imprimată pe bandă de magnetofon. Ai remarcat, cred, timbrul, este ca al dumitale, numai debitul este ceva mai lent, cu unele mici ezitări. Pentru oamenii mei vei fi „numărul doi", „Cremene", sau cum voi găsi eu de cuviinţă, în funcţie de oamenii cu care vei lucra.

În instrucţiunile de pe masă este prevăzută modalitatea cu care mă poţi găsi, ori să intri în legătură neplanificată cu mine. În rest ascultă şi execută. Orice iniţiativă proprie, neconformă cu planurile mele, se pedepseşte.

— Şi la Jobey Carrahan era statornicită aceeaşi lege. Nu veţi înregistra nicio încălcare a ordinelor pe care le voi primi.

Noul inspector vorbise de data aceasta rostind cuvintele cu glas, ton şi cadenţă, cât mai aproape de cele pe care le auzise reproduse pe bandă de magnetofon.

— Foarte bine! Acum glasul, accentul şi cadenţa au fost bune. În continuare, înregistrează cu luare aminte ceea ce îţi spun. Ai debarcat oficial azi dimineaţă de pe vasul *Blue Bird.* Întârzierea debarcării se datorează unei litiaze urice, boală de care suferă adevăratul Jasper Flint.

Toate formele ţi-au fost îndeplinite de către mister Smeaton, comisarul vasului. Bagajele ţi-au fost aduse la hotelul *Continental,* în camera 145, care ţi-a fost reţinută.

Diseară vei cina, după spectacol, cu miss Rotello. O cunoşti şi eşti invitatul ei. Te va aştepta la orele douăzeci şi două şi treizeci de minute la restaurantul hotelului. Vei avea grijă să îi trimiţi, în cabină, un buchet de flori, cu cartea dumitale de vizită. Întâlnirea cu miss Rotello este o garanţie a identităţii dumitale. Mă refer în special la cina de la restaurant. Căci trebuie să ştii, oamenii de pe aici sunt bănuitori.

Memorează planul ce poartă numărul doi. Reprezintă partea care te interesează din clădirea în care ne aflăm. De

asemenea planul intitulat numărul unu. Când pleci toate planurile rămân pe loc, aşa cum le-ai găsit. Nu îţi vei lua nicio notiţă.

Vocea se stinse brusc şi Jasper Flint rămase singur.

CAPITOLUL AL ŞAPTELEA

— Obiectivul nr. 1
— Un semnal de alarmă
— Lumini şi umbre

A doua zi, la orele douăzeci, Jasper Flint păşea pragul sălii în care fusese primit în ajun. De îndată ce canaturile uşii glisante se închiseră, se făcu auzită vocea.

— Raportează-mi întrevederea de azi dimineaţă cu maiorul Glonaru.

— De la bun început am avut impresia că toată convorbirea se înregistrează.

— Ştiu asta, era firesc, continuă!

— De îndată ce mi-am spus numele, maiorul Glonaru, fără să pară mirat, m-a invitat cu un gest plin de amabilitate să iau loc. I-am prezentat hârtiile mele.

„Vă sunt dator o explicaţie, domnule maior”, am spus.

„Dacă consideraţi că trebuie să-mi explicaţi de ce ne cunoaştem atât de târziu, consider că nu este cazul. Mister Smeaton, comisarul vasului *Blue Bird,* mi-a comunicat, deja, din însărcinarea dumneavoastră, că aţi fost bolnav, precum şi data probabilă a debarcării dumneavoastră, dată care a coincis cu ziua de ieri când v-aţi prezentat la hotel.

L-am arestat pe Mac Nullty şi, în aşteptarea prezentării dumneavoastră, l-am depus în una din închisorile noastre. Pe când era transportat spre a fi supus cercetărilor, a evadat. Supraveghetorul Roşu, a cărui complicitate la evadare a fost dovedită, a fost arestat, iar mâine dimineaţă

la orele zece urmează să îi luăm un interogatoriu, în prezenţa dumneavoastră.

Unul din punctele care trebuie lămurite este acela de a-mi explica cum de nu l-aţi recunoscut pe Birău-Mac Nullty pe bordul vasului *Blue Bird,* şi cum v-aţi gândit să vă desfăşuraţi activitatea".

— Ce te-a făcut să crezi că ar fi fost instalat un post de ascultare, sau că se înregistra convorbirea pe bandă? – întrebă vocea necunoscutului.

— Faptul că maiorul Glonaru, în timp ce vorbea, îşi plimba mâna stângă, din când în când, pe marginea dinspre el a biroului, oprindu-se uneori asupra unor porţiuni, ca şi cum ar fi manevrat un tablou de control.

— Nu te-ai înşelat. A fost şi una şi alta. Convorbirea pe care ai avut-o cu maiorul Glonaru a fost înregistrată pe ambele căi. Una din benzi mi-a parvenit acum o oră. Vei asculta, înregistrat pe bandă, restul convorbirii. În cazul când, din vreun motiv tehnic, o parte a discuţiei nu a fost înregistrată, ceea ce este aproape exclus, vei face la urmă completările necesare.

„... Nu l-am recunoscut pe Mac Nullty în timpul călătoriei, pentru că m-am îmbolnăvit din primele zile petrecute pe bord. Nu am părăsit patul decât alaltăieri. Ieri mi s-a permis de către medic să părăsesc vasul, ceea ce am făcut. Comisarul bordului, mister Smeaton, la cererea mea a venit de câteva ori în cabina pe care o ocupam. Întrebat despre individul urmărit, mi-a răspuns prima dată că nu are niciun indiciu că Mac Nullty s-ar afla pe bord. A treia oară, cu două zile înainte ca vasul să ancoreze în portul dumneavoastră, mi-a mărturisit că a reuşit să identifice pe cel căutat în persoana unui anume John Cluceru. Totodată mi-a cerut instrucţiuni. I-am spus lui mister Smeaton să ia legătura cu dumneavoastră. Ştiam că eraţi în posesia înştiinţării poliţiei asupra probabilităţii încercării lui Mac Nullty de a se strecura în ţara dumneavoastră. Cunosc amănuntele arestării acestuia,

însă evadarea constituie pentru mine o surpriză neplăcută.

Poliţia federală a avut numai informaţia că Birău va căuta să fugă pe un vas care se va îndrepta spre România, dar nu ştia pe care vas. Cu toate că orice vapor care urma să plece a fost pus sub supraveghere, omul nostru a reuşit să se strecoare pe *Blue Bird*. Eu m-am îmbarcat din întâmplare pe acelaşi vas cu cel urmărit, fiind primul vapor a cărui plecare coincidea cu data şi cu ţinta călătoriei mele.

Ultima întrebare, mi se pare, privea modul în care consider să lucrez aici, pentru a grăbi prinderea lui Birău-Mac Nullty. Întrucât metodele dumneavoastră diferă de ale noastre, propun ca fiecare dintre noi să pună în aplicare metodele sale, lucrând astfel, oarecum, independent. Vom avea însă obligaţia unei dese informări reciproce asupra eventualelor urme, indicii. Dacă sunteţi de acord cu această propunere, v-aş ruga să mi se înmâneze o hârtie oficială, prin care să mi se dea mână liberă de a mă mişca unde şi când vreau, nestingherit, şi de a putea apela oricând la organele dumneavoastră în subordine, pentru asistenţă, atunci când situaţia o va impune.”

„Sunt de acord cu sugestia dumneavoastră privind modul în care v-aţi propus să vă desfăşuraţi activitatea. Urmărirea şi prinderea lui Birău pentru noi are şi un alt sens. Prin el, prin acţiunile ce le va desfăşura, în urma acestei evadări, vom ajunge şi noi la un punct terminus: Marele Necunoscut. Ajutorul dat de dumneavoastră va fi pentru noi de un real folos.

Aveţi aici documentul pe care mi l-aţi solicitat. Nu aş vrea să vă mai reţin, deoarece până mâine, când vom lua interogatoriul fostului supraveghetor, nu vă pot furniza nicio dată, în afară de ce ştiţi, asupra cazului Birău-Mac Nullty. Vă voi conduce la o altă ieşire decât cea oficială. De acum încolo, de câte ori veţi veni sau ieşi de la mine, vă veţi putea folosi de această cale de acces, dacă doriţi să nu fiţi văzut de altcineva. În drum vă voi indica şi codul de

care vă veţi folosi pentru a vă semnala sosirea, precum şi orele la care mă puteţi găsi aici”.

„Ţin să vă mulţumesc cordial pentru încrederea pe care mi-o arătaţi. Sper că activitatea mea viitoare nu va dezminţi această încredere”.

Se auzi un clic uşor şi apoi nimic. De bună seamă omul de la postul de înregistrare găsise de cuviinţă că până la ieşirea iminentă din încăpere a celor două persoane, convorbirea nu putea să mai prezinte niciun interes.

— Din cele ce ai auzit te-ai convins, cred, că mijloacele noastre de informare sunt dintre cele mai moderne.

— Sunt mai presus decât mă aşteptam să găsesc în ţara dumneavoastră, răspunse laudativ Jasper Flint.

— Nu a scăpat nimic neînregistrat, în afară de codul care îţi permite să ajungi nevăzut de nimeni la maiorul Glonaru şi pe care, după cum a reieşit din convorbire, ţi l-a predat afară.

— Nu am primit niciun cod. I-am spus maiorului Glonaru că în situaţia actuală, doresc să-l văd pe cale oficială. Atât intrarea, cât şi ieşirea mea să se facă în mod normal, prin poarta principală a edificiului. Ne-am despărţit urmând ca mâine dimineaţă, la orele zece, să asist la interogatoriul lui Roşu.

— Sunt convins că mâine se vor mai discuta şi altele, deoarece în noaptea aceasta intrăm în acţiune. Cât priveşte supraveghetorul, el nu te va mai vedea. Să trecem acum la problema noastră.

Şi timp de aproape o jumătate de oră Jasper Flint primi toate lămuririle necesare, după care vocea încetă şi luminile se stinseră, cu excepţia unei plafoniere de deasupra mesei mici.

Andrei Măruntu, paznicul de la poarta numărul 1 a uzinei de apă, auzind soneria de la intrare, se uită prin vizetă şi zări un ofiţer de miliţie, pe care nu-l mai văzuse până atunci şi trei subofiţeri. Când formalităţile fură îndeplinite, cei patru intrară în cabină.

— Telefonul funcţionează? – întrebă locotenentul de miliţie. Concomitent cu întrebarea ridică receptorul aparatului telefonic, ascultă o clipă, apoi îl puse la loc în furcă. Dar sirena?

— De bună seamă, răspunse Măruntu. Mi-a spus paznicul de zi că azi dimineaţă i s-a făcut proba.

„Nu-i control, gândi Măruntu, în timp ce vorbea. Sunt patru. Prea mulţi. E pentru altceva”.

— Am venit pentru exerciţiul din seara aceasta, ca să ne ocupăm posturile prevăzute în caz de alarmă.

Măruntu se lămuri acum asupra prezenţei lor la uzină. Fusese înştiinţat din timp că în seara aceea urma să se execute un exerciţiu de apărare a uzinei de apă, în eventualitatea unui atac.

— Câte posturi sunt? – întrebă locotenentul.

— Se vede că sunteţi nou pe la noi, tovarăşe locotenent. Tovarăşul locotenent Elefteriu, oare a venit până acum, le ştia pe toate pe de rost. Mergea cu ochii închişi la fiecare, şi pe fiecare din noi îl ştia cum îl cheamă, că...

— Răspunde numai la ce te-am întrebat! – i-o reteză scurt locotenentul.

— Să nu ne mai pierdem vremea, interveni un subofiţer, care se foise tot timpul prin încăpere, făcându-şi de lucru, ici, colo.

— Bine, să mergem! – consimţi locotenentul.

După ce locotenentul îşi dădu încuviinţarea, cei patru se îndreptară spre uşa ce da în curte şi ieşiră buluc, fără să ţină seama de grad. Curând se pierdură în umbra corpului principal al clădirii uzinei, ca apoi să apară pentru o clipă în conul luminos al unui bec, după care se topiră în întuneric.

„Subofiţerul cel înalt merge înainte” – îşi zise nu fără mirare Măruntu, închizând uşa, după care se aşează gânditor pe un scaun. „Nu e lucru curat... Apoi nici nu ştiu câte posturi sunt la noi şi nu par să le fi intrat disciplina în sânge. Subofiţerul ăla voinic dă ordin locotenentului care,

în loc să-i scuture puţin, zice „bine, să mergem”. Când ies, ies buluc, nu lasă locotenentul să treacă întâi, că de, e grad, nu? Şi prin curte merge în frunte subofiţerul... Dar dacă nu sunt subofiţeri, cine sunt?... Ştiu ei parola? O ştiu... Poate că sunt numai eu cu bănuială. Ia să dau eu mai bine un telefon!”

Zis şi făcut. Dar când duse receptorul la ureche, nu prinse niciun semnal pe fir, nicio reacţie. Crezu că nu are ton şi aşteptă preţ de un minut, dar telefonul rămase mut.

Un val cald îi îmbrobonă fruntea de sudoare, apoi un fior rece îl scutură din creştet până în tălpi. „Alarmă!” – îi fulgeră prin minte, dar izgoni imediat gândul abia înfiripat. „Dacă sunt niscaiva infractori, urletul sirenei îi va alunga, care încotro şi atunci prinde orbu scoate-i ochii. Sirena are alt rost. Ce-i de făcut?”

Brusc, paznicul se lumină. Mai era semnalul. Dintr-o săritură ajunse la peretele dinspre şosea şi întinse mâna spre un tablou electric care, sub două siguranţe, avea un heblu, pe care îl deschise şi îl închise de câteva ori. După ce făcu acest lucru, se aşeză pe scaun, oftând uşurat, cu urechea la pândă.

Concomitent cu deschiderea şi închiderea heblului, la masa ofiţerului de serviciu de la securitate se aprinse şi se stinse de câteva ori un bec roşu, în timp ce se făcu auzit un bâzâit continuu.

Locotenentul Mazilu, care era de serviciu, sări de la masa la care studia un dosar şi păşi zorit spre un panou mare, care acoperea jumătate din peretele încăperii. Apăsă pe un buton şi capacul de placaj furniruit alunecă într-o parte, dând la iveală un plan mare al oraşului, pe care figurau şi localităţile din imediata vecinătate. Obiectivele importante cuprinse în plan erau înconjurate de cerculeţe, în centrul cărora se găsea câte un bec minuscul. Cerculeţele erau notate fie cu câte un număr, fie cu câte o literă, sau grup de litere. Un bec mic, roşu, se aprindea şi se stingea intermitent în centrul cercului care purta

numărul cincizeci şi trei, în timp ce se auzea continuu bâzâitul unui buzer.

„Asta-i a doua oară în mai puţin de zece minute” – murmură Mazilu, puţin nedumerit. Apăsă pe un buton şi capacul de placaj astupă din nou planul oraşului, apoi se duse la masă. Deschise interfonul şi întrebă garajul dacă maşinile au plecat. Răspunsul îl linişti deoarece i se anunţă că maşinile plecaseră de aproape cinci minute în direcţia uzinei de apă, sub comanda locotenentului major Alcaz.

Când mai aveau de străbătut cam un kilometru până la uzină, maşinile stinseră farurile şi începură să înainteze cu viteze diferite. Cele din frunte abia îşi reduseră acceleraţia, rulând cu o viteză nu mult sub regimul normal, în timp ce ultimele mergeau cu un regim mai redus. În curând maşinile din faţă înconjurară uzina pe drumul de centură al acesteia şi stopară, câte două pe fiecare latură a obiectivului, în timp ce lucrătorii săriră din ele şi formară un lanţ viu împrejurul uzinei.

Camioanele care veneau mai încet se desfăşurară în evantai, după care stopară şi ele când ajunseră la locurile dinainte stabilite. Blocară toate căile de acces spre uzină şi cele câteva drumuri de ţară, astfel încât un nou cordon de apărători ai ordinei se închise peste cel dintâi.

Locotenentul major Alcaz, urmat de trei subordonaţi, intraseră în cabina paznicului de la poarta principală, înainte ca cel de al doilea cordon să se închidă.

— Cum de aţi venit atât de repede?! – se miră Andrei Măruntu la vederea lor.

— Care-i situaţia, tovarăşe Măruntu?

În câteva cuvinte acesta raportă despre ciudatul control, al şi mai ciudaţilor subofiţeri şi arătă direcţia în care îi văzuse dispărând. Dar Andrei Măruntu nici nu terminase bine ce avea de spus şi Alcaz cu cei trei erau deja afară. Nimeni din cei care nu îl cunoşteau prea bine pe locotenentul major Alcaz nu ar fi bănuit că în corpul acela voluminos era atâta uşurinţă în mişcări.

Un fluierat prelung, urmat de altul scurt, sfâşie liniştea nopţii. Un pocnet sec, un freamăt ca de aripi grăbite şi o rachetă verde despică întunericul. Deodată, farurile maşinilor şi reflectoarele montate pe câteva platforme îşi încrucişară fasciculele luminoase, în timp ce lucrătorii de la securitate începură să se apropie în pas alergător de uzină.

Şuierăturile îi încremeniră pe falşii subofiţeri lângă bazinul care acumula apa ieşită din staţia de filtrare. Cerul fu brusc luminat de o vâlvătaie circulară şi fasciculul unui reflector măturând curtea îi orbi o clipă, trecu de ei, apoi reveni şi se fixă asupra lor. În aceeaşi secundă alt reflector, apoi altul, îi ţintuiră sub snopul lor orbitor.

— După mine! – ordonă subofiţerul şi toţi se aruncară după dânsul. Peste o clipă se găseau feriţi de lumina reflectoarelor, la adăpostul unui colţ al clădirii.

— Ştiţi ce aveţi de făcut! încercaţi să ieşiţi din încercuire. Feriţi-vă de reflectoare.

— Dar dumneata, şefule? – întrebă locotenentul.

— Eu mai am treabă – răspunse liniştit subofiţerul, după care se aruncă la pământ şi începu să se târască spre rezervor. Rămaseră surprinşi şi nedumeriţi, sfârşitul acesta nu fusese prevăzut. Fasciculele reflectoarelor râdeau pământul undeva, mai încolo, prin incinta uzinei. Trebuiau să ajungă cu orice preţ la copaci, de acolo puteau trece dincolo, apoi prin bălăriile din partea cealaltă a zidului erau liberi.

Pentru fiecare mişcare greşită, făcută acum, ar fi plătit. Pe brânci încercau să ajungă la copaci. Simţeau pământul trepidând sub paşii ce se apropiau. Unu trase. Imediat se auziră somaţii. Trase din nou, mai mult în aer, dorind să afle, să primească o confirmare a unei bănuieli. Îngrozit, urlă lovindu-şi capul de pământ:

— Gloanţe oarbe! Predaţi-vă!

După o linişte relativă, răsunară detunările sacadate ale unui automat, apoi linişte.

Erau orele douăzeci şi două şi patruzeci şi cinci de minute când locotenentul major Alcaz, instalat în cabina de la poarta principală, primea raportul locotenentului Dumitriu, comandantul primului cordon.

— Doi infractori capturaţi şi unu mort, făcu apoi bilanţul locotenentului major Alcaz. Toţi în uniformă de subofiţeri. Dar unde este cel de al patrulea? Cum de v-a scăpat?

— Tovarăşe locotenent major, pasăre măiastră de ar fi fost şi tot nu ar fi reuşit să scape. Nu cumva s-a înşelat tovarăşul Măruntu? Dacă au fost numai trei?

— Nu, nu cred. De altfel, răspunsul îl vom primi imediat. Dă ordin să fie aduşi infractorii!

Locotenentul Dumitriu ieşi. În curând se întoarse cu infractorii, încadraţi şi urmaţi îndeaproape de Andrei Măruntu.

Cei doi, cu cătuşele la mâini, cu hainele în dezordine şi dezarmaţi, nu mai aveau înfăţişarea semeaţă pe care o avuseseră în faţa paznicului uzinei şi arătau plouaţi şi boţiţi ca nişte otrepe.

— Aceştia sunt? – întrebă locotenentul major pe Măruntu.

— Ăştia şi cu cel de afară. Numai că acela-i mort.

— Spuneai că au fost patru.

— Patru, de bună seamă. Dar pe subofiţer, că aşa îl arătau gradele, nu aţi pus mâna, că ori a fugit, ori zace pe undeva prin vreun cotlon.

— Unde-i subofiţerul? întrebă cu asprime Alcaz.

Aceştia se uitară unul la altul cu priviri neliniştite.

— Luaţi-i! Mai târziu îşi vor dezlega limba, spuse Alcaz. Şi după ce escorta îi scoase din încăpere, se adresă locotenentului Dumitriu:

— Cercetează din nou metru cu metru şi încăpere cu încăpere, ca să-ţi găseşti pasărea măiastră, cu toate că sunt sigur că acum pasărea dumitale stă liniştită în cuibarul ei şi clocește cine ştie ce alte isprăvi. Îmi vei raporta rezultatul la birou. Tovarăşe Măruntu – spuse el,

adresându-se paznicului, după ce Dumitriu părăsi cabina – mai spune-mi odată cum arăta.

— Cum să spun? cumpăni Măruntu prinzându-şi concentrat bărbia între arătător şi degetul cel mare al mâinii drepte. Era aşa, un vlăjgan de vreun metru optzeci, nouăzeci, nici mai mult, nici mai puţin. Drept, bine legat, ras complet, faţa prelungă şi părul puţin înspicat la tâmple. Încolo... cum să zic... om ca toţi oamenii. Numai că avea o privire de câte odată te băga în răcori şi un glas de poruncea, de parcă ar fi poruncit de când l-a făcut mă-sa. Când a zis „să nu ne mai pierdem timpul”, ăl de era îmbrăcat locotenent s-a făcut mic şi n-a suflat decât un „bine, să mergem”. Şi numai acu îmi dau eu cu mintea că am văzut, când s-a aplecat odată să-şi încheie şiretul la un pantof, că avea pe dedesubt încă o pereche de pantaloni, de culoare mai închisă. Că i se vedea marginea unei manşete de la pantalonii de dedesubt când s-a aplecat. Şi nu sta o clipă locului. Parcă avea jar sub tălpi. Purta mănuşi şi m-am mirat tare că şi când şi-a legat şiretul nu şi le-a scos.

— Dacă l-ai vedea, l-ai putea recunoaşte? Chiar dacă nu ar fi îmbrăcat în uniformă?

— Sunt sigur, tovarăşe locotenent major. Un om ca ăsta nu se uită cu una cu două.

Motociclistul din marginea şoselei sta încă în cumpănă neştiind ce hotărâre să ia, când, deodată, fasciculele reflectoarelor brăzdară întunericul, după care începură să măture incinta şi împrejurimile uzinei de apă. Lăsă motocicleta şi porni spre uzină alergând. Reflectoarele se încrucişară din nou, urmate de împuşcături. Se aruncă în şanţ, prinzându-şi capul în mâini. Era şi timpul, căci câteva detunături care urmară şi ţiuitul unui glonţ ricoşat dovedeau că sus atmosfera era prea încinsă ca să fie sigură.

După câteva clipe de la încetarea focului, îşi înălţă capul

şi riscă o privire în jur. Îndată însă şi-l retrase, la timp, ca să nu fie zărit de un bărbat care, ivit deodată din întuneric, se oprise la câţiva metri, acolo unde din şosea se desfăcea un drum de ţară, părăsit demult. Când peste câteva secunde motociclistul privi în direcţia drumului de ţară, mai să nu-l observe pe omul de a cărui apariţie fusese surprins. Când ochii i se obişnuiră cu întunericul, putu să-l zărească, ghemuit în şanţul nu prea adânc, trebăluind ceva, nu desluşea ce.

Nu peste mult timp omul din şanţul drumului de ţară se ridică, îşi şterse pantalonii şi coatele şi, fără să se ferească, porni agale spre oraş.

Motociclistul lăsă ca întunericul să-l înghită pe necunoscut, după care se repezi spre locul unde stătuse acesta. Când dintr-un salt fu în şanţul puţin adânc, mai să scoată un strigăt de durere. Se lovise zdravăn la genunchiul stâng de ceva tare, probabil o piatră. Întinse mâna să o dea la o parte, dar nu mică îi fu surprinderea când, în locul presupusei pietre, dădu peste o cutie din tablă, asemănătoare unei cutii mici de cremă. După ce îi scoase capacul, îşi dădu seama că ea conţinea o pastă unsuroasă cu un miros ciudat. Acum pricepu ce făcuse în şanţul drumului de ţară necunoscutul ivit din întuneric.

Undeva, în incinta uzinei de apă, începură să se audă ici, colo, lătrăturile câinilor dresaţi. Omul din şanţ începu să se întrebe dacă câinii vor fi scoşi dincolo de zidul uzinei şi în acest caz cât timp le vor trebui ca să dea de dânsul, când îi veni o idee. Îşi frecă tălpile pantofilor cu conţinutul unsuros al cutiei, îi puse capacul la loc şi vârând-o zorit în buzunar, se retrase la locul unde îşi lăsase motocicleta. Peste puţin timp, cu motocicleta la mână, în drum spre oraş, fu oprit de o voce autoritară şi jetul luminos al unei lanterne i se fixă pe faţă.

— Vă rog să mă însoţiţi până la postul volant de control!

— Nu am nimic împotrivă. Tocmai mă întrebam dacă voi reuşi să trec neobservat, deşi, o spun cu toată sinceritatea,

nu am intenţionat nicio clipă acest lucru. Dacă…

— Tot ce aveţi de spus îi veţi mărturisi tovarăşului locotenent – îl întrerupse omul de ordine, trecând în stânga motociclistului.

Peste câteva minute, ajunseră într-un loc viu luminat de farurile maşinilor postate de ambele părţi ale şoselei. În mijlocul drumului, un locotenent tocmai lăsase trecerea liberă unei limuzine, pe al cărei conducător îl salutase cu o oarecare condescendenţă. Stând în umbră, acolo unde se oprise, motociclistul putea vedea ca ziua şi auzi tot ce se petrece.

— Următorul! – ordonă locotenentul, după care îşi notă ceva în carnet. Când îşi ridică privirea, în faţa lui sta un bărbat înalt, cu capul descoperit, îmbrăcat într-un costum de o croială cam fantezistă. Maxilarele i se mişcau într-una.

— Numele dumneavoastră şi actele.

— Sunt Jasper Flint, inspector al poliţiei federale, răspunse potolit, vorbind româneşte cu un accent uşor nazal, fără să pară că observă mirarea ofiţerului. Poftiţi, iată actele mele, adăugă Jasper Flint, întinzându-i paşaportul şi legitimaţia.

— Locotenent Gheorghiu – se prezentă, la rândul său, ofiţerul, după ce cercetase cu atenţie cele două carnete pe care i le prezentase inspectorul. Veţi avea amabilitatea să ne explicaţi cărui fapt îi datorăm plăcerea de a ne cunoaşte în aceste împrejurări oarecum neobişnuite?

— Cu riscul de a părea nepoliticos, dar nu vă pot satisface curiozitatea dumneavoastră întemeiată.

— În calitatea pe care o aveţi – răspunse netulburat locotenentul Gheorghiu, vă daţi seama mai bine ca oricare altul că sunt în drept să vă pun o asemenea întrebare şi că aveţi datoria să-mi răspundeţi!

— Domnule locotenent, poziţia mea în seară aceasta, ca şi prezenţa mea în oricare alt loc în viitor, nu va trebui explicată nimănui. Această autorizaţie specială mă

autorizează să merg unde vreau şi când vreau. Mai mult încă, dacă aş considera necesar vreodată, sunt îndrituit să vă cer asistenţa. Poftiţi, aceasta este autorizaţia despre care am amintit, mai spuse inspectorul federal, întinzându-i locotenentului Gheorghiu o hârtie împăturită.

— Sunteţi liber, mister Flint, să acţionaţi aşa cum credeţi de cuviinţă. Sper că întâlnirea noastră viitoare să aibă loc în împrejurări care să permită să ne cunoaştem mai bine – spuse locotenentul înapoindu-i legitimaţia specială, după ce o citise.

— Este dorinţa mea cea mai sinceră – răspunse înclinându-se inspectorul federal. Şi mergând pe linia sincerităţii de care am pomenit amândoi, vă informez că de aici mă grăbesc să mă duc la domnul maior Glonaru, al cărui invitat sunt în această seară. V-aş rămâne îndatorat dacă mi-aţi da o maşină, care să mă ducă până în oraş.

Când maşina solicitată, un GAZ de serviciu, îi fu pusă la dispoziţie, se înclină scurt, a mulţumire şi se urcă lângă şofer. Locotenentul Gheorghiu făcu semn unui subofiţer. După ce îi spuse, încet, câteva cuvinte, acesta se urcă la volanul unei maşini şi în curând, cu farurile stinse, o porni în viteză spre oraş.

— Dumneata? – întrebă locotenentul pe bărbatul care, cu motocicleta nelipsită lângă dânsul, fusese adus în faţa lui.

— Numele meu este Petrescu. Ioan Petrescu – spuse el, înmânându-i buletinul.

— Sunteţi redactorul şef al ziarului „Drum Nou”? întrebă Gheorghiu, după ce cercetă buletinul care îi fusese înmânat şi îşi notase din nou ceva în carnet.

— Faptul că mă cunoaşteţi simplifică lucrurile, dacă nu mă înşel.

— Faptul că ştiu cine sunteţi nu afectează cu nimic poziţia noastră unul faţă de celălalt, în momentul de faţă.

— Nu se poate spune că nu spuneţi lucrurilor pe nume. În meseria mea…

— În meseria dumneavoastră nu ştiu dacă v-aţi mai găsit vreodată într-o situaţie ca aceasta. Ceea ce vreau să ştiu, este ce explicaţie plauzibilă puteţi da prezenţei dumneavoastră aici, la această oră şi în aceste împrejurări neobişnuite?

CAPITOLUL AL OPTULEA

— Poziţii echivoce
— Câteva surprize

A doua zi după evenimentele de la uzina de apă, pe la orele şapte şi treizeci, locotenentul major Alcaz era condus în biroul redactorului şef de la „Drum Nou”, de către Gorun.

— Scopul venirii mele la dumneavoastră este acela de a lua unele informaţii, pe care...

— Văd că tânărul nostru colaborator va fi martorul unei curiozităţi de cu totul alt gen decât a sa, dacă nu mă înşel: curiozitatea profesională, rosti oftând redactorul şef, fixându-şi privirea în tavan.

— Nu curiozitatea m-a adus la dumneavoastră, ci interesul pentru lămurirea unor evenimente întâmplate aseară şi la care dacă nu mă înşel (nu se putu reţine să nu-l imite pe Petrescu) aţi luat parte direct, sau indirect. Ori, într-un caz şi în celălalt, sunteţi obligat să daţi explicaţii.

— Şi cine mă obligă, dacă îmi este permis să întreb?

— Vă obligă conştiinţa dumneavoastră de cetăţean, altcum ne vom vedea siliţi să vă implicăm într-o afacere cât se poate de delicată.

— Faceţi aluzie la exerciţiul de azi noapte, dacă nu mă înşel.

— Precizez că trebuie să arătaţi temeiul prezenţei

dumneavoastră în preajma uzinei de apă, la orele când s-a încercat o diversiune.

— Sunt gata să vă răspund. Convingerea mea nestrămutată este că trebuie totdeauna să dăm o mână de ajutor persoanelor care au sarcina de a veghea asupra siguranţei noastre şi a bunurilor obşteşti. Căci dacă în trecut...

— Vă rog să răspundeţi la prima întrebare, îl întrerupse Alcaz, de teamă să nu înceapă să peroreze despre lucruri care nu aveau nimic comun cu cele urmărite de el.

— Vă stau la dispoziţie.

— Vă rog să-mi spuneţi motivele pentru care v-aţi găsit în situaţia de a fi legitimat în seara trecută prin apropierea uzinei de apă.

— Motivele sunt, de fapt, unul singur: interesul profesional.

— V-aş ruga să fiţi mai explicit.

— Treceam întâmplător cu motocicleta pe strada unde vă este sediul. Când mai aveam cam o sută de metri până să ajung în dreptul clădirii acestei instituţii, a trebuit să stopez din cauza câtorva camioane şi a câtorva GAZ-uri, care ieşeau în coloană. La vederea acestora, mi-am spus că s-a întâmplat ceva pe undeva, sau că va fi un exerciţiu de alarmă. Dacă prima supoziţie era valabilă, nu puteam pierde ocazia. Cu riscul de a mă înşela, am pornit motocicleta şi, cu farul stins, m-am ţinut după coloană, la câţiva metri distanţă. Atât de abil şi de fără greşeală s-a executat operaţia pe care, dacă aş avea imaginaţia tânărului meu colaborator, aş numi-o operaţia celor două cercuri, încât m-am trezit deodată între două baraje. Mi-am spus că este un exerciţiu şi am întors motocicleta spre a mă înapoia în oraş, când, lumina orbitoare a reflectoarelor şi fluierăturile urmate imediat de focuri de armă m-au zăpăcit. Într-atât mi-am pierdut firea încât, crezându-mă prins între două focuri, m-am trântit în şanţul şoselei. Eu, tovarăşe locotenent major, fără a fi un laş, nu

fac parte din tagma acelor supraoameni care nu ştiu ce este frica. Stam aşa în şanţ şi fără să vreau, mi-a venit în minte scena în care Pickwick şi prietenii săi s-au trezit în mijlocul trupelor care executau o manevră. Ştiţi, nici nu vă închipuiţi cât de mult îmi plac clasicii şi cât de mult contribuie studiul lor la formarea a ceea ce eu numesc...

— Ce aţi făcut după ce gândul la scenele din operele clasicilor v-a mai liniştit?

— Când au încetat împuşcăturile, nu mai înainte, am ieşit din şanţ şi m-am îndreptat spre oraş. La nici cincizeci de metri de plecare, vigilenţa unui lucrător mi-a zădărnicit lăudabila şi nu mai puţin înţeleaptă mea intenţie. Am fost condus până la un tovarăş locotenent, căruia i-am prezentat actele şi care m-a supus apoi unui şir de întrebări pe care, nu mă îndoiesc că le cunoaşteţi.

— Cum apreciaţi faptul că vă găseaţi cu motocicleta în dreptul sediului, chiar în momentul când ei plecau într-o misiune?

— I-aş spune: coincidenţă, dacă nu mă înşel.

— Coincidenţele sunt de multe ori aparente, substratul lor fiind de cu totul alt ordin.

— Dacă există vreun substrat, vă las pe dumneavoastră să îl găsiţi. Eu, din nefericire, nu posed o imaginaţie atât de fecundă şi care, mărturisesc, îmi stârneşte admiraţia.

— Îmi permit să vă atrag atenţia că nu în felul acesta ne puteţi ajuta.

— Ca să vă ajut, trebuie să ştiu mai întâi despre ce este vorba.

— Tovarăşe Petrescu, sunt din ce în ce mai convins că ştiţi ce s-a petrecut astă noapte la uzina de apă. Nu vreţi să ne spuneţi şi nouă ce ştiţi?

— Nu vreau să vă zădărnicesc convingerea dumneavoastră nestrămutată. Totuşi, vă răspund că s-ar putea să ştiu, dar că s-ar putea tot aşa de bine să mă înşel.

— Ce aţi căutat aseară la uzină?

— Nu s-ar putea spune că nu puneţi punctul pe i. Las pe

tânărul meu colaborator, tovarăşul Gorun, să aprecieze că deşi sunt supus unui chestionar, nu-i zic interogatoriu, cu cât zel şi voluntariat vă stau la dispoziţie. Cu toată neîncrederea dumneavoastră, menţin cele ce v-am spus mai înainte. Datorită capriciilor unei întâmplări, m-am găsit atras într-o aventură, care numai romantică nu a fost. Şi, subliniez, habar nu aveam că locul unde trebuiau să acţioneze era uzina de apă. De altfel, dacă aş fi un agent acoperit al Marelui Necunoscut ar fi trebuit să ştiu ce urma să se petreacă acolo şi, în acest caz, puteţi fi sigur că aş fi căutat să fiu cât mai departe.

— Dumneavoastră aţi pomenit de Marele Necunoscut. De asemenea, aţi legat acţiunea de aseară de numele acestui personaj. Ce motive aţi avut?

— Dacă în mai puţin de trei zile doi vajnici ofiţeri de securitate mă asaltează cu întrebări; dacă unul este curios să cunoască motivele care m-au împins să îmi iau rămas bun de la un regretat prieten, cu câteva minute înainte de moartea acestuia; dacă altul vrea să afle dacă am vreun amestec într-o acţiune dubioasă, care s-a petrecut la uzina de apă, daţi-mi voie să consider, ţinând cont de toate acestea, că legile elementare ale logicei mă obligă să fac asemenea aprecieri. Îmi permiteţi acum să vă pun şi eu, la rându-mi, o întrebare?

— Deşi nu este obiceiul ca noi să fim întrebaţi de cei de la care cerem răspunsuri, vă rog să vă formulaţi întrebarea.

— Consideraţi că timpul nostru nu este tot atât de preţios ca al dumneavoastră?

Locotenentul major ridică privirea de la carnetul pe care tocmai stenografiase întrebarea, oarecum descumpănit de insolenţa acesteia.

— Las pe tânărul dumneavoastră colaborator să aprecieze „zelul” şi „voluntariatul” cu care ne-aţi stat la dispoziţie şi trec peste caracterul provocator al întrebării dumneavoastră. Îmi fac datoria de a vă anunţa că întrucât

răspunsurile pe care le-aţi dat nu au fost satisfăcătoare, vă vom invita într-una din zilele acestea să ne vizitaţi la sediul nostru.

— Îl rog pe tovarăşul Gorun să vă conducă. Nu aş dori ca la falsele dumneavoastră impresii să se adauge şi aceea că ne lipseşte buna creştere, spuse Petrescu, ca apoi să adauge imediat: Mi-aş lua libertatea de a vă da o sugestie.

Alcaz se îndrepta tocmai spre uşă, când redactorul şef rosti ultimele cuvinte. Cu mâna pe clanţă, se opri şi se uită lung la binevoitoarea sa gazdă.

— Care ar fi sugestia pe care cu atâta bunăvoinţă doriţi să mi-o faceţi?

— V-aş sfătui ca, din când în când, să daţi o raită la anumite ore pe la un restaurant din raza portului. Aţi avea una din nesperatele ocazii de a vă cunoaşte oamenii şi, eventual, să puteţi afla unele lucruri, care v-ar ajuta mai mult în muncă. Ar recompensa, dacă nu mă înşel, timpul pe care l-aţi pierdut şi îl veţi mai pierde, căutând să aflaţi de la mine lucruri pe care consideraţi că le ştiu şi că nu vreau să vi le spun. Bună ziua.

Alcaz plecă de la redacţie oarecum nedumerit. Sau Ioan Petrescu era sincer, nu ştia nimic şi numai din întâmplare s-a trezit între cele două cercuri, sau dacă ştie ceva, ce rost avea să trezească bănuieli prin a ascunde cele ce ştia?

De la Petrescu gândurile îl purtară la cealaltă persoană care fusese legitimată aseară la postul mobil de control de către locotenentul Gheorghiu. Se uită la ceas. Până la şedinţa pe care o convocase maiorul Glonaru, mai avea destul timp. Îşi îndreptă paşii spre muzeul de antichităţi.

Directorul muzeului, profesorul Zangopol, nu se arătă surprins de vizita locotenentului major Alcaz.

— Vă stau cu totul la dispoziţie, spuse el de îndată ce Alcaz i se prezentă. Poftiţi, vă rog să mă întrebaţi!

— Tovarăşe profesor, nu aţi pierdut cumva actele?

— Nu, nu cred! – fu răspunsul savantului care, în acelaşi

timp începu să-şi pipăie buzunarele, scoase uşurat un portofel în care frunzări câteva clipe şi îi înmână bucuros carnetul de identitate.

Locotenentul major Alcaz cercetă carnetul, compară datele cu cele pe care le avea notate după însemnările locotenentului Gheorghiu. Erau identice cu cele pe care ocupantul limuzinei din seara trecută le prezentase la control.

— Aveţi şi permisul de conducere?

După câteva secunde confrunta datele de pe acesta cu, însemnările sale.

— Maşina dumneavoastră se găseşte în garaj?

— Desigur! Ba nu, adăugă imediat profesorul. Secretarul meu a plecat în port de vreo jumătate de oră cu maşina mea. Ştiţi, are ceva de aranjat cu vama, suntem în preajma plecării la congres.

— Vă rog să mă iertaţi, tovarăşe profesor, dacă întrebarea următoare, ori eventualele alte întrebări, ar părea indiscrete.

— Întrebaţi-mă! – veni îndemnul din partea savantului.

— Cum v-aţi petrecut timpul aseară, să zicem, între orele douăzeci şi unu şi douăzeci şi două?

— Vă pot spune, iar spusele mele se pot controla cu uşurinţă, între aceste ore mă aflam în sala teatrului. Vă mai pot spune că am fost în incinta teatrului încă de la începutul spectacolului.

— Cunoaşteţi vreo persoană care ar putea confirma spusele dumneavoastră?

— Cel puţin zece persoane pot depune mărturie că am fost în sală în tot timpul spectacolului. De la portar, garderobieră, fata cu programe, până la directorul teatrului. Am stat de vorbă cu toţi. Îi cunosc şi mă cunosc. În afară de aceasta, în pauză m-am întreţinut în foaier cu profesorul de istorie Papadopol şi cu doctorul Săveanu.

— Cu toate acestea, o persoană cu semnalmentele dumneavoastră, cu acte identice, într-o maşină ca a

dumneavoastră, purtând acelaşi număr de circulaţie, a fost legitimată aseară, în jurul orelor douăzeci şi unu şi patruzeci şi cinci, în preajma uzinei de apă, unde se încercase o diversiune.

— Imposibil! Este vorba de cu totul altcineva! Cu toate acestea, nu cunosc pe nimeni care să îmi semene atât de mult. Dar, neîndoios, cineva în mod deliberat folosindu-se de acte false şi de o aproximativă asemănare cu mine, a căutat să mă compromită. În ce scop? Şi nu înţeleg de unde a luat maşina!

— Unde vă parcaţi maşina când mergeţi la teatru?

— De obicei merg pe jos, chiar când vremea nu este cu totul favorabilă. Aseară, însă, am venit cu maşină însoţit de secretarul meu, cu care mai aveam o problemă de lămurit, pe care am discutat-o pe drum şi chiar în faţa teatrului, până mai rămăseseră numai cinci minute până la ridicarea cortinei. La despărţire, secretarul meu s-a urcat în maşină şi a plecat la muzeu.

— Secretarul dumneavoastră se numeşte...

— Horia Ciornei. Este angajatul muzeului de mai mulţi ani.

— Nu ştiţi dacă în timpul spectacolului aveaţi toate actele asupra dumneavoastră? Vă rog să vă gândiţi bine.

— Nu este nevoie de prea multă gândire. Îmi amintesc precis că le-am avut. În timpul primei pauze, înainte de a mă întâlni cu profesorul Papadopol şi cu doctorul Săveanu, am luat o citronadă la bufet. Când am scos portofelul ca să plătesc, aveam buletinul înăuntru. Seara, când am cinat, înainte de a face plata, mi-a venit o idee în legătură cu proiectatul congres, la care sunt invitat să iau parte. Atunci mi-am scos carnetul în care să notez. Ei bine, carnetul se afla, ca de obicei, între buletinul de identitate şi carnetul de conducere.

— Vă mulţumesc, tovarăşe profesor, şi vă rog totodată să nu destăinuiţi nimănui cele ce am discutat. Este de prisos să vă mai spun că nici secretarul dumneavoastră nu

trebuie să ştie care a fost obiectul convorbirii noastre.

— Aveţi toată încrederea că voi proceda aşa cum mi-aţi sugerat. Vă mai pot fi de folos cu ceva?

În momentul acela se auziră nişte paşi pe coridor. Paşii se opriră câteva secunde în dreptul uşii, după care urmă un ciocănit energic şi Horia Ciornei, secretarul muzeului, intră în cabinetul savantului.

După ce trecu pe lângă Alcaz salutându-l cu o politeţă distantă, secretarul se apropie de profesor şi îl informă despre definitivarea formalităţilor privind transportul exponatelor ce urmau să fie luate la congres, după care vru să se retragă.

— Tovarăşe profesor, interveni Alcaz, vă rog să-mi daţi voie să am o convorbire de câteva minute cu tovarăşul secretar. Bineînţeles, dacă şi dânsul va fi de acord.

— Sunt sigur că tovarăşul Ciornei nu va avea nimic împotrivă, spuse profesorul, întinzând mâna locotenentului major.

— V-aş ruga să îmi daţi voie să vă conduc în biroul meu, spuse secretarul. Nu vom fi deranjaţi de nimeni. Prin aceasta nu aş dori să se înţeleagă că persoana tovarăşului profesor este un impediment, mai zise Ciornei, întorcându-se spre profesor. Socot însă că ceea ce doriţi să auziţi de la mine nu trebuie să mai audă şi altcineva. De data aceasta se întoarse spre locotenentul major, şi din cuvintele sale răzbătea o uşoară ironie.

Accesul în biroul secretarului era posibil numai trecând prin camera în care lucra dactilografa. Biroul era o încăpere spaţioasă, cu ferestre largi, luminoase; în dreapta o masă de lucru, câteva scaune tapisate, o bibliotecă masivă, care acoperea aproape întreg peretele opus; un şemineu în partea stângă a camerei, cu câteva miniaturi antice şi o statuetă a lui Ovidiu: un covor persan pe toată lungimea camerei.

— Sunt al dumneavoastră, spuse secretarul, după ce, cu un gest îl invită pe Alcaz să ia loc pe un scaun din faţa

biroului, el aşezându-se de partea cealaltă, cu faţa spre uşă şi cu spatele la bibliotecă.

— Cum v-aţi petrecut timpul ieri între orele douăzeci şi unu şi douăzeci şi două? – trecu imediat la întrebări ofiţerul de miliţie.

— De la orele nouăsprezece şi treizeci până la orele douăzeci şi trei am stat tot timpul în acest birou. Am avut şi mai am încă foarte mult de lucru.

— Când aţi folosit maşina ultima dată, în afară de azi?

— Ieri l-am însoţit până la teatru pe tovarăşul profesor. La despărţire mi-a spus că pot să iau maşina pentru a mă întoarce la muzeu. Dânsul urma să cineze, după spectacol, în oraş, şi să se întoarcă la muzeu pe jos. Spun la muzeu, deoarece locuinţa sa este situată în clădirea muzeului.

— Dumneavoastră unde locuiţi?

— Foarte aproape de aici. În clădirea învecinată. Nu se vede de aici, mai spuse secretarul prinzând privirea lui Alcaz şi arătându-i fereastra. Este pe partea opusă. O clădire cu un etaj mai joasă decât muzeul, în care am o garsonieră, proprietate personală.

— Aţi spus că v-aţi despărţit de tovarăşul Zangopol la teatru. La ce oră aţi sosit la biroul dumneavoastră?

— V-am spus că la orele nouăsprezece şi treizeci de minute eram în biroul meu. Puteţi să controlaţi această afirmaţie uitându-vă pe notiţele stenografice, căci, după cât îmi dau seama, stenografiaţi cele ce discutăm.

— La ora aceea mai era cineva din personalul muzeului, care ar fi putut să vă vadă când v-aţi întors?

— Tovarăşa Magda Oprescu, dactilografa noastră, ar putea depune mărturie pentru mine, confirmând ora sosirii mele la muzeu. Dânsa mai lucra încă atunci când m-am întors. Dar, în definitiv, de ce sunt suspicionat, sau poate acuzat?

— Nu sunteţi nici acuzat, nici bănuit. Întrebările pe care vi le pun sunt menite, să aducă lumină asupra unor probleme de care ne ocupăm în mod special şi care ne

obligă să culegem anumite informaţii despre unii oameni şi despre unele fapte.

— De ce nu daţi cărţile pe faţă? Consideraţi că umila mea persoană ar fi legată de evenimentele de aseară?

— Ce ştiţi despre evenimentele de aseară?

— Ştiu ceea ce tot oraşul vorbeşte. Am auzit că răufăcătorii au încercat să arunce în aer, sau cam aşa ceva, uzina de apă. Umblă zvonul că au fost şi ceva împuşcături pe acolo, poate şi arestări.

— Puteţi numi pe cineva care v-a vorbit despre aceste evenimente?

— Tovarăşul Zangopol sau tovarăşa Oprescu. Despre aceste lucruri se discută cu lux de amănunte, reale ori inventate, în frizeria unde obişnuiesc să mă tund. Şi poate că nu numai acolo.

— Până la ce oră aţi rămas în biroul acesta?

— La orele douăzeci şi trei şi ceva, sau fără ceva, am plecat acasă. Mai aveţi şi alte întrebări? Dacă nu, vă rog să mă scuzaţi, am câteva probleme foarte importante de discutat cu tovarăşul profesor.

— Nu. V-aş ruga numai să-mi permiteţi să stau puţin de vorbă cu dactilografa dumneavoastră.

Stăpânindu-se, bănuitor, secretarul îl conduse în prima cameră.

Magda, o femeie frumoasă, numai ochi, se opri din bătut, zâmbind deschis bărbaţilor. Alcaz o privi surprins de atâta viaţă în acest birou încărcat. Din uşă, Ciornei îi spuse uşurat:

— Te previn, că tovarăşul locotenent major este un om foarte curios. Vrea să ştie tot, aşa că bagă de seamă la micile dumitale secrete! – şi zicând acestea, secretarul ieşi, paşii săi auzindu-se tot mai puţin pe mozaicul coridorului, pe măsură ce se îndepărta.

— Curiozitatea mea este de natură profesională, iar întrebările pe care vi le voi pune au menirea de a confirma sau infirma spusele altor persoane. Vă rog să aveţi

amabilitatea să-mi răspundeţi cu toată sinceritatea, spuse Alcaz, dând ascultare invitaţiei mute de a lua loc pe un scaun lângă măsuţa de scris.

— Vă rog să mă întrebaţi.

— De când lucraţi la muzeu?

— De aproape patru ani.

— Unde aţi lucrat înainte?

— Nu am lucrat nicăieri, am fost măritată. Soţul meu murind într-un accident, am fost nevoită să-mi câştig existenţa.

— Activitatea dumneavoastră vă duce deseori în apropierea tovarăşului Zangopol?

— Foarte rareori. În majoritatea timpului fac fie lucrările pe care mi le dictează tovarăşul Ciornei, fie pe acelea scrise în ciornă de dânsul, sau de tovarăşul profesor.

— Care este natura acelor lucrări?

— Studii, referate, transcrieri de articole din reviste străine, dări de seamă etc. Alteori sunt scrisori din care nu înţeleg mare lucru. Am cerut chiar odată, când eram nedumerită, tovarăşului Ciornei, să-mi lămurească o pagină dintr-o astfel de scrisoare, înainte de a o bate la maşină. A fost singura dată când l-am văzut că îşi iese din fire. Altfel este de un calm de gheaţă.

— Vă mai amintiţi ce l-aţi întrebat atunci pe tovarăşul Ciornei? Sau măcar fraza care vă dăduse de gândit?

— Îmi pare rău că v-am pomenit de acel mic incident. Mi s-a atras atenţia, când am fost angajată, să nu discut cu nimeni, oricine ar fi acela, probleme legate de activitatea mea de birou.

— Admir discreţia dumneavoastră. Acum o altă întrebare: eraţi aici aseară când s-a întors tovarăşul profesor?

— Nu ştiu ora când s-a întors tovarăşul Zangopol.

— Aţi avut mult de lucru aseară?

— Destul de mult. Dactilografiez un material vast, care va forma obiectul unor comunicări pe care le va face

tovarăşul profesor Zangopol la viitorul congres de arheologie.

— Eraţi, desigur, aici când s-a întors tovarăşul Ciornei. La ce oră s-a întors la birou tovarăşul secretar?

— Vă pot spune precis, nouăsprezece şi treizeci. Mai mult încă, îmi amintesc că mi s-a spus că, deşi era târziu, şi a repetat cât era ceasul, uitându-se la ceasul de la mână, mă roagă să mai lucrez până la orele douăzeci şi trei. La plecare, să-i las pe măsuţa mea materialul bătut la maşină. După aceasta a intrat în biroul său şi am auzit cheia întorcându-se în broască.

— Întotdeauna se închide în birou când are de lucru?

— Nu este o regulă. O face însă totdeauna când nu vrea să fie deranjat.

— Şi nu l-aţi mai văzut până la orele douăzeci şi trei?

— L-am mai văzut o singură dată, cam pe la orele douăzeci şi două şi treizeci, când a descuiat uşa. A venit până la masa mea şi mi-a spus că pot să plec, fiindcă am lucrat destul şi trebuie să fiu obosită. Apoi a reintrat în birou.

— Tot timpul de când s-a înapoiat din oraş şi până aţi plecat, nu s-a întâmplat nimic vrednic de reţinut? Vreun telefon, vreo vizită?

— Nimic din toate acestea. Doar dacă...

— Dacă?

— O, nimic! Nu cred că are vreo importanţă.

— Orice nimic poate avea importanţă.

— Cam pe la orele douăzeci şi unu, douăzeci şi unu şi treizeci, mă simţeam foarte obosită şi am făcut o pauză, ca să-mi aprind o ţigară. Căutând în poşetă, am văzut că pachetul era gol. Am vrut să cer o ţigară de la tovarăşul Ciornei. Dânsul fumează ţigări, o marcă străină, care îmi plac mult. M-am sculat de la masă şi am bătut la uşa biroului. Văzând că nu mi se răspunde şi socotind că era aprofundat în lucru, am apăsat pe clanţă. Imediat glasul său tăios – are asemenea inflexiuni când este enervat – a

răzbătut prin uşă: „Vă rog să nu mă deranjaţi sub niciun motiv!” Am tresărit fără voie şi m-am dus repede la măsuţa mea, unde m-am apucat de lucru. Îmi trecuse pofta de a mai fuma. Cu toate acestea, când m-a învoit să plec, nu a pomenit nimic de micul incident, iar eu am tăcut chitic, de teamă să nu-mi facă vreo observaţie.

— Tovarăşă Oprescu, pentru că aţi amintit de ţigările străine care vă plac atât demult, ce marcă de ţigări preferaţi?

— Îmi plac în general ţigările cu tutun fin, dar cel mai mult ţigările pe care le fumează tovarăşul Ciornei. Sunt nişte ţigări cu un nume oriental, nu se găsesc la debite, El Fatih. Am fumat din ele ori de câte ori tovarăşul Ciornei mi-a oferit pe când îmi dicta, sau dacă mi-a făcut cadou vreun pachet, când era mulţumit de calitatea lucrărilor mele. Şi asta, fără să mă laud, s-a întâmplat destul de des.

— Aveţi, din întâmplare, vreo ţigară El Fatih? Nu, nu pentru mine! Nu sunt fumător! Am însă un prieten care colecţionează orice marcă de ţigară întâlneşte. Dacă mi-aţi putea da una, i-aş face prietenului meu o plăcută surpriză.

— Din nefericire nu am niciuna la mine, căci v-aş da-o bucuroasă. Mi se pare că tovarăşul Ciornei are pe masă un pachet. Mă duc să vă aduc o mostră.

În câteva secunde Magda Oprescu aduse din biroul secretarului o ţigară El Fatih, pe care o dădu locotenentului major Alcaz. Acesta o luă cu grijă, de parcă i-ar fi fost teamă să n-o spargă şi o depuse în portofelul său.

Un rest dintr-o ţigară cu aceeaşi marcă fusese găsit seara trecută pe locul unde a fost legitimată persoana ale cărei acte atestau că se numea Zangopol.

Pentru şedinţa de lucru din biroul maiorului Glonaru se găseau, pe lângă şef, Jasper Flint, locotenentul major Alcaz şi locotenenţii Vieru, Crişan şi Muşat.

— ...de la moartea căpitanului Gorduz, când aşa cum ştiţi, folosindu-ne de unul din cifrurile pe care am reuşit să

le cunoaştem, am aflat că Marele Necunoscut a transmis: „Icar a ratat startul”. Este lesne de înţeles că prin aceste cuvinte anunţa prăbuşirea avionului. De atunci, nu am mai captat nici un alt mesaj până în prezent.

După ce spuse acestea, maiorul Glonaru se adresă locotenentului Muşat.

— Fă-ne o scurtă expunere asupra celor ce am stabilit în privinţa morţii căpitanului Gorduz, pentru ca mister Flint să poată intra mai temeinic în miezul problemelor legate de persoana şi activitatea Marelui Necunoscut.

— În afară de personalul navigant şi de căpitanul Gorduz, nu mai erau alte persoane care urmau se plece. Am controlat copia documentului semnat de mecanicul de serviciu: nimic de semnalat. Totul în perfectă ordine. Cu toate acestea, la cinci minute de la decolare, avionul s-a prăbuşit în mare, cuprins de flăcări. Singurul indiciu asupra cauzelor care au provocat catastrofa ne-a fost furnizat de telegrafistul de bord, care a ţinut legătura cu baza până în ultima clipă: „foc la bord!... Ne prăbuşim!” Câteva vedete rapide s-au îndreptat spre locul unde, conform coordonatelor, se prăbuşise avionul. Nu s-a găsit nimic. Avionul se scufundase, târând în adâncuri echipaj şi pasager. Întâmplător, prin apele vecine cu locul catastrofei, naviga pescadorul *Delfinul.* Am stat de vorbă cu câţiva marinari din echipajul pescadorului. Toţi au fost unanimi în a recunoaşte că nu au zărit luminile avionului, au auzit bâzâitul caracteristic al motoarelor acestuia undeva, sus, departe, apoi o lumină orbitoare a brăzdat cerul la câteva mile de pescador, lumină care s-a lăsat brusc în mare şi atât. Unii au adăugat că, pare-se, s-a auzit şi ceva asemănător unui tunet, dar nu au fost siguri. Au considerat că era un exerciţiu de noapte, părere întărită de faptul că o vedetă rapidă s-a ciocnit, din fericire fără urmări, de pescador. Vasul rămăsese complet în întuneric din cauza unui scurt circuit. Un temei în plus în favoarea unui exerciţiu de luptă a fost şi faptul că, după ciocnirea

vasului cu vedeta, tot personalul a fost trimis în cabine, cârma fiind ţinută de căpitan.

— A fost vreo persoană străină de aerodrom, care s-a găsit în preajma avionului înainte de decolare?

Întrebarea fusese pusă de Jasper Flint cu un ton egal, de parcă răspunsul nu l-ar fi interesat, ca şi cum l-ar fi ştiut de mai înainte.

— Două persoane au asistat la decolarea avionului: Ion Petrescu, redactor-şef la „Drum Nou” şi subofiţerul Ivaşcu de la noi.

— Ce explicaţie au dat aceste două persoane prezenţei lor într-un asemenea loc când, dacă am reţinut bine, plecarea trebuia să fie făcută fără martori?

— Tovarăşul Petrescu, chestionat de mine a doua zi de la catastrofă, mi-a răspuns că se găsea acolo pentru a-l preveni pe căpitanul Gorduz asupra unei primejdii iminente.

— Cum de ştia ora la care urma să decoleze avionul?

De data aceasta inspectorul părea interesat, deoarece nu numai tonul trăda aceasta, ci şi faptul că în aşteptarea răspunsului uitase să-şi mai mestece guma.

— Mi-a răspuns cu seninătate că aceasta constituia un secret profesional. La insistenţele mele de a-mi preciza totuşi natura acelui secret profesional, a început prin a-mi ţine o adevărată poliloghie asupra curiozităţilor în general şi asupra curioşilor, în special. Mi-a amintit, nu fără ocoluri că, în timp ce eu stau de vorbă cu dânsul, criminalul, sau criminalii se plimbă liberi şi plănuiesc cine ştie ce noi „drăcovenii”.

„Şi, în afară de aceasta” – citez întocmai cuvintele lui, spuse locotenentului Muşat, uitându-se într-un carnet – „nu eu l-am omorât pe căpitanul Gorduz. Nu am avut niciun motiv. Cui prodest? Asta trebuie să vă întrebaţi dumneavoastră!” A mai spus că dacă nu sunt mulţumit cu răspunsurile sale, este oricând dispus de a fi citat oficial şi că, în acest caz, ne va sta oricând la dispoziţie.

— Fă-i o invitaţie oficială! Mâine dimineaţă să se prezinte la mine la orele unsprezece! – ordonă maiorul Glonaru.

— Ce căuta Ivaşcu la aeroport? – întrebă inspectorul federal.

— A fost trimis de mine cu sarcina de a preda căpitanului Gorduz o amintire din partea mea, interveni maiorul Glonaru.

— Subofiţerul Ivaşcu a avut în adevăr asupra lui un pachet, pe care l-a înmânat căpitanului Gorduz, cu rugămintea ca acesta să-l desfacă numai după decolare. Acest fapt mi-a fost confirmat de personalul aerodromului, care a asistat la decolare, cât şi de Ivaşcu, când v-am cerut explicaţii asupra prezenţei lui în acel loc.

Locotenentul Muşat se opri, ca şi când ar fi terminat ce avea de spus şi ar fi aşteptat unele întrebări din partea acelora care ar fi dorit un supliment de explicaţii.

— Şi a treia persoană? întrebă nu după mult timp Jasper Flint, maxilarele-i puternice mestecând guma cu înverşunare.

— Nu a fost nicio a treia persoană, răspunse scurt Muşat.

— Atunci, judecând după cum merg lucrurile, unul din cei doi a fost acela care a pus maşina infernală. Ori subofiţerul a avut-o în pachetul în care a pretextat că este darul domnului maior, ori ziaristul a înmânat ceva căpitanului sau a strecurat ceva în cabină.

— Redactorul şef nu a urcat în cabină şi nici nu i-a înmânat altceva decât un portţigaret, după cum au declarat cei de faţă.

— Nu cumva, totuşi, a mai existat o altă persoană a cărei prezenţă, dacă nu chiar pe aeroport, cel puţin prin împrejurimi, să dea naştere la suspiciuni?

— Nu ştiu dacă aceasta are vreo legătură cu cazul nostru, însă la ora care coincide aproximativ cu decolarea avionului, o maşină staţiona în apropierea aeroportului, pe

un drum lateral, paralel cu şoseaua principală, în umbra unor copaci. Avea stopul aprins, dar nici urmă de şofer, ori de pasageri. Patrula de la controlul circulaţiei, care a descoperit maşina, i-a luat numărul şi a plecat mai departe, socotind că ocupantul sau ocupanţii, venind din vreo excursie – maşina era prăfuită, iar înăuntru erau câteva pachete cu resturi de alimente, un pled, un termos cu puţin alcool – coborâseră să-şi mai dezmorţească picioarele.

— Cui aparţine maşina? – întrebă maiorul Glonaru.

— Aparţine arheologului Cristodor Zangopol.

— Aţi stat de vorbă cu acest arheolog? – întrebă Jasper Flint, vădit interesat.

— Bineînţeles! M-am dus la muzeu alaltăieri după-amiază. Când l-am rugat pe savant să-mi explice motivul pentru care maşina sa a staţionat lângă aerodrom, pe drumul lateral, mi-a răspuns că nu îşi aminteşte să o fi folosit la data aceea. A negat pur şi simplu că a ieşit din casă, fiind reţinut de unele probleme de laborator. Admiţând că ar fi părăsit muzeul, a făcut-o numai pentru a se duce la vreun şantier şi numai până la prânz, dar niciodată ca să viseze seara sub clar de lună. În momentul când termina de dat aceste explicaţii a intrat secretarul, care s-a apropiat de profesor şi i-a vorbit câteva clipe în şoaptă. Zangopol s-a ridicat din fotoliu şi cerându-şi scuze că va lipsi un minut, a părăsit încăperea urmat de secretar.

După vreun sfert de oră Zangopol a intrat în cabinet, a trecut pe lângă mine ca şi cum nu m-ar fi văzut şi s-a aşezat în fotoliu. M-a privit absent un timp, a cercetat gânditor un manuscris, apoi, fără să-şi ridice ochii din hârtii, m-a întrebat de scopul venirii mele.

I-am expus din nou problema care mă adusese acolo. Mi-a răspuns că nu va face niciun secret din faptul că a staţionat cu maşina lângă aeroport. Stătuse la un şantier arheologic până în jurul orelor douăzeci şi unu, oră la care plecase din pricina unei insuportabile dureri de cap.

Muncitorii şi doi asistenţi plecaseră încă de la căderea serii, înapoindu-se în oraş cu camioneta muzeului. În drumul spre casă, durerea de cap devenise atât de puternică, încât a fost nevoit să oprească maşina şi să coboare. Mi-a mai spus că până la venirea mea nu a ştiut în ce loc oprise maşina.

Am controlat ieri dimineaţă spusele profesorului, cu privire la prezenţa sa pe şantier întreaga zi. Atât muncitorii, cât şi cei doi asistenţi mi-au confirmat că profesorul Zangopol a stat pe şantier întreaga zi şi că ei, la plecare, l-au lăsat în laboratorul şantierului. Numai unul din asistenţi, tovarăşul Banu, şi-a amintit că în pauza de la amiază profesorul a plecat spre oraş şi că s-a reîntors cam pe la orele şaisprezece, venind din aceeaşi direcţie.

Ieri după-amiază am fost din nou la muzeu. La întrebarea mea dacă îşi aminteşte că în ziua fatală a părăsit şantierul, mi-a confirmat şi şi-a cerut scuze pentru această scăpare. A lipsit între orele ştiute de mine, pentru a se ocupa la muzeu de îndrumarea muncii de laborator şi pentru ca să dea secretarului său unele indicaţii.

Am verificat din nou afirmaţiile sale. Ele mi-au fost confirmate de către laborant, asistenţi şi de către secretar. De altfel, în însemnările făcute asupra unor experienţe din ziua aceea, se găsesc câteva observaţii şi adnotări făcute de mâna profesorului. Am verificat şi scrisul: este acelaşi cu cel din propriul său carnet de note de laborator şi purtau data şi ora la care au fost făcute.

— Nu vi se pare curios că la prima întrevedere Zangopol a negat că s-ar fi găsit în preajma aeroportului, pentru ca numai după cincisprezece minute, când s-a reîntors în birou, să admită prezenţa sa în acel loc? – întrebă Jasper Flint. Aţi putea să vă amintiţi de pildă la ce oră a fost făcută ultima adnotare?

— La orele optsprezece şi patruzeci, răspunse locotenentul Muşat după ce se uită în carnetul său.

— Ciudat. Profesorul face adnotări în registrul de

laborator la o oră când se afla, din spusele atâtor martori, la o distanţă apreciabilă, pe şantierul arheologic, unde se reîntorsese în jurul orelor şaptesprezece?

Remarcile poliţistului puseră un moment pe gânduri pe cei prezenţi. Mai ales lui Alcaz, observaţiile părură să-i deschidă o nouă pistă de urmat. Ceea ce îl nedumerea pe locotenentul major Alcaz era nu atât prezenţa lui Jasper Flint la această consfătuire, cât intervenţiile lui în discuţii, nu lipsite de interes şi de miez. De asemenea, se întreba care va fi explicaţia pe care o va prezenta inspectorul federal cu privire la găsirea lui în centrul evenimentelor din noaptea trecută?

Alcaz fu trezit din gândurile sale de glasul maiorului Glonaru, care, după ce ordonă locotenentului Muşat să continue cercetările în jurul activităţii savantului, din ajunul şi din ziua când s-a prăbuşit avionul, ceru locotenentului major să înfăţişeze evenimentele din seara trecută.

După ce ofiţerul raportă succint cele ce se petrecuseră la uzina de apă, spuse că trei persoane, din totalul celor legitimate în preajma uzinei de apă, i-au atras atenţia prin diversitatea personalităţii lor, cât şi a coincidenţei ciudate şi neveridic explicată de către cei în cauză. Continuând, Alcaz raportă de vizitele făcute redactorului şef şi profesorului Zangopol, cât şi despre rezultatul acestora.

Când locotenentul major termină ceea ce avusese de spus cu privire la cele discutate cu profesorul Zangopol, locotenentul Crişan ceru maiorului Glonaru permisiunea să spună ceva, în legătură cu profesorul Zangopol.

— Vorbeşte, tovarăşe locotenent!

— Tovarăşul locotenent major a afirmat că profesorul Zangopol, la ora când s-au desfăşurat evenimentele din noaptea trecută, se găsea, ca să zic aşa, pe teatrul de operaţii. Profesorul a spus adevărul mărturisind tovarăşului locotenent major că a fost la teatru. La orele douăzeci şi unu şi treizeci, profesorul Zangopol asculta

într-o lojă a teatrului ultima parte a spectacolului. Ştiu acest lucru, deoarece am fost şi eu la spectacol şi, prin hazard, am avut loc în aceeaşi loja cu arheologul. În afară de pauză, când a ieşit în foaier, tot timpul nu s-a mişcat de la locul lui. După căderea cortinei, s-a dus la restaurantul din apropiere, unde şi eu obişnuiesc să cinez când ies de la vreun spectacol.

— Îl cunoaşteţi bine pe acest savant? – întrebă Jasper Flint.

— Este o figură greu de confundat. În afară de aceasta, frecventez cu regularitate muzeul şi, în câteva rânduri, am primit unele indicaţii şi lămuriri în privinţa exponatelor, chiar de la profesor. Nu, nu l-am putut confunda cu nimeni. Sunt sigur.

— Cine a fost cea de a treia persoană care v-a reţinut atenţia? – întrebă maiorul Glonaru pe Alcaz, după ce locotenentul Muşat confirmase alibiul profesorului.

— Cea de a treia persoană sunt eu – rosti calm şi indiferent Jasper Flint. Din motive care mă îndreptăţesc – amintesc doar înţelegerea avută iniţial cu domnul maior – nu vă pot destăinui cum am ajuns în plasa dumneavoastră. Vă pot spune însă că m-am ţinut de cuvânt şi că, după ce mi-a fost îngăduit să ies din încercuire, m-am dus la domnul maior Glonaru, aşa cum am declarat că aveam de gând să fac. Iar dacă umbra pe care aţi pus-o pe urmele mele, ar fi izbutit să se ţină de mine până la capăt, ar fi putut mărturisi că spun adevărul.

— Îmi permiteţi? – interveni Alcaz.

— Bucuros!

— Este adevărat că umbra v-a pierdut urma. Dar nu este mai puţin adevărat că, în ultima instanţă, ştiind că aţi afirmat că vă veţi duce la tovarăşul maior, s-a dus direct acolo.

— O.K.! Am un martor autorizat, în afara domnului maior!

— Desigur, numai că v-aş ruga să ne explicaţi cum de

lucrătorul nostru a ajuns la locuinţa tovarăşului maior Glonaru înaintea dumneavoastră?

— Îmi pare rău, dar nu ştiu.

După ce spuse acestea, inspectorul se întoarse pe jumătate spre maiorul Glonaru, ca pentru a-i cere consimţământul, apoi îşi reluă poziţia iniţială şi atitudinea indiferentă. Vârî mâna în buzunarul interior al hainei şi scoase un pachet mic, căruia îi desfăcu ambalajul exterior. După ce desfăşură apoi câteva învelişuri de protecţie, dădu la iveală o fiolă plină cu un lichid incolor. Ţinu fiola un timp în văzul tuturor, apoi o depuse cu atenţie pe biroul maiorului Glonaru.

— Ciumă! Marele Necunoscut a urmărit infectarea apei de la uzină, pentru ca în câteva zile, cea mai mare parte a celor care ar fi băut apă să devină victimele groaznicului flagel. După aceştia ar fi urmat alte câteva mii de cazuri. Noaptea trecută au fost două fiole în mâinile falsului subofiţer de miliţie. Acesta este cea de a doua. În continuare, aş vrea să vă adresez o întrebare: Ce ştiţi, nou, cu privire la evadarea lui Birău? Despre acest lucru nu se vorbeşte, pe mine mă interesează în primul rând acest lucru.

— Ne pare rău, dar nimic. I-am pierdut urma. Cred că a participat şi el, activ, la operaţia de la uzină, ceea ce înseamnă că a ajuns la Marele Necunoscut. Şi asta din vina noastră, trebuia să fim mai vigilenţi. Consider că...

Glasul maiorului Glonaru fu întrerupt de o voce agitată, care răsună în difuzorul interfonului: „Tovarăşe maior, Roşu şi Ivaşcu au fost împuşcaţi la poarta principală!”

CAPITOLUL AL NOUĂLEA

— O *motocicletă*
— *Un statistician*
— *Un răspuns sibilic*

— Tovarăşe Gorun, ai face o regretabilă greşeală, iar pe mine m-ai pune într-o falsă lumină, dacă ai considera că aş putea avea ceva împotriva dumitale după toate cele întâmplate astăzi. Mai ales după cele ce mi-ai povestit. Redactorul şef se opri şi trase adânc din ţigară, pe care o puse apoi în scrumieră şi se învălui într-un nor de fum. Urmări un timp colacul albăstrui, ce se ridica alene spre tavan, şi numai când cerculeţul de fum se destrămă, se întoarse spre reporter.

— Fac apel la ceea ce voi sportivii – pronunţă ultimul cuvânt de parcă îl dureau dinţii – numiţi imparţialitate de arbitru. Te las să apreciezi şi dumneata, prin prisma acestei imparţialităţi, delicata situaţie în care m-ai pus faţă de organele ordinei publice. Ioan Petrescu se opri din nou, pentru a mai trace un fum, şi văzând că Gorun voia să deschidă gura, îi făcu un semn cu mâna, care îl opri.

— Nu te pripi! Ceea ce îţi cer momentan e să mă urmăreşti cu atenţie, dacă nu cumva ar însemna să-ţi cer imposibilul. Hotărât, trebuie să-mi vând motocicleta! Este o maşină care a devenit notorie, iar pe mine m-a făcut cunoscut lucrătorilor de miliţie şi securitate mai ceva decât un cal breaz. Când am fost la securitate, acum două ore, nu mă aşteptam să fiu chemat pentru pocinogul dumitale. Norocul meu e că cel puţin douăzeci de persoane pot depune mărturie că am luat parte la şedinţă. De asemenea, pledează în favoarea mea şi faptul că dumneata ai depus la un post de miliţie, în jurul orelor douăsprezece, o reclamaţie că ţi s-a furat motocicleta mea.

— Dar reclamaţia...

— Te-am rugat să nu mă întrerupi. Ţin să te anunţ că motocicleta a fost găsită, dar nu îmi va fi înapoiată decât mai târziu, după ce se vor mai face unele cercetări. Mai ai de spus ceva?

Reporterul se grăbi să dea curs acestei invitaţii directe, mai ales că până atunci nu i se dăduse răgaz să rostească decât două cuvinte.

— Aş vrea să vă anunţ că mai sunt treizeci de minute până la ora fixată ca să mă prezint la maiorul Glonaru.

— Şi asta o spui abia acum, rosti plin de indignare redactorul şef. Voi, tinerii, sunteţi incorigibili. Iau de mărturie această încăpere şi conştiinţa dumitale, că nu odată, nu de două ori, ci de mii de ori ţi-am demonstrat că punctualitatea caracterizează... Apelul telefonic îl întrerupse şi puse mâna pe receptor. Profitând de această chemare salvatoare, Gorun se furişă pe uşă.

La ora fixată, reporterul bătea la uşa biroului maiorului Glonaru. Când pătrunse în birou, văzu că maiorul nu era singur. Într-unul din cele două fotolii din faţa mesei de lucru stătea un civil, pe care parcă îl mai văzuse undeva şi ale cărui maxilare se mişcau într-una. Picioarele, lungi, le ţinea întinse, încât ocupantul celuilalt fotoliu, un ofiţer de miliţie corpolent şi în care recunoscu pe locotenentul major
Alcaz, trebuia să-şi ţină picioarele apropiate de fotoliu. Bănuia că necunoscutul nu putea fi altul decât acel inspector, de care începuse să se vorbească.

— Ia loc, tovarăşe Gorun! Rostind invitaţia, maiorul Glonaru indică un scaun tapiţat, care se găsea în capul mesei situată între uşă şi biroul său. Ai fost chemat pentru a ne da unele lămuriri, în legătură cu unele fapte, de care eşti legat direct, sau indirect.

— Vă stau bucuros la dispoziţie, tovarăşe maior, răspunse Gorun, care se aşezase pe scaunul ce îi fusese indicat.

— Astăzi, la orele douăsprezece, ai reclamat la o circă de miliţie că ţi s-a furat motocicleta. De fapt, motocicleta nu era proprietatea dumitale, ci a tovarăşului Petrescu. Acestea sunt faptele pe care le ştim. Ceea ce nu ştim, vrem să aflăm de la dumneata. Mai întâi, de ce ai luat

motocicleta tovarăşului Petrescu? Al doilea: ce ai făcut dumneata între orele douăsprezece şi treisprezece, şi cine poate confirma spusele dumitale? Al treilea: unde ai vrut să te duci şi în ce scop?

— Sunt sigur că nu veţi crede o iotă din cele ce vă voi spune. Dar oricât de ciudate, sau neverosimile vor părea spusele mele, vă rog să mă credeţi că ele exprimă, în totalitatea lor, adevărul şi numai adevărul.

Gorun se opri, vrând să vadă pe chipul celor trei bărbaţi efectul cuvintelor rostite de dânsul. Nimic nu-l lăsa însă să întrezărească cea mai mică urmă de interes ori de neîncredere. Feţele lor păstrau acea rigiditate oficială, care înfrâna exteriorizarea vreunui sentiment, emoţii, ori gând. Îşi aprinse puţin cam agitat o ţigară şi trase, adânc, două fumuri înainte de a continua.

— La orele unsprezece şi treizeci eram la redacţie, când o chemare telefonică îmi făcu cunoscut că prezenţa mea era reclamată de urgenţă în provincie.

— Probleme profesionale? – întrebă locotenentul major Alcaz.

— Nu, de ordin personal.

— Cine v-a telefonat?

— Nu vă pot spune, răspunse Gorun, uitându-se fix spre mister Flint, ale cărui maxilare se munceau de zor cu guma de mestecat.

— Aşadar, pe la orele unsprezece şi treizeci ai primit o comunicare telefonică de ordin personal. Foarte clar şi cât se poate de concret. Continuă, te rog, dar spre folosul tuturor, nu tot atât de enigmatic, rosti maiorul Glonaru.

— Am luat motocicleta tovarăşului Petrescu, fără să-l anunţ, deoarece era într-o şedinţă şi am pornit spre una din barierele oraşului. Am oprit la o staţie de autobuz, care nu este, încă, dată în folosinţă. Aici, mi se spusese în apelul telefonic, mă va aştepta cineva. N-am văzut însă pe nimeni. După câtva timp de aşteptare zadarnică, am lăsat motocicleta şi m-am dus înăuntru, crezând că va fi cineva

acolo. Cum stăm nehotărât în interiorul staţiei, cu spatele spre cabina telefonică, am auzit un uşor scârţâit şi am simţit imediat o lovitură în ceafă. Nu am mai ştiut nimic, până ce nu m-am trezit într-un târziu cu un gust dulceag în gură şi o apăsătoare senzaţie de greaţă. Erau orele paisprezece şi mă găseam într-un boschet dintr-un colţ mai retras al parcului.

— Atunci cum de ai putut să reclami dispariţia motocicletei? – întrebă locotenentul major.

— Dar nu am reclamat furtul motocicletei la niciun post de miliţie! V-am declarat doar că am fost în stare de inconştienţă până la orele paisprezece.

De data aceasta, auditoriul cu greu îşi putu ascunde surprinderea. Numai mister Flint nu încetase de a mesteca guma, de parcă ar fi cunoscut mai dinainte ce avea să spună reporterul.

— Tovarăşe locotenent major – spuse maiorul Glonaru – cum sună raportul circumscripţiei de miliţie?

Alcaz deschise un dosar, se uită la o hârtie, apoi citi cu glas tare:

„Pe la orele douăsprezece am fost anunţat telefonic de numitul Gorun, reporter la „Drum Nou”, că i s-a furat motocicleta; era un DKW, cu numărul 67890. Fără alte amănunte, reclamantul a închis telefonul.”

M-am deplasat la redacţie pentru a lua un plus de informaţii de la reclamant. Mi s-a spus că numitul Gorun era plecat în oraş. Am întrebat la circulaţie dacă se ştie ceva despre motocicleta furată. Am avut o surpriză, deoarece DKW-ul cu numărul 67890 era proprietatea numitului Ioan Petrescu, redactor-şef la „Drum Nou”. Am sunat redacţia întrebând de redactorul şef, dar mi s-a răspuns că era plecat acasă. Am telefonat la locuinţa acestuia, fără niciun rezultat însă. Nimeni nu a ridicat telefonul din furcă. Când l-am căutat din nou pe Petrescu la redacţie, la orele cincisprezece treizeci, mi s-a răspuns că era plecat la noi. Între timp am luat măsurile cuvenite

pentru găsirea motocicletei.

— Destul, tovarăşe locotenent major, îl întrerupse maiorul Glonaru pe Alcaz. Să ne oprim aici. Tovarăşul Gorun neagă că ar fi făcut reclamaţie. De altfel, dacă am da crezare spuselor sale, i-ar fi fost imposibil să o facă. Tovarăşul Petrescu ne-a declarat, de asemenea, că nu a reclamat dispariţia motocicletei, pentru simplul motiv că nu ştia că fusese furată. Cine a avut interes să sesizeze? Este un fapt la care trebuie să ne gândim. Prin reclamaţia furtului motocicletei, s-a creat criminalului o serioasă greutate. Ştiindu-se de dispariţia motocicletei, cel care şi-o însuşise putea fi oprit în drum de orice lucrător. Atunci nu ar mai fi fost dublul asasinat de la poarta sediului nostru. Dar dacă reclamaţia telefonică nu a fost decât o manevră?

Maiorul Glonaru tăcu şi apăsă pe un buton. În câteva secunde intră un plutonier căruia îi spuse să-l conducă pe Gorun în camera de alături, după care se adresă reporterului.

— V-aş ruga să-l însoţiţi pe plutonier în altă încăpere. Acolo se găsesc cele necesare pentru scris. Vă rog să aşterneţi pe hârtie tot ceea ce vă amintiţi în legătură cu evenimentele respective.

— Doar nu vreţi să spuneţi că dumnealui este asasinul celor doi? – întrebă poliţistul, după ce reporterul părăsi biroul.

— Nu fac o asemenea afirmaţie. Caut. Dacă el a săvârşit fapta, nu văd mobilul. Numai dacă nu ar avea vreo legătură cu criminalul din umbră pe care îl căutăm.

— Nu îl văd pe Gorun în pielea Marelui Necunoscut, sau a vreunei unelte de-a acestuia. Şi apoi, unde este arma? Mai ştiu că Gorun, bun sportiv de altfel, este un trăgător mediocru. Anul trecut s-a clasat abia pe locul al cincilea la decatlon, din cauza tirului.

Şeful şi ceilalţi nu îşi putură ascunde mirarea la auzul amănuntelor privind aptitudinile de trăgător ale lui Gorun pe care le furnizase inspectorul.

— Nu este nimic de mirare. Datele mi-au fost transmise de la asociaţia sportivă al cărui membru este Gorun. Pot să adaug, din aceeaşi sursă, că mister Petrescu este cel mai bun ţintaş al judeţului. Ca să omori doi oameni în câteva secunde şi să săvârşeşti fapta conducând, în acelaşi timp, o motocicletă, se cere mai mult decât un modest loc cinci la decatlon.

— Vreţi să lăsaţi să se înţeleagă că Petrescu are vreun amestec în acest dublu asasinat? – întrebă Alcaz.

— Astăzi îi dispare motocicleta. Ştia cine i-a luat-o. Dacă mister Petrescu i-a telefonat lui Gorun? Ştim din spusele participanţilor la şedinţă că Petrescu nu a stat până la sfârşitul acesteia. A motivat că îl doare capul şi a spus că se duce acasă. Ştim din raport că Petrescu nu a fost acasă. Mai ştim că s-a înapoiat la redacţie la orele cincisprezece. În tot acest interval de timp ar fi avut posibilitatea, ajutat de cel puţin un complice, să-l facă inofensiv pe Gorun, să se urce pe motocicletă, să ucidă pe cei doi, să depună motocicleta lângă parc şi să vină, basma curată, la redacţie.

— Bine, dar neglijaţi reclamaţia telefonică. Ce rost ar mai fi avut? – întrebă locotenentul major Alcaz. Putea să fie oricând oprit.

— Nu risca nimic. Cine putea opri pe proprietarul unei maşini dacă avea actele în regulă şi nu încălca regulamentul de circulaţie? În acest caz, reclamaţia ar fi putut-o categorisi drept o glumă de prost gust din partea unui necunoscut. Numai că, dacă ar fi fost oprit înainte de sosirea subofiţerului şi a lui Roşu, atunci asasinatul nu ar mai fi fost săvârşit.

— Atunci, după dumneavoastră, Petrescu este ori Marele Necunoscut, ori unul din primele sale ajutoare?

Jasper Flint nu răspunse la întrebare. Părea că, adâncit în gânduri, urmăreşte un fir anumit dintr-o urzeală încâlcită, căruia nu îi dădea de rost.

— Mister Petrescu – reluă el după un timp – în ciuda

fizicului său şi a comportării sale obişnuite, are o puternică înclinaţie spre aventură. Este văzut deseori în tovărăşia unui ofiţer de pe vasul *Blue Bird,* care nu este altul decât mister Smeaton. Din informaţiile pe care le am, ştiu că lui mister Smeaton îi este interzisă debarcarea pe ţărmul câtorva ţări, deoarece a fost amestecat în unele afaceri dubioase şi suspectat de a fi încercat să obţină informaţii cu caracter secret. De asemenea este cert: Petrescu cunoştea, sau bănuia ceva în legătură cu Ivaşcu. Vă amintiţi că atunci când mister Alcaz l-a vizitat pentru a-i pune unele întrebări în legătură cu prezenţa lui la uzina de apă, redactorul şef i-a făcut o recomandare; aceea de a urmări ce se petrece la un anumit local din port, unde, lăsa să se înţeleagă, ar veni şi unii din oamenii dumneavoastră. Îl viza pe Ivaşcu, care, ştiu asta, frecventa deseori acel local, îmbrăcat întotdeauna numai civil şi extravagant. Dublul asasinat de astăzi poartă pecetea Marelui Necunoscut. Acesta ştia că Roşu, în caz că ar fi vorbit, ar fi putut face unele mărturisiri stânjenitoare pentru activitatea de viitor şi, poate, chiar pentru siguranţa personală. De asemenea ştia că, mai devreme sau mai târziu, Ivaşcu urma să fie demascat. De la Ivaşcu ştia aproape exact ora când acesta urma să sosească cu Roşu la noi. Atunci Marele Necunoscut şi-a făurit planul de a omorî două muşte dintr-o lovitură. Îmi pun întrebarea dacă Petrescu, ori Gorun, sau poate amândoi, au acţionat din ordinul Marelui Necunoscut? Ar putea fi tot atât de bine un complex de împrejurări, care a condiţionat amestecul celor doi, astfel încât să-i slujească interesele fără ca ei să-şi dea seama.

Jasper Flint tăcu şi maxilarele sale începură să-şi facă din nou de lucru cu guma de mestecat. Locotenentul major Alcaz îl ascultase cu atenţie, notându-şi, când şi când, câte ceva în carnet. Maiorul Glonaru scrise ceva pe o foaie de hârtie, sună şi înmână notiţa plantonului.

— Cum am mai spus de altfel, s-ar putea ca cei doi să nu

aibă niciun amestec în dubla crimă de astăzi, reluă Jasper Flint.

— Ce a urmărit în această ipoteză? – întrebă Alcaz.

— Înclin să cred că mister Flint are dreptate, interveni maiorul Glonaru. Ce a urmărit Marele Necunoscut amestecând pe Petrescu şi Gorun în ultimele evenimente? Parcă aşa suna întrebarea. Răspunsul nu este greu de dat. Este una din caracteristicile modului său de lucru, de a lega de fiecare din acţiunile sale persoane cărora, atât prin poziţia lor, cât şi prin reputaţie, nu li se poate imputa nimic.

În acel moment sună telefonul şi maiorul Glonaru ridică receptorul. După ce ascultă o scurtă comunicare, depuse gânditor telefonul în furcă.

— Mi s-a raportat că din nicio comună din raza regiunii noastre nu a avut loc vreo convorbire telefonică cu Gorun.

— Era de aşteptat. Acum Gorun va trebui să ne spună mai mult decât a vrut prima dată. Tovarăşe locotenent major – spuse maiorul Glonaru lui Alcaz – vezi dacă reporterul şi-a terminat de scris depoziţia şi condu-l în acest caz aici.

Alcaz execută ordinul şi peste câteva minute Gorun stătea din nou pe scaun în faţa celor trei oameni ai legii. Maiorul Glonaru îşi aruncă ochii asupra celor scrise de reporter, apoi după ce spicui câteva fraze, trecu depoziţia lui Alcaz.

— Din cele ce ai scris, nu reiese nimic în plus faţă de ceea ce ne-ai declarat verbal, zise maiorul, adresându-se reporterului. Şi acum o precizare: nu ţi s-a telefonat nimic din partea persoanei, a cărei presupusă chemare te-a determinat să iei motocicleta şefului dumitale. Acum te las să apreciezi în ce lumină te-ai pus.

Maiorul se opri, ca pentru a lăsa celui vizat timp să se gândească. Văzând însă că acesta nu spune nimic, continuă:

— Unde ai vrut să mergi, totuşi?... La cine?... Pe cine

urma să iei din staţia de autobuz?... Gândeşte-te bine. Te sfătuim să nu mai dai dovadă de o discreţie care nu îşi are rostul.

— Este în joc, poate, libertatea dumitale, interveni inspectorul, stingând ţigara în scrumieră cu o atenţie deosebită.

Gorun avu o tresărire şi nu îşi mai luă privirea de la el cât timp acesta stinse ţigara, apoi rămase pe gânduri. După un timp îşi aprinse o ţigară şi continuă să păstreze tăcerea. Jasper Flint se uită fugar la maior, apoi îl fixă îndelung pe reporter.

— Mona Baltag nu v-a dat niciun telefon. Şi nici vreo altă persoană nu v-a telefonat, în numele ei, din comuna Basarabi.

Niciun artist de meserie, oricât de talentat ar fi fost, nu ar fi mimat mai perfect mirarea ca Gorun care, un timp rămase cu gura deschisă. Încet, încet, îşi mai reveni şi, încă sub influenţa surprizei, luă ţigara din scrumieră şi vru s-o ducă la gură.

— Dacă nu ţineţi cu tot dinadinsul să vă frigeţi, ar fi mai indicat să nu băgaţi ţigara în gură altfel decât se obişnuieşte, spuse calm inspectorul, văzând că reporterul ducea spre gură ţigara cu capătul aprins. După ce v-aţi trezit, aţi avut greţuri şi aţi început să rătăciţi fără ţel pe străzi. După un timp aţi simţit nevoia să beţi ceva rece şi aţi intrat în primul local, care v-a ieşit în cale. Dar abia intrat, v-aţi grăbit să ieşiţi fără a mai bea nimic.

— Ce motiv te-a determinat să părăseşti atât de brusc localul şi ce local era acela, interveni maiorul Glonaru, când inspectorul federal se opri, părând că chibzuieşte asupra celor ce mai avea de spus.

— Am considerat că nu are nicio însemnătate.

— Nu vrei să fii mai concret? Cine era acea persoană?

— Îmi vine foarte greu să o numesc.

— Este vorba, fără nicio îndoială, de Ioan Petrescu, nu-i aşa? întrebă locotenentul major Alcaz.

— Despre dânsul este vorba. Când am intrat în acel local, am zărit la o masă, stând cu spatele spre intrare, pe tovarăşul Petrescu, care discuta aprins cu cineva.

— Mister Smeaton? întrebarea ţâşnise de pe buzele inspectorului.

— Da, mister Smeaton, comisarul vasului *Blue Bird,* sună răspunsul reporterului.

— Tovarăşe Gorun – spuse maiorul Glonaru – cunoaştem sentimentele dumitale faţă de tovarăşa Baltag, cu toate că nu numai numele ei, ci şi anumite evenimente de care este legată, ar fi putut pune în gardă pe oricine, nu-i aşa?

— Se bucură de faimă rea, răspunse reporterul cu un ton în care se citea o umbră de sfidare.

— Ai dreptate, întări maiorul.

— Şi ce mă sfătuiţi să fac? Să nu o mai văd?

— Exact!

CAPITOLUL AL ZECELEA

— O ediţie specială
— Semnale din eter

Pentru a dezminţi parcă liniştea celor două zile fără evenimente care au urmat după dublul asasinat din faţa sediului, o ediţie specială păru să dea semnalul de declanşare al unor noi activităţi.

Pe la orele şase şi douăzeci şi cinci de minute, un turism opri în colţul unei străzi principale. Una din portiere se deschise, un puşti sări afară din maşină şi începu să fugă pe stradă, agitând câteva ziare şi strigând cât îl ţinea gura:

— Specialaaaa! Specialaaaa!... „Drum Nou”-speciala!... Cazuri de ciumă în oraşul nostru!... Citiţi speciala!... „Drum Nou”... – ediţia specială!... Ciumă! Ciumă!...

Maşina care îl adusese pe micul vânzător demară de îndată ce acesta începu să-şi strige marfa.

La aceeaşi oră, o altă maşină se opri în apropierea Consiliului Popular şi un alt copil cu ziare sări din ea, după care aceasta îşi reluă cursa. Alte trei maşini, asemănătoare celorlalte două, debarcară în acelaşi fel, în alte puncte ale oraşului, câte un copil cu ziare, după care îşi văzură de drum.

Magda Oprescu se îndrepta spre muzeu. Se îndrepta este un fel de a spune, deoarece cineva care merge citind un ziar nu poate să păstreze linia dreaptă şi niciun mers uniform. Se mai opreşte, dă peste un alt pieton, său peste vreun stâlp, iar la întretăieri se trezeşte în mijlocul străzii pe „roşu”. De multe ori, şi asta se întâmplă, se vede ajuns la poarta casei, pe care a părăsit-o cu câteva minute înainte, cu lăudabila intenţie de a merge la lucru. Aşadar, Magda Oprescu se îndrepta spre birou, citind ziarul pe care i-l aruncase din fugă un vânzător, care îşi striga marfa în gura mare:

„DOUĂSPREZECE CAZURI DE CIUMA
DECLARATE ÎN ORAŞUL NOSTRU”

era titlul singurului articol pe care-l conţinea ediţia specială, imprimat cu caractere groase şi mari de o şchioapă.

Majoritatea cetăţenilor, după ce citeau articolul provocator, rupeau în bucăţi ediţia specială şi o aruncau cu indignare în coşurile de gunoi. Numai ici, colo, câte unul, după ce arunca priviri furişe în dreapta şi în stânga, îl strecura în buzunar.

Magda Oprescu parcurse articolul scârbită şi indignată, iar primul ei gând fu de a preda gazeta miliţiei. Tocmai traversa strada, când se opri brusc, sub îndemnul acestui gând. Vru să se urce pe trotuar, când, o maşină venind cu viteză mare, se îndreptă ameninţătoare spre ea.

Claxon – scrâşnet de frâne – un ţipăt neomenesc.

Din maşina stopată sări şoferul, care se repezi spre

Magda Oprescu. Dactilografa zăcea lungită pe asfalt, pe jumătate sub botul maşinii, înaintea roţilor, pe jumătate pe trotuar.

Până să se adune primii trei curioşi, şoferul se aplecă asupra victimei, o ridică în braţe şi o depuse grăbit pe bancheta maşinii, sări la volan şi peste câteva clipe viră după colţ.

Oricât de repede acţionase şoferul, totuşi câţiva pietoni observară cele întâmplate şi se grăbiră spre locul accidentului. În curând li se alăturară alţi zece, apoi douăzeci, care comentau, nu ştiau nici ei ce, şi îşi puneau unul altuia întrebări despre te miri ce.

— Cunoaşte cineva numărul maşinii? – întrebă miliţianul care venise atras de mulţimea care începuse să împiedice circulaţia.

— 1001: POBEDA gri-închis spre negru. Pierdea ulei – mai spuse, arătând cu mâna spre uleiul care se scursese în cele câteva secunde cât staţionase maşina. Femeia e vinovată. Citea gazeta, adăugă cetăţeanul, vrând să se îndepărteze.

— Cum vă numiţi? – întrebă miliţianul, care îşi notase într-un carnet spusele cetăţeanului.

— Zipser Carol. De la D.J.S.

— Tovarăşe Zipser, vă rog să aveţi amabilitatea să mă însoţiţi, pentru a da o declaraţie scrisă asupra celor ce aţi văzut.

— Regret. Birou, fu răspunsul.

— Vom telefona de la noi, pentru a încunoştiinţa pe şeful dumneavoastră asupra motivelor eventualei întârzieri de la serviciu.

— Bine! – făcu convins Zipser, începând să meargă grăbit alături de miliţian.

În dimineaţa aceea centrala telefonică a miliţiei, cât şi centrala ziarului local, nu mai pridideau cu răspunsurile la numeroasele apeluri. Se cereau relaţii asupra ediţiei speciale, se dădeau „soluţii sigure” pentru prinderea

făptaşilor, care dacă în marea lor majoritate nu puteau fi puse în practică, nefiind „soluţii” şi cu atât mai puţin „sigure”, aveau marele merit de a fi fost generate din imbolduri cinstite, sincere şi dezinteresate.

Din cauza ediţiei speciale, accidentul Magdei Oprescu, trecut aproape neobservat de masa cetăţenilor, ar fi fost tratat ca un caz mărunt dacă subofiţerul Vasilescu nu s-ar fi prezentat cerând să vorbească cu locotenentul major Alcaz. Era lucrătorul de miliţie care ajunsese la locul accidentului, imediat după dispariţia maşinii şi care plecase însoţit de Zipser.

— Tovarăşe locotenent major, raportă el de îndată ce fu în biroul lui Alcaz, azi dimineaţă, pe la orele şase şi treizeci şi cinci de minute, o POBEDA a lovit o femeie care voia să traverseze strada. Şoferul maşinii respective a stopat şi, după ce a urcat victima în maşină, a dispărut cu cea mai mare viteză, fără a mai da timp celor câţiva martori să intervină. Aveţi aici declaraţia numitului Zipser, unul din martorii accidentului.

— Până aici nimic neobişnuit, spuse Alcaz, după ce îşi aruncă ochii peste rândurile scrise de salariatul de la D.J.S. Victima va putea fi găsită într-unul din spitalele oraşului, unde, de bună seamă, a fost dusă de şoferul cu pricina. Mai greu va fi să dăm de urma şoferului. Doar dacă victima ne va putea da ceva amănunte, în cazul în care nu este într-o stare prea gravă.

— Avem numărul maşinii, tovarăşe locotenent major.

Atunci totul este în regulă.

— Tocmai în asta constă faptul ieşit din comun. Numărul maşinii este aidoma celui pe care îl are şi automobilul tovarăşului maior Glonaru.

— Asta ar fi prea de tot! – nu se putu opri să nu exclame locotenentul major. Bine, tovarăşe Vasilescu, mulţumesc! Cazul trece din acest moment în mâinile noastre. Rămase apoi un timp pe gânduri, citi cu mare atenţie declaraţia lui Zipser, după care vorbi la interfon:

— Tovarăşe Mazilu, a venit tovarăşul maior?

— Da! A întrebat de dumneavoastră. Mi-a ordonat să vă anunţ să vă prezentaţi în cabinetul său. Tocmai voiam să vă anunţ.

— Mulţumesc, mă duc la tovarăşul maior.

De îndată ce intră în cabinetul şefului, acesta îl invită să ia loc în faţa biroului, apoi trecu direct la subiect.

— Te-am chemat să discutăm cazul cu ediţia specială. De asemenea, măsurile ce trebuie luate pentru prinderea provocatorilor şi lămurirea masei de oameni ai muncii. Fără îndoială că ai şi făcut unele cercetări, nu-i aşa?

— Formatul ediţiei speciale seamănă cu al ziarului „Drum Nou”. Caracterele literelor identice, la prima vedere, cu cele ale ziarului local, cât şi cerneala sunt diferite. Acestea sunt constatările locotenentului Vieru, care s-a deplasat la redacţia ziarului. Avem de-a face cu un fals tot atât de grosolan, ca şi provocarea pe care o conţine. Asta dovedeşte, odată mai mult, că Marele Necunoscut nu stă degeaba. Scopul acestei manevre este clar: provocarea panicii în mase. Locul unde a fost tipărită provocarea nu este necunoscut. Locotenentul Crişan a stabilit că maşinile care au transportat pe micii vânzători n-au venit dinafara oraşului. Este foarte puţin probabil ca ele să fie maşini particulare. Ar putea face parte din inventarul garajului cooperativei de transport auto „Rapid”. Ştiţi, maşinile acestei cooperative au, de-o parte şi de alta, pe fiecare portieră, imprimată efigia zeului Mercur. Ei bine, s-a observat că maşinile care au acţionat azi-dimineaţă aveau în dreptul portierilor câte un cerc galben. Presupun că cercurile respective erau din material plastic, uşor de lipit şi tot atât de uşor de dezlipit, ele având rolul de a acoperi efigia lui Mercur. În momentul de faţă, Crişan şi cu Vieru cercetează atât la garajul numărul trei al cooperativei, cât şi în staţiile de taximetre.

— Ştiai că între orele şaptesprezece şi nouăsprezece un individ, care s-a dat drept salariat al D.J.S., a făcut o

anchetă la spitale şi policlinici, stăruind, în special, asupra cazurilor de boli epidemice?

— Da. Nu i-a fost greu agentului Marelui Necunoscut să afle numele bolnavilor de ciumă, căci le-a găsit operate în registrul de evidenţă al internaţilor. Aşa se explică înserarea în ediţia specială a numelor celor doisprezece bolnavi, voluntari.

— Ai stabilit identitatea acestei antene? Ai pus individul sub urmărire?

— Din nefericire, sergentul Frâncu, plasat la spitalul epidemic cu sarcina de a urmări pe curioşii de felul statisticianului, i-a pierdut urma. Frâncu nu prevăzuse că individul se va urca într-un taxi care, se pare, îl aştepta.

— Ai aflat cui aparţine taxiul?

— După numărul de circulaţie, pe care şi l-a notat sergentul Frâncu, maşina ne aparţine.

— Fără îndoială că Frâncu a reţinut nu numai numele, ci şi întreprinderea care emană delegaţia, nu?

— Delegaţia purtând antetul şi ştampila Direcţiei judeţene de statistică, cât şi semnătura directorului acesteia, atesta că numitul Zipser Carol... Alcaz se opri de parcă i-ar fi lipsit graiul şi îşi duse mâna la frunte. Tovarăşe maior. – reluă el, văzând că şeful, mirat de comportarea sa, voia să-l întrebe ceva – tovarăşe maior, acum câteva minute am mai întâlnit numele acesta! Un cetăţean, martor al unui accident de circulaţie, a semnat declaraţia cu numele Zipser, funcţionar la Direcţia judeţeană de statistică.

— Marele Necunoscut nu lucrează la întâmplare. Fără îndoială că a avut un temei serios când a înarmat pe agentul său cu această identitate.

— Dar dacă ar fi vorba de una şi aceeaşi persoană?

— Ar fi o urmă de nepreţuit pentru noi. Imaginează-ţi, tovarăşe locotenent major, ce date precise şi importante poate să procure un salariat al unei asemenea instituţii. Ce mână inepuizabilă de informaţii pentru Marele

Necunoscut! Vorbeai parcă de un accident, nu?

— O tânără care traversa strada citind ediţia specială, a fost lovită de o maşină. Şoferul a coborât, a ridicat victima, a pus-o în maşină, s-a urcat la volan, a pornit cu viteză şi a dispărut. Un cetăţean a văzut toată întâmplarea şi a fost de acord să depună mărturie. Acest martor ocular se numeşte Zipser. Dar nu numai în asta constă ciudăţenia. Maşina care a lovit-o pe tânără este o Pobedă şi avea numărul de circulaţie 1001.

— Maşina mea poartă acest număr, spuse şeful cu cea mai deplină linişte.

— Ştiu asta, tovarăşe maior. Îmi permiteţi o întrebare?

— Spune-o!

— Maşina dumneavoastră este în garaj? Cu ce aţi venit la serviciu?

— Am venit pe jos, căci maşina am dat-o încă de aseară lui Jasper Flint, la cererea sa.

— Atunci el a lovit pe tânără femeie?

— Tot ce se poate, deşi m-aş mira să fie chiar atât de neîndemânatic.

— Sunt curios ce ne va răspunde când îl vom întreba.

— Şi eu, spuse maiorul, fără ca din tonul său să răzbată cea mai mică umbră de curiozitate. Dar până atunci nu trebuie să neglijezi luarea unor măsuri pentru liniştirea maselor de cetăţeni, tulburaţi fără îndoială de cuprinsul ediţiei speciale. Printre altele, „Drum Nou” va publica sub semnătura redactorului şef o dezminţire categorică a conţinutului ediţiei speciale, arătând că este vorba de un fals grosolan şi de o manevră provocatoare. Vei avea grijă ca orice rudă, indiferent de grad, a celor internaţi, care se va prezenta începând de astăzi şi până poimâine la spitalul epidemic, să fie urmărită de câte doi din cei mai destoinici lucrători de-ai noştri.

Alcaz ridica întrebător capul de la carnetul pe care îşi lua note şi se uită la şeful său.

— Fii sigur că în cazul în care se va prezenta o

asemenea rudă vom avea de-a face cu o falsă rubedenie. Toţi cei doisprezece internaţi sunt celibatari şi nu sunt veniţi de mult timp în oraşul nostru. Au puţine rude apropiate. Am luat din timp măsura, prin posturile noastre, ca nicio telegramă, notă telefonică, scrisoare, sau vreun alt mijloc de comunicare, să nu le poată parveni, până la noi dispoziţii, oricărei din rudele celor doisprezece internaţi, sau de la aceştia la spitalul epidemic.

Maşina gonea spre comuna Basarabi, stârnind nori de praf. Ajunsă aproape de marginea comunei, coti pe un drumeag pustiu şi se opri sub trei plopi singuratici. De la volan coborî un bărbat înalt, îmbrăcat într-un pardesiu de voiaj, cu gulerul ridicat. Pe cap purta o pălărie trasă mult pe frunte, iar ochii îi erau ascunşi de nişte ochelari cu lentile fumurii. Şoferul se îndreptă cu paşi siguri spre grădina primei case de la liziera satului. Necunoscutul sări un pârleaz, de parcă ar fi fost de-al casei, străbătu o potecă a grădinii, dădu ocol casei şi bătu la o uşă. La a doua bătaie uşa se deschise şi în prag apăru o tânără zveltă, cu părul blond, în care o rază furişă de soare îi strecură o sclipire aurie. La început nu îţi dădeai seama cât era de frumoasă. Ceea ce atrăgea privirile, însă, erau ochii ei mari, adânci, codaţi, care, dacă nu aveau verdele închis al iezerelor,aminteau mai mult de nuanţa ierbii umezită de rouă dimineţii.

— Unchiul nu este acasă, spuse ea cu glasul melodios, de parcă toate privighetorile luncilor s-ar fi luat la întrecere.

— Ştiu, un telefon l-a chemat în oraş. Pe dumneavoastră vă caut, zise necunoscutul, fără să dezarmeze. Pot să intru? întrebă el.

— Dar cine sunteţi?

— Ar fi trebuit să vă spun un cuvânt de recunoaştere, o parolă, sau ceva în genul acesta, însă de cum v-am văzut am uitat ce trebuie să rostesc.

— Placa este învechită. Nu aţi găsit ceva mai nou? Cu toate că...

— Nu-i nimic nou sub soare, întregi necunoscutul.

— Poftiţi în casă, spuse Mona Baltag şi vizitatorul se grăbi să dea curs invitaţiei.

— Mă trimite şeful.

— Are ceva de lucru pentru mine, nu?

— Vă rog să citiţi şi apoi să ardeţi biletul, spuse oaspetele, înmânându-i un plic.

Necunoscutul urmări chipul fetei, care după ce luă plicul, îl desfăcu grăbită şi începu să citească biletul pe care-l conţinea. După ce totul fu ars la flacăra brichetei, pe care i-o dădu străinul, Mona Baltag se uită întrebător la el.

— Lăsaţi câteva rânduri unchiului dumneavoastră, aşa cum aţi mai făcut şi altădată, din câte ştiu. Nu veţi lua nimic, afară de actele strict necesare. Şeful a avut grijă de toate. Veţi părăsi casa la cinci minute după mine. După ce veţi fi pus cheia sub ghiveciul muşcatei din cerdac, acolo unde unchiul dumneavoastră ştie că trebuie să o găsească, veţi ieşi din sat, ca şi cum aţi vrea să faceţi o mică plimbare. Vă aştept în maşină la cei trei plopi de la lizieră.

Peste un sfert de oră maşina în care se afla Mona Baltag gonea spre oraş, cu storurile trase.

Cei doi merseră fără să schimbe un cuvânt, până trecură de Valul Traian, ocolind comuna pe drumuri laterale, fiecare cu gândurile lui. Şi aveau destule. După acest răstimp, maşina coti pe un drum vecin, apoi după cinci minute apucă pe un drum părăsit, năpădit de buruieni şi care, pe alocuri, printre sutele de gropi, mai avea şi câte o porţiune carosabilă. După ce maşina străbătu patru sau cinci kilometri, şoferul opri.

— Puteţi ridica storurile. Voi lipsi câteva minute. Vă rog să fiţi atentă şi la cel mai mic semn suspect, să claxonaţi scurt, de două ori.

După aceste cuvinte şoferul coborî. Mona Baltag ridică storurile, coborî geamul din stânga şi privi afară. Opriseră

într-un peisaj dezolant, presărat cu movile mici, acoperite cu smocuri de iarbă pârjolită de soare, cu câteva rare boschete de arbuşti. Uitându-se prin geamul din dreapta, mai apucă să vadă pe trimisul şefului dispărând într-o groapă de formă neregulată, care avea o deschidere de aproape o sută de metri, după cât putu aprecia ea din locul unde se găsea. Pe marginile acestei gropi, mormane de pământ şi de pietre de forme şi mărimi diferite, pline de glod uscat, măreau şi mai mult aspectul pustiu, de părăsire. Groapa nu părea adâncă, din ea răsărind ici, colo, câte o movilă de pământ sau de pietre, aidoma celor adunate pe marginea ei. În spate se întindea drumul pe care veniseră şi altceva nimic. În faţă, drumul plin de hârtoape, fără ierburi crescute în mijlocul lui, având urme de roţi, continua pe o distanţă de aproape cinci sute de metri, ca să dea într-un alt drum, mai mare, probabil o şosea, judecând după stâlpii de telegraf.

Când termină acest tur de orizont, Mona Baltag deschise puţin poşeta, scoase o pilă şi începu să-şi netezească cu atenţie unghiile.

Şoferul, după ce coborî în groapă, pe o potecă destul de lină, se îndreptă fără să pregete spre unul din pereţii gropii, în care era zidită o uşă destul de grosolană, din scânduri de brad negeluite. Se opri în faţa uşii, scoase din buzunar un mic instrument, îl vârî în broască şi descuie uşa fără niciun efort. O deschise larg şi văzu ceea ce se aştepta să găsească: o nouă uşă masivă, metalică. După câteva secunde şi acest obstacol fu înlăturat, şoferul intră într-o vastă încăpere boltită, săpată chiar în malul gropii. Domnea un întuneric filtrat de fâşia de lumină care pătrundea pe uşa întredeschisă. Necunoscutul scoase o lanternă şi mătură încăperea cu fascicolul ei luminos.

Încăperea boltită era goală, cu toate că unele resturi de ziare, hârtii mototolite, un ulcior ştirb, un târnăcop uitat într-un colţ, arătau că nu demult ea servise de adăpost unui număr destul de mare de oameni. Câteva becuri care

spânzurau de tavan arătau că lumina electrică era una din înlesnirile civilizaţiei, pe care le oferise această încăpere. Fără îndoială că undeva, în groapă, trebuia să fie adăpostul, acum gol probabil, al unui generator. De pereţi erau rezemate diferite pietre masive, aidoma lespezilor de pe morminte.

Cu lanterna aprinsă se îndreptă, fără să şovăie, spre una din aceste pietre şi prinse un inel de care trase cu putere, apoi îl răsuci uşor, în sens invers acelor unui ceasornic, până întâmpină o rezistenţă şi trase din nou de inel. Odată cu inelul trase de această dată şi lespedea dreptunghiulară, făcută dintr-un material foarte uşor, dar rezistent, care, în exterior, era aidoma celorlalte lespezi. După ce puse placa dreptunghiulară alături, lumină cu lanterna firida descoperită şi zări un mic post de emisie recepţie şi o cască. În câteva secunde îl puse în stare de funcţionare, controlă gama de unde, se fixă asupra unei anumite lungimi şi emise un scurt mesaj timp de două, trei minute. După o pauză scurtă, lansă în eter acelaşi mesaj. Trecu imediat pe recepţie şi câteva zgomote în cască, mici descărcări, îl făcură să zâmbească şi îl determinară să nu mai continue emisiunea.

Odată această hotărâre luată, puse la loc placa ce masca ascunzătoarea aparatului, făcu manevre cu inelul în sens invers celei pe care o făcuse la deschidere, stinse lanterna şi ieşi la lumina zilei. După ce încuie cele două uşi, se îndreptă spre poteca pe care venise şi se grăbi să o urce.

— Nu este nevoie să claxonaţi! – spuse el, prinzând mâna fetei, care nu-l auzise venind şi, surprinsă de apariţia unui bărbat lângă maşină, voia să dea semnalul de alarmă. Acum trebuie să ne grăbim, mai spuse el, urcându-se la volan.

Când ajunseră aproape de şosea, opri motorul, coborî, deschise portbagajul şi începu să meşterească cu o cheie la numărul din spate. În câteva clipe placa cu numărul de circulaţie fu schimbată cu alta, purtând un număr diferit.

Aceeaşi operaţie o făcu şi cu placa din faţă. După ce încuie portbagajul, se urcă la volan, îşi şterse mâinile cu o cârpă pe care o luase din buzunarul portierei din stânga, apoi porni din nou maşina.

Când se urcase la volan, fata se uitase cu uimire la el. Cu toate că ar fi putut jura că necunoscutul fusese până atunci complet ras, de data aceasta o mustaţă stufoasă şi o barbă deasă îi schimbau complet înfăţişarea.

Abia după ce ajunseră la şosea, viteza maşinii dovedea cât era de grăbit omul de la volan. Aproape de intrarea în oraş se încrucişară cu două maşini şi i se păru Monei că necunoscutul scoase un uşor fluierat admirativ.

— Securitatea! – rosti el, cu o uşoară mişcare din cap spre cele două maşini care goneau în direcţia contrară.

De la câteva zeci de metri, de postul de control, se semnală oprirea. Maşina stopă la distanţa prevăzută de regulamentul de circulaţie. Controlul îşi notă numărul maşinii, se apropie de portiera din faţă şi ceru politicos actele. Studie cu atenţie carnetul de şofer şi buletinul conducătorului, îşi notă ceva, după care, în acelaşi mod politicos, ceru să i se prezinte şi legitimaţia pasagerei. Odată ce şi această formalitate fu îndeplinită, se dădu la o parte şi semnală că sunt liberi să plece mai departe.

În curând maşina străbătu câteva străzi periferice, apoi pătrunse într-un cartier de vile. Pe o stradă laterală maşina stopă în dreptul unei case cu un singur etaj, cu faţada acoperită de iederă.

— Aici veţi coborî. Ştiţi pe unde să intraţi. Poftiţi cheia – mai spuse şoferul, întinzându-i o cheie de o formă puţin obişnuită. Cred că va trebui să aşteptaţi până va veni şeful. Puteţi coborî – adăugă el scurt şi fetei i se păru foarte puţin politicoasă această invitaţie imperioasă, judecând după bruscheţea şi tonul cu care fusese rostită.

După ce coborî, fără să se grăbească, şi văzu maşina pierzându-se după colţ, Mona Baltag intră în curtea casei, se îndreptă spre intrarea de serviciu, din spatele clădirii şi,

după ce descuie uşa, pătrunse în casă. Fără să şovăie, urcă la primul etaj, descuie o uşă cu aceeaşi cheie, intră într-o cameră şi încuie uşa după sine.

La o oră de la sosirea Monei Baltag în oraş, locotenentul major Alcaz raporta şefului său:

— Am descoperit într-o hrubă de la fostul şantier arheologic numărul unu atât tipografia, cât şi unul din posturile de emisie-recepţie ale Marelui Necunoscut. Din nefericire, nu am putut pune mâna şi pe autorul mesajului cifrat. De la emisia mesajului şi până la întoarcerea noastră în oraş, pe la punctul de control au trecut, venind în oraş, trei maşini: două camioane care transportau diferite mărfuri şi un turism. Un camion aparţine cooperativei „Drumul Belşugului”, iar celălalt cooperativei „Progresul”. Ne-a atras atenţia turismul, care aparţine profesorului Zangopol. La volan era savantul, iar ca pasager o femeie, şi anume Baltag Mona.

— Şi ce deduci din asta? – întrebă maiorul.

— Că trebuie, neapărat, să fac o vizită profesorului.

CAPITOLUL AL UNSPREZECELEA

— Două vizite cu acelaşi obiect
— O absenţă momentan nemotivată
— O sumă de bani controversată

Dacă nu ar fi fost braţul stâng bandajat de la încheietura pumnului până la cot şi capul înfăşurat în bandaje, asemenea unui turban, Magda Oprescu s-ar fi simţit de minune.

Nu avusese niciun şoc de pe urma accidentului, ci numai nişte zgârieturi – îşi zicea ea. Îi era oarecum ciudă pe medicii care căutau să o convingă că suferise un şoc

nervos, din pricina căruia trebuia să stea internată în spital.

Astăzi, a doua zi de la internare, ceruse o oglindă şi găsise că pansamentul îi dă un aer interesant. Îi părea rău numai că fotografia ei nu va apărea în ziare, numai aşa, pentru amorul ei propriu. Ce-ar spune cunoscuţii dacă ar vedea-o? Ce-ar zice profesorul? Dar secretarul? Zâmbetul din colţul gurii, sclipirea jucăuşă din ochi îi pieriră deodată. Puse oglinda pe noptieră şi trăsăturile i se contractară.

Îşi aminti întrevederea din ajunul accidentului cu un necunoscut, undeva, într-o casă, unde fusese dusă chiar de şoferul care o accidentase. După accident, scrisese o scrisoare de recomandare pentru o prietenă, o fostă colegă de şcoală, pe care nu o mai văzuse de patru sau cinci ani. Scrisoarea era adresată profesorului Zangopol, cu toate că prietena ei nu-i ceruse acest lucru.

Sora de serviciu o anunţă că cineva îi cere îngăduinţa de a o vizita. Magda Oprescu se uită întrebător la soră, care dădu aprobator din cap.

— Se numeşte Alcaz – spuse ea.

— Vă rog să-l poftiţi înăuntru.

Sora ieşi şi, după un ciocănit discret în uşă, locotenentul major Alcaz, îmbrăcat civil, păşi pe vârful picioarelor în rezervă. Fiind însă cu ochii ţintă la pacientă, se ciocni de unul din scaunele de lângă o măsuţă, care părea că tocmai atunci i se pusese în cale cu tot dinadinsul. Nu mică îi fu mirarea când auzi un râs abia stăpânit şi zări licărul din ochii Magdei Oprescu. Era ceva la care nu se aşteptase: râs în loc de gemete, ochi luminoşi, albaştri ca cicoarea, în locul unor ochi încercănaţi de durere.

Oarecum uşurat că starea pacientei îi va înlesni îndeplinirea misiunii, Alcaz se apropie de pat şi se aşează pe unul din cele două scaune, indicat printr-un gest de Magda Oprescu.

După câteva fraze cu privire la starea sănătăţii şi după

asigurările ei că se simte destul de bine ca să suporte o conversaţie, locotenentul major Alcaz îşi scoase nelipsitu-i carnet şi deşurubă capacul stiloului.

— Aţi putea să-mi spuneţi dacă şoferul poate fi socotit vinovat de accidentul dumneavoastră?

— Nu el este vinovatul! Cred... cred că mai curând eu. Mergând spre birou, citeam o ediţie specială. Aproape că nu mă uitam pe unde mergeam. M-am trezit deodată în stradă, speriată de claxonul unui automobil. Am mai apucat să văd botul maşinii crescând uriaş şi apoi nimic... Am leşinat. Oricine, cred, ar fi făcut la fel.

— Vorbiţi de leşin şi nu de traversarea străzii în timp ce citeaţi un ziar?

— Bineînţeles că de leşin este vorba. M-am trezit în maşină, pe bancheta din spate şi am încercat să mă aşez mai comod. Probabil că şoferul mă văzuse prin oglinda retrovizoare, căci fără să întoarcă măcar capul, îmi spuse nu fără ironie:

„Aţi avut noroc că nu am citit şi eu gazeta, că altfel...”

„Altfel ai fi ajuns dumneata la spital şi nu ai mai fi apucat să mă loveşti” – i-am răspuns, şi am mişcat brusc mâna. Cred că am ţipat de durere şi am leşinat iar. Nu ştiu când am fost transportată aici. Până la venirea dumneavoastră nu am văzut pe nimeni în afară de personalul spitalului. Sunteţi primul vizitator care, dacă nu ar fi fost obligaţia profesională, nici el nu ar fi venit..

— Datoria profesională este dublată de îndeplinirea unei promisiuni. Nu ştiu dacă vă mai amintiţi, dar atunci când mi-aţi împrumutat o ţigară, în ziua când v-am cunoscut...

— Datorită tot obligaţiilor profesionale.

— Datorită obligaţiilor profesionale, consimţi netulburat Alcaz. V-am promis atunci că vi-o voi înapoia.

— Îmi amintesc bine că nici nu a fost vorba de aşa ceva.

— Asta dovedeşte că a fost o condamnabilă lipsă de politeţe din partea mea, pe care am acum prilejul să o repar. Zicând acestea, scoase din buzunar un pachet de

ţigări şi îl puse pe noptieră împreună cu o brichetă nouă, nouţă.

— De bună seamă că vreţi să mă corupeţi şi să obţineţi altceva în locul acestora? – întrebă Magda Oprescu.

— Aţi ghicit!

— Ce vreţi să ştiţi?

— De pildă... să-mi spuneţi cum arăta şoferul care conducea maşina datorită căreia vă aflaţi aici.

— Eu nu l-am putut vedea. Nu şi-a întors faţa când mi-a vorbit. Când m-a urcat în maşină, dacă el m-a urcat, şi când m-a dus la spital, tot nu l-am putut vedea fiindcă eram leşinată.

— Ceva în glasul lui, în îmbrăcăminte, un amănunt care ne-ar pune pe o urmă, vreun detaliu demn de reţinut din interiorul maşinii, orice ne-ar fi de folos.

— Îmi pare nespus de rău, dar în scurtul răstimp cât am fost conştientă nu am reţinut nimic. Şi apoi, eram atât de speriată!

— Ştiţi că profesorul Zangopol are o nouă dactilografă? – schimbă subiectul Alcaz.

— Ştiu, deoarece eu i-am recomandat-o.

Dacă era mirat, ofiţerul nu arătă de fel. Se mărgini să se uite lung la tânără din faţa sa, oarecum admirativ. O admiraţie care nu avea însă nicio legătură cu farmecele pe care le provoacă de cele mai multe ori femeile.

— Sunteţi neobişnuit de activă, se mărgini el să răspundă. Mă întreb numai, cum de aţi izbutit să o faceţi de aici, din pat.

— Nimic mai simplu. Sunt sigură că încă de cum aţi deschis uşa aţi văzut mai întâi telefonul de pe noptieră, apoi pe mine şi abia la urmă scaunul acela buclucaş de care v-aţi lovit.

— Vă mărturisesc sincer că v-am văzut mai întâi pe dumneavoastră, de aceea m-am lovit de scaun.

Locotenentul major Alcaz spunea adevărul. Când vezi un accidentat ţintuit la pat, care are o mână înfăşurată în

bandaje, şi se sprijină nestingherit cu toată greutatea pe acea mână, ca să îşi ia o poziţie mai comodă, este firesc ca acest gest să-ţi sară mai întâi în ochi.

— Aşadar, îngrijorată de bunul mers al lucrărilor pe care trebuia să le executaţi, aţi dat un telefon unei prietene, care era în căutarea unui post, apoi un alt telefon şefului dumneavoastră şi... totul s-a aranjat cum nu se poate mai bine.

— Sunteţi uimitor de perspicace, spuse cu o uşoară ironie Magda Oprescu. Ştiţi, lucrurile s-au petrecut cam aşa. Numai că am dat un singur telefon prietenei mele şi, în plus, i-am dat şi o scrisoare de recomandare, pe care să o prezinte profesorului Zangopol.

— Iar tovarăşul Zangopol s-a dus să o aducă în oraş pe prietena dumneavoastră... cum aţi spus că o cheamă?

— Nu am spus cum o cheamă, dar o spun acum. Este vorba despre o fostă colegă de şcoală şi prietenă încă de pe atunci, se numeşte Mona Baltag. Iar pentru a fi în limitele stricte ale adevărului, nu profesorul Zangopol s-a dus la ea, ci Mona s-a prezentat la muzeu.

„Cam elastică noţiunea de adevăr” – gândea Alcaz. „Pot să jur că până mai ieri nici nu a auzit de Mona Baltag”. În privinţa prezentării noii dactilografe la muzeu, ştia că aceasta fusese adusă de către profesor de la ţară şi că deci şi aici Magda Oprescu lăsase frâu liber imaginaţiei, sau rostise o lecţie învăţată pe dinafară.

— Mi-aţi făcut o plăcere deosebită oferindu-mi aceste ţigări, spuse după un scurt răstimp Magda Oprescu. Cu atât mai mare, cu cât aţi dovedit că nu aţi uitat marca ţigărilor care îmi plac atât de mult. Gestul dumneavoastră îşi măreşte preţul, datorită faptului că asemenea ţigări nu am mai fumat de când am stat de vorbă pentru întâia dată cu dumneavoastră. Din ziua aceea tovarăşul Ciornei fumează numai Carpaţi. De atunci nu mi-a mai oferit nicio ţigară.

— Ce l-o fi determinat să-şi schimbe ţigările?

— Se poate să fi observat că îi lipseşte o ţigară. Atunci v-am adus o ţigară din pachetul lui de pe birou. Secretarul este un om ordonat şi meticulos. Cred că a observat lipsa ţigării şi măsura luată a fost un act discret de a-mi arăta că ştie acest lucru.

„Este un amănunt, care se adaugă la atâtea altele, care, la rândul său, dă şi el naştere la întrebări – gândea Alcaz. De ce şi-o fi schimbat Ciornei ţigările? Să fie atât de meschin încât pentru o ţigară, luată fără ştirea lui, să ia această măsură? Dar Magda Oprescu mai luase şi altădată ţigări din pachetul lui... Să fi luat el această măsură numai pentru faptul că această însuşire din bunurile sale s-a petrecut în timpul vizitei mele? Consideră Ciornei că marca ţigărilor sale prezintă vreun interes pentru noi? Ştie cumva de restul de ţigară găsit lângă uzina de apă? Ce legătură ar fi în acest caz între el şi cel care a fumat ţigara? Dar dacă motivul real era cel arătat de Magda Oprescu? Ce temei se putea pune pe spusele acesteia care, de la începutul întrevederii, spusese prea puţine adevăruri?...”

— Fiindcă aţi amintit de vizita mea de atunci – rupse tăcerea ofiţerul – îmi aduc aminte că mi-aţi povestit, ca un fapt divers, că tovarăşul Ciornei a fost furios, într-o bună zi, pentru că i-aţi cerut o lămurire, sau fiindcă aţi făcut o greşeală în lucrarea pe care aţi dactilografiat-o, ori cam aşa ceva.

— De ce umblaţi cu ocoluri? Ştiţi că tovarăşul Ciornei m-a repezit pentru că l-am întrebat despre sensul unor fraze pe care nu le înţelegeam, dintr-o pagină din cele câteva pe care mi le dăduse să le bat la maşină. V-am spus atunci că nu îmi aminteam ce conţinea pagina respectivă şi că, dacă îmi voi aminti, vă voi spune când mă veţi întreba.

— Ei bine, vă întreb acum.

— Şi vă pot răspunde. Cu puţin timp înainte de venirea dumneavoastră aici, mi-am adus aminte. Aşa, deodată.

— Trebuie să-i mulţumim şocului, nu-i aşa?

— Cu siguranţă – răspunse prompt şi cu convingere Magda Oprescu.

— Ce conţinea pagina cu pricina?

— Câteva numere despărţite prin linii şi două, trei litere de la sfârşitul alfabetului. Nu îmi amintesc ce numere erau şi nici ce litere marcau sfârşitul însuşirii lor. Sub ele erau alte numere, pe câteva rânduri, după care, sub acestea, erau câteva cuvinte care aduceau mai mult ca o problemă de enigmistică. Tocmai de aceea mi-am adus aminte de ele. Cuvintele erau scrise în engleză, limbă pe care o cunosc destul de bine. De altfel, cunoaşterii acestei limbi străine îi datorez postul pe care îl am la muzeu. Şi aşa cum v-am spus, totul semăna cu o enigmă din revistele ce publică aşa ceva.

— Care erau acele cuvinte?

— Staţi puţin să mă concentrez... Da, cred că merge... Sigur, nu pot să mă înşel. Iată cuvintele:

TO GIVE THE BIRD THE BIRD WITH
COLOURED BIRD TO FATHER OF DISTRESS

Restul paginii nu era scris, ca şi cum secretarul ar fi renunţat să mai scrie ceva, sau ar fi fost întrerupt, dintr-un motiv sau altul. Ştiţi englezeşte? – întrebă ea, dar văzând semnul negativ pe care îl făcu Alcaz, continuă: Cuvânt cu cuvânt, textul citat s-ar traduce astfel:

— A DA PASAREA PASAREA CU PASAREA COLORATĂ LA TATĂL TRISTEŢII

În traducere liberă, ar suna aşa:

A DA INDIVIDULUI PAŞAPORTUL/A TRIMITE INDIVIDUL LA PLIMBARE/CU PASAREA COLORATĂ LA TATĂL TRISTEŢII

— Înţelegeţi ceva? Eu nu am înţeles nimic şi nici acum nu înţeleg. Vedeţi dar că aveam motiv să fiu nedumerită, găsind toate acestea scrise pe o pagină intercalată între câteva foi, care conţineau o amplă descriere a unei piese arheologice.

— De bună seamă că tovarăşul Ciornei s-a enervat

văzând că prestigiul său de persoană serioasă este pus în pericol de a fi ştirbit prin descoperirea dumneavoastră că ar avea preocupări atât de laice, că una din modalităţile sale de a-şi petrece timpul este dezlegarea şaradelor şi a enigmelor din diverse reviste.

— Credeţi?

— Sunt convins de acest lucru!

— Asta explică de ce, la câtva timp după pomenitul incident, când şi când, zăream pe masa lui asemenea reviste.

— Vedeţi că am avut dreptate?

Restul convorbirii alunecă spre lucruri fără importanţă şi curând după aceea locotenentul major Alcaz îşi luă rămas bun, nu înainte de a-şi fi cerut scuze că a obosit-o nepermis de mult cu prezenţa sa.

La numai zece minute de la plecarea locotenentului major Alcaz, sora o anunţă că secretarul profesorului Zangopol a venit să o vadă.

Ciornei, de cum intră, îi prezentă, protocolar, sincerele regrete ale profesorului Zangopol „pentru stupidul accident pe care l-aţi suferit şi care ne lipseşte de o apreciată colaboratoare.” La regretele profesorului ţinu să le adauge şi pe ale sale..

Dacă Alcaz ar fi putut-o vedea în clipa aceea, s-ar fi convins, odată mai mult, cât este de dezvoltat la femei darul de a mima. Căci de la începutul şi până la sfârşitul revederii cu secretarul, Magda Oprescu luă o mimă de om suferind, care abia poate să-şi stăvilească durerile, printr-o mare încordare a voinţei. Până şi faţa ei se făcuse palidă, iar vocea îi era slabă şi tremurătoare.

Înainte de a se aşeza pe scaunul pe care numai cu câteva minute mai înainte şezuse Alcaz, secretarul muzeului de antichităţi depuse cu delicateţe pe noptieră un pachet mic, elegant ambalat.

— Apreciez mult, vă rog să mă credeţi, gestul...

— Să lăsăm asta, vă rog, o întrerupse stingherit Ciornei.

Mai bine să vorbim despre dumneavoastră. Cum vă mai simţiţi?

— Medicii spun că am suferit un şoc nervos şi că mai trebuie să stau încă sub observaţie. Dacă nu m-ar durea în permanenţă capul şi dacă mâna nu m-ar chinui în fiecare clipă, aş putea spune că sunt undeva la odihnă.

— Reumatismul meu, pe lângă suferinţele dumneavoastră, este floare la ureche.

— Şi cu ce îl trataţi?

— Cu nimic încă. Tot amân mereu să merg la un medic de specialitate, care să-mi recomande ceva.

— Până atunci încercaţi cu băi de sare. Când trăia tata...

— Mi-aţi dat o idee minunată, pentru care vă mulţumesc foarte mult. Rămâne să mă hotărăsc când să o aplic, mai spuse el oarecum pe gânduri. Şi de fapt se gândea cu adevărat la o baie, pe care nu se hotărâse încă să o programeze. Dar baia aceea nu avea nicio legătură cu reumatismul lui.

Din una, din alta, convorbirea lunecă asupra modului cel mai potrivit de a face să se scurgă timpul pe nesimţite şi spre a alunga plictiseala.

— V-am adus câteva reviste cu jocuri.

— Oh! Vă mulţumesc foarte mult, cu toate că până acum nu am încercat să dezleg niciun fel de joc.

— Cu toate acestea, dacă îmi amintesc bine, într-o zi, m-aţi întrebat despre semnificaţia unui asemenea joc.

— Îmi pare rău, dar eu nu îmi amintesc de aşa ceva.

— Erau câteva cuvinte englezeşti, pe o foaie de hârtie, rătăcită printre nişte file cu un conţinut ştiinţific. Vă rog să mă credeţi că şi astăzi îmi pare rău că m-am purtat atunci nepoliticos cu dumneavoastră. Nu vă mai amintiţi?

— Acum da, făcu ea ca şi cum şi-ar fi adus aminte. Incidentul acela... Meritam să vă supăraţi pe mine. Încălcasem dispoziţia de a nu vă deranja când lucraţi. Vedeţi, de asta îmi amintesc. Nu îmi amintesc însă ce era scris pe pagina cu pricina. Tonul cu care rosti acest

neadevăr ar fi făcut gelos şi pe cel mai bun actor.

— Pe mine mă mai interesează şi acuma. Era un joc, copiat dintr-o revistă englezească, şi pe care nu l-am putut dezlega nici până azi.

— Când îi veţi afla sensul, vă rog să mi-l spuneţi şi mie, căci eu, chiar dacă aş avea în faţă jocul respectiv, tot nu aş putea să înţeleg ceva.

— Fiţi sigură că vă voi spune, o asigură Ciornei. Acum vă las, căci socot că vizita mea v-a obosit, mai ales că nu este singura care vi s-a făcut astăzi.

— Aţi văzut ţigările şi de aici aţi tras concluzia că am mai fost vizitată de cineva. Aveţi dreptate. Locotenentul Alcaz, ba nu, locotenentul major, totdeauna încurc gradele, a fost pe la mine. Nu a stat decât câteva minute.

— A vrut de bună seamă să ştie cum vă simţiţi după accident, nu-i aşa?

— Nu, ci numai cum arăta şoferul care a dat cu maşina peste mine.

— Bănuiesc că descrierea pe care i-aţi făcut-o l-a pus pe urme bune.

— Nu i-am făcut nicio descriere, pentru simplu motiv că nici eu nu ştiu cum arăta.

— Vă rog să mă scuzaţi, spuse Ciornei, ridicându-se de pe scaun, după ce se uitase la ceas, că am stat nepermis de mult şi că nu v-am lăsat să vă odihniţi. La semnalul ei de protest adăugă.

Tovarăşul profesor şi cu mine suntem nerăbdători să vă vedem cât mai curând restabilită şi luându-vă postul în primire. Vă dorim însănătoşire grabnică! Şi cu o înclinare ceremonioasă a capului se îndreptă spre uşă.

La nici două minute după plecarea lui, după un ciocănit discret în uşă, îşi făcu apariţia locotenentul major Alcaz.

— Îmi pare nespus de rău că vă deranjez pentru a doua, oară – spuse el, ajungând la noptieră – însă mi-am uitat stiloul. Spunând acestea ridică de pe măsuţă stiloul, cu care scrisese mai înainte, pe care îl puse grijuliu în

buzunarul interior al hainei. Nu e de mirare că până şi un om cu meseria mea poate uita câte odată ceva.

Magda Oprescu nu se miră decât de uşurinţa cu care ofiţerul ridicase de pe noptieră un stilou, care, până atunci, ar fi putut jura că nu fusese acolo.

— Dacă veneaţi cu două minute mai înainte, puteaţi să-l întâlniţi aici pe tovarăşul Ciornei.

— A şi fost la dumneavoastră?

— Da, şi m-a întrebat dacă îmi amintesc de cele câteva cuvinte englezeşti, care constituiau jocul acela enigmatic de care v-am pomenit.

— Şi, bineînţeles, i-aţi spus că da.

— Şi, bineînţeles, nu i-am spus nimic altceva decât că nu îmi amintesc.

— Vă rog să vă gândiţi bine. Nu aţi mai spus nimic despre cele întâmplate atunci nimănui? Şi nici de sensul acelor cuvinte?

— Hotărât, nu! – răspunse Magda Oprescu fără şovăire.

Primind această asigurare, Alcaz plecă mai liniştit.

Şi cu toate acestea, mister Jasper Flint cunoştea nu numai incidentul, ci şi semnificaţia cuvintelor, aparent fără noimă.

Plicul maiorului Glonaru îl zări de cum intră pe uşă. Alcaz se grăbi să-l desfacă şi să citească nota pe care o conţinea.

„În loc de muzeu te vei duce la statistică”.

Peste treizeci de minute era în biroul cadre-personal la D.J.S. În câteva cuvinte arătă şefului de cadre că doreşte să-l cunoască pe Zipser şi să aibă o convorbire cu acesta, după ce, în prealabil, va fi informat despre respectivul salariat.

În câteva fraze concise, şeful de cadre făcu o caracterizare salariatului, din care rezulta că este un om fără nimic izbitor, un bun muncitor, om cinstit, corect, fără vicii.

Când, la rugămintea lui Alcaz, şeful de cadre invită pe Zipser în birou, acesta nu fu de fel stingherit că se afla în faţa unui om al legii.

— Tovarăşe Zipser, aţi fost martorul ocular al unui banal accident de circulaţie, intră Alcaz în subiect, şi la un semn afirmativ al interlocutorului său, continuă: Am citit declaraţia dumneavoastră şi aş dori să vă cer unele amănunte, pentru a ne uşura sarcina prinderii şoferului vinovat de acel accident.

— Şofer nevinovat – părerea mea. Rog întrebaţi.

— Priviţi schiţa pe care am făcut-o, desigur cu oarecare aproximaţie, asupra locului accidentului, spuse Alcaz, punând pe birou o foaie de hârtie acoperită de semne, săgeţi şi linii.

Zipser se apropie de masă şi se uită la schiţa care înfăţişa locul şi împrejurările probabile ale accidentului.

— În mare, corespunde. Unele excepţii... Maşina venea de aici, nu dinspre bulevard... Victima citea ziarul... coborâse de pe trotuar... Eu, aici – indică cu degetul arătător. Maşina, virat de după colţ. Câteva secunde şi femeia căzută pe asfalt.

— Nu aţi observat dacă şoferul a încercat vreo manevră de ultimă clipă, ca să evite nenorocirea?

— A răsucit volanul, mi-a închis unghiul vizual. Nu am observat momentul când femeia a fost lovită. Până să ajung la locul accidentului, maşina plecase. Reţinut numărul.

— Aţi putea să-mi descrieţi înfăţişarea şoferului?

— În câteva secunde nu am reţinut mare lucru. Pălărie pe frunte, ochelari – lentile fumurii, guler pardesiu ridicat.

Până acum Zipser folosise un limbaj aproape telegrafic, limbajul omului care vrea să dea impresia că este foarte ocupat şi că nu are timp de pierdut. Văzând însă pe faţa lui Alcaz că acesta nu dezarmează şi că este hotărât să continue convorbirea, schimbă atât tonul, cât şi modul de exprimare.

— Dacă mai aveţi şi alte întrebări în legătură cu accidentul? – reluă Zipser după o mică pauză.

— Bine, tovarăşe Zipser. Rostul venirii mele aici este de a afla rezultatul anchetei dumneavoastră efectuată ieri la spitalele oraşului, având ca obiect bolile epidemice.

— Ce? Ce? – bâigui Zipser aproape fără glas. Anchetă?! Dar eu nu am întreprins aşa ceva!... Să fi vrut şi tot nu aş fi putut întreprinde o asemenea anchetă fără dispoziţia directorului. Mă iertaţi, dar nu văd unde vreţi să ajungeţi!

— Ieri, între orele şaptesprezece şi nouăsprezece, aţi întreprins o anchetă asupra frecvenţei cazurilor de boli epidemice, la câteva din spitalele oraşului. Legitimaţia v-a fost verificată de unul din lucrătorii noştri la spitalul numărul unu şi pe care l-aţi luat drept un salariat al amintitului spital. Descrierea făcută de lucrător, cât şi de ceilalţi salariaţi ai spitalului, cu care aţi stat de vorbă, corespunde întru totul cu persoana dumneavoastră. Ce aveţi de spus? Întrebarea, aparent formală, era categorică.

Zipser rămase mut câteva secunde, prea copleşit ca să poată spune ceva. Închise o clipă ochii şi îşi scutură capul, ca pentru a alunga un gând groaznic, îşi trecu mâinile prin păr, cu un gest nervos, de parcă ar fi vrut să şi-l smulgă din rădăcină, apoi păru că se linişteşte.

— Vă las câteva minute să vă reculegeţi, şi spunând acestea, Alcaz trecu într-o altă încăpere, în care era un telefon. Formă un număr şi avu o scurtă convorbire cu cel care se prezentase la capătul firului. Odată convorbirea terminată, se întoarse în camera în care îl lăsase pe Zipser. Se aşeză pe un scaun, îşi aprinse o ţigară şi începu să studieze o hartă a regiunii, care ocupa o bună parte din peretele din imediata lui apropiere.

— Ei, v-aţi gândit? rupse tăcerea Alcaz, după scurgerea câtorva minute.

— Este... este o con-confuzie t-teribilă, rosti Zipser cu glasul aproape în şoaptă.

— Tovarăşe Zipser, unde aţi fost ieri între orele

şaptesprezece şi nouăsprezece? Există dovezi că aţi lipsit din instituţie în acest interval de timp.

— Tovarăşe locotenent major, cred... cred...

— În locul unei „spontane” sinceităţi, i-o tăie scurt Alcaz, prefer, în cazul de faţă, o mai adâncă chibzuinţă. Aşadar, aveţi încă un răgaz de zece minute, timp pe care îl veţi petrece tot aici.

După ce locotenentul major ieşi, se îndreptă fără grabă spre ghişeul portarului.

— Tovarăşe Macovei, ai putea să-mi spui la ce oră s-a prezentat la serviciu tovarăşul Zipser ieri după-masă?

Alcaz se adresase portarului care fusese de serviciu în după-amiaza zilei trecute şi care-l privea neliniştit din dosul unor lentile de miop. Fusese chemat prin curierul întreprinderii, ca urmare a dispoziţiei şefului personalului, în urma cererii ofiţerului.

— Păi să fi fost orele patru, patru jumătate.

— Şi la ce oră a plecat?

— Păi, să fi fost opt jumătate... poate nouă. Dar asta a fost când a plecat de tot.

— Cum aşa? A mai plecat între timp?

— De, ce să vă spun, de văzut nu l-am văzut plecând, dar de întors ştiu că s-a întors pe la şapte, şapte jumătate, că doar l-am văzut. Că încă mi-am zis că nu se poate să se întoarcă tovarăşul Zipser dacă nu l-am văzut când a plecat. Da el încă mi-a spus când urca scările: ţigări. Da, numai atâta mi-a spus, că are dumnealui obiceiul de vorbeşte câteodată taman ca la telegraf. Şi asta m-a mirat mult.

— Ce te-a mirat aşa mult, tovarăşe Macovei?

— Că s-a întors fără să plece şi că şi-a luat ţigări, măcar că nu fumează.

— Dar dumneata nu ai plecat din post, nici măcar pentru un minut, timp în care tovarăşul Zipser ar fi putut coborî scările?

— Ba! Că în timpul serviciului nu părăsesc postu’.

— Atunci dacă pe aici nu a ieşit, desigur că mai este pe

undeva o ieşire?

— Sigur că este. Da p-acolo intră şi iese cisterna cu motorină pentru calorifer, se scoate gunoiul, ori alte alea. Din capu' coridorului de la parter se face o uşă, ce dă în curtea din dos, aci este ieşirea de care vă spusei şi care nu se încuie bine nici una, nici alta, fiind broaştele stricate. Eu am făcut până acu două rapoarte să se ia măsuri şi ele tot aşa au rămas.

— Mulţumesc, tovarăşe Macovei. Şi să nu ai nicio grijă; mâine cele două uşi vor fi reparate. Poţi pleca.

— Să trăiţi! Da n-am să plec, că stau departe şi vine ora de schimb.

— Faci cum vrei, numai că te rog pe dumneata şi pe tovarăşul dumitale din post să mă lăsaţi singur cu factorul poştal, care tocmai intră pe poartă.

— Am înţeles, să trăiţi! – spuseră amândoi portarii deodată şi părăsiră cabina, în pragul căreia Alcaz întâmpină pe noul venit.

— Ce mi-ai adus, Muşat? întrebă locotenentul major, făcându-i loc să între în cabină.

— Am fost la locuinţa lui Zipser. Bloc cu zece apartamente şi trei garsoniere. Într-o garsonieră stă omul nostru. La început nu am găsit nimic care să îmi dea de bănuit. Răsfoind însă un dicţionar voluminos, care se afla pe masă, lângă un vraf de ziare, am găsit puse între file bancnote de diferite valori. Răsfoind atent foaie cu foaie, fără a clinti bancnotele de la locul lor, am numărat douăzeci de mii de lei.

— Interesant! Altceva?

— Altceva nimic de reţinut, cu excepţia unei batiste de femeie, fără nicio iniţială, – păstrând un discret parfum de zambile.

— Zipser este burlac. S-ar putea să fi primit cândva vizita unei femei, care şi-a uitat batista la el.

— Tovarăşe locotenent major, parfumul este destul de puternic ca să mă facă să cred că vizita i-a fost făcută de

curând..

— Bine, vom vedea. S-ar putea să nu aibă nici o legătură cu ceea ce căutăm noi. Acum du-te.

După ce plecă Muşat, locotenentul major Alcaz se înapoie în biroul şefului personalului, unde îl găsi pe Zipser exact pe locul pe care îl lăsase.

— Te-ai mai gândit, tovarăşe Zipser? Ai ajuns la o hotărâre mai înţeleaptă?

— Nu am fost nicăieri! Este tot ce vă pot spune!

— Momentan nu mă mai interesează asta, ci altceva. De pildă, ce reprezintă suma de douăzeci de mii de lei, camuflată între filele unui dicţionar?

— Zece mii!

— Douăzeci de mii, vrei să spui, tovarăşe Zipser.

— Zece mii, repet! Economiile mele de burlac.

— Pentru ca să nu ne mai târguim în zadar, v-aş ruga să mă însoţiţi până la domiciliul dumneavoastră.

— Sunt de acord, consimţi Zipser, sculându-se de pe scaun.

După ce locotenentul major Alcaz dădu un nou telefon, amândoi ieşiră din clădire. Peste un sfert de oră erau la uşa garsonierei lui Zipser, unde îl găsiră pe locotenentul Muşat, care îi aştepta.

De îndată ce intrară într-un mic hol, Zipser se repezi în cameră şi alergă drept spre masa care ocupa tot centrul acesteia. Spre uimirea ofiţerilor, Zipser răscoli ca un apucat nu numai lucrurile de pe masă, ci şi dulapul, noptiera şi chiar aşternutul de pe divan. În nici cinci minute, întreaga cameră arăta ca după trecerea unui uragan.

Dicţionarul în care fuseseră ascunşi banii dispăruse cu bani cu tot.

CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA

— *Un căţel*
— O *dramă*
— *Zeiţa vânătoarei*

Locotenentul major Alcaz stătea în colţul său preferat de la restaurantul unde obişnuia să ia masa.

În aşteptarea ospătarului care, ca niciodată, întârzia să îi aducă prânzul, frunzărea ziarul local. Ochii săi parcurgeau distraţi titlurile articolelor, în timp ce o nouă problemă: Jasper Flint, îl obseda. Care era sursa lui de informaţii? Prin ce mijloace ştia anumite lucruri, pe care numai câţiva oameni erau în măsură să le ştie?

Departe de a-şi judeca şeful, găsea că poziţia maiorului Glonaru faţă de inspectorul de poliţie, acceptarea, fără rezerve, din capul locului a condiţiilor puse de acesta, a manifestărilor lui, dădeau naştere unei situaţii care, mai devreme sau mai târziu, trebuia explicată.

În felul cum se petreceau lucrurile în prezent, inspectorul avea un mare atu asupra lor. Îi dădeau toate informaţiile fără rezervă, în timp ce Jasper Flint acţiona de unul singur, ajutat de informaţiile primite în timpul discuţiilor de colaborare. Le arunca, în schimb, din când în când, câte o bombă. Mai întotdeauna spusele lui aveau menirea să uluiască, în primul moment de surpriză, prin exactitatea, documentarea, cât şi argumentarea logică. Simţea, de asemenea, că Jasper Flint nu spunea tot ceea ce ştia şi că păstra pentru el majoritatea informaţiilor pe care le deţinea.

Aruncându-şi privirile spre ieşirea de la capătul coridorului care ducea spre bucătărie şi dependinţe, mascate de o draperie, văzu cum apare ospătarul din spatele acesteia, purtând tava cu friptura la grătar. În urma lui, gudurându-se şi încurcându-i-se printre picioare, se aţinea, cu limba scoasă, un şpiţ, câinele responsabilului.

„Ospătar nou angajat” – îşi spuse locotenentul major Alcaz, aruncând o scurtă privire spre cel care îi aducea friptura, pe care tocmai o punea pe masă. Se uită apoi zâmbind la căţelul care se oprise şi el, stând cuminte în două picioare, cu lăbuţele din faţă bătând aerul, uitându-se ţintă la Alcaz, trecându-şi neobosit limba pofticioasă peste botul roz.

„Picior plat... Scutit de armată... Nu i se recomandă meseria de ospătar” – gândi Alcaz, privind mersul ospătarului, care se îndepărta.

Ca de obicei tăie o bucăţică de carne, pe care o lăsă să cadă de la înălţimea mesei în direcţia câinelui. Acesta o prinse din zbor şi dispăru cu ea sub masă, ca să o înfulece în linişte. Abia acum îşi tăie şi pentru sine o bucată şi tocmai voia să o ducă la gură, când o mână grea îl izbi peste braţ, făcând să îi scape bucata de carne, cu furculiţă cu tot. Vru să sară de pe scaun, când cel care îl lovise apăru din spate şi se aşeză pe unul din scaunele de la masă.

— Mister Alcaz, vă rog să nu-mi mulţumiţi pentru acest gest brutal. Căţelul – spuse Jasper Flint, privind cu seriozitate spre locotenentul major care, de uimire, nu putu scoate niciun sunet.

Se auzi un chelălăit slab şi câinele ieşi mai mult târându-se de sub masă. Se aşeză gemând pe podea, cu botul întins pe labele dinainte. Două, trei gemete, câteva spasme scurte şi, cu un tremur care îi convulsionă tot trupul, rămase întins , cu limba atârnându-i, ţeapănă, într-o parte.

— Curara! – rosti laconic Jasper Flint şi, dintr-un salt fu în dosul draperiei, urmat de Alcaz, care îşi revenise.

Dincolo, nici urmă de ospătar.

În zece minute, cadavrul câinelui şi restul de friptură luară calea laboratorului, iar Alcaz, fără să se mai gândească la mâncare, se ducea la biroul de plasare, de unde fusese trimis ospătarul dispărut.

Pe drum, cu toate că îşi dădea seama că scăpase cu viaţă datorită intervenţiei neaşteptate â inspectorului, se întreba dacă nu cumva acesta ştiuse ce se pune la cale şi nu-l avertizase decât în ultimul moment. La biroul de plasare, cu toate că ora oficială de închidere trecuse demult, găsi chiar pe şeful biroului, care rămăsese să-şi pună la punct evidenţele.

— Când s-a înregistrat cererea restaurantului *Central* de a i se repartiza un ospătar? – întrebă pe şeful biroului, după ce se legitimă.

— Acum două zile. Da, sunt exact două zile de atunci. Nu este nevoie să mai caut în registru, deoarece, din întâmplare, tocmai eu am operat cererea în scriptele noastre.

— Şi tot întâmplarea a făcut ca să aveţi la îndemână un ospătar fără angajament, pe care să-l trimiteţi la *Central?*

— Exact! – răspunse netulburat şeful biroului de plasare. Tocmai voiam să trec cererea la dosarul cu corespondenţă „în aşteptare”, când s-a prezentat tovarăşul Manta Traian, care a solicitat un post de ospătar. Mi-a arătat actele din care rezulta calificarea lui, cât şi referinţele de la câteva localuri din capitală, unde servise în trecut.

— De când data ultima referinţă?

— Din 1946.

— Ce lămuriri a dat cu privire la intervalul de timp dintre anul 1946 şi până acum?

— Caz de boală, apoi deschiderea unei mici dughene cu dulciuri şi răcoritoare în Bucureşti.

— Aţi luat măsuri ca să verificaţi toate acestea?

— Suntem în curs de corespondenţă cu sindicatul de care a aparţinut. În privinţa perioadei când s-a ocupat cu

comerţul particular, ne-am adresat oraşului Bucureşti.

— Manta, parcă spuneai că îl cheamă, nu?

— Da, Manta. Manta Traian.

— Nu aţi remarcat nimic deosebit la omul acesta?

— Nu, nimic. La drept vorbind arăta ca un om obişnuit. Doar mersul... Ştiţi... cum să vă spun... când păşea...

— Picior plat! tăie scurt locotenentul major. Asta în privinţa mersului. Unde ai mai văzut dumneata chelner cu picior plat? În privinţa răspunsurilor pe care le aşteptaţi de la Bucureşti, nu vă mai osteniţi. Ne vom ocupa noi de trecutul lui. Cât priveşte viitorul, acesta îi va fi asigurat pe timp îndelungat prin grija noastră.

— A făcut ceva?

— A omorât un căţel! – sună răspunsul sec dat de Alcaz.

Şi mult timp după plecarea ofiţerului, şeful biroului de plasare se mai întreba încă ce fel de câine o fi fost acela, dacă de ucigaşul lui se interesează un ofiţer de securitate.

De la biroul de plasare, Alcaz merse direct la birou şi îl chemă la dânsul pe locotenentul Muşat.

— Te rog să îndrepţi o greşeală pe care am făcut-o acum o jumătate de oră.

— Ordonaţi, tovarăşe locotenent major!

— Du-te la biroul de plasare numărul trei. Ia o maşină. Vei găsi acolo pe şeful acestui birou. Notează-ţi numele lui. Vezi dacă a completat toate formele de angajare ale numitului Manta Traian, ca ospătar la restaurantul *Central* şi vino să-mi raportezi. Treci mai întâi pe la evidenţă şi spune-le să-mi trimită de acolo tot ce au referitor la acest Manta Traian. Este un nume pe care l-am mai întâlnit cândva.

După ce locotenentul Muşat plecă, Alcaz rămase pe gânduri. I se perindară prin minte evenimentele acelei zile: vizita la spital, cazul Zipser, cazul Manta... Din nou gândul îl purtă la Magda Oprescu...

„Cum de am uitat tocmai asta?” – se întreabă deodată cu ciudă. Se ridică în grabă, se duse la casa de fier, din care

scoase un carnet cu însemnări. Se aşează din nou la birou, răsfoi câteva file, şi se opri la ultima, unde erau scrise următoarele cuvinte, care formau enigma de care îşi amintise Magda Oprescu.

TO GIVE THE BIRD THE BIRD WITH COLOURED
BIRD TO FATHER OF DISTRESS
A DA PASĂREA PASAREA CU PASĂREA
COLORATĂ LA TATĂL TRISTEŢII
A DA INDIVIDULUI PAŞAPORTUL / A TRIMITE
INDIVIDUL LA PLIMBARE / CU PASĂREA COLORATĂ LA
TATĂL TRISTEŢII

Fruntea lui Alcaz se încreţi. Se uită concentrat la rândurile scrise, căutând să le pătrundă adevăratul sens.

„Nu poate fi vorba de un joc enigmistic. Este, fără îndoială, un mesaj. De la cine? Către cine?... Ce fel de individ urma să fie trimis la plimbare, sau să i se dea paşaportul?... Pasărea colorată... Tristeţe... tatăl tristeţii...”

„Dar dacă este vorba totuşi de o enigmă... Nu se poate. Nu ar fi fost atât de supărat Horia Ciornei când dactilografa i-a cerut relaţii în privinţa sensului celor scrise pe foaia de hârtie... Ce legătură poate să aibă Ciornei cu un mesaj cifrat?... De ce ţine morţiş ca Magda Oprescu să fie încredinţată că totul nu a fost decât un joc?...”

Şovăi să-şi termine gândul. I se păru că întrezăreşte o lumină. Dacă supoziţia sa se confirmă, totul era ca un joc de copil. Ridică receptorul şi formă în grabă un număr. I se răspunse imediat. Dădu indicativul şi ceru să i se comunice de urgenţă ce vase străine acostaseră în port în ultimele trei luni şi al căror nume aminteau de o pasăre.

— Numai două, fu răspunsul, care nu întârzie să se facă auzit la capătul firului: SEA GULL – Pescăruşul şi BLUE BIRD – Pasărea albastră.

Satisfăcut, locotenentul major Alcaz se aşeză mai bine în scaun şi se gândi câteva momente.

„În adevăr, un joc de copil. Pasărea colorată este vasul

Blue Bird – Pasărea albastră. Tatăl tristeţii nu este altul decât poetul Ovidiu, neîmpăcatul exilat la Pontus Euxinus, nemuritorul bard al tristeţii. Tatăl tristeţii indica portul Constanţa.”

Locotenentul major se sculă, puse cu grijă, aproape cu dragoste, carnetul de însemnări în casa de fier, o încuie şi se aşeză din nou la masa de lucru. Era conştient că deschisese un capitol important din cartea prinderii Marelui Necunoscut. După puţin timp se întoarse locotenentul Muşat.

— Scriptele biroului de plasare nu sunt puse la punct, tovarăşe locotenent major, răspunse Muşat la întrebarea mută a lui Alcaz. Nici măcar cererea de angajare a lui Manta nu s-a putut găsi.

— Mă aşteptam la acest lucru. Omul acela a minţit tot timpul. Ce măsuri ai luat?

— I-am dat un termen de două zile ca să pună la punct scriptele, după care să se prezinte la dumneavoastră. Nu am făcut un caz special din Manta. Am solicitat câteva date asupra unor cetăţeni care au fost plasaţi de curând, unul din ei fiind colaboratorul nostru, plasat la *Pescăruş,* conform ordinului dumneavoastră. La întoarcere am luat cu mine de la fişier datele pe care aţi ordonat să vă fie aduse, privindu-l pe Manta. Le-am copiat pe această foaie de hârtie, mai spuse Muşat, punând pe masa şefului său notiţele.

— Aşadar, memoria nu m-a înşelat, zise Alcaz, după ce citi însemnările pe care le făcuse colaboratorul său. Manta a trecut prin mâna noastră. Are la activ o condamnare de un an. Din câte văd, ultima angajare după executarea pedepsei a avut-o la *Pescăruş...* Am o idee! Ce ai zice de o sticlă de bere la acest restaurant? Eşti invitatul meu. Şi dacă nu-ţi displac conservele, te-aş invita la o cină din conserve de peşte. Ce zici?

— Bucuros, tovarăşe locotenent major! Dar fără conserve.

Odată cu lăsarea întunericului, cei doi ofiţeri erau instalaţi la o masă a restaurantului *Pescăruş,* care le fusese indicată de colaborator. De la această masă puteau îmbrăţişa cu privirea întreg localul. Stăteau cu spatele la ieşirea ce ducea spre toaletă, situaţie care nu îi incomoda.

— Cu ce vă putem servi?

— Două sticle de bere şi două grătare! – comandă locotenentul major Alcaz. Nu, numai un grătar. Îmi aduci o cutie de sardele nedeschisă, reveni el imediat asupra comenzii, făcându-se că nu observă privirea întrebătoare a locotenentului Muşat. Când ospătarul se îndepărta, îi explică locotenentului Muşat că simţea demult nevoia să mănânce conserve de peşte.

— Înţeleg, zise acesta după o clipă de gândire. Această slăbiciune pentru conserve datează de când eraţi gata-gata să vă intoxicaţi cu un muşchi la grătar.

— Ai ghicit! zise Alcaz şi amândoi pufniră în râs. După ce conteni râsul, Alcaz luă un şerveţel de hârtie şi scrise ceva pe el. Strecură ospătarului biletul.

În timp ce ospătarul, după ce aşezase pe masă cele două sticle de bere, începu să le scoată dopurile, atingând aproape pe locotenentul Muşat, acesta îi vârî cu iuţeală şerveţelul în buzunarul bluzei albe.

— Avem un şerveţel mai puţin pe masă, spuse cu glas tare locotenentul, arătând spre paharul lui Alcaz.

— Vă rog să mă iertaţi! Voi repara imediat această neatenţie, spuse ospătarul înclinându-se, figura lui trădând sincera părere de rău că lipsa unui şerveţel ar fi putut fi luată drept o lacună în pregătirea sa profesională. Vă servesc imediat sardelele şi friptura, mai spuse el şi se îndepărtă.

— Aş fi curios să ştiu dacă păsărelele noastre vor veni aici în seara aceasta. Ultimul raport ne informează că nu au mai dat de două zile pe aici – spuse locotenentul Muşat.

— Nu m-ar mira dacă în caz că vine Irma, să mai apară

şi altcineva. Nu ar fi deloc exclus.

— Vorbiţi de Manta, nu?

Locotenentul major încuviinţă în tăcere, făcând un semn afirmativ cu capul.

Ospătarul se apropie, aducând pe tavă o porţie de friptură la grătar şi o cutie de sardele, pe care se apucă să o deschidă cu multă îndemânare. De asemenea, nu lipseau nici câteva şerveţele. După ce umplu paharele, ospătarul se îndepărtă.

— Manta a plecat acum două zile de aici. Colaboratorul nostru lucrează în locul omului cu piciorul plat, spuse Muşat, după ce citi cele câteva rânduri scrise în grabă pe unul din şerveţelele aduse de ospătar.

— Nu m-am înşelat, zise Alcaz, servindu-se din cutia ce îi fusese adusă.

După acest schimb de cuvinte amândoi tăcură, dedicându-se cu o vădită poftă bucatelor pe care le aveau în faţă.

Alcaz tocmai punea jos paharul golit de bere, când, un semn făcut cu piciorul sub masă, îi atrase atenţia.

— Uşa!

Locotenentul Muşat se uită spre uşă, ducându-şi şerveţelul la gură, în timp ce Alcaz îşi răsucise scaunul, complet cu spatele spre intrare. În această poziţie vedea mai bine întregul local într-o oglindă, plasată pe peretele din faţa sa.

Un bărbat destul de înalt, brunet, cu fruntea bombată, proeminentă, datorită unui început de chelie, îmbrăcat în haine de culoare închisă, intrase legănându-se şi se rezemase de uşorul uşii. Avea faţa palidă ca ceara şi trăsăturile răvăşite, cu ochii arzând de febră.

După câteva clipe, noul venit păru că şi-a recăpătat forţele şi păşi în direcţia barului. Cu toate că se clătina ca ameţit, în mersul lui se putea observa ceva specific.

— Picior plat. Manta, spuse locotenentul Muşat.

— Oficial, Irma este soţia lui Manta. De fapt, ea trăieşte

cu Ginel. Manta m-a făcut să-mi treacă pofta de friptură la grătar pe mult timp de acum în colo. Nu încape îndoială că el a executat ordinele prietenului nostru necunoscut. Irma sfătuită de acelaşi prieten a înfiripat idila cu statisticianul. Mă întreb numai, de unde atâta fler la un anumit redactor şef, încheie Alcaz şi sorbi din paharul cu bere, pe care-l umpluse în timp ce vorbise.

— Negreşit că, într-o bună zi, va veni să ne explice.

— A sosit echipa...

— Irma, Petrescu, Smeaton! Buchetul este complet.

Noii-veniţi trecură prin intervalul dintre mese, fără să-l ia în seamă pe Manta care, rezemat de bar, sorbea hulpav un pahar mare de rom, în timp ce barmanul privea cu ochii holbaţi de uimire această deosebită performanţă.

Irma, în toată splendoarea carnaţiei sale, din care, altruistă, etala cât putea demult, ajutată şi de croiala îndrăzneaţă a rochiei, mergea cu paşi studiaţi, la braţul lui mister Smeaton. Râdea dezvelindu-şi dantura superbă, opera desăvârşită a unui tehnician cu specialitatea proteze dentare. Ochii ei mari, verzi, cu genele răsfrânte, îmbelşugat rimelate, priveau galeş, peste umăr, spre Petrescu, care seconda de la doi paşi cuplul dinaintea lui.

Cei trei se îndreptară spre una din mesele centrale, la care un ospătar ivit ca din pământ, cu o mişcare largă profesională, se grăbi să ofere un scaun Irmei.

În câteva clipe erau instalaţi şi ospătarul se îndepărtă, fără să mai aştepte comanda. Îşi cunoştea, se vede, clienţii şi preferinţele lor.

Smeaton făcea eforturi vizibile să lege o conversaţie cu Petrescu, ale cărui cuvinte erau des subliniate de gesturi şi semne, menite să le facă mai uşor de înţeles.

Ochii jucăuşi ai Irmei, care sta cu spatele spre bar, aruncau sclipiri cuceritoare în toate părţile, ca pentru a citi efectul lor fascinant pe chipul puţinilor clienţi care cădeau sub raza lor dogoritoare.

Brusc, Irma îşi întrerupse jocul, păli şi mâna ei căută

febril în poşetă. Se uită cu încordare în interiorul acesteia, o închise mecanic şi prinse cu ghearele ei ojate încheietura mâinii lui Smeaton.

— Be aware! Danger! Must go!

— Ia seama! Pericol! Trebuie să plecăm! – traduse în acelaşi timp Muşat, bun cunoscător al limbii engleze şi pentru care descifrarea de la distanţă, după mişcarea buzelor, a vorbelor rostite de cineva, era o jucărie.

— Despre noi este vorba, spuse liniştit Alcaz, care urmărise prin oglindă masa celor trei. De aceea nu-i scăpase şocul pe care îl avusese Irma când, după ce-l văzuse pe Muşat, se asigurase de identitatea acestuia privind, fără îndoială, una din fotografiile pe care le avea în poşetă. Mi se pare că vom asista totuşi la o scenă de gelozie.

Manta, cu mersul său caracteristic, dar ceva mai împleticit ca la venire, cu chipul cadaveric şi trăsăturile descompuse, ciocnindu-se de mese, se îndreptă ca un halucinat spre masa celor trei, tocmai când aceştia se ridicau să plece.

O mână grea prinse ca într-o menghină umărul rotund al Irmei şi o răsuci cu o mişcare smucită. O groază de moarte se citea în ochii femeii. Cei doi bărbaţi rămaseră nemişcaţi, surprinşi.

— Tu?... Tu?! articulă Irma cu un glas gutural, din care dispăruse complet tonul languros, care îl fermecase nu demult pe Zipser.

— N-nu-am m-murit în-încă! N-am b-b-ăut toată c-cafeaua!!... Mi-am ad-dus am-minte l-la timp de c-cafelele tale! Hi! Hi! Hi!

Un râs, mai mult un fel de nechezat, curmat brusc de un horcăit, se strecură printre buzele vinete ale lui Manta, muşcate până la sânge.

— Domnilor, vă conjur, scăpaţi-mă de bruta aceasta! – se adresă Irma comesenilor ei, fără să-şi dea seama că vorbise româneşte, şi că Smeaton nu o putea înţelege,

căutând să se smucească din mâna lui Manta. Reuşise să se elibereze din încleştarea lui Manta şi se repezi spre masa ofiţerilor. Smeaton şi Petrescu, încă nehotărâţi, nu ştiau ce să facă.

Manta, cu un ultim efort, izbuti să o ajungă din urmă pe Irma. Un fulger metalic şi şişul lui pătrunse sub omoplatul stâng al femeii, care căzu cu un zgomot înfundat pe parchet, în timp ce un val de sânge înspumat îi năvăli pe gură.

Smeaton, sosit în aceeaşi secundă, prinse mâna lui Manta, ridicată spre a lovi a doua oară. Fără să opună nicio rezistenţă, ucigaşul se răsuci pe călcâie şi se rezemă cu toată greutatea de comisar. Un fior îl străbătu din creştet până în tălpi, o sudoare rece îi inundă fruntea şi rămase ţeapăn în braţele lui Smeaton.

Locotenentul major Alcaz şi Muşat asistară în picioare, martori muţi, la această scenă. Imediat Muşat se repezi la telefon, iar Alcaz se aplecă spre femeia întinsă pe podea şi îi căută pulsul. Smeaton, calm, cu gesturi măsurate, întinse pe Manta alături de Irma.

— He is stone dead! But she? – i se adresă lui Alcaz.

— El e mort – traduse locotenentul Muşat, care revenise. Mai întreabă dacă şi ea a murit.

— Şi ea – răspunse Alcaz. Ai luat toate măsurile? – întrebă el pe Muşat, în timp ce se ridica.

— Am telefonat. Uşa de la intrare este păzită de ospătar, cu ordinul de a nu lăsa pe nimeni să iasă din local.

— Stai la uşa aceasta şi nu da voie nimănui să iasă spre toaletă. Voi lua identitatea clienţilor, iar pe cei care nu vor prezenta nicio importanţă pentru noi îi voi lăsa să plece. Roagă-l pe mister Smeaton să rămână lângă dumneata. Lui Petrescu îi voi spune eu că va trebui să rămână pentru a ne da o declaraţie.

Abia pe la orele douăzeci şi două şi cincizeci reuşi Alcaz să plece de la *Pescăruş,* după ce fusese îndeplinită toată procedura legală şi cele două cadavre transportate la

morgă.

Tot drumul spre casă îşi făcu imputări că nu intervenise cu un minut mai devreme.

Erau orele douăzeci şi trei şi zece minute, când Alcaz păşi pragul apartamentului său. La acea oră, în alt capăt al oraşului, se petrecea un eveniment pe care, dacă l-ar fi bănuit, ar fi regretat că nu este martor şi la acesta.

O umbră se furişă din garajul muzeului de antichităţi şi din două, trei salturi, fu la adăpostul zidurilor clădirii principale. Era un bărbat înalt, îmbrăcat în negru. Faţa îi era acoperită în întregime cu o mască de cauciuc.

Peste câteva minute, omul mascat se găsea în biroul lui Horia Ciornei, secretarul muzeului. După ce încuie uşa, lumină o fracţiune de secundă tocul uşii, apoi, fără să ezite, se îndreptă spre bibliotecă, ale cărei rafturi ocupau întregul perete al camerei.

Necunoscutul păru că se răzgândeşte şi păşi în dosul biroului secretarului. Se lăsă în genunchi, pipăi cu mâna uşa corpului din dreapta al biroului, se auzi un clinc şi uşa se deschise. Vârî mâna înăuntru, apoi o scoase după un timp şi închise uşa la loc. Făcu aceeaşi manevră şi la cel de al doilea corp al biroului. De data aceasta mâna lui zăbovi mai mult. Închise şi această uşă şi da să se ridice, când fu cuprins brusc de nelinişte. Îşi opri răsuflarea şi ascultă, cu toate simţurile încordate. Urechea lui prinse zgomotul abia perceptibil al unor paşi furişaţi, care se opriseră în dreptul uşii. Cineva încercă clanţa uşii şi o cheie se răsuci uşor în broască. Un moment de aşteptare şi uşa începu să se deschidă fără zgomot. Omul se strecură la adăpostul biroului, liniştit şi curios în acelaşi timp. Era liniştit, pentru că nimeni din cei ai casei nu ar fi intrat în birou cu atâta precauţie şi curios, totodată, să ştie cine era intrusul.

Uşa se închise fără niciun zgomot în urma celui de al doilea vizitator nocturn, care păşise în încăpere. Slaba rază de lumină, care se infiltra prin storurile trase, părea că măreşte şi mai mult întunericul de cavou al camerei.

Omul ieşi de după birou şi păşi pe urmele celui care tocmai intrase în cameră şi care se îndrepta spre bibliotecă. Ceva, ca un al şaselea simţ, îl avertiză pe noul venit, căci se răsuci brusc şi omul fu prins în snopul orbitor al unei lanterne ţinută cu mâna stângă. În dreapta, luciul oţelului nu lăsa nicio îndoială asupra intenţiilor agresive ale noului venit.

— Cine eşti? Deşi şoptit, glasul era ferm, al unei fiinţe stăpână pe sine.

— Diana! Şi omul se repezi să o prindă în braţe pe Mona Baltag, care leşinase.

CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA

— Un taifun şi o aniversare
— O scrisoare
— Un sifon şi o piatră

Decorul cunoscut. Jasper Flint sta la capătul mesei lungi. În faţă, tabloul care înfăţişa pe bărbatul venerabil.

— Ce este cu Magda Oprescu?

— În urma accidentului suferit, mai are de stat cel puţin zece zile în spital.

— Ce concluzie au tras în urma vizitelor pe care i le-au făcut?

— Magda Oprescu nu a putut da nicio lămurire în privinţa şoferului care a lovit-o. Nici în privinţa maşinii. Nu au reuşit să descopere pe făptaş... Alcaz începe să mă îngrijoreze. Am vaga impresie că mă suspectează.

— Nu te îngrijora. La noapte, Alcaz va înceta să mai fie un pericol pentru noi. Acum, despre cealaltă femeie!

— Cred că Mona Baltag are cazier. În orice caz este cunoscută acolo. Se pare că, din lipsă de probe, nu a fost

arestată niciodată, cu toate că a fost, de departe, amestecată în câteva afaceri.

— Deşi se pare că vom putea lucra cu ea, nu am încredere. Azi-noapte a fost zărită prin împrejurimile muzeului de antichităţi. M-ar bucura dacă ar încerca să fure ceva de acolo. Asta ar intra în vederile mele. Îţi recomand să cauţi să-i faci cunoştinţă şi, eventual, să te împrieteneşti cu ea.

— Nu cred că îmi va fi prea greu.

— Îţi amintesc că nu ţi-am cerut încă părerea. Nu-mi place să fiu întrerupt, o ştii prea bine. Care este linia lor, în lumina ultimelor evenimente?

— În ceea ce priveşte cazul Zipser, omul va fi arestat şi urmează a fi supus cercetărilor. Bănuiala asupra lui a crescut, când s-a dovedit că el a fost unul din martorii oculari ai accidentului Magdei
Oprescu. În orice caz, locotenentul major Alcaz îl crede o unealtă a Marelui Necunoscut.

— Foarte interesant! Păcat că nu am ştiut asta mai demult. M-ar fi interesat să stau de vorbă cu acest martor ocular al accidentului.

— Ceea ce este mai grav, e că prin Zipser s-a ajuns la Alfons Ghica, zis Ginel. Nefericita întâmplare cu micul şpiţ i-a pus pe urmele lui Manta. Locotenentul major Alcaz şi cu ajutorul său, locotenentul Muşat, i-au luat urmele prin biroul de plasare. S-ar părea că acest birou a intrat în sfera cercetărilor lor. În orice caz, datorită faptului că şeful biroului nu a înregistrat niciun act, autentic, sau fals chiar, de-ai lui Manta, le-a dat de bănuit. Peste două zile trebuie să prezinte întreaga evidenţă de plasare pusă la punct.

— Va fi. Continuă!

— A fost un noroc pentru noi că cei doi au murit înainte de a fi cercetaţi.

— A fost un caz fericit, că Manta nu a băut toată cafeaua, pe care i-o pregătise Irma. Altfel nu ar fi mai

putut să o reducă la tăcere. De regretat numai, că totul s-a petrecut în public.

Şi acum să trecem la altceva. Înregistrează cu toată atenţia noua acţiune pe care am denumit-o „TAIFUN”. Va trebui să se desfăşoare tot atât de fulgerător ca şi calamitatea de la care a împrumutat numele.

Faza „A” va fi regizată şi condusă de dumneata.

Muniţia, armamentul şi planul la scară mărită al scenei unde se va desfăşura le găseşti în valiza de pe masă. Datele elementare, precum şi scopul acţiunii TAIFUN, sunt în acelaşi plic cu planul. Mâine îmi vei prezenta detaliile şi modul cum înţelegi să organizezi şi să asiguri reuşita fazei „A”. Te avertizez că securitatea ar putea să bănuiască ceva.

Brusc, ca întotdeauna, glasul amuţi, iar Jasper Flint obişnuit acum cu lipsa de politeţă a *Marelui Necunoscut* se îndreptă fără grabă spre masa prezidenţială.

Timp de peste o oră, se documentă asupra operaţiei TAIFUN, apoi, ieşit în stradă, porni în direcţia sediului.

Întârziase. Discuţia se purta neţinându-se seama de absenţa lui.

— Nu se va lua nicio măsură de stingherire a mişcărilor lui Smeaton. Va fi însă supravegheat de locotenentul Muşat. Petrescu va fi pus, de asemenea, sub o supraveghere deosebită. Locotenentul Dumitriu va prelua această sarcină. Mai are cineva ceva de adăugat?

— Tovarăşe maior, îmi permiteţi să raportez? – se ridică de la locul lui locotenentul Vieru.

— Poftеşte, tovarăşe locotenent!

— Tovarăşe maior, astă-noapte s-a mai captat un mesaj cifrat. Poftiţi textul, mai spuse el, ducându-se la biroul şefului şi depunând un plic în mâna întinsă a maiorului Glonaru.

Acesta desfăcu plicul; scoase o foaie de hârtie căreia, după ce o despături, îi citi cu glas tare conţinutul descifrat!

„METEOROLOGII CONFIRMĂ TAIFUNUL – ÎNTIMPINĂM CU MARE POMPĂ ANIVERSAREA”.

Pe la orele optsprezece, în sala numărul trei a muzeului, locotenentul Crişan studia cu atenţie o urnă funerară.

— Ce vi se pare deosebit la această urnă? – întrebă un glas cu un timbru adânc.

Locotenentul întoarse uşor capul şi salută respectuos pe profesorul Zangopol, care se apropiase pe nesimţite de ofiţer.

— Găsesc că are o oarecare asemănare de stil şi ornamentaţie cu urnele găsite acum vreo câteva luni la noul şantier arheologic din regiunea mea.

— Şi din ce parte a ţării eşti, tinere?

— De lângă Turnu-Severin.

— Ai dreptate. Acolo s-a deschis un nou şantier arheologic şi colegul meu, care conduce respectivul şantier, mi-a făcut unele comunicări interesante. Şi ce dovedeşte, după dumneata, această asemănare pe care ai remarcat-o?

— Că urnele aparţin aceleiaşi culturi.

— În urma celor câteva convorbiri pe care le-am avut, din nefericire neorganizat, mă aşteptam la mai mult din partea dumitale. Răspunsul nu mă mulţumeşte, replică profesorul arheolog. Mai gândeşte-te!

— Aş putea conchide că atât locurile de pe aici, cât şi meleagurile mele, au fost cândva locuite de descendenţi ai colonizatorilor romani.

— Şi mai ce încă?

— Limba în care sunt scrise este asemănătoare, dar simţitor schimbată faţă de latina primilor colonişti romani.

— Ceea ce înseamnă?

— Ceea ce înseamnă că urnele sunt făcute într-o epocă mai apropiată, când procesul de gestaţie al limbii noastre era spre terminare. Asta mai dovedeşte că procesul de formare al limbii noastre a avut loc pe un spaţiu mai larg,

el desfăşurându-se pe mai toată întinderea ţării noastre.

— Exact! – exclamă profesorul, întinzând tânărului mâna, cu satisfacţia omului de catedră, mulţumit de răspunsul unui elev sârguincios.

Locotenentul Crişan prinse mâna cunoscutului arheolog şi nu îşi putu reţine o mişcare de surpriză. Observase pentru prima dată că mâinile profesorului erau înmănuşate într-un material plastic, care imita admirabil pielea.

— Te-a surprins cea de a doua epidermă a mea?

— Vă rog să mă scuzaţi! Nu am ştiut că purtaţi asemenea mănuşi.

— Sunt din străinătate, rosti netulburat profesorul. Am procurat câteva perechi, ca să-mi ascund infirmitatea mâinilor mele şi ale secretarului, care au avut foarte mult de suferit, în urma unui accident de laborator, întâmplat acum câţiva ani. Spunând acestea, arheologul trase mănuşa din mâna stângă.

Crişan închise o clipă ochii, la vederea mâinii cu urme adânci de arsură pe întreaga suprafaţă, în special în regiunea degetelor.

— Cum s-a întâmplat?

— Făcusem o reuşită experienţă de laborator, împreună cu secretarul meu, care, încă de pe atunci, era un ucenic studios şi promiţător. După terminarea experienţei ne-am îndreptat, discutând satisfăcuţi, unele detalii ale problemei pe care o rezolvasem, spre un vas plin cu apă, ca să ne spălăm. Cineva, într-un moment al experienţei noastre, scursese acid sulfuric în vasul cu apă de spălare, el, sau eu, nu ştiu şi nu are nicio importanţă. Fapt este că amândoi, tot stând de vorbă, ne-am scufundat deodată mâinile în lichidul din chiuvetă. Îţi închipui, tinere, ce a urmat... Şi astăzi sunt recunoscător lui Ciornei pentru abnegaţia de care a dat dovadă în clipele acelea când, ars de acid, cu dureri cumplite, el mi-a dat, mai întâi mie, primele îngrijiri şi numai după aceea s-a ocupat şi de dânsul. Pe mâinile lui acidul a făcut ravagii şi mai mari. Se

întâmplă cazuri de accidentări în cursul experienţelor, dar ce să-i faci? De multe ori cuceririle ştiinţei sunt şi mai scump plătite. Acum te rog să mă ierţi că te părăsesc, dar mi se pare că tânăra femeie şi cu însoţitorul ei, perechea care admiră pe Medeea, au nevoie de câteva lămuriri.

După ce spuse aceste cuvinte şi îşi luă rămas bun de la locotenentul Crişan profesorul Zangopol se îndreptă spre o tânără pereche, care părea angajată într-o controversă, în faţa unei statui de marmură, care o înfăţişa pe Medeea.

Seara, după închiderea muzeului şi după ce toţi salariaţii plecaseră, domnea o linişte adâncă în toată clădirea întunecată.

În camera dactilografei intră profesorul Zangopol, care se îndreptă pe întuneric spre biroul lui Ciornei. Descuie cu o cheie mică broasca de siguranţă şi deschise, fără să ezite, uşa. Rămase o clipă în prag, apoi intră în încăpere şi închise uşa, fără să facă niciun zgomot. Odată înăuntru, se duse la masa de lucru, aprinse lampa şi se aşeză pe scaun.

În curând păru absorbit de un joc de copii. Timp de câteva minute se consacră unui exerciţiu ciudat. Scoase din buzunar un toc simplu de şcolar, îi puse o perniţă pe care o apăsă de câteva ori pe marmura serviciului de scris, astfel încât îi îndoi puţin unul dintre vârfuri. După ce contemplă câteva clipe peniţa deformată, o înmuie în cerneală şi, cu mâna stângă, cu un scris şovăielnic de copil la vârsta abecedarului, scrise câteva rânduri, cu litere de tipar, pe o foaie de hârtie ruptă dintr-un caiet de şcoală. După ce scrise în acelaşi stil o adresă pe un plic, puse foaia de hârtie înăuntru şi îl lipi cu multă atenţie. Când termină, îşi privi cu un ochi critic opera, se ridică de pe scaun, stinse lumina şi părăsi încăperea.

Peste câteva minute, micul crematoriu din laboratorul muzeului mistuia resturile de hârtie, tocul şi caietul de şcoală.

Cam la vremea aceea, Alcaz deschise uşa locuinţei sale. Găsi în hol, în faţa uşii garsonierei, două sifoane mari,

pline, puse pe o tavă. De mânerul unui sifon era prins un bilet, scris cu litere de tipar, pe o bucată de hârtie ruptă dintr-un caiet de şcoală:

„SIFONARU NOU A ZIS CĂ MÂNE NU VINE ŞI DAIA VAM LĂSAT 2 STICLE SĂ BEŢI DIN AIA CU BILETU CARE CURGE CĂ ALTA BUNĂ NA MAI AVUT. DIMINEAŢA ADUCEŢI RUFELE CĂ SPĂL.

TOVARĂŞA PORTĂREASĂ
MARIA PÂNDELE.”

Alcaz citi zâmbind biletul, amintindu-şi cum, din cauza orelor târzii şi neregulate la care venea acasă, portăreasa obişnuia să corespondeze cu el, cu ajutorul unor asemenea bilete, de obicei vârâte pe sub uşă şi scrise pe foi scoase din caietele de şcoală ale băiatului ei.

Alcaz luă sifonul cu pricina în casă şi îl puse pe masă, cu tavă cu tot. Sifonul fără defect îl duse în baie.

Obiceiul de a bea câte un pahar de sifon îl căpătase cu ani în urmă, când un pahar de sifon pe zi făcea parte din cura recomandată de un medic specialist, care îl tratase de o uşoară afecţiune internă. De atunci se obişnuise astfel încât, dacă nu ziua, măcar seara înainte de culcare, trebuia să bea un pahar mare de sifon.

După ce îşi bău paharul cu sifon, stinse cu un gest moleşit lampa de citit şi se întoarse pe partea dreaptă.

Nu mult după miezul nopţii, Alcaz începu să se frământe neliniştit în pat, pradă unui coşmar. Începu să geamă încet şi să respire sacadat, ca după câteva minute respiraţia să-i devină anevoioasă şi gâfâitoare, de parcă s-ar fi înăbuşit. În zvârcolirile-i spasmodice, leoarcă de sudoare, se răsturnă de pe divan.

Zăcu câteva secunde pe parchet, inconştient, apoi păru că îşi vine în fire. Încercă să se ridice gemând, dar căzu din nou neputincios pe podea. Cu ultimele puteri începu să se târască spre măsuţa unde era instalat telefonul, dar abia străbătu o jumătate de metru şi puterile îl părăsiră, capul îi căzu greu pe covor, cu un zgomot înfundat.

„Sifonul” – fu ultimul gând, apoi bezna grea îl înghiţi.

În stradă, un bărbat ieşi din umbra unui castan, făcu un pas până la bordura trotuarului, se uită o clipă, în sus, la clădirea de peste drum, cu toate geamurile întunecate, apoi brusc, braţul său drept zvâcni. O piatră grea, aproape cât pumnul, aruncată cu dibăcie, pătrunse prin geamul unei ferestre. Zgomotul paşilor grăbiţi ai huliganului, ca şi zăngănitul cioburilor de sticlă, fură acoperite de un tunet apropiat.

CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA

— *Un distribuitor de sifoane*
— O *tânără pereche*

Alcaz deschise ochii şi dacă nu ar fi fost senzaţia de oboseală şi de ameţeală, amestecată cu greaţă, fără îndoială că ar fi izbucnit în râs.

Se găsea lungit pe burtă, la câţiva paşi de fereastră. Un curent de aer rece venea prin ochiul de geam spart, lipindu-i de piele pijamaua complet udă. Lângă mâna dreaptă zăcea un pietroi cât toate zilele.

Izbuti să se ridice cu oarecare greutate, merse la fereastră, o deschise şi se duse în baie. După ce se frecă pe tot corpul cu câteva ştergare aspre, îşi îmbrăcă o pijama groasă, peste care îşi puse un halat.

Alcaz luă sifonul cu băgare de seamă, îl mirosi îndelung, adulmecând adânc şi persistent, ca un copoi, apoi îl puse din nou pe masă. Sticla nu mai prezenta, pentru moment, niciun interes pentru el. Se golise complet, lichidul umplând tava până la refuz şi revărsându-se pe masă şi pe parchet.

„Ingenios”, rezumă el, într-un singur cuvânt tentativa de

asasinat.

Se aplecă şi ridică piatra. Se uită plin de curiozitate la ea, o întoarse pe toate părţile, de parcă ea ar fi putut să-i spună cine o aruncase, şi, mai mult încă, dacă autorul acelei performanţe o făcuse intenţionat. Oricum, îi datora viaţa acelui spărgător nocturn de geamuri. Era pentru a doua dară într-un interval de timp atât de scurt când datora viaţa cuiva.

După ce mai răsuci odată piatra şi o mai cântări în mână, ca pentru a aprecia ce greutate avea, ieşi în hol şi o puse în servieta pe care obişnuia să o ia câteodată cu el la birou. După aceasta se înapoie în cameră, se duse la telefon şi formă un număr.

— Fabrica de ape gazoase?... Poarta?... Tovarăşe portar, nu ai putea să-mi spui cum se numeşte distribuitorul, care nu s-a prezentat la lucru în dimineaţa aceasta?... Cine întreabă?... Miliţia!
Aşadar, se numeşte Petre Cândea. Nu, nu are nici o încurcătură, cel puţin nu cu noi... Mulţumesc!

După ce întrerupse, formă un nou număr şi când i se răspunse, avu o scurtă convorbire.

— Vorbeşte Alcaz... Tovarăşe Dragomir, întreabă la spitale şi la morgă dacă printre cei aduşi aseară sau astă-noapte nu se află numitul Petre Cândea. Anunţă la circumscripţiile de miliţie că dacă li se va prezenta Petre Cândea să fie adus la noi, să stau de vorbă cu el. Cineva să facă deplasarea şi la locuinţa acestuia şi, dacă-l găseşte acasă, să-l aducă la mine.

După ce dădu aceste dispoziţii, locotenentul major Alcaz se îmbrăcă, apoi făcu un pachet din rufele pe care trebuia să le dea la spălat. Luă sticla de sifon, o vârî în servieta din hol, în care pusese mai înainte şi piatra, apoi cu pachetul de rufe sub braţ şi servieta în mână, coborî la subsol, unde o găsi pe portăreasă.

— Tovarăşă Pândele, am să te rog ca, după ce vei termina spălatul rufelor, să dai o fugă până în camera mea

să faci puţină ordine. Am dormit cu ferestrele deschise şi vântul a spart un geam. Afară de aceasta, a mai răzbătut şi ploaia în cameră. Nu am dus sticla defectă în baie, aşa că şi sifonul s-a scurs pe masă şi pe parchet. De altfel, am luat cu mine sticla cu pricina, să o schimb la vreun bufet.

— Fiţi fără grijă, tovarăşe locotenent major, răspunse portăreasa. Am să pun toate în ordine şi la locul lor.

— Mulţumesc, tovarăşă Pândele, spuse Alcaz dând să plece, dar se opri şi se întoarse din nou spre portăreasă. Ştii, fiindcă veni vorba de sifonul acela stricat, nu ai putea dumneata să-mi spui cum arăta sifonarul cel nou? Nu de alta, dar poate că îl întâlnesc pe stradă şi atunci să-i mulţumesc că mi-a făcut un asemenea cadou păgubos.

Portăreasa stătu un moment pe gânduri, chibzuind parcă, şi îşi duse arătătorul la gură, ciocănind cu unghia acestuia dinţii din faţă.

— M... de! Cum să spun*?...* Ştiu şi io?... Nici prea înalt, da nici scund. Mai mult năltuţ şi avea aşa o mustaţă.!... Şi nu-i mai tăcea gura, de te ameţea că d-aia am luat sifonu de curgea şi a zis că altu nu mai are. Era chipeş bărbat şi se ţinea drept şi era lat în umeri. O clipă nu sta locului şi ochii îi jucau în cap, iacă aşa, şi avea un dinte de aur la strungăreaţă.

— Argint viu! – îşi rosti tare gândul Alcaz.

— Curat argint viu, cum aţi spus! – întări portăreasa.

Alcaz plecă, dar înainte de a merge la biroul său intră în încăperile ocupate de lucrătorii resortului tehnico-ştiinţific. Pentru aceştia nu fu o problemă demontarea sifonului şi stabilirea mijlocului de gazare cu care fusese dotat. Corpul metalic al sticlei de sifon nu avea nimic deosebit pe dinafară. În interior, însă, capătul ţevii de sticlă se termina în partea superioară cu un tub din material plastic, extrem de dur, cu luciu metalic. Prin apăsarea mânerului, apa gazoasă scălda în întregime tot interiorul tubului şi numai după aceea ieşea afară prin orificiul de evacuare. Tubul era în realitate partea interioară a unui cilindru cu pereţi

dubli, în care, printr-o supapă, se putea pompa, sub presiune, o cantitate oarecare dintr-un gaz.

Odată umplut, cilindrul se monta în interiorul corpului metalic al sticlei de sifon, unde, pătura exterioară a materialului plastic era corodată prin acţiunea chimică a apei gazoase. În urma acţiunii de corodare, pereţii tubului deveneau poroşi şi lăsau să se scurgă, într-un timp relativ lung, 7–8 ore, întregul conţinut al gazului, care fusese închis sub presiune.

Prin defectarea pârghiei capului metalic al sticlei de sifon, se scurgea, în picături dese prin orificiul de evacuare, conţinutul de apă gazoasă. Acest fapt trebuia să atragă atenţia eventualului consumator, că sticla trebuia golită imediat. Datorită apăsării pe pârghie, lichidul venind sub presiune şi în cantitate mare, se reducea la numai 30–40 de minute timpul de corodare al pereţilor cilindrului din material plastic. Ori, aceasta avea drept rezultat o inundare mai rapidă şi masivă a încăperii în care era depusă sticla cu gazul ce fusese închis în interiorul cilindrului.

În biroul său, Alcaz găsi o notă prin care i se aducea la cunoştinţă că omul căutat la spitale şi la morgă nu a putut fi găsit. Acum era sigur că distribuitorul de sifoane se va prezenta singur. În aşteptarea acestuia, scoase caietul de însemnări din dulapul de fier şi începu să parcurgă, foaie cu foaie, diferitele note pe care le făcuse de când preluase sarcina de a lichida cazul *Marelui Necunoscut.*

Peste o oră se auzi un semnal fonic repetat şi Alcaz răsuci butonul interfonului. Imediat auzi vocea ofiţerului de serviciu, care îl anunţă că sublocotenentul Macovei, însoţind pe numitul Petre Cândea, a venit să raporteze într-o problemă urgentă.

În urma încuviinţării date, peste câteva minute, sublocotenentul Macovei intră în birou, împreună cu distribuitorul de sifoane căutat. După ce se prezentă, raportă că Petre Cândea venise din iniţiativă proprie, în

jurul orelor opt, îi luase o declaraţie scrisă şi îl adusese în executarea ordinului circular, pe care îl primise.

— Şi acum, tovarăşe Cândea, te rog să ne spui pe larg păţania dumitale, spuse locotenentul major, după ce tânărul ofiţer termină raportul, şi după ce parcurse declaraţia scrisă a distribuitorului.

Cândea începu să-şi depene povestea fără să stea mult pe gânduri. După plecarea lui, Alcaz îşi rezumă cele ce izbutise să afle din spusele acestuia, cât şi din cele ce i se întâmplaseră noaptea trecută.

Argint viu, căci lui i se potrivea descrierea făcută de Petre Cândea şi de portăreasă, ţinuse sub observaţie locuinţa locotenentului major pentru a se identifica cu programul de venire şi de plecare al acestuia, cu orele când i se schimbau sifoanele. Urmărise itinerarul lui Cândea pentru a găsi un loc potrivit unde să-l atace, spre a-i lua locul pe capra căruţei şi a-i preda portăresei sifonul defect.

Ofiţerul se uită într-un târziu la ceas şi îşi dădu seama că era timpul să urce la maiorul Glonaru, ca să-i raporteze ultimele întâmplări.

În timp ce Alcaz intra în cabinetul şefului, Gorun ieşea din incinta stadionului oraşului.

Reporterul îşi petrecuse dimineaţa pe stadion, unde urmărise antrenamentul echipei selecţionate de fotbal a regiunii, care avea să susţină peste câteva zile un meci intrat în tradiţie, cu o echipă dintr-o ţară prietenă. Fusese un antrenament uşor, cu scopul definitivării unor scheme tactice. După-amiază urma să aibă loc un meci de verificare, în compania unei echipe din campionatul judeţean.

Odată antrenamentul terminat, după ce avusese câteva discuţii cu jucătorii şi cu antrenorul, ca să-şi dea seama de starea de spirit a lotului, se îndreptă spre redacţie, pentru a scrie articolul care trebuie să apară a doua zi la rubrica sportivă.

Cât priveşte celălalt eveniment sportiv, tot atât de important ca şi meciul de fotbal, urma să se desfăşoare începând de a doua zi.

Era vorba de circuitul automobilistic al regiunii, al cărui start se dădea la orele 11,30 din Piaţa Independenţei. El întrunea reprezentanţi ai tuturor regiunilor ţării, îndrăgostiţi ai volanului, care, fie că mai concuraseră şi la celelalte ediţii, fie că luau startul pentru prima oară, se înscriseseră atraşi de greutăţile, dar şi de frumuseţile acestei întreceri.

Despre acest eveniment sportiv Gorun anunţase din timp cititorii. În cele câteva articole pe care le scrisese, dăduse ample informaţii asupra traseului, asupra participanţilor, precizase ora când urma să se dea startul şi multe alte amănunte legate de organizarea şi desfăşurarea raliului.

Mergea încet, cu capul plecat, căutând frazele cele mai potrivite pentru articolul de a doua zi. Tocmai când vru să cotească pe o stradă care i-ar fi scurtat drumul spre redacţie, fu gata-gata să se izbească de o tânără, care ieşea dintr-o cofetărie, însoţită de un bărbat între două vârste şi cu care întreţinea o conversaţie însufleţită. Reporterul se dădu imediat la o parte spre a le face loc. Ridică privirea şi vru să rostească o scuză politicoasă, dar rămase cu gura căscată, cu ochii pironiţi la cei doi.

Mona Baltag, la braţul lui Jasper Flint, trecu pe lângă el fără să-i dea cea mai mică atenţie.

CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA

— Un raliu
— Câteva scrisori anonime
— Moartea unui erou

La orele 10,45 Jasper Flint ieşi pe poarta abatorului şi se îndreptă agale spre o cabină telefonică, aflată la vreo treizeci de metri mai departe, spre capătul şoselei Medgidia. Intră în cabină, formă un număr şi când i se răspunse, vorbi cu vocea întretăiată:

— Pompierii?... Vorbesc de la abator!... Sunt sectoristul!... Un incendiu a izbucnit în câteva puncte la abator! Până la sosirea dumneavoastră iau primele măsuri de localizare cu pichetul întreprinderii.

Când părăsi cabina, se opri în prag şi se uită cu atenţie înspre abator. Din câteva puncte răzleţe începeau să se înalţe spre cer trâmbe groase de fum.

La orele 10,50 un avion de transport ateriză pe aeroport. Mai mulţi lucrători de securitate supraveghează operaţia de descărcare pe platforma unui electrocar a câtorva saci sigilaţi, asemănători acelora cu care, de obicei, se transportă valută şi valori. Electrocarul fu dirijat, sub aceeaşi supraveghere, spre duba în care în mod obişnuit se transportau valorile de la aeroport la B.N.R.S.R.

Concomitent cu această activitate de transbordare a sacilor din avion în dubă, se desfăşura o alta, mai discretă şi, aparent, fără nicio desfăşurare de forţe. Un număr de trei saci, asemănători celor aduşi de avionul de transport, fură încărcaţi în camioneta bufetului aeroportului.

La orele 11,00, maşina dubă, încadrată de două motociclete cu ataş, părăsi aeroportul şi luă direcţia bulevardul Aurel Vlaicu, după care urma să se angajeze pe ruta fixată: strada Caraiman-şoseaua Medgidia-strada Caragiale-strada Traian-piaţa Independenţei - - B.N.R.S.R.

La orele 11,05, când autopompele şi cisternele pompierilor intraseră de câteva minute în incinta abatorului, două camioane stopară aproape de intrarea principală a întreprinderii. Din ele coborâră aproape 40 de pompieri voluntari, judecând după uniformele pe care le purtau, care, în câteva clipe, întocmiră un cordon de-a latul şoselei.

La orele 11,10, când duba, încadrată de cele două motociclete, trebui să treacă din strada Caraiman în şoseaua Medgidia, găsi drumul barat de cordonul de pompieri voluntari.

Şoferul dubei frână brusc, la aproape douăzeci de metri de cordonul viu al pompierilor, iar motociclistul care conducea motocicleta din frunte se apropie de dubă şi făcu semn şoferului să întoarcă. Când şoferul începu manevra de întoarcere a dubei, răsunară câteva zeci de detunături, urmate de o nouă salvă, apoi cordonul de pompieri se îndreptă în pas alergător spre dubă. Din mers descărcau, în direcţia dubei, revolverele cu care erau înarmaţi. Şoferul stopă duba şi calm, ca la manevră, flancat de cele două motociclete, începu să arunce grenade lacrimogene spre atacatori, prin portiera deschisă.

Deodată, ca la un semnal, porţile abatorului se dădură în lături, zece motociclete ţâşniră în viteză. De după colţ îşi făcură apariţia trei camioane. Nici nu stopară bine şi din ele săriră lucrătorii, care în câteva clipe închiseră complet un cerc în jurul atacatorilor. În acest cerc, cele zece motociclete vânau pe falşii pompieri, care, dezorientaţi, orbiţi, alergau bezmetici încoace şi încolo, uitând să mai descarce revolverele.

La orele 11,20 totul se terminase. Un număr de 36 de falşi pompieri, împreună cu şoferii celor două camioane, care îi transportaseră, se găseau sub paza într-unul din garajele abatorului. Maşinile şi cisternele pompierilor părăsiseră abatorul şi erau încolonate pe şosea, gata să se reîntoarcă la bază, deoarece alarma telefonică se dovedise a fi falsă, focarele de incendiu rezumându-se la şase lumânări fumigene plantate în diferite puncte ale abatorului.

Cât despre Jasper Flint, nici urmă la locul atacului. Dar dacă cineva care îl cunoştea ar fi privit mai atent maşinile care circulau pe strada Traian spre piaţa Libertăţii, l-ar fi recunoscut la volanul unei maşini de culoare închisă, care

avea storurile trase la portierele din partea rezervată pasagerilor.

— La abator ne-a mers totul aşa cum am planificat – răsună o voce adâncă, baritonală, din difuzorul instalat la plafonieră.

— O.K.! – răspunse Jasper Flint, contenind mestecatul gumei, atât cât să poată scoate această exclamaţie.

— Cred că nici până acum nu şi-au dat seama că i-am înarmat cu revolvere încărcate cu gloanţe oarbe!

— Asta este ceva nou şi pentru mine – se mărgini să răspundă inspectorul, pe un ton indiferent, cu toate că ştiuse asta din momentul în care luase armamentul în primire.

Un râs înfundat, mai mult cu chicotit de satisfacţie, fu tot ce replică pasagerul.

Aproape de întretăierea străzii Traian cu strada 1907, Jasper Flint trase pe dreapta, lângă trotuar şi stopă maşina, fără să oprească motorul. Coborî din maşină, fără să spună nimic pasagerului, închise portiera şi, fără să întoarcă măcar capul, porni zorit spre o Pobedă, care staţiona, cu motorul stins, la vreo cinci metri mai încolo.

Între timp, la locul de plecare în raliul Dobrogei se prezentaseră toate maşinile înscrise în cursă. Torsul regulat al motoarelor arăta că participanţii erau gata de a lua startul, ordinea plecării fiind stabilită prin tragere la sorţi încă din ajun.

La orele 11,30 starterul aplecă fanionul şi maşina nr. 5 ţâşni de pe linia de start. Chiar în clipa aceea, de parcă ar fi aşteptat şi ea semnalul, camioneta bufetului porni de la aeroport, încărcată cu cei trei saci sigilaţi, fără ca transportul să fie însoţit de cineva.

La orele 11,35 fu rândul maşinii cu numărul 23 să se lanseze în cursa pentru cucerirea trofeului care era oferit câştigătorului raliului dobrogean. La orele 11,50 se lansă în cursă şi nr. 25. Acum se întâmplă un lucru nevăzut de oficiali. Aproape cu ea odată ţâşniră alte patru maşini,

purtând numerele 6, 37, 33, 42, urmate imediat de o maşină neînregistrată în foile de concurs, o Pobedă.

Până să se dezmeticească oficialii, cele cinci maşini traversaseră strada Rareş şi strada Tomis şi se angajaseră pe strada Traian. Chiar dacă arbitrii le-ar fi urmărit, nu ar fi putut să zădărnicească nimic din cele ce aveau să se întâmple. Se mulţumiră să noteze în foile de arbitraj cuvântul „descalificat” în dreptul celor patru şi continuară să dea plecarea, din cinci în cinci minute, la restul concurenţilor.

Cele patru automobile, care luaseră startul fără să le fi venit rândul, urmate la o mică distanţă de Pobedă, îşi continuară drumul spre strada Traian, dar la întretăierea cu strada 1907 virară pe aceasta. La întretăierea cu bulevardul Republicii, însă, fură opriţi de un bărbat cu un fanion în mână şi cu o banderolă galbenă pe mânecă stângă, pe care erau imprimate două cuvinte: Arbitru – raliu.

Ocupanţii celor patru maşini coborâră şi, în curând, se iscă o discuţie aprinsă asupra traseului cu membrul grupului de arbitri. Aşa cum opriseră maşinile, aproape încercuind pe arbitru, blocau complet bulevardul Republicii.

Trecură cinci minute bune până când concurenţii să se lase convinşi că rataseră cursa şi tocmai se îndreptau spre maşini când, pe bulevardul Republicii, îşi făcu apariţia camioneta aeroportului, claxonând să i se facă loc. Concurenţii alergară la maşini şi începură să facă manevrele de descongestionare a drumului, în timp ce camioneta aeroportului se apropia cu viteză redusă. Când aproape ajunsese în dreptul celor patru maşini, şoferii acestora dădură dovadă de multă iscusinţă şi sânge rece, căci în câteva clipe camioneta fu prinsă ca într-o menghină de cele patru maşini şi nevoită să stopeze. În aceeaşi clipă cei patru concurenţi ţâşniră din maşini. Fu problemă de secunde ca doi dintre ei să imobilizeze pe şofer, iar ceilalţi

doi să înşface cei trei saci sigilaţi şi să-i arunce într-una din maşini. Peste un minut cele patru maşini porniră, fiecare în altă direcţie, spre a nu fi surprinse de automobilele anunţate prin radio de şoferul camionetei, când se văzuse încadrat de maşinile agresoare, ce se îndreptau cu viteză maximă spre locul atacului.

— Sunt Neptun! Sunt Neptun!... Argus! Argus! Mă auzi, Argus?

— Aici Argus! Argus! Te aud, Neptun!

— Urmăreşte traseul corect al raliului! Maşina cu numărul de concurs 37! Te secondez!

Neptun întrerupse emisia şi Pobeda se lansă cu toată viteza după maşina care recepţionase emisia şi care se angajase pe bulevardul Republicii. Celelalte maşini porniseră după restul maşinilor atacatorilor.

Maşina al cărei conducător răspunsese la indicativul Argus vira din bulevardul Republicii pe şoseaua Mangalia. La volan era locotenentul major Alcaz. La ieşirea din oraş, opri câteva secunde spre a se informa de la postul de control, dacă o maşină cu numărul de concurs 37 ieşise din oraş. La răspunsul afirmativ, Alcaz porni din nou în urmărire.

Când Pobeda ajunse, la rândul ei, la punctul de control, fu oprită de miliţianul care stând drept, în mijlociri şoselei, ridicase indicatorul de oprire.

— Legitimaţia dumneavoastră, vă rog!

— Nu cunoşti maşina? – întrebă cu aroganţă bărbatul de la volan.

— Cunosc maşina! Este a tovarăşului comandant. Nu cunosc însă pe ocupant! – fu răspunsul.

Fără să scoată niciun cuvânt, ocupantul Pobedei întinse o hârtie, pe care acesta o luă şi citi fără grabă, cuvânt cu cuvânt, conţinutul autorizaţiei speciale.

— Sper că acum sunt liber, spuse Jasper Flint când acesta îi înapoia autorizaţia.

— Vă rog să mă iertaţi, însă actul dumneavoastră nu mai

este valabil. A expirat astăzi la orele zece, aşa că vă rog să aveţi amabilitatea să trageţi pe dreapta, sau să vă întoarceţi în oraş. Nicio maşină fără autorizaţie specială nu părăseşte oraşul.

— Ţin să te felicit, prietene, pentru modul cum îţi faci datoria, însă îmi rezerv dreptul de a mă plânge maiorului Glonaru pentru modul birocratic cum priveşti problema. Mă împiedici de a lua parte la o acţiune extrem de importantă – rosti pe un ton resemnat Jasper Flint, după ce întoarse maşina, apoi se îndreptă spre oraş.

Un biciclist care, în timp ce umfla cauciucul de la roata din faţă, ascultase convorbirea, păru că se declară mulţumit cu presiunea cauciucului, încălecă pe bicicletă, şi se îndreptă, rulând agale, spre oraş. După primul colţ, însă, începu să pedaleze de parcă ar fi trebuit să câştige un campionat de viteză, străbătu două străzi şi se opri la primul telefon public. De acolo, se grăbi să raporteze că inspectorul de poliţie nu putuse părăsi oraşul. Drept răspuns, la celălalt capăt al firului răsună o expresie nu tocmai academică, care trăda furia Marelui Necunoscut, deoarece Jasper Flint avusese misiunea să-l lichideze pe Alcaz în timpul urmăririi pe traseul raliului.

În vremea aceasta, Alcaz continua cursa de urmărire a maşinii cu numărul de concurs 37. I se anunţase prin radio că celelalte trei maşini agresoare fuseseră capturate şi că în ele nu se găsise niciunul din cei trei saci jefuiţi din camionetă. La rândul său, raportă că era în urmărirea maşinii cu numărul 37 şi că va căuta să o urmeze până la locul unde aceasta va intenţiona să ducă prada.

După ce intră în Tuzla, locotenentul major ieşi din traseul fixat concurenţilor, pentru a lua un drum mai scurt. Pe o stradă laterală însă un camion cu baloturi de fin, ieşind cu spatele dintr-o curte, lovise o căruţă. Drumul era barat de căruţa răsturnată de camionul, derapat la rândul său, pe marginea şanţului şi de numeroase baloturi de fin, rare zăceau împrăştiate peste tot. Nici vorbă de trecut pe

acolo. Să fi aşteptat deblocarea drumului, ar fi pierdut cel puţin o jumătate de oră, astfel că Alcaz fu nevoit să întoarcă şi, luând-o pe câteva străzi înguste, reuşi să iasă din localitate şi să între din nou pe şosea.

Alcaz se uită la ceasul de bord: pierduse opt minute. Anunţă prin radio să se ordone în Mangalia să fie reţinută maşina cu numărul de concurs 37, după care îşi continuă drumul. La intrarea în Mangalia opri în faţa postului de control, unde îl aştepta un puternic cordon de control, inclusiv doi arbitri de parcurs.

— Unde este maşina 37? Câte maşini au trecut? – întrerupse locotenentul major Alcaz pe sublocotenentul care îi ieşi înainte ca să-i dea raportul.

— Nicio maşină cu acest număr de concurs nu a fost printre cele şase care au trecut pe aici, tovarăşe locotenent major. În schimb, lucru ciudat, consemnat şi de tovarăşii arbitri pe foile de control, au trecut două maşini purtând acelaşi număr, atât în faţă, cât şi în spate: 13.

— Telefonează la Cotu Văii, la Negru Vodă şi la comunele ale căror drumuri vicinale dau în şosea, să oprească orice maşină care va purta numărul de concurs 37 sau 13! Fă legătura cu sediu, emiţătorul meu nu mai bate până acolo, şi raportează direct tovarăşului maior Glonaru cele întâmplate şi că eu îmi continui urmărirea.

— Am înţeles, tovarăşe locotenent major! – spuse sublocotenentul care, după ce-l salută pe Alcaz, intră în postul de control spre a comunica telefonic ce i se ordonase.

La rândul său, locotenentul major Alcaz se lansă din nou în urmărirea maşinii fugare cu toată viteza, fără să se teamă de vreun accident, drumul prin oraş fiindu-i asigurat. Circulaţia tuturor vehiculelor şi a pietonilor fusese interzisă pe traseul concursului. La postul de control de la ieşirea din Mangalia i se confirmă că două maşini cu numărul 13 ieşiseră din oraş.

Abia părăsise Mangalia când o maşină, al cărei şofer

conducea de parcă ar fi fost o problemă de viaţă sau de moarte, trecu ca un bolid pe lângă Alcaz. Maşina purta numărul de concurs 16, număr pe care şi-l înregistra mintal. Depăşise cu aproape cinci kilometri întretăierea şoselei cu drumul care leagă Albeştii de Arsa şi trebui să micşoreze viteza şi să meargă mult mai pe dreapta, pentru a face loc unui camion de şase tone, acoperit cu o prelată, care mergea cu viteză spre Mangalia. „25476” – avu totuşi timp să reţină Alcaz, care se putea lăuda cu o uimitoare memorie a numerelor.

La Cotul Văii îl aştepta altă surpriză. Numai o maşină cu numărul de concurs 13 fusese reţinută. Conducătorul acesteia aştepta cu vădită nerăbdare sosirea locotenentului major care, după cum i se spusese de către plutonierul care îl reţinuse, era singurul în măsură să-i precizeze de ce fusese reţinut şi să-i dea drumul.

Alcaz, fără să ia în seamă pe ocupantul maşinii reţinute, puse subofiţerului aceeaşi întrebare pe care o pusese şi sublocotenentului de la Mangalia:

— Câte maşini au trecut pe la acest punct de control?

— Cinci! – sună răspunsul prompt al plutonierului.

— Dă drumul maşinii pe care ai oprit-o! Prezintă scuzele noastre concurentului!

Ştiuse de la început că maşina urmărită nu putea să urmeze până la nesfârşit traseul concursului automobilistic. Maşina fugară trebuia să caute să îşi piardă urma pe unul din drumurile secundare şi să dispară între două localităţi, într-o ascunzătoare pregătită dinainte. Unde putea să se găsească ascunzătoarea? Alcaz urmărise maşina fugară, îi stabilise intrarea şi ieşirea din Mangalia, ştia că îşi schimbase numărul de concurs 37 şi că îşi luase pe cel de 13, pentru a deruta pe urmăritori. La Cotul Văii fusese oprită numai o maşină cu numărul 13. Nici nu era nevoie să cerceteze cui aparţinea această maşină. Cea mai elementară logică îl obliga să tragă concluzia că cel care conducea maşina fugară nu era atât de prost să continue

să conducă o maşină purtând un număr care, dacă izbutise să înşele pe urmăritori la Mangalia, risca să fie oprit în prima localitate prin care va încerca să treacă.

Concluzia se impunea de la sine: maşina fugară părăsise şoseaua înainte de a sosi la Cotul Văii. Putuse lua fie direcţia sud, spre Albeşti, fie cotise spre nord, către Arsa.

Dar dacă nu există nicio ascunzătoare şi maşina urmărită, scoţând numărul de concurs, urma să se întoarcă la Constanţa? Ideea era atât de simplă, încât Alcaz se întreba cum de nu-i venise mai curând. Erau urmărite numai maşinile care ieşiseră din Constanţa, nu şi cele care urmau să între în această localitate.

— Vei telefona la Albeşti şi la Arsa! – spuse Alcaz plutonierului, care revenise. Vei ordona, în numele meu, să oprească orice turism care va încerca să între într-una din aceste localităţi. Chiar dacă au număr de miliţie – adaugă el, aducându-şi aminte că de cele mai multe ori Marele Necunoscut se folosise şi de acest vicleşug. După ce vor opri maşinile, să reţină pe ocupanţi la postul de miliţie, până la venirea mea.

După ce spuse acestea, Alcaz întoarse maşina şi porni în direcţia din care venise. Curând gonea cu maximum de viteză pe care îl permitea starea şoselei. Încetini atât cât să poată vira spre Albeşti unde, imediat ce sosi, i se raportă că niciun turism nu a încercat să între în localitate. Fără să pară dezamăgit, Alcaz făcu calea întoarsă, traversă şoseaua Mangalia-Negru Vodă şi se îndreptă spre Arsa. Aici, din nou surpriză. Niciun autoturism nu încercase să între în această localitate.

— Dar alte autovehicule au trecut pe aici?

— O maşină a caravanei cinematografice, care a venit de la Mangalia. Mergea la Pecineaga.

— Atât?

— A mai fost un camion de şase tone, încărcat cu lăzi cu sticle, pe care le transporta de la cooperativa din Albeşti la Constanţa.

— Ce număr de circulaţie avea camionul cu sticle?

— 25476!

— Bine, mulţumesc! anunţă la Albeşti şi Cotu Văii că am ridicat restricţia!

După ce dădu acest ordin, Alcaz îşi continuă drumul şi, în curând, opri la postul de miliţie de la Pecineaga. Oprise aici ca să se informeze asupra camionului încărcat cu sticle, deoarece de la Pecineaga drumul se bifurca. O ramură continua direcţia Constanţa, trecând prin Moşneni şi Techirghiol, iar cealaltă ramură cotea spre vest, atingând la Amzacea şoseaua Negru Vodă-Constanţa.

La Pecineaga, şeful postului de miliţie îl informă că un camion purtând numărul 25476 a trecut prin comună în direcţia Amzacea.

— Câţi oameni erau în cabina şoferului?

— Trei, cu şofer cu tot!

— Aţi controlat camionul?

— Nu!

După ce primi acest răspuns, Alcaz porni maşina şi se îndreptă spre Amzacea, localitatea spre care mergea camionul cu numărul 25476. La Amzacea sosi cinci minute după ce autocamionul urmărit depăşise localitatea şi intrase pe şoseaua Negru Vodă-Constanţa. Odată stabilit acest lucru, locotenentul major făcu legătura prin radio şi, după ce îşi spuse indicativul, dădu câteva instrucţiuni, pe cât de scurte, pe tot atât de precise. După aceasta, fără să se mai grăbească, luă şi el direcţia Constanţa.

La primirea mesajului lui Alcaz, şeful dădu câteva ordine, urmare cărora locotenentul Vieru, cu opt oameni, se urcară în două maşini de la controlul circulaţiei, cu care porni cu toată viteza spre Cumpăna. De la centru se dăduse ordin tuturor posturilor de miliţie din comunele din preajma şoselei, să oprească orice camion de şase tone, care va căuta să între în comunele respective, venind din şosea, chiar dacă nu ar avea numărul 25476.

La kilometrul opt, Vieru, care conducea prima din cele

două maşini, zări un camion de şase tone care gonea în direcţia Constanţa. Un semnal cu claxonul şi ambele maşini reduseră viteza şi blocară şoseaua. Atât de surprinzătoare fu această manevră, încât camionul fu aproape să se ciocnească de barajul maşinilor. Până să coboare locotenentul Vieru de la volan, şoferul camionului deschise portiera, sări afară şi într-o clipă o luă la fugă peste câmp.

— Macarie, câinele! – strigă locotenentul Vieru şi se repezi spre camionul pe a cărui portieră deschisă un alt individ încerca să se strecoare.

Sergentul Macarie, coborât odată cu locotenentul Vieru, trebui să desfacă numai zgarda lui Nero, care sărise în acelaşi timp cu el din maşină, şi să-i indice pe fugarul, care luase un avans de aproape douăzeci de metri. Câinele ţâşni ca din puşcă şi salturile sale, tot mai mari şi mai repezi, scurtară distanţa care îl separa de acesta, din ce în ce mai puţin. Un ultim salt şi omul, care nici nu bănuise că Nero îi călca pe urme, se prăbuşi cu faţa la pământ, sub povara vie care i se năpustise în spate.

Când sergentul Macarie sosi, fugarul sta încă întins la pământ, în timp ce Nero, cuminte, cu botul pe labe, sta de pază la căpătâiul acestuia, neslăbindu-l din ochi, mârâind şi arătându-şi colţii ori de câte ori cel lungit încerca să se mişte.

Peste cinci minute, cei doi indivizi rămaşi la camion, cât şi cel care încercase să fugă, stăteau, cot la cot, într-una din maşinile securităţii. Din camion, sări peste oblonul din spate locotenentul Vieru şi se îndreptă radios spre maşină cu cei trei prinşi.

— Până aici ţi-a fost, Ghica! – spuse el adresându-se celui ce încercase să fugă. De data aceasta ţi s-a înfundat. Pe ăştia doi nu am plăcerea să-i cunosc, nu i-am mai întâlnit – mai spuse el uitându-se la ceilalţi doi.

— Actele! – ordonă Vieru celor trei infractori care se executară imediat.

Actele atestau că Ghica, sub numele de Traian Jorăscu, era mecanic auto la autogarajul cooperativei de transport Rapid. Cel ce rămăsese liniştit în cabina camionului se numea Vasile Arapu şi era ajutor de şofer pe camionul condus de Ghica. Cel de al treilea, acela care, profitând de faptul că atenţia miliţienilor fusese atrasă de încercarea de fugă a lui Ghica, încercase să se furişeze din cabină, se numea Hâncu Miron, şofer de meserie, angajat tot la garajul nr. 3.

— Acum, Ginele, să stăm puţin de vorbă – se adresă locotenentul de miliţie lui Ghica. Dar fii scurt, că nu am timp de pierdut!

În timp ce Ginel, văzând că pierduse partida, răspundea la întrebările puse, locotenentul major Alcaz ieşise din Cumpăna şi începuse să fie nerăbdător. Făcea socoteala că mai avea de străbătut opt din cei 12 kilometri, care despart Cumpăna de Constanţa când, după un cot al şoselei, zări ceea ce ştiuse că trebuia să găsească. Nu putuse vedea mai înainte din cauza unui pâlc de copaci, care străjuia curba, de o parte şi de alta. Apăsă pe accelerator şi stopă imediat, în linie cu camionul cu numărul 25476.

— Unde-i marfa? întrebă coborând Alcaz, pe locotenentul Vieru, care îi ieşise în întâmpinare.

— Poftiţi să o vedeţi! – răspunse acesta, şi urmat de Alcaz merse la oblonul din spate al camionului.

— Coborâţi oblonul! – ordonă Vieru şi doi oameni îşi făcură apariţia din dosul prelatei şi se grăbiră să execute ordinul. Alcaz fu într-o clipă pe platforma camionului şi nu-şi putu opri un uşor fluierat de satisfacţie, văzându-şi confirmată una din ipotezele sale.

Printr-un mic pasaj croit prin îndepărtarea câtorva lăzi cu sticle, se zărea turismul urmărit cu atâta trudă. Purta încă numărul de concurs, pe care şi-l schimbase înainte de a intra în Mangalia: 13. Dintr-o privire i se confirmă şi modul cum fusese urcat turismul în camion. Cele două

grinzi groase, de lungimea platformei, întinse de-a lungul obloanelor laterale, nu lăsau nicio îndoială că procedeul încărcatului şi descărcatului butoaielor fusese sursa de inspiraţie.

Locotenentul major sări din camion şi se îndreptă spre cele două maşini. Se opri după câţiva paşi şi făcu un semn locotenentului Vieru să stea.

— Câţi au fost?

— Trei – răspunse Vieru. Sunt puşi la loc sigur în maşina mea.

— Cine conducea camionul? Ginel? L-am zărit o clipă, în fugă, când ne-am încrucişat, puţin după întretăierea drumului Albeşti-Arsa.

— Nu v-aţi înşelat, tovarăşe locotenent major. Are însă o nouă identitate: Traian Jorăscu, mecanic auto la autogarajul nr. 3 al cooperativei de transport *Rapid.*

— Şi ceilalţi doi?

— Miron Hâncu, şoferul turismului, angajat la acelaşi garaj. Al treilea, care făcea pe ajutorul lui Ginel, este Vasile Arapu, fără calificare şi care, din câte ştiu, nu a mai trecut pe la noi.

— Pachetele?

— La siguranţă, în maşina cealaltă.

— Cum a mers?

— Relativ uşor, răspunse Vieru.

— Unde avea ordin Ghica să ducă autoturismul? – întrebă Alcaz când locotenentul Vieru termină raportul.

— La, garajul numărul trei, unde erau aşteptaţi.

— De către cine?

— Nu a putut să-mi spună sau nu a vrut.

— Voi stai de vorbă cu Ghica şi după aceea vom acţiona.

După douăzeci de minute, Alcaz era edificat şi planul de acţiune întocmit. Se duse la maşina sa, stabili legătura prin radio şi după ce expuse planul său, ceru maiorului Glonaru permisiunea de a trece la execuţie, aprobare pe care o primi imediat.

Cele două maşini făcură calea întoarsă, ducând cu ele, din cei prinşi, numai pe Hâncu Miron, şoferul autoturismului capturat.

După ce maşinile se pierdură în depărtare, porni greoi şi camionul 25476. La volan era Alfons Ghica, zis Ginel, lângă portiera din dreapta, Vasile Arapu, iar între ei, atent la orice mişcare a celor doi, se găsea locotenentul Vieru, îmbrăcat în hainele lui Hâncu. Pe platformă, la adăpostul prelatei, erau patru lucrători de securitate şi locotenentul major Alcaz, stând în dosul unui paravan de lăzi cu sticle.

Nu peste mult timp camionul pătrunse în oraş, fără să fie oprit la postul de control. Cu toate acestea, miliţianul, după trecerea lui, intră în cabină şi raportă telefonic că autocamionul 25476 a intrat în oraş. La primirea acestei ştiri, trei camioane ieşiră pe poarta instituţiei şi luară direcţia gării Obor.

Peste puţin, camionul 25476 străbătu piaţa Ştefan cel Mare, îşi continuă drumul pe şoseaua Cerealelor, trecu de Obor, se angajă apoi pe câteva străzi din jurul gării Obor, ca după aceea să oprească în faţa unei porţi masive, de fier, care închidea o fundătură.

GARAJUL Nr. 3 – sta scris pe o firmă prinsă pe un zid masiv din cărămidă aparentă. În zid, pe toată lăţimea fundăturii, era montată poarta metalică.

Tot timpul drumului, Ghica condusese fără să arunce nicio privire spre ofiţer, iar acum, tot fără să se uite la el, claxonă odată lung şi, imediat, de două ori, scurt, apoi păru că aşteaptă, aparent calm. Numai câteva broboane de sudoare trădau tensiunea sub care acţiona. După un minut de aşteptare, Ghica repetă semnalul.

— Ai răbdare, mă! Doar nu dau tătarii!... Vin îndată! răsună o voce dogită din spatele porţii.

— Deschide mai repede, măi Titircă! strigă la rândul său Ginel.

Poarta se dădu imediat în lături, cu un scârţâit prelung şi camionul intră în curte, după care poarta se închise cu

acelaşi scrâşnet de fierărie neunsă. Un bărbat pirpiriu săltă pe scara camionului dinspre şofer. O smucitură pe scara cealaltă şi câmpul vizual, spre dreapta, al celor din cabină, fu astupat de o formă uriaşă.

„Titircă şi Piţurcă” – îi identifică locotenentul Vieru pe cei doi.

Camionul traversă pista de beton, care ducea spre nişte remize, coti după un atelier şi se opri în faţa unei remize din fundul curţii, al cărei perete din spate făcea corp comun cu zidul împrejmuitor, înalt de peste doi metri.

Titircă şi Piţurcă săriră de pe scările camionului şi traseră într-o parte poarta glisantă, metalică, a remizei. Din nou camionul fu pornit şi în câteva secunde pătrunse în remiza vastă şi goală. Ghica făcu câteva manevre ca să întoarcă autocamionul şi după ce-l puse în poziţia dorită, stinse motorul. Titircă şi Piţurcă se repeziră la poartă şi o traseră la loc. Un întuneric beznă se statornici în remiză.

— Ce faceţi, măi, neghiobilor? – strigă Ghica sărind din cabină, urmat imediat de locotenentul Vieru. Lăsaţi uşa deschisă, că nu o să stăm ca orbeţii. Ştiţi doar că în remiza asta este stricată lumina! Merge unul din voi şi anunţă pe şeful garajului!

— Nu este nevoie! – răsună o voce adâncă. Sunt aici!

În clipa aceea, remiza fu inundată de lumina câtorva becuri puternice. Lângă un stâlp lateral apăruse un bărbat înalt, stând cu spatele spre un tablou de distribuţie, cu o mână în buzunarul drept al hainei, iar cu cealaltă la spate.

— Să trăieşti, şefule! Am adus marfa, spuse Alfons Ghica, în timp ce locotenentul Vieru se întoarse brusc, cu spatele, şi se aplecă să cerceteze starea anvelopelor din faţă.

— Titircă! Piţurcă! Urcaţi-vă pe platformă şi pregătiţi descărcarea!... Ce mai aşteptaţi, nevolnicilor? – strigă autoritar şeful garajului.

Cei doi se grăbiră să execute ordinul şi dădură fuga la spatele camionului. Imediat se auzi zgomotul a două

sărituri, apoi răzbi ceva nedefinit, ca o căzătură, apoi nimic.

— Ce staţi de pomană, trântorilor? Ori daţi iama prin sticle, ai? – strigă şeful garajului. Neprimind niciun răspuns, vru să se urnească din loc, apoi păru că se răzgândeşte şi se adresă lui Ghica;

— Ginele, ia vezi ce fac acolo lepădăturile alea?.

— Nu este nevoie! – răsună o voce autoritară şi locotenentul major Alcaz apăru din spatele maşinii.

O detunătură înfundată şi Alfons Ghica se prăbuşi pe ciment. Şeful garajului trăsese prin buzunarul hainei.

— Sus mâinile! – strigară în acelaşi timp Alcaz şi locotenentul Vieru.

Un clic şi lumina se stinse brusc. În aceeaşi clipă o lumină verzuie învălui pe şeful garajului, în timp ce un miros de carne arsă începu să înţepe nările. Atât Alcaz cât şi Vieru îşi frânară avântul. Din nou încăperea fu luminată, de data aceasta de farurile camionului, pe care le aprinsese Arapu care, după acest gest reflex, sta acum înlemnit şi galben ca un mort, pe banchetă, scuturat când şi când de fiorii spaimei.

Între timp se adunaseră şi restul oamenilor, care abia avuseseră timp să sară din camion la auzul detunăturii şi totul se terminase, atât de fulgerător se petrecuseră faptele.

— Numai asta n-am prevăzut-o, spuse îngândurat Alcaz. Deschideţi poarta remizei! Dumneata, Vierule, du-te şi dă semnalul!

Doi lucrători se repeziră la poarta remizei, pe care o deschiseră larg, lăsând lumina zilei şi aerul curat să pătrundă spre a împrăştia atmosfera lugubră a remizei. Racheta verde trasă de locotenentul Vieru abia începuse să coboare şi, ca din pământ, sărind peste zidul împrejmuitor, apărură peste tot subordonaţi. Fără să aştepte ordine, în mai puţin de cinci minute, ocupară toate punctele cheie ale garajului, începând de la poartă, până la subsoluri,

centrala telefonică, magazii, birouri, depozit de carburanţi, totul era acum sub controlul lor.

Sub supravegherea locotenentului major Alcaz, începu munca de triere a personalului care era de serviciu la ora aceea, de cercetare minuţioasă a incintei şi dependinţelor garajului nr. 3.

Cunoscută fiind „marfa” care era aşteptată să sosească, Alcaz nu fu de fel mirat să găsească că toţi cei şase indivizi, care erau de „serviciu” la garajul nr. 3, fără a mai aminti de Piţurcă şi Titircă, mai avuseseră de-a face cu miliţia.

Păreau cu toţii afectaţi de sfârşitul neaşteptat al şefului lor şi dezorientaţi de faptul că rămăseseră fără conducător. De la ei Alcaz nu află mare lucru. Auziseră de Marele Necunoscut, aşa ca mai toată lumea. Nu ştiau că erau în solda lui, nu-l văzuseră niciodată. Ori de câte ori acţionaseră, o făcuseră în urma ordinelor date de şeful garajului.

Cu toată aparenta lor lipsă de rezistenţă, Alcaz îşi dădea seama că ceva nu era în ordine. Privirile furişe, aruncate de unii din ei, în timpul interogatoriului, asupra unuia şi aceluiaşi individ, tăcerile prelungite şi răspunsurile lor numai după ce acela asupra căruia li se îndrepta atenţia răspundea, îi spuseră lui Alcaz în cele din urmă tocmai ceea ce voiau ei să ţină în taină.

— Se avansează repede în solda Marelui Necunoscut, nu-i aşa, domnule Condurache? – întrebă Alcaz pe cel pe care privirile şi comportarea celorlalţi îl recomandaseră a fi locţiitorul şefului. Apoi fără să aştepte răspunsul lui:

— Pe aceştia cinci, luaţi-i! – ordonă el unui subofiţer.

Când rămase singur cu Condurache, locotenentul major trecu direct în miezul problemei.

— Ce aţi făcut cu cei patru concurenţi, pe care i-aţi substituit cu oamenii voştri? Unde sunt?

— Aici, la garaj! – răspunse Condurache fără să ezite, acum când nu mai era în ochii subalternilor săi şi dându-şi

seama că totul era pierdut. Mâine urma să-i transportăm până la Cerna Vodă şi acolo să-i lăsăm în plata Domnului.

— Cum de nu au fost găsiţi până acum?

— În magazia numărul doi este o ascunzătoare peste care nu aţi dat încă.

— Pune-i brăţara! – ordonă Alcaz unui ajutor care, într-o clipă, prinse de încheietura mâinii drepte a lui Condurache veriga unei cătuşe, după care îşi fixa şi el la mâna stângă veriga cealaltă.

— Acum, condu-ne la ascunzătoarea de care ai pomenit! – se adresă de data aceasta Alcaz lui Condurache.

Ajunşi la magazie, secretul ascunzătoarei fu dezvăluit în câteva secunde. Condurache răsuci robinetul unui hidrant de incendiu şi lin, fără zgomot, o porţiune a peretelui din fund lunecă puţin într-o parte, lăsând să se vadă o încăpere mică, fără ferestre, în care patru bărbaţi întinşi pe podea, într-un ungher, păreau lipsiţi de viaţă.

— Dorm, le-am făcut câte o injecţie ca să stea liniştiţi, fără să-i legăm, se grăbi Condurache să-l liniştească pe Alcaz, prinzând privirea ameninţătoare a acestuia, când zărise pe cei patru prizonieri zărind lipsiţi de simţire.

După ce îi lăsă pe cei patru concurenţi în grija locotenentului Vieru, ca să-i predea unei ambulanţe, iar pe Condurache pus la loc sigur în dubă, Alcaz se duse la remiza în care fusese garat autocamionul 25476. Cele două cadavre fuseseră ridicate şi lucrătorii TS îşi strângeau aparatajul.

— Aţi găsit maşina? – întrebă Jasper Flint făcându-şi apariţia din spatele camionului.

— Este în camion, răspunse Alcaz fără să-şi arate mirarea de apariţia subită a inspectorului federal.

— Nu despre aceea este vorba. V-am întrebat despre maşina Marelui Necunoscut.

— Nu am căutat-o încă. Nu încape îndoială că numai la acest garaj poate să-i fie ascunzătoarea.

— Nu o mai căutaţi – spuse Jasper Flint şi trase de

pârghia care, aparent, manevra capacul unui luminator. Imediat de sus, o porţiune din tavan începu să coboare lin, purtând, asemeni unei platforme, o maşină de culoare închisă. În câteva secunde, platforma se opri cu un zgomot înfundat, basculând puţin pe podeaua de beton a remizei.

Când ofiţerul de serviciu îl anunţă pe Alcaz că Horia Ciornei doreşte să-l vadă, într-o chestiune personală, dădu ordin ca vizitatorul să fie condus neîntârziat la dânsul. În scurtul răstimp până la sosirea oaspetelui, strânse câteva hârtii de pe birou şi se asigură că magnetofonul funcţionează.

— Vă mărturisesc că am stat mult şi am chibzuit dacă să vin la dumneavoastră sau nu, începu Ciornei de îndată ce se instală în fotoliul oferit cu multă amabilitate de locotenentul major Alcaz. Nu ştiu dacă problema care m-a adus aici este de resortul dumneavoastră şi nici dacă ea vă poate interesa. Eu, însă, o consider serioasă, cu atât mai mult cu cât este vorba de viaţa mea.

Secretarul părea timorat de-a binelea. Era palid şi mâna cu care îşi aprinse ţigara avea un tremur nervos. Ţinuta, de obicei impecabilă, lăsa de dorit. Nodul cravatei uşor tras într-o parte, piepţii cămăşii mototoliţi, barba nerasă de două zile, cât şi uşoarele cearcăne de sub ochi arătau că Horia Ciornei nu dormise noaptea trecută, sau aţipise îmbrăcat şi că era prada unei tulburări sufleteşti puţin obişnuite.

— De multe ori tocmai problemele pe care unii le consideră că nu sunt de resortul nostru, sau că nu sunt interesante, au contingenţă tocmai cu activitatea noastră. Cu cât ni se aduc la cunoştinţă mai devreme, cu atât este mai bine. Mai ales că, după cum aţi spus, în cazul de faţă este în joc viaţa dumneavoastră.

Horia Ciornei ascultase cu atenţie spusele locotenentului major Alcaz, cu ochii aţintiţi asupra lui şi, pe măsură ce acesta vorbea, se părea că devenea tot mai

stăpân pe sine.

— Voi fi cât se poate de scurt, deoarece îmi dau perfect de bine seama că nu am dreptul să vă răpesc din timpul dumneavoastră preţios, cu o problemă personală, a cărei importanţă poate că am exagerat-o. Am impresia că datorită efortului intelectual făcut în ultimul timp, a încordării nervoase din ultima vreme, am exagerat două mici incidente, care m-au vizat direct. Este vorba, probabil, după părerea mea, de o încercare de şantaj, care se va exercita asupra mea, deocamdată acţiunea fiind într-o perioadă, ca să zic aşa, psihologică. În scurt, în ultimele zile am primit două scrisori anonime.

— Aş putea să le văd?

— Din nefericire, le-am distrus.

— Vă amintiţi, cred, esenţa celor două anonime?

— Am o memorie bună şi cred că v-aş putea reproduce fidel conţinutul acestora.

— Vă rog să încercaţi!

— Iată conţinutul primei scrisori:

„Fantomele trecutului vor veni să-şi ceară tributul.

Nu anunţa, altfel îţi semnezi osânda!!”

A doua anonimă era tot atât de lipsită de gust şi de claritate:

„Ştim cum să-ţi trezim memoria adormită !”

După ce fură rostite ultimele cuvinte, o linişte adâncă se statornici în încăpere. Alcaz se uita gânditor, pe sub pleoapele pe jumătate închise, la bărbatul din faţa sa. Ciornei părea un alt om, parcă se transfigurase. Rămăsese cu ochii pironiţi în gol, cu o uşoară îmbujorare a pometţilor, fruntea îmbrobonată de picături mici de sudoare, sprânceana stângă înălţată, colţurile gurii lăsate. Părea că urechea lui atentă înregistra ropotul de aplauze ale unei săli în delir.

Această atitudine, cât şi patosul cu care rostise conţinutul celor două scrisori, glasul adânc şi tonul vibrant, cadenţarea fiecărui cuvânt şi felul brusc, plin de

efect, cu care încheiase, trezire în Alcaz imaginea unui actor pe scenă, sigur de sine, conştient de puterea lui de a subjuga spectatorii, îmbătat de succes. Şi, lucru ciudat, tocmai datorită efectului pe care îl avu asupra sa modul teatral în care Horia Ciornei îi făcuse cunoscut conţinutul celor două anonime, transfigurării acestuia, Alcaz se întreba dacă nu cumva secretarul jucase teatru încă de la începutul întrevederii, mimând pe omul obsedat, pe omul înspăimântat, pradă nervilor zdruncinaţi.

— Cum v-au parvenit cele două scrisori? – rupse tăcerea Alcaz.

Ciornei tresări la auzul glasului, o secundă păru că face o sforţare dureroasă de a reveni la realitate şi, imediat, fu iar cel dinainte, un om sfârşit, sfâşiat de temeri.

— Mi-au fost înmânate împreună cu corespondenţa, de secretara cea nouă, nu ştiu dacă o cunoaşteţi, de tovarăşa Baltag.

— Erau bătute la maşină?

— Nu, erau scrise de mână, cu un scris prefăcut, desigur, care imita exerciţiile de scriere ale unui copil de clasa întâi. Acelaşi scris era şi pe plicuri, iar ştampila, atât cea de primire, cât şi de expediere, era a poştei locale.

— Păcat că nu aveţi scrisorile! Poate că scrisul, cerneala, sau hârtia, ori plicurile, ar fi putut să ne dea unele indicii.

— Nu cred că v-ar fi folosit la ceva. Erau plicuri obişnuite, iar hârtia, cu liniuţe, părea luată dintr-un caiet de şcoală. Cu toate acestea, acum îmi pare rău că în primul moment de indignare le-am rupt. Poate că ar fi păstrat vreo urmă de-a celui care le-a scris. Amprente, parcă aşa le numiţi în termenii dumneavoastră tehnici.

— Oricum, de îndată ce le-aţi distrus, nu mai este nimic de făcut. Vă sfătuiesc, totuşi, ca în cazul în care veţi mai primi vreo asemenea misivă, să vă stăpâniţi impulsul, de altfel justificat şi să o păstraţi cât mai intactă, pentru a ne-o aduce. Ori, mai bine, ne veţi înştiinţa de primirea ei,

printr-un telefon. Vom găsi noi o modalitate de a o lua de la dumneavoastră, astfel încât să nu bată nimănui la ochi.

— Aveţi perfectă dreptate şi vă mărturisesc încă odată că îmi pare îndoit de rău că am procedat nesăbuit.

— Bănuiţi pe cineva? Există ceva în trecutul dumneavoastră care ar putea trezi ura sau invidia cuiva?

— Trecutul meu stă ca o carte deschisă în faţa tuturor. Oricine poate să citească în ea o activitate fără merite deosebite, însă fără pată, o viaţă cinstită, închinată muncii... Dacă bănuiesc pe cineva?Nu! Nu am prieteni şi nici rude. Sunt singur pe lume şi până la primirea scrisorilor anonime nu am ştiut că am duşmani. Nu, nu bănuiesc pe nimeni!

— Cu toate acestea...

— Nu pot să îmi explic. Nu am nicio taină de păstrat, nicio comoară ascunsă. Toată povestea aceasta este o enigmă pentru mine. Şi tocmai pentru că nu găsesc nimic, oricât aş căuta, tocmai această bâjbâială în întuneric mă înnebuneşte.

— Dar dacă acel duşman necunoscut vă ia drept un altul?

Horia Ciornei căzu pe gânduri, apoi se însenină.

— Vedeţi, la această alternativă nu m-am gândit, îmi daţi speranţe. Dar cum să fac pe necunoscutul, sau necunoscuţii mei duşmani să afle acest lucru?

— Lăsaţi totul în grija noastră. Vom şti să ne descurcăm, ţinându-vă cât mai departe de orice pericol... Dacă există cumva vreun pericol, adăugă ofiţerul. Acum vă rog să vă întoarceţi liniştit la ocupaţiile dumneavoastră şi căutaţi ca printr-o comportare firească să nu lăsaţi să se întrevadă nimic din efectul psihologic pe care l-au avut cele două anonime asupra dumneavoastră.

Secretarul muzeului păru că vrea să spună ceva, se abţinu, şi puse la loc, în portţigaret o ţigară pe care cu câteva minute mai înainte o scosese, dar o ţinuse în mână fără să o aprindă. Se ridică şi mult mai calm ca la venire –

aproape cu siguranţa lui obişnuită – se adresă locotenentului major Alcaz:

— Vă mulţumesc şi va sunt recunoscător pentru liniştea pe care mi-aţi redat-o. Voi pune în practică recomandările dumneavoastră, pe care mi le-aţi făcut cu atâta bunăvoinţă. Ţin să vă mulţumesc încă odată pentru solicitudinea pe care mi-aţi arătat-o.

În loc de răspuns, Alcaz se înclină uşor şi se grăbi să conducă până la uşă pe oaspete. După ce închise uşa în urma acestuia, se duse fără grabă la fereastra care da spre stradă. Nu trecu mult timp şi zări de acolo pe Horia Ciornei traversând strada, cu mersul unui om liniştit, sigur de sine.

În aşteptarea lui mister Smeaton, având în faţă o sticlă de bere, Ioan Petrescu se uita cu indiferenţă la clienţii din local. La masa vecină cu a sa, se aşezaseră doi marinari. Cei doi stăteau faţă în faţă, schimbând când şi când o vorbă, dovedind însă un zel puţin obişnuit la deşertatul paharelor. După ce goliră o sticlă de coniac, marinarii achitară nota de plată şi se ridicară să plece. Unul din ei făcu celuilalt un semn să mai aştepte şi se îndreptă spre masa ocupată de Ioan Petrescu. Marinarul oferi redactorului şef, spre vânzare, o brichetă, un ceas extraplat şi o pereche de cărţi de joc, obiecte pe care le avusese înfăşurate într-un ziar.

Mai mult spre a-şi încerca cunoştinţele, decât pentru a-i fi client, Petrescu angajă o conversaţie cu marinarul şi, spre mirarea sa, acesta păru că înţelege ce i se spune, deşi cu preţul unor eforturi lăudabile.

Când însă marinarul atacă concret problema cumpărării obiectelor oferite, Petrescu se găsi în încurcătură. De ceas nu avea nevoie şi detesta jocurile de hazard. Cât despre brichetă, nu vedea ce ar putea face cu ea, de vreme ce avea una, care îl servea cu credinţă de mai bine de zece ani. Spre norocul marinarului, redactorului şef îi veni ideea

să cumpere totuşi bricheta. Avea să i-o ofere lui Gorun în dar. Acesta, de când îl ştia, era mereu în pană de chibrituri. Nu îi va lipsi prilejul ca să-i dea o nouă lecţie de soiul acelora pe care obişnuia să i le servească din când în când.

După ce marinarul încasă preţul derizoriu cu care vânduse bricheta, puse ceasul şi cărţile de joc în buzunar şi se depărtă grăbit, însoţit de tovarăşul său. Pe masă rămăsese ziarul mototolit, în care fuseseră împachetate obiectele oferite spre vânzare.

Ioan Petrescu, rămas singur, îşi turnă un pahar de bere, extrem de mulţumit că se făcuse înţeles într-o limbă care mai avea încă multe taine pentru el. Când vru să ducă paharul la gură, privirea îi fu atrasă de titlul unui articol din ziar:

„OFIŢER DE POLIŢIE CĂZUT LA DATORIE”.

Vrând să-şi încerce cunoştinţele, despături ziarul, cu gândul să-l netezească spre a-l putea citi, dar rămase aşa, cu mâinile apăsate pe ziar, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

Sub titlul articolului, după câteva rânduri, era fotografia unui bărbat în uniformă, sub care stă scris numele poliţistului căzut în timp ce îşi executa misiunea.

Redactorul şef împături ziarul, îl puse în buzunar, aruncă banii pe masă fără să mai aştepte venirea ospătarului şi ieşi din local. Ajuns la redacţie, se trânti în scaunul de la biroul său, luă telefonul interior şi ceru să fie găsit Gorun, din pământ, din iarbă verde, şi să fie trimis la el.

Spre norocul reporterului, acesta se găsea în biroul său şi se prezentă şefului.

Redactorul şef îşi tampona calm, cu batista, creştetul pleşuv, ud de năduşeală, iar ţigara de foi de pe marginea scrumierei lansa trâmbe de fum înecăcios. Ziarul zăcea desfăcut pe birou.

— Nu îţi spun să stai jos, căci şi aşa vei ţâşni până în

tavan, începu el. Şi văzând nedumerirea tânărului, adăugă: De la un timp încoace, un număr de întâmplări neobişnuite, un lung şir de delicte, nu mai ştiu câte crime preocupă mintea tuturor oamenilor cinstiţi, dau de furcă organelor puse să vegheze asupra securităţii noastre.

Redactorul şef se opri, trase adânc din ţigara de foi, apoi se uită cu atenţie spre un colţ al încăperii, ca şi cum acolo ar fi stat scris ceea ce avea să spună mai departe.

— Unul dintre bunii dumitale prieteni, căpitanul Gorduz, dacă nu mă înşel, a căzut victimă personajului care...

— Vorbiţi de Marele Necunoscut?

Pentru prima oară de când îl cunoştea pe şeful său, acesta nu păru supărat că a fost întrerupt.

— De el este vorba. Te-am chemat să-ţi spun părerea mea în privinţa acestui personaj. Ţin să declar solemn că încă de la început am bănuit în pielea cărei oi s-a îmbrăcat acest duşman public numărul unu. Imaginează-ţi aşadar, că mi-am făcut o teorie, lucrând de unul singur, cu slabele mele posibilităţi.

Din nou Petrescu făcu o pauză de efect, figura sa mimând modestia omului care îşi cunoaşte puterile, fără să facă paradă de ele. Când vorbi din nou se uită drept în ochii reporterului.

— Astăzi teoria mea a fost confirmată de fapte. În sprijinul acestei afirmaţii aduc o dovadă, dacă nu mă înşel. Această dovadă mi-o furnizează faptele înscrise în paginile acestui ziar, spuse redactorul şef, punctând spusele sale, cuvânt cu cuvânt, prin lovirea ziarului cu podul palmei. Iată! Citeşte!... Cunoşti bine limba în care este scris articolul cu pricina. Citeşte-l şi tradu-l în româneşte, ca urechile mele să prindă mai bine ceea ce eu, un începător, am descifrat.

Gorun nu aşteptă să i se spună de două ori. Traduse cuvânt cu cuvânt articolul care purta titlul: „Ofiţer de poliţie căzut la datorie”, în timp ce perdeaua de fum albăstrui, în care se învăluia şeful său, arăta că acesta, în

timp ce asculta cu luare-aminte, frământa în minte fel de fel de planuri de acţiune.

— Uită-te bine la fotografie!... Ce zici?... Mai ai vreo îndoială?

— Ar fi câteva lucruri mărunte, şi un fapt nu lipsit de importanţă, răspunse reporterul, după câteva clipe de gândire.

— Să lăsăm deocamdată mărunţişurile, ca nu cumva furaţi de ele să rătăcim firul principal. Există, după părerea dumitale, un fapt important care ar infirma teoria mea? Aş putea spera că îmi vei prezenta acel fapt important?

Reporterul îşi cunoştea prea bine şeful, pentru a se lăsa înşelat. Ştia că sub paravanul tuturor acestor cuvinte se ascundea o curiozitate abia stăpânită.

— Este vorba de apariţia omului nostru. Data intrării lui în scenă este cu câţiva ani mai târzie decât începutul activităţii Marelui Necunoscut. Ori, tocmai acest lucru cred că infirmă teoria dumneavoastră şi că el nu poate fi una şi aceeaşi persoană cu...

— Dacă te-ai gândi mai mult ai vedea că am dreptate totuşi. De ce nu admiţi că, după cei câţiva ani scurşi de la primele sale semne de activitate, Marele Necunoscut să-şi fi luat această faţă?

— Logica dumneavoastră mă face să vă dau, cu rezerve, dreptate.

— Iar mie îmi spune că, fără să mai pierdem timpul, trebuie să anunţăm. Îţi voi rămâne îndatorat dacă vei avea amabilitatea să anunţi pe acel simpatic locotenent major Barcaz, dacă nu mă înşel...

— Alcaz, tovarăşe redactor şef.

— Nu are a face! Fie şi Alcaz, dacă spui dumneata!

— Tovarăşe redactor şef, voi telefona imediat locotenentului major Alcaz că doriţi să-l vedeţi într-o chestiune importantă.

— Ţin să precizez că nu doresc de fel, dar că situaţia

impune această întrevedere cu locotenentul major Bar... Alcaz. Ultima noastră întâlnire nu ne-a lăsat amintiri plăcute nici unuia, nici altuia. Acum te rog să mergi în biroul dumitale şi să duci de acolo tratativele diplomatice. Când eşti gata, vino să mă anunţi.

După o jumătate de oră, ofiţerul şi cei doi ziarişti se găseau faţă în faţă. Această jumătate de oră până la venirea celor doi oaspeţi, Alcaz o petrecuse ascultând un raport amănunţit, pe care i-l făcuse un lucrător din raza portului, după care îi dădu acestuia câteva instrucţiuni în legătură cu cazul raportat.

— Două motive m-au îndemnat – începu redactorul şef – să am deosebita cinste şi plăcere totodată, de a avea cu dumneavoastră una din rarele şi neuitatele noastre întrevederi. Ţin foarte mult – este unul din principiile mele – să trec în ochii cunoştinţelor mele mai apropiate, sau mai îndepărtate, ceea ce nu par a fi la prima vedere. Şi cu aceasta vin la primul motiv al înapoierii vizitei, pe care mi-aţi făcut-o demult. Ţin să vă mulţumesc din suflet pentru grija părintească pe care mi-aţi purtat-o, dându-mă în permanenţă în custodia unei dădace, care să mă urmeze pas cu pas, ca propria-mi umbră. Îmi pare rău că vă dezamăgesc – citesc asta pe faţa dumneavoastră – prin a vă face cunoscut că nu a trecut mult timp şi mi-am dat seama că sunt pus sub supraveghere. Consider că este cazul să vă retrageţi „umbra”, acum când ştiţi că v-am descoperit agentul pe care l-aţi pus pe urmele mele.

— Îmi permit să vă exprim regretul că şi eu vă voi deziluziona. Faptul că aţi descoperit „umbra”, arată că am reuşit să ne atingem scopul. Ea era menită să vă atragă atenţia asupra sa, pentru ca un alt lucrător să poată să-şi execute nestingherit misiunea de a veghea asupra dumneavoastră. Am spus a veghea şi nu a supraveghea, ceea ce nu este unul şi acelaşi lucru.

Ioan Petrescu se uită lung la Alcaz, apoi izbucni într-un homeric hohot de râs, în timp ce ochii i se umeziră de atâta

voie bună.

— Vă... vă felicit! – exclamă el în cele din urmă. Cu toată sinceritatea! Şi eu care mă credeam mai abil ca dumneavoastră!... Şi de ce m-aţi pus sub o veghe atât de riguroasă? Nu cred ca umila mea persoană să prezinte prea mare însemnătate pentru dumneavoastră, dacă nu mă înşel.

— Pentru noi prezentaţi importanţa pe care trebuie să o acordăm oricărui cetăţean aflat, cu sau fără ştirea lui, într-o mare primejdie. Primejdie sporită încă prin vizita pe care ne-o faceţi acum şi, mai ales, prin cele ce mesajul telefonic al tovarăşului Gorun ne-a lăsat să înţelegem că ne veţi comunica.

— O străvezie invitaţie de a intra în subiect, dacă nu mă înşel. Pentru a nu vă pune răbdarea la încercare, vă rog să permiteţi tânărului meu colaborator să vă traducă un articol care vă va interesa foarte mult. Poţi începe, tovarăşe Gorun! Se adresă apoi reporterului, fără să aştepte încuviinţarea gazdei, încredinţat fiind de consimţământul acesteia.

— „Ofiţer de poliţie căzut la datorie” – citi Gorun titlul articolului, fără să-şi poată stăpâni tremurul glasului, după care continuă să parcurgă conţinutul acestuia în întregime... Am redat – continuă să citească Gorun – ultimele clipe ale inspectorului Jasper Flint, ale celui ce a fost şi va rămâne pentru totdeauna un mare şi strălucit exemplu de om al datoriei îndeplinite, chiar cu riscul vieţii. De aici încolo nu mai interesează pe nimeni – spuse Gorun, întrerupând lectura. Aveţi aici fotografia inspectorului Jasper Flint – mai spuse el şi înmână lui Alcaz ziarul.

— Ei, ce spuneţi? – întrebă redactorul şef, după ce locotenentul major cercetase atent fotografia reprodusă de ziar.

— Fără îndoială că faceţi o legătură între Jasper Flint, cel de aici, şi Marele Necunoscut, nu-i aşa?

— Cu slabele mele mijloace am ajuns la această

concluzie, dacă nu mă înşel.

Şi redactorul şef începu să povestească cum a văzut, în timp ce se adăpostea de gloanţe în seara diversiunii de la uzină, pe individul care s-a adăpostit în şanţul drumului părăsit, cum, aşteptând să fie legitimat, a zărit în cercul de lumină pe acelaşi individ şi cum a auzit atunci pentru întâia dată numele de Jasper Flint.

— Tovarăşe Petrescu, vorbiţi şi de cealaltă scenă la care aţi fost martor, tot din întâmplare şi care, împreună cu prima, v-au îndemnat să încercaţi să dezlegaţi misterul Marelui Necunoscut.

— Ah! graba aceasta, care răstoarnă mersul firesc al lucrurilor. Fii sigur, tovarăşe Gorun, că şi dacă nu ai fi jucat rolul de stimulator al memoriei mele, aş fi pomenit gazdei noastre de acel prim capitol al micului meu roman de aventuri.

— Ce vreţi să spuneţi? – întrebă locotenentul major.

— Că am vrut să fac pe detectivul amator şi, nici mai mult, nici mai puţin, să viu într-o bună zi la dumneavoastră şi să vă spun că vi-l pot preda pe Marele Necunoscut.

— Şi acel prim capitol al romanului dumneavoastră?

— Am început să-l trăiesc în seara zilei când regretatul căpitan Gorduz a arestat pe un anume Martin Birău, pe vasul *Blue Bird,* cu largul concurs al unui tânăr reporter.

Aşadar, în seara zilei de care am amintit, am intrat ca să iau masa la *Pescăruş.* Pe când îmi luam liniştit cina şi mă uitam cu indiferenţă, când şi când, prin local, am remarcat un ofiţer de marină străin, care sta singur la o masă, având o servietă galbenă în faţa lui. După cel mult un sfert de oră, un tânăr, a cărui ţinută vestimentară fantezistă atrăgea atenţia, se aşează la masa străinului. După ce tânărul îşi sorbi băutura care îi fusese adusă, fără să scoată o vorbă, se sculă de la masă şi părăsi localul, ducând în mână servieta marinarului. Am crezut că acesta nu observase dispariţia servietei sale, însă privirea cu care a urmărit plecarea tânărului şi ieşirea acestuia din local m-

a făcut să cred că era perfect conştient, ba chiar mulţumit, că servieta trecuse în alte mâini.

Scena la care fusesem martor mi-a trezit curiozitatea. Spionaj? Contrabandă? Indiferent ce, merita osteneala să aflu. Am urmărit pe ofiţerul de marină până ce a urcat în vasul *Blue Bird.* Am aflat că se numeşte Smeaton şi că era comisarul vasului, de la un funcţionar de vamă, pe lângă care trecând, mister Smeaton a schiţat un salut, ducându-şi două degete la cozorocul caschetei.

A doua zi, în acelaşi local şi la aceeaşi oră, am văzut din nou pe tânărul bulevardist. Sta la masa pe care o ocupase în ajun, cu servieta pusă la vedere înaintea sa. În curând veni şi mister Smeaton, care luă loc la masa tânărului. Au stat amândoi, unul în faţa celuilalt, aproape zece minute, fără să scoată o vorbă, după care tânărul a plecat lăsând servieta pe masă. Ştiam că mister Smeaton va mai rămâne pentru a termina sticla cu ţuică, aşa că m-am luat după tânăr.

Omul meu, fără să întoarcă măcar odată capul, cu mersul unuia sigur pe sine, a străbătut o bună distanţă spre centru, a cotit apoi într-o stradă laterală şi a intrat într-o cabină telefonică. Eu m-am refugiat la adăpostul unui gang. După câteva minute a ieşit din cabină alt bărbat. Am fost gata să mă las păcălit, şi am rămas un moment pe gânduri. După ce acesta s-a îndepărtat la o distanţă convenabilă, am dat fuga la cabina telefonică şi am deschis-o. M-am convins că era goală. M-am luat din nou pe urmele tânărului. La un moment dat, am fost atât de aproape încât, atunci când a întors capul după o tânără, i-am putut zări profilul la lumina unui felinar şi l-am recunoscut.

Era Ivaşcu, acel subofiţer care, mai apoi, a fost împuşcat în faţa sediului dumneavoastră. L-am cunoscut din întâmplare, într-o zi, când am fost trimis la el de tovarăşul maior Glonaru, ca să-mi aplice o ştampilă pe un permis de vizitare a închisorilor în scopul unei documentări.

La puţin timp după obţinerea permisului, l-am întâlnit la restaurantul *Pescăruş.* Am reînnoit cunoştinţa, la un pahar de coniac. Lucrul acesta mi-a fost de folos, căci în seara morţii căpitanului Gorduz, amicul meu fiind într-o stare pronunţată de euforie, la un moment dat, după ce s-a uitat la ceas, mi-a spus că trebuia să plece. La insistenţele mele de a mai rămâne, mi-a spus că nu poate fiindcă îl chema datoria.

„Şi ce fel de ochi are datoria din seara aceasta?" l-am întrebat.

„Nu este vorba de vreo fustă", mi-a replicat.

„Atunci nu mai înţeleg nimic. Slujba ţi-ai terminat-o, de serviciu nu eşti! Mă faci să cred că vrei să scapi de mine. Caută un alt pretext, mai plauzibil!"

„Imaginaţi-vă că astă-seară vreau să văd o cometă" – şi, spunându-mi un scurt rămas bun, a plecat.

Am rămas singur, fără să dau atenţie pretextului invocat de Ivaşcu. Fără temeri, gândurile îmi zburară la plecarea din ţară a căpitanului Gorduz. Lângă imaginea unui avion zburând în noapte, cu luminile de bord asemenea unor stele, mi se asocie, mecanic, aceea a unei comete. Un avion care se prăbuşeşte, lăsând în urma lui o dâră de lumină, asemănătoare cozii unei comete. Pe dată m-am hotărât să-l anunţ pe căpitanul Gorduz că ar putea fi victima unui accident.

Aşa se face că m-am dus la aeroport să-l pun în gardă pe căpitanul Gorduz. Ivaşcu fusese înaintea mea la aeroport, mi-a mai spus căpitanul Gorduz, ca să-i predea o amintire din partea maiorului Glonaru, şi pe care o pusese în cabină.

— Atunci i-aţi dat stiloul, ca să aibă şi de la dumneavoastră o mică amintire, nu-i aşa?

— Nu eram în raporturi atât de strânse cu regretatul căpitan, deşi m-ar fi onorat mult, încât să-mi pot permite să-i dau o amintire. Stiloul era al tovarăşului Gorun şi l-am dat ca din partea tânărului prieten al căpitanului. Luasem

stiloul colaboratorului meu de pe biroul său – totdeauna uită câte ceva pe masa de lucru – când, înainte de a mă duce la aeroport, am trecut pe la redacţie. Atunci i-am lăsat un bilet, scris cu stiloul găsit pe masă şi pe care, maşinal, l-am băgat în buzunar.

— „Buturuga mică" – semnat I.P. Atâta conţinea biletul pe care mi l-aţi lăsat şi, să vă spun drept, abia acum îi pricep sensul – interveni tânărul reporter. Speraţi atunci ca, prin intervenţia dumneavoastră, să zădărniciţi planurile Marelui Necunoscut.

— Perspicacitatea dumitale atât de spontană îmi stârneşte admiraţie – spuse cu ironie redactorul şef. Gorun înţelese că înţepătura aceasta plătea cele câteva întreruperi, pe care le făcuse în timpul când şeful său dăduse explicaţiile de până atunci.

— În urma scurtei dumneavoastră digresiuni, sunt lămurit asupra motivului care v-a făcut să fiţi prezent pe aeroport cu câteva minute înainte de plecarea căpitanului Gorduz. Vă rog acum să reluaţi firul întrerupt al romanului dumneavoastră de aventuri, spuse Alcaz.

— Aşadar, m-am luat după Ivaşcu. Nu mică mi-a fost surprinderea când acesta, după ce m-a condus prin câteva străzi întortocheate, s-a oprit în dreptul unei case şi a bătut, într-un anumit fel, la o fereastră luminata. Eu, protejat de întuneric, m-am ascuns în spatele unui camion, care staţiona în faţa casei. Îi ştiu şi numărul.

— Spuneaţi că tânărul pe care l-aţi urmărit bătea la o fereastră, îl întrerupse locotenentul major.

— Dar mai spuneam – reluă, fără să pară supărat Petrescu – că am reţinut numărul camionului şi care, dacă nu mă înşel, era 25476. Sunt sigur căci, vedeţi, am notat acest număr şi în carnetul meu de însemnări, adăugă redactorul şef, întinzând lui Alcaz o filă din carnetul pe care îl scoase din buzunarul hainei.

Niciun muşchi nu tresări pe faţa ofiţerului când auzi acest număr şi când, spre încredinţare, se uită în carnetul

care îi fusese prezentat. Era vorba, nici mai mult, nici mai puţin, decât de autocamionul care, sub paravanul unui nevinovat transport de sticle, încercase să aducă autoturismul pe care Alcaz îl urmărise în dimineaţa aceea.

— Aşadar, aţi reţinut numărul camionului după care v-aţi adăpostit, în timp ce omul care îl urmăreaţi, bătea la o fereastră.

— Întocmai, întări redactorul şef. După ce repetă semnalul, fereastra se deschise numai atât cât să permită ca o femeie să scoată capul. Ivaşcu o strigă pe nume, vorbiră ceva în şoaptă, după care femeia închise fereastra, iar Ivaşcu se duse la poartă şi pătrunse în curte.

— Convorbirea nu aţi auzit-o, căci cei doi vorbeau în şoaptă, dar numele femeii desigur că l-aţi reţinut?

— Nu-l voi uita niciodată. Se numea...

— Irma!

— Cum de ştiţi numele femeii?

— Este foarte simplu, pe dată ce mi-aţi indicat numărul camionului al cărui şofer ne este cunoscut şi despre care ştiam că a avut legături strânse cu Irma.

— Dar acum, pentru că tânărul meu colaborator se uită la ceas – adăugă el, cu toate că lui Gorun nici nu-i trecuse prin minte aşa ceva – ca pentru a-mi aminti cât de preţios este timpul dumneavoastră, ca şi al nostru, de altfel, voi căuta să fiu mai scurt.

Aveam câteva jaloane: Ivaşcu – mister Smeaton – Irma – Ghica. La acestea s-a adăugat Jasper Flint. L-am asociat şi pe el celorlalţi patru, când tovarăşul Gorun, întorcându-se de la dumneavoastră, unde i s-au pus unele întrebări în legătură cu o anumită convorbire telefonică şi cu luarea unei motociclete care nu-i aparţinea, tovarăşul Gorun, zic, mi-a spus că la interogatoriu asistase şi Jasper Flint.

— Ce aţi destăinuit tovarăşului Petrescu din cele ce s-au discutat cu prilejul chemării dumneavoastră la noi? – se adresă Alcaz reporterului.

— Totul! Nu i-am ascuns nimic. De altfel, tovarăşul

maior Glonaru, nu ştiu cu ce intenţie, m-a sfătuit să povestesc tovarăşului redactor şef tot ceea ce s-a discutat.

— Fără îndoială că maiorul Glonaru a vrut să mă înspăimânte. Afirm aceasta, deoarece din cele ce s-au rostit atunci, s-ar fi putut trage concluzia că aş avea vreo legătură cu acel dublu asasinat.

— Aţi spus că la jaloanele dumneavoastră l-aţi mai adăugat şi pe Jasper Flint. Ce v-a determinat să procedaţi astfel?

— Tovarăşul Gorun mi-a descris în cele mai mici amănunte pe Jasper Flint care nu numai că asistase la interogatoriu, dar şi intervenise de multe ori. În el am recunoscut pe omul din şanţul drumului părăsit de la uzina de apă. Am şi eu destulă imaginaţie, nu numai reporterii rubricilor sportive. La aceasta aş adăuga un dram de gândire, perseverenţă, cunoaştere a firii oamenilor şi destulă experienţă. Mi-am făcut o teorie, mi-am întocmit un plan de acţiune... În virtutea acestui plan, am cultivat cunoştinţa lui Ivaşcu până a fost asasinat; am făcut cunoştinţă cu mister Smeaton, cu care am înnodat legături destul de strânse; prin el am cunoscut pe Irma; apoi...

— Când aţi fost la muzeul de antichităţi, cu mister Smeaton? înainte sau după ce aţi cunoscut-o pe Irma?

— Nu ştiu ce importanţă are faptul dacă mister Smeaton mi-a prezentat-o pe Irma înainte, sau după vizita la muzeu.

— Aş fi în stare să pariez că Irma v-a fost prezentată după ce aţi vizitat muzeul, iar vizita v-a fost sugerată de către mister Smeaton.

— Şi aţi câştiga. Dar tot nu văd ce importanţă au toate aceste amănunte.

— Datorită unui curios joc al întâmplării, v-aţi găsit antrenat în câteva situaţii ciudate, care ne-au atras atenţia asupra dumneavoastră. Marele Necunoscut, de asemenea, v-a prins în obiectiv, tocmai datorită acestor situaţii ciudate în care v-aţi găsit. A
speculat acest lucru şi, pentru a vă face şi mai suspect în

ochii noştri, a folosit motocicleta dumneavoastră pentru a făptui dublul asasinat.

Când a fost informat de subita şi inexplicabila prietenie cu mister Smeaton, i-aţi trezit un interes de cu totul alt ordin: a început să vă bănuiască. Pentru a şti ce rol jucaţi, a introdus în scenă pe Irma. Consider că aţi avut noroc cu carul, căci dacă Marele Necunoscut ar fi aflat ceva, fie de la mister Smeaton, fie de la Irma, care să-i trădeze intenţiile dumneavoastră, aţi fi fost demult şters dintre cei vii. Dar să revenim la problema care v-a adus aici. Pe cine aţi văzut la muzeu? Cu cine aţi vorbit din personalul acestuia?

— Nefiind zi de vizite, muzeul era închis. Nu ştiusem asta din capul locului. Dar odată ce venisem, mi-am spus că dacă voi cere aprobarea directorului arătând că un cetăţean străin ar dori să vadă comorile de artă, cât şi mărturiile trecutului nostru îndepărtat, vom primi încuviinţarea sa. M-a surprins un fapt neobişnuit: muzeul nu avea portar.

— Profesorul Zangopol a stăruit încă de acum un an şi a căpătat aprobarea ca muzeul să nu fie păzit. Fără cele trei schimburi ale personalului de pază, economisea o sumă de bani, pe care putea să o investească în cercetările sale. La un muzeu de antichităţi borfaşii nu au ce căuta, a fost al doilea argument al său. Cel de al treilea, că muzeul are destule capcane şi semnale de alarmă, care ar face inutilă orice tentativă de rapt. Continuaţi, vă rog.

— Am sunat de mai multe ori, până ce şi-a făcut apariţia profesorul Zangopol. I-am arătat în puţine cuvinte scopul venirii noastre. Profesorul ne-a invitat să intrăm şi ne-a condus plin de bunăvoinţă prin cinci din cele peste douăzeci de încăperi, dând însoţitorului meu explicaţii pline de pasiunea savantului. De mine s-a ocupat mai puţin, era şi normal, astfel că la un moment dat rămăsesem mult în urma celor doi, iar când mi-am dat seama, a trebuit să mă grăbesc spre a-i ajunge din urmă,

în altă sală. Era, dacă nu mă înşel, sala pieselor epigrafice. Aici mister Smeaton s-a uitat la ceas, după care a mulţumit profesorului şi s-a scuzat totodată că i-a răpit din timpul pe care acesta îl afectase fără îndoială studiului.

Eminentul savant, cu modestia care îl caracterizează, a răspuns că timpul pe care l-a petrecut în tovărăşia noastră nu este un timp pierdut, deoarece el a avut de câştigat făcându-ne cunoştinţa. Răspunsul său atât de amabil l-a rostit în româneşte, astfel încât să pot şi eu înţelege măcar atât din tot ceea ce se vorbise, părând că abia atunci îşi dăduse seama că nu ştiam englezeşte atât de bine ca să pot urmări şi înţelege tot ceea ce se vorbise.

Redactorul şef se opri, îşi scoase pachetul cu ţigări de foi, după ce îl căutase prin trei buzunare, lucru care era să se întâmple şi cu bricheta, dacă Gorun nu i-ar fi oferit foc de la bricheta sa, proaspătul dar de la şeful său.

În timp ce redactorul şef narase vizita de la muzeu, Alcaz se uitase în caietul său de însemnări şi făcuse lectura paginei care purta menţiunea: „extrase din rapoartele 1 şi 2”.

Extrasul din raportul cu numărul unu era ceva mai lung şi cuprindea următoarele:

„Cei doi s-au întâlnit, ca de obicei, la restaurant, unde au stat circa o jumătate de oră. După aceasta au plecat împreună şi s-au dus la muzeu. Au sunat timp îndelungat până să le deschidă profesorul Zangopol. Nu i-am putut urma înăuntru, muzeul neavând azi program de vizite. După aproape o oră, cei doi şi-au făcut apariţia, conduşi de profesorul Zangopol.”

Extrasul din raportul nr.2 era mai scurt. El menţiona că „toată ziua de azi profesorul Zangopol a petrecut-o, neîntrerupt, pe şantierul arheologic 16, începând de la orele opt, până la orele 20.”

Pentru a se convinge, odată mai mult, Alcaz se uită la data fiecărui raport. Ambele erau scrise în aceeaşi zi şi se refereau la aceeaşi dată şi la aceleaşi persoane.

Atât rapoartele, cât şi relatarea lui Ioan Petrescu arătau unul şi acelaşi lucru: din nou, profesorul Zangopol fusese prezent în două locuri deodată, situate la o distanţă de peste 25 de kilometri.

Când se adresă redactorului şef, nimic pe chipul său nu lăsa să se întrevadă cele două întrebări care îl frământau. Prima: unde fusese de fapt profesorul Zangopol în ziua aceea, la muzeu, sau pe şantier?
A doua întrebare: cine era dublura?

— V-am urmărit relatarea dumneavoastră cu toată atenţia. Nu vă ascund că cele spuse sunt importante. Dar importanţa lor ar fi fost extremă dacă le-am fi auzit mai devreme. Însă acest lucru, după câte ştiţi şi dumneavoastră, nu a depins de noi. Nu vă spun un secret mărturisindu-vă că şi noi cunoaştem câte ceva. Nu destul, însă, ca să putem pune mâna pe Marele Necunoscut, chiar dacă la cele ce ştim am adăuga cele ce ne-aţi relatat.

Ceea ce nu ne-aţi spus încă, şi asta este tot atât de important pentru noi, este rezultatul cercetărilor, cât şi concluzia la care aţi ajuns.

Ioan Petrescu se uită mirat la ofiţer, apoi la Gorun şi din nou la Alcaz. Trase adânc din ţigară, apoi o turti cu un gest hotărât în scrumieră.

— Dacă din cele ce v-am adus la cunoştinţă nu a reieşit rezultatul cercetărilor mele şi nici nu s-a vădit concluzia la care am ajuns, de vină este numai modul meu de a mă exprima, cu care nu sunteţi obişnuit. Tânărul meu colaborator, care a fost martorul imparţial al interesantei noastre convorbiri, v-ar putea spune, dacă nu mă înşel, tocmai ceea ce aţi spus că am omis din nararea mea. Prefer ca tovarăşul Gorun să facă acest lucru, – pentru ca în felul acesta, auzindu-l, să pot completa eventualele omisiuni.

— Tovarăşul Petrescu nu a putut scoate nimic de la Ivaşcu. Nici de la Smeaton sau Irma. Pe aceştia i-a asociat Marelui Necunoscut mai mult intuitiv şi nu poate aduce

nicio dovadă concretă. Cu toate acestea, nu atât cele văzute cu prilejul diversiunii de la uzina de apă, cât articolul l-au convins că Jasper Flint, cel de aici, este una şi aceeaşi persoană cu Marele Necunoscut.

— Tovarăşe Petrescu, după cum v-am spus acum câteva minute, ceea ce ne-aţi destăinuit este foarte important. Fiţi sigur că ne-aţi adus un sprijin real şi binevenit. Îmi pot permite să vă sfătuiesc de a lăsa de aici încolo pe seama noastră lămurirea acestui caz, care v-a pasionat atât de mult. Nu pentru că vă refuzăm ajutorul, ci pentru că, fără să vă daţi seama, riscaţi să atrageţi şi mai mult atenţia asupra dumneavoastră. Nu vă spun acest lucru pentru a vă înspăimântă, ci pentru că sunt convins de ceea ce spun.

Redactorul şef urmărise stând în picioare, aproape de uşă, ultimele cuvinte ale locotenentului major. Cu mâna pe clanţă, înainte de a părăsi încăperea, se adresă din nou lui Alcaz:

— Am o rugăminte. Îngăduiţi-i tânărului meu colaborator de faţă să asiste la arestarea lud Jasper Flint. Fără a mai recurge la imaginaţia sa fecundă, ar putea să scrie, în acest caz, unul din puţinele sale articole reale, dacă nu singurul.

— Deşi cererea este neobişnuită...

— Neobişnuit este şi cazul pe care sunteţi pe cale să-l lămuriţi, nu-i aşa?

CAPITOLUL AL ŞAISPREZECELEA

— Un inel antic
— O carte rară
— O baie neobişnuită

De când muncea ca dactilografă la muzeu, Mona Baltag

nu se putea plânge că nu avea destul de lucru. Dar îi rămânea timp destul să viziteze sălile muzeului, să studieze exponatele şi să se familiarizeze cu încăperile vastei clădiri, care adăpostea muzeul de antichităţi al profesorului Zangopol. De când îl cunoscuse pe Jasper Flint interesul ei pentru sălile muzeului crescuse şi mai mult.

În dimineaţa aceasta nu avea nimic de făcut. Lucru nemaiîntâmplat, nici Horea Ciornei nu venise la birou. Mona Baltag se dusese la profesorul Zangopol şi îi ceruse material pentru dactilografiat, arătându-i că terminase de bătut tot ce-i dăduse Ciornei în ziua precedentă. Îi mai spuse că se găsea în situaţia de a nu avea ce să facă.

— Întrucât până la venirea secretarului meu nu vă pot da nimic de bătut la maşină, aţi putea profita de această ocazie rară ca să vizitaţi muzeul. În ultimul timp au fost aduse noi materiale care, după ce li s-a făcut toaleta şi au fost catalogate, se află depuse de azi-dimineaţă, în mod provizoriu, în sala numărul trei. Prilejul pe care îl aveţi este cu atât mai bine venit, cu cât astăzi muzeul fiind deschis numai după-amiază, nu veţi fi tulburată de niciun vizitator.

Aş recomanda în mod special atenţiei dumneavoastră o statuetă de marmură, înfăţişând Victoria. După părerea mea, este una din cele mai preţioase piese.

Savantul vorbise cu tonul unui profesor de la catedră, care se adresează unui elev, în care ar fi descoperit acea rară sete de a cunoaşte.

— Vă mulţumesc, tovarăşe profesor, pentru bunătatea cu care îmi oferiţi prilejul de a admira şi de a înţelege o operă unică de artă.

— Voi face şi eu apel la cunoştinţele de specialitate pe care nu mă îndoiesc că le aveţi.

Cu toate că savantul nu-şi schimbase cu nimic atitudinea, Mona Baltag întrezări o nuanţă aparte în tonul amabil şi oarecum părintesc în care îi vorbise.

— Vă stau oricând la dispoziţie, tovarăşe profesor, cu slabele mele cunoştinţe de dactilografiere, dacă asta vreţi să înţelegeţi prin specialitatea mea.

— Fără îndoială, fără îndoială, spuse în grabă profesorul, temându-se parcă să nu-i fi fost răstălmăcite cuvintele pe care le rostise cu câteva clipe mai înainte. Şi acum, cred, aţi putea da urmare invitaţiei mele de a vedea noile exponate. Tovarăşul Ciornei ar putea veni dintr-un moment în altul şi veţi pierde astfel prilejul de a vedea acea piesă unică, de care v-am amintit. Spun acest lucru, deoarece mâine ele vor fi îmbarcate pe bordul vasului *Blue Bird,* vas cu care voi pleca şi eu peste două zile la congres.

După ieşirea Monei Baltag din cabinetul profesorului Zangopol, acesta rămase un timp pe gânduri, apoi se ridică şi părăsi încăperea.

Tânără dactilografă, stând la adăpostul draperiei uneia dintre ferestrele sălii nr. 3, îl zări intrând în garaj pe directorul muzeului. Uşa de la intrare în sala nr. 3 avusese grijă să o încuie, pentru a exclude eventualitatea de a fi surprinsă.

De la fereastră, Mona Baltag se duse în grabă la un dulap cu măiestrite încrustaţii şi reliefuri antice pe părţile laterale, cât şi pe o porţiune care acoperea jumătate din partea sa din faţă. De la jumătate în sus, faţa anterioară a dulapului forma o vitrină din două bucăţi de cristal, care glisau în nişte rame metalice, de asemenea acoperite cu încrustaţii şi reliefuri, cu aceleaşi motive ornamentale, ca şi restul lui. Cele două uşi de cristal erau protejate de un grilaj metalic, ale cărui bare se întretăiau imitând un labirint. Barele grilajului erau dispuse în aşa fel încât nu împiedicau aproape deloc privirea cuiva, care ar fi vrut să se uite la exponatele pe care le conţinea.

Fără să piardă timp, deplasă spre stânga, printr-o apăsare semicirculară invers acelor unui ceasornic, unul din sectoarele unui relief, situat în colţul din stânga da sus al dulapului. Prin deplasarea sectorului respectiv se ivi o

rozetă, pe care Mona Baltag o răsuci la 360°, în sensul acelor unui ceasornic, după care lin şi fără zgomot, grilajul se lăsă în jos, eliberând întreaga porţiune cu cristal a dulapului.

Cercei, brăţări, agrafe, coloane, centuri, tot ceea ce măiestria şi geniul artistic al giuvaergiilor antici izbutiseră să ofere imaginaţiei celei mai aprinse şi gustului celui mai rafinat al patricienelor şi al surorilor lor din Elada, se găseau expuse pe rafturile dulapului, iar valoarea lor amintea de comorile lui Cresus.

Mona Baltag întinse mâna spre perete şi întoarse un comutator. Imediat un ventilator, fixat pe tavan, începu să se învârtească, cu un bâzâit înfundat. Numai acum îndrăzni să împingă una din uşile de cristal, care lunecă lin peste cealaltă. Dacă nu ar fi dat drumul ventilatorului mai întâi, prin glisarea uşii, soneria de alarmă ar fi semnalat personalului muzeului, cât şi postului de miliţie cel mai apropiat, că cineva străin încearcă să umble la dulap.

Cu mişcări repezi, scoase o sticluţă plată din corsaj şi după ce agită de câteva ori conţinutul acesteia, se consacră unei activităţi ciudate. Începu să plimbe dopul sticlei, umezit de conţinutul acesteia, pe porţiuni mici, din părţile laterale, ale câtorva din obiectele expuse. După ce acoperi sticluţa, o puse din nou în corsaj şi începu să examineze, fără să pună mâna pe exponate, rezultatul ciudatei operaţii pe care o executase. Părând satisfăcută de acest examen puţin obişnuit, trase la loc geamul glisant, fără a opri însă ventilatorul şi repetă, în sens invers, manevrele pe care le făcuse ca să coboare grilajul metalic.

După ce duse la bun sfârşit curioasa îndeletnicire, dactilografa descuie uşa şi se apropie de statuia Victoriei.

Chiar fără să fi avut o pregătire de specialitate, nimeni nu ar fi putut să treacă pe lângă această statuetă fără să se oprească şi fără să admire opera maestrului antic, care reuşise să dea în linii simple, cu tuşuri viguroase şi delicate totodată, ideea care îi înflăcărase ochii şi îi

călăuzise mâinile geniale, pentru a întrupa Victoria în elanul ei nestăvilit.

După câteva minute bune, Mona Baltag se rupse, cu părere de rău, de sub vraja care pusese stăpânire pe ea, se uită la ceas şi părăsi sala.

Când intră în camera ei de lucru, nu mică îi fu surprinderea văzând pe Horia Ciornei, stând în picioare în dreptul uşii care da în biroul lui, părând că o aşteaptă. O salută cu răceală, printr-o scurtă înclinare a capului. Din obişnuinţă ea se aşează la măsuţa de scris şi puse hârtie în maşină, fiind gata să dactilografieze cele ce i se vor dicta. După un timp de aşteptare îşi ridică privirea spre secretar, mirată că acesta nu se grăbea să înceapă. Ciornei îi întâmpină privirea calm şi cu o căutătură de nepătruns.

— Astăzi nu voi dicta nimic. Sunteţi liberă până mâine dimineaţă. Dar mâine va trebui să lucraţi toată ziua la materialul pe care vi-l voi pregăti, material pe care trebuie să-l luăm cu noi la congres.

Fără o vorbă, Mona Baltag se ridică să plece.

— Un moment, vă rog! – tonul secretarului, deşi calm, avea o nuanţă imperativă. Aş vrea să vă pun unele întrebări, dacă nu aveţi nimic împotrivă.

— Cu dragă inimă, răspunse dactilografa, rămânând în picioare, fără să se mire de dorinţa secretarului.

— Sunt cât se poate de încurcat că trebuie să abordez un subiect neplăcut pentru amândoi. O amânare, însă, nu ar face decât să agraveze şi să prelungească o situaţie echivocă şi dificilă.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi!

— Cunoaşteţi această bagatelă? – şi odată cu întrebarea, cu gestul unui prestidigitator, Ciornei întinse spre dactilografă palma deschisă, în care îşi etala apele un inel antic de o rară frumuseţe.

— Nu l-am mai văzut niciodată, răspunse Mona Baltag, după ce cercetase cu privirea inelul din palma secretarului.

— Mă aşteptam la acest răspuns încurajator, spuse netulburat secretarul. Cu toate acestea, inelul a stat până acum două zile expus în vitrina „H” din sala numărul trei. Era, dacă îmi amintesc bine, a cincea piesă din raftul al doilea. Ieri, după-amiază, o persoană de sex feminin, a dus acest inel într-o casă din cartierul portului. Acolo l-a amanetat, pe o sumă bunicică, unui anume Garabetian, individ bine cunoscut de oamenii care vor să scape repede de unele obiecte dobândite pe căi, să le spunem, lăturalnice, ca să evităm cuvântul direct, care ar impresiona neplăcut gingaşul dumneavoastră auz.

— Tovarăşe Ciornei! – exclamă plină de indignare Mona Baltag.

— Lăsaţi, tovarăşă Baltag! Nu este nevoie să mimaţi cinstea ultragiată. Realitatea dezminte orice încercare de apărare.

— Doar nu vreţi să spuneţi că eu... că eu...

— Că aţi furat acest inel? Este exact ceea ce vreau să spun.

— Şi ce vă îndreptăţeşte să formulaţi această acuzare nedreaptă pe care mi-o aduceţi?

— Te credeam mai deşteaptă, fetiţo, spuse Ciornei, devenind deodată familiar.

— Nu vă permit! Nu sunt nici obişnuită şi nici nu merit să mi se adreseze cineva astfel!

— Ei, dacă-i aşa, să revenim la un limbaj mai academic, reluă netulburat secretarul. De ce v-aţi însuşit în mod ilicit un bun care nu vă aparţine?

— Nu mi-am însuşit niciodată nimic ce nu era în drept să-mi aparţină!

— Aveţi o foarte elastică noţiune de proprietate, după cât se pare. Dar pentru a nu prelungi această scenă, care pentru mine este penibilă, v-aş fi recunoscător dacă aţi avea amabilitatea să vă uitaţi la aceste fotografii. Nu sunt ele prea artistice, însă deservesc întru totul scopul pentru care au fost luate – şi spunând acestea, Horia Ciornei

înmână dactilografei uluite trei fotografii format carte poştală.

— Vedeţi, prima fotografie a fost luată în momentul când intraţi în locuinţa lui Garabetian. A doua imortalizează momentul când cămătarul vă înmânează banii. Ce scenă minunată! Cât de clar se vede cum întindeţi inelul şi cum Garabetian vă dă banii! A treia fotografie, tot atât de inspirată, vă arată la plecare, în pragul uşii, stând pe jumătate întoarsă către Garabetian, care v-a însoţit. Ei, ce mai ziceţi acum? – întrebă Ciornei, desfătându-se la vederea scenei în care Mona Baltag, uluită, răsucea fotografiile când pe o parte, când pe cealaltă, copleşită sub povara unor dovezi atât de zdrobitoare.

Mona Baltag lăsă să-i cadă fotografiile, îşi ascunse faţa în mâini şi izbucni în plâns, hohotele tresăltându-i umerii delicaţi.

— Lăsând la o parte circumstanţele oarecum ciudate în care ai ajuns pe acest post, începu din nou secretarul, fără să pară stingherit de plânsul fetei, mi-a dat de gândit că din biografia dumitale lipsesc unele date, care am căutat să le aflu. Am făcut acest lucru, pentru că trebuie să ne informăm asupra colaboratorilor noştri, indiferent de funcţia pe care o deţin la muzeul nostru. Din nefericire, nu avem şi alte date tot atât de concrete, ca de pildă fotografiile care ţi-au creat această bruscă stare de sensibilitate. Ştiu că persoana dumitale a fost martora unor întâmplări delicate, urmare cărora câţiva cetăţeni şi-au pierdut libertatea. Ori rolul pe care l-ai jucat pe lângă aceşti cetăţeni nu a fost atât de important, ori ei au fost cavaleri până în ultimul moment, destul că miliţia nu te-a crezut interesată. Altcum nu am mai fi avut plăcerea să purtăm această convorbire. În orice caz, trecutul dumitale, în care stăruie câteva semne de întrebare, m-a făcut să îmi iau unele măsuri. Urmarea? Această emoţionantă scenă melodramatică.

Între timp, Mona Baltag contenise din plâns şi cu ochii ei

mari, în care mai luceau urmele ultimelor lacrimi, urmărea spusele bărbatului din faţa ei.

— Vă... vă rog să nu... să nu mă... – articulă ea în şoaptă.

— Atâta ar mai lipsi, să-ţi ceri iertare! făcu oarecum dispreţuitor Ciornei. Nu mă face să-mi pierd şi bruma de părere bună pe care o mai am despre dumneata. Nu te teme, nu te voi denunţa. Şi nici profesorului nu îi voi spune nimic. Cât despre inel, vei avea bunătatea să-l pui la locul lui, când vei pleca acasă. Ai avut nevoie de bani, nu-i aşa?

În loc de răspuns, fata încuviinţă dând din cap.

Ciornei scoase portofelul, din care trase câteva hârtii, pe care le întinse, fără o vorbă, dactilografei.

După plecarea secretarului, Mona Baltag scoase un oftat de uşurare. Se uită la ceas, îşi şterse ochii şi îşi modelă cu puţin ruj arcul buzelor. Peste zece minute, intra într-un debit de tutun, cumpără plic, hârtie, o marcă şi se aşeză la o masă, unde se aşternu pe scris. Odată scrisoarea terminată, închise plicul şi îl puse în cutia de scrisori de la intrarea debitului. Nu se depărtase nici zece metri, când un salariat al poştei se apropie de cutia de scrisori, introduse sacul sub ea, spre a-i deşerta conţinutul, după care se urcă într-o maşină cu iniţialele poştei.

Peste o jumătate de oră, un bărbat citea cu atenţie o scrisoare pe două pagini, semnată Diana.

Locotenentul major Alcaz intră în cabinetul profesorului Zangopol. Savantul, care făcea lectura unor documente, la vederea ofiţerului, lăsă deoparte pergamentele şi făcu semn oaspetelui să ia loc.

— Cărei fericite ocazii îi datorez plăcerea vizitei dumneavoastră? – întrebă profesorul, după ce Alcaz dădu curs invitaţiei.

— Vă rog să mă iertaţi că vin la un moment atât de nepotrivit, când faceţi ultimele pregătiri în vederea plecării la congres. Cercetările pe care le întreprindem pentru lămurirea unor fapte, asupra cărora ne-aţi mai dat nu demult unele relaţii, ne impun verificarea unor factori

de amănunt, cât şi solicitarea unor precizări de la anumite persoane.

— Printre, aceste persoane mă număr şi eu, nu-i aşa? – întrebă profesorul, întorcând cu o studiată atenţie câteva file dactilografiate dintr-o mapă.

— Socot că da!

— Despre ce este vorba?

— Tovarăşe profesor, în activitatea dumneavoastră de specialitate aţi făcut numeroase deplasări în străinătate.

— Exact!

— Cine din personalul muzeului v-a însoţit când aţi fost în străinătate?

— După cum bine ştiţi cred, de aceea nu văd rostul întrebării, m-a însoţit secretarul meu, Horia Ciornei.

— Întrebarea se înscrie în categoria acelora de verificare a unor factori de amănunt, de care v-am amintit acum câteva minute, tovarăşe profesor. Cu permisiunea dumneavoastră, voi continua. Care era rolul secretarului dumneavoastră în timpul deplasărilor pe care le-aţi făcut în străinătate, cu ocazia congreselor la care aţi luat parte?

— Mă asista la şedinţe, îmi pregătea materialul comunicărilor care urma să le fac, aduna şi clasa însemnările pe care le luam, nota esenţa discuţiilor purtate cu ocazia diferitelor şedinţe, pregătea conferinţele de presă etc., etc.

— Tot timpul şederii dumneavoastră la congrese tovarăşul Ciornei a fost în apropierea dumneavoastră? Mai bine zis, au fost cazuri când secretarul nu v-a însoţit la şedinţe?

— Desigur! Un secretar nu trebuie să fie niciun factotum şi nici umbra celui care îl salarizează.

— Cu ce ocazie l-aţi cunoscut?

— Predecesorul său în această funcţie a decedat în urma unei boli cronice. Tovarăşul Ciornei s-a prezentat la mine, solicitând postul rămas vacant. L-am angajat. L-am angajat şi nu mi-a părut rău niciodată de această alegere. Serios,

perseverent, inteligent, cu mult spirit practic, fire analitică, fără vicii, tovarăşul Ciornei îmi este de atunci şi până în prezent nu numai secretar, ci aş putea spune, mâna mea dreaptă. Cu atât mai mult, cu cât, în acest timp şi-a însuşit un bagaj mai mult decât apreciabil de cunoştinţe de specialitate, în ramura în care îmi desfăşor activitatea.

— Cunoaşteţi pe vreunul din prietenii săi? Sau cercurile pe care le frecventează?

— Tovarăşul Ciornei este un om puţin comunicativ, aş spune taciturn, cu o fire aproape rece. Nu este omul care să facă, sau căruia să i se facă confidenţe. Nu ştiu să aibă prieteni, sau relaţii de altă natură decât cea profesională.

— Ce impresie v-a făcut în ultimul timp secretarul dumneavoastră? Nu a arătat oarecum schimbat, preocupat de ceva?

— Vedeţi, îmi este greu să apreciez. Îmi este teamă că o simplă părere să nu vă formeze o idee greşită. În ultimele zile, secretarul mi s-a părut abătut, frământat, parcă, de o idee, muncit de îndoieli.

— Unde se găseşte secretarul dumneavoastră în acest moment?

— Lucru nemaiîntâmplat, astăzi lipseşte, fără să mă fi anunţat în prealabil. Dacă doriţi, putem încerca să-i dăm un telefon acasă. Poate că este bolnav, deşi până acum s-a bucurat de o sănătate de fier.

— Lăsaţi, tovarăşe profesor. Este mai bine să nu-l deranjaţi. Mai ales dacă nu se simte prea bine. Voi mai trece pe aici până la plecarea dumneavoastră şi, poate, voi avea norocul să-l întâlnesc.

— Cum doriţi. Mai aveţi şi alte întrebări? – spuse savantul uitându-se la ceas, dând să înţeleagă vizitatorului că întrevederea a durat destul.

— Aş vrea să ştiu ce turişti de pe *Blue Bird* au vizitat muzeul dumneavoastră?

— Spre regretul meu, nici unul.

— Cu toate acestea, un cetăţean a mărturisit unui prieten român cât de interesantă i s-a părut vizita pe care au făcut-o la muzeu.

Savantul păru un moment surprins, se închise parcă în sine, apoi faţa i se lumină.

— Vorbiţi de mister Smeaton şi de tovarăşul său român, i-am uitat numele. Mi se pare că era ziarist, sau cam aşa ceva.

— Da, vorbesc de tovarăşul Petrescu şi de comisarul vasului *Blue Bird.*

— Bine dar dumneavoastră m-aţi întrebat dacă la muzeu au venit turişti şi nicidecum personalul vasului de care aţi amintit.

— Aveţi dreptate, mi-am formulat greşit întrebarea.

— Da, într-o după-amiază, am avut plăcerea să fiu ghidul persoanelor care vă interesează.

— Sunteţi, după cum văd, un iubitor al artelor, tovarăşe profesor, spuse locotenentul major Alcaz, fără nicio legătură cu cele discutate până atunci.

— Ce vă face să credeţi acest lucru?

— Pasiunea dumneavoastră pentru relicvele trecutului nostru îndepărtat, tablourile care împodobesc pereţii, abonamentul la teatrul din localitate. De asemenea, cele câteva titluri de cărţi din rafturile bibliotecii. Văd, mi se pare, câteva volume de teatru. Acela de acolo pare să fie o ediţie rară, judecând după modul cum este legat.

Faţa profesorului se lumină, trăsăturile părură că i se destind.

— Aveţi un ochi bun. Este cu adevărat o ediţie rară a operelor lui Shakespeare, legată în piele la Oxford. Doriţi să o vedeţi?

— Nu aş vrea să abuzez de bunăvoinţa dumneavoastră.

— Nu face nimic, nu face nimic! – se grăbi să exclame savantul şi cu o grabă aproape tinerească, scoase din raft volumul care stârnise admiraţia oaspetelui şi i-l întinse.

Alcaz se uită cu încântare la cartea pe care o ţinea în

mână acum, îi studie cu luare-aminte artistica legătură din piele de viţel şi încrustaţiile aurite, răsfoi paginile groase, admiră desenele, care înfăţişau diferitele personaje din scenele cheie.

— Pe cine înfăţişează desenul acesta? Nu este cumva Richard al III-lea?

— Nu v-aţi înşelat. Se vede că vă place şi dumneavoastră teatrul.

— Îmi pare rău că vă dezamăgesc. Atât firea pe care o am, cât şi meseria pe care o practic, mă ţin cât mai departe de ficţiune. Îmi pun la dispoziţie, în schimb, un vast teren de activitate legată strâns de realitate. În scenele de teatru oamenii se mişcă, gândesc şi rostesc cuvinte care nu sunt ale lor, datorită faptului că autorul, regizorul, pictorul scenograf, machiorul, maestrul de lumini, şi mulţi alţii îşi dau toată osteneala să dea publicului iluzia realităţii. Ce le mai rămâne actorilor?

— Actorilor?... Lor le rămâne sarcina cea mai grea. Să transforme această iluzie, să o alambicheze şi să o redea, prin dăruirea talentului şi geniului lor, spectatorilor, ca pe cea mai vie dintre realităţi.

Profesorul Zangopol vorbi avântat, cu un elan al întregii sale fiinţe, cu glasul său adânc vibrând de emoţie, ca într-o confesie, şi, în acelaşi timp, ca într-un vis.

— De bună seamă că aţi oficiat şi dumneavoastră în templul Thaliei?

— Ce vă face să credeţi că am urcat vreodată treptele rampei?

— Pasiunea pe care aţi pus-o pentru a-mi demonstra că părerea mea este greşită.

— Sunt dezolat că trebuie să vă răspund negativ, însă nicicând nu am jucat teatru pe vreo scenă. În viaţa de toate zilele, însă, cu toţii ne jucăm, mic sau mare, rolul nostru.

— Vă mulţumesc pentru bunăvoinţa cu care aţi răspuns întrebărilor mele şi, totodată, pentru rara ocazie pe care

mi-aţi oferit-o de a admira acest preţios volum.

După ce spuse aceste cuvinte, ofiţerul se ridică din fotoliu şi întinse tomul greu savantului, care se apropiase de dânsul. Fie că nu apreciase bine distanţa, fie că anticipase cu o fracţiune de secundă prinderea cărţii de către profesor, destul că din mâna întinsă a lui Alcaz cartea căzu pe parchet, deşi amândoi încercară zadarnic să o prindă.

Profesorul Zangopol şi ofiţerul se aplecară în acelaşi moment să o ridice. Mişcarea reflexă îi făcu să se ciocnească destul de violent unul de altul. Amândoi ridicară volumul şi îl depuseră pe birou.

— Sunt dezolat, tovarăşe profesor. Nu ştiu cum să-mi cer scuze pentru stângăcia mea, spuse Alcaz ruşinat de neîndemânarea de care dăduse dovadă.

— Nu face nimic, nu face nimic, se grăbi să-l liniştească cunoscutul savant. Principalul este că volumul nu s-a deteriorat, adăugă el, mângâind cu pioşenie cartea care, se asigurase dintr-o privire, nu fusese vătămată.

Pe când cobora scările, locotenentul major Alcaz părea mirat că un paşnic savant purta în buzunarul de la spate un revolver, pe care îl simţise în momentul când, plin de râvnă, se aplecase să ridice volumul şi se ciocnise de gazda sa.

Locotenentul major Alcaz se opri în faţa apartamentului 6 de la etajul întâi al clădirii vecine cu muzeul. „Horia Ciornei”, citi el pe placa de cristal prinsă deasupra soneriei. Apartamentul nr. 6 era de fapt o garsonieră, situată la capătul coridorului care tăia în lungime etajul. Planul locuinţei şi a clădirii fusese studiat de Alcaz cu minuţiozitate. Garsoniera se compunea dintr-un mic hol dreptunghiular, o cameră de aproape 20 de metri pătraţi, o baie şi o debara. Uşile tuturor încăperilor se deschideau în hol.

Apăsă pe butonul soneriei şi aşteptă. După două minute,

văzând că nimeni nu vine să-i deschidă, mai sună de câteva ori, prelung, cu acelaşi rezultat. Intrigat, vru să deschidă uşa, dar îşi dădu imediat seama că era încuiată. Capătul cheii, străbătând locaşul broaştei, ajungea până la nivelul şildului. După ce mai sună zadarnic de câteva ori, locotenentul major coborî în grabă scara şi se duse la demisol, unde era locuinţa portarului. Se legitimă şi-l rugă pe portar să-l lase singur pentru a telefona. După ce avu o scurtă convorbire cu locotenentul Muşat, făcu calea întoarsă şi începu să aştepte, plin de răbdare, în faţa apartamentului nr. 6. Nu trecu mult şi locotenentul Muşat, urmat de un lucrător, îşi făcu apariţia.

— Ai tot ce-ţi trebuie, tovarăşe Cumpănă?

— Nu-mi lipseşte nimic, tovarăşe locotenent major, răspunse cel întrebat, bătând cu palma peste o mică valiză, puţin mai mare ca o servietă.

Peste câteva secunde, Cumpănă prinse în ghearele unui cleşte de format special, capătul cheii, apăsă cu putere pe braţele cleştelui şi răsuci odată spre stânga.

— Acuma cred că puteţi intra, tovarăşe locotenent major. Numai dacă nu o fi vreo drăcovenie pe dinăuntru, căreia să trebuiască să-i vin de hac.

Fără o vorbă deschise uşa şi intră în holul garsonierei, urmat de Muşat şi de Cumpănă.

— Rămâneţi aici! – ordonă Alcaz, după care se îndreptă spre camera de locuit, căreia îi dădu uşa de perete. Nu zări nimic din ceea ce se temuse că avea să găsească. Privirii sale i se oferi aspectul, unei camere de locuit simplu mobilată, dar cu gust în care domnea o ordine perfectă. Cum sta în prag, rotindu-şi privirea prin cameră, urechea lui prinse, un zgomot, pe care nu-l percepuse la început, acela al unei surse de apă curgând.

Dintr-un salt fu în dreptul băii. Dar zadarnic încercă să deschidă uşa, căci era încuiată cu cheia. Din nou Cumpănă îşi făcu datoria. Dar când uşa fu împinsă la perete, cei trei bărbaţi rămaseră ca trăsniţi în faţa spectacolului

oribil,care li se înfăţişa.

Un bărbat gol, îngenuncheat în cada de baie, cu mâna încleştată pe un robinet, sta încremenit asemeni unei statui cenuşii de piatră, în timp ce valuri de apă se scurgeau peste el din duşul flexibil, pe care îl ţinea cu cealaltă. Ochii ieşiţi din orbite, trăsăturile rigide, ca şi culoarea pământie, aproape neagră a pielii, nu mai lăsau nicio îndoială asupra cauzei tare pusese, fulgerător capăt vieţii bărbatului din cadă.

— Muşat! Siguranţa!

Nu fu nevoie ca Alcaz să repete ordinul, căci Muşat se şi repezise, urmat de Cumpănă, desfăcu siguranţele de la tablou. Numai atunci toţi trei se apropiară de vana în care, în timp ce cadavrul zăcea în aceeaşi poziţie, apa mai ţâşnea prin duşul flexibil.

Până la venirea echipei TS şi a maiorului Glonaru cu Jasper Flint, locotenentul major Alcaz începu să cerceteze, fără să deranjeze nimic de la locul său, camera de locuit şi holul. Făcu, pe carnetul său, schiţa camerei de baie, cu poziţia în care găsise cadavrul. Cercetă cu o lupă pielea şi părul cadavrului, încuie şi descuie în nenumărate rânduri broaştele uşilor, demontă chiar pe aceea de la uşă, cu o şurubelniţă găsită în sertar şi o cercetă cu atenţie. Părând satisfăcut de cele constatate, se înapoie în camera de locuit. Aici nu se găsi nimic important, în afară de o scrisoare deschisă, pusă la loc vizibil pe o noptieră. Scrisoarea, pe care o citi până la capăt, păru să-i aducă unele lămuriri pe care le socoti neîndestulătoare totuşi. Trecu din nou în camera de baie şi începu să cerceteze felul în care fusese electrocutat omul din cadă. Principiul, mai bine zis modalitatea în care se realizase acest lucru era destul de simplu. Sursa de energie, de o tensiune şi voltaj peste normal, oricât îşi bătu capul, nu o putu stabili. Tocmai când se gândea dacă nu era cazul să facă ceva sondaje prin pereţi şi pe sub parchet, sosiră şi cei aşteptaţi.

După ce raportă maiorului Glonaru cele întâmplate, acesta, însoţit de Jasper Flint, aruncă o privire în baie, din pragul acesteia, după care trecu în camera de locuit, lăsând lucrătorii TS să lucreze nestingheriţi.

— Ce poţi să ne spui cu privire la această întâmplare? – fu prima întrebare a maiorului Glonaru.

— Că lucrările sunt prea regizate ca să fie vorba de o sinucidere. Acest act funest a fost săvârşit într-o manieră mult prea teatrală, ca să nu se dea de bănuit. De altfel şi scrisoarea pe care am găsit-o, departe de a limpezi lucrurile, mai mult le încurcă, după părerea mea. Poftiţi scrisoarea pe care a lăsat-o, până la proba contrarie, sinucigaşul – mai spuse Alcaz, înmânând scrisoarea pe care o găsise pe noptieră.

După ce parcurse în grabă conţinutul scrisorii, şeful o dădu lui Jasper Flint care, după ce o citi, o înapoie împăturită lui Alcaz.

— S-ar părea că avem de a face cu scrisoarea unui sinucigaş. Şi acesta ar fi, nici mai mult, nici mai puţin, decât Marele Necunoscut.

Maiorul Glonaru tăcu şi rămase un timp pe gânduri, cu ochii pe jumătate închişi. Când vorbi din nou, se uită mai întâi la Jasper Flint şi apoi la Alcaz, ca pentru a-i invita să fie atenţi la cele ce aveau să spună.

— Instalaţia este proaspătă, spuse lucrătorul TS. Are abia câteva zile. De la acest transformator pleacă două fire îngropate sub parchet, până în camera de baie, în dosul vanei, unde pe unul din fire l-a legat de orificiul de evacuare al apei, iar pe celălalt, zidit, l-a dus până în spatele instalaţiei de încălzire a apei. Totul perfect izolat şi bine camuflat. Cine intră într-o asemenea vană de baie şi manevrează robinetul de apă caldă, în cealaltă mână ţinând duşul flexibil, are o moarte fulgerătoare. În momentul când primii stropi de apă, care ţâşnesc din duşul flexibil îl ating, omul este electrocutat, prin corpul lui restabilindu-se circuitul dintre cei doi conductori, care

pleacă de la transformator. Aici avem ceva de făcut? – întrebă el, după ce dăduse explicaţiile asupra felului cum murise omul din cada de baie. În baie am terminat tot ceea ce trebuia făcut.

— Nu cred că aici veţi găsi ceva. Mergeţi la laborator şi exploataţi datele culese.

După ce lucrătorii TS plecară, maiorul Glonaru uitându-se la Alcaz îşi dădu seama că acesta mai avea ceva de spus.

— Care este părerea dumitale?

— Marele Necunoscut nu se sinucide, preferă să ucidă. Dându-şi seama că este încolţit, asasinează pe cel mai apropiat ajutor al său, pe secretarul muzeului. Scrisoarea lui Horia Ciornei are rolul de a ne încredinţa că prin această sinucidere spectaculară, Marele Necunoscut şi-a încheiat cariera. Avea nevoie să ne lege la ochi pentru ca să câştige timp. Un timp foarte scurt, două zile. Susţin că Marele Necunoscut, după ce s-a asigurat că Horia Ciornei a murit, a ieşit din garsonieră încuind pe dinafară uşa de la baie şi de la hol, cu ajutorul unui cleşte, ale cărui fălci erau îmbrăcate în cauciuc, atât pentru a nu zgâria cheile, cât şi pentru a face o priză mai bună la răsucirea acestora.

— Pentru a rezuma spusele dumitale – interveni şeful – Horia Ciornei a fost asasinat de Marele Necunoscut, pentru ca să ne dea iluzia că totul s-a terminat, în scopul de a-şi crea un răgaz.

— Întocmai, tovarăşe maior!

— Aş vrea să fac o precizare, interveni inspectorul. O consider absolut necesară, înainte de a continua convorbirea noastră.

— Vă rog chiar, spuse maiorul Glonaru.

— Omul care a fost ucis de Marele Necunoscut nu este Horia Ciornei.

CAPITOLUL AL ŞAPTESPREZECELEA

— O şedinţă
— Un orb
— O lovitură de teatru

Începuse să se lase amurgul. Două ore după închiderea muzeului, un bărbat, care parcă ar fi aşteptat să se scurgă acest timp, împinse portiţa din zidul care despărţea de stradă capătul micului parc din spatele muzeului, pătrunse înăuntru, închise portiţa la loc şi începu să traverseze parcul, îndreptându-se spre garaj, pe a cărui uşă dispăru.

La intervale regulate, alţi indivizi străbătură acelaşi drum şi intrară, fără ezitare, în garaj. Aşa se făcu că la orele 21, în sala de consiliu, aşezaţi în jurul mesei celei lungi, se găsea un număr apreciabil de oameni. Un scaun era gol la masa cea mare. Tot neocupat era şi scaunul de la masa cea mică. Până la începerea şedinţei, cu toţii ştiau acest lucru, mai erau 15 minute. Acest sfert de oră era planificat pentru ca, în cazul în care vreunul din cei convocaţi ar fi întârziat, să aibă posibilitatea să sosească până la venirea celui care îi convocase.

Lumina se stinse. Nu apucară să se foiască, neliniştiţi, în scaune şi becurile se aprinseră iar. Scoaseră cu toţii un oftat de uşurare şi rămaseră cu ochii pironiţi la masa mică, unde se ivise un nou personaj.

Stând în picioare, drept, cu forme masive, părând de o înălţime puţin obişnuită, datorită, în parte, platformei pe care era aşezată masa înapoia căreia sta, bărbatul pe care îl adusese întunericul purta o mască de cauciuc, cu o deschidere subţire în dreptul gurii şi nişte lentile fumurii în dreptul ochilor. Era îmbrăcat în haine de seară, iar mâinile în care ţinea o foaie de hârtie erau înmănuşate.

— Bună seara, domnilor! – spuse cu o voce adâncă, baritonală, omul mascat. Sunt fericit şi onorat totodată să

vă salut. Pentru că timpul nostru este măsurat şi fiecare dintre noi este rechemat de treburi a căror importanţă depăşeşte pe toate celelalte cu care v-aţi ocupat până în seara aceasta, vom intra direct în miezul problemei.

Mă simt dator să vă dau o explicaţie în privinţa absenţei din mijlocul nostru a domnului Maican. Numitul domn nu a mai putut veni, deoarece s-a răzgândit în ultimul moment şi a luat trenul în altă direcţie, dacă nu mă înşel. Era un om nehotărât, fricos şi înclinat spre trădare. Din acest motiv, domnul Maican, a avut un mic accident acum cinci-şase ore, în timpul călătoriei sale. Bănuiesc că la trecerea trenului printr-un tunel, fereastra compartimentului **s-a** deschis şi, buimăcit de fum, vrând să o închidă, a căzut în gol. Noi deplângem cu toţii tragica întâmplare, dar am fi deplâns fiecare în parte situaţia în care ne-am fi găsit, dacă nu mă înşel, în cazul când domnul Maican ar fi reuşit să ne denunţe, aşa cum intenţionase.

Întrucât asociaţia pe care o fondăm în seara aceasta impune o bună informare asupra membrilor ei, ne-am luat libertatea ca nu numai domnul Maican să fie obiectul atenţiei noastre, ci fiecare dintre dumneavoastră. Domnul Bazil Vasilescu a primit acum zece zile o scrisoare din străinătate. I-a scris un prieten al său, inginer şi membru în consiliul de administraţie al unei fabrici de cauciuc sintetic.

Aveţi scrisoarea la dumneavoastră, dacă nu mă înşel, cel puţin o aveaţi când aţi plecat de acasă, – se adresă vorbitorul unuia dintre oaspeţi. Vă rog să confirmaţi spusele mele aici, în faţa tuturor.

— Desigur, spuse Bazil Vasilescu, plin de uimire, scoţând din portvizit un plic împăturit. Aceasta este scrisoarea de care aţi amintit.

— Sunteţi sigur?

— Mai mult decât sigur! Am avut-o tot timpul asupra mea, de când am primit-o.

— Vă înşelaţi! Posedaţi o copie a scrisorii respective.

Originalul se găseşte la noi, din fericire pentru dumneavoastră. Dacă ar fi căzut în alte mâini, prima analiză chimică l-ar fi convins că persoana care primeşte asemenea scrisori prezintă un interes deosebit pentru cei însărcinaţi cu siguranţa statului. Puteţi lua loc!

Domnul Cotormani, de pildă, vă poate confirma că în piatra funerară de pe mormântul defunctei sale soţii există, dacă nu mă înşel, o mică ascunzătoare, în care îşi păstrează o apreciabilă sumă în dolari şi un număr frumuşel de cocoşei. Din discreţie, nu precizez valoarea tăinuitului depozit. Previn însă pe onoratul nostru oaspete că la întoarcere, procedând la controlul ascunzătorii, va găsi valorosul depozit transformat în lei, schimbul fiind efectuat de noi, pentru a-l pune la adăpostul oricărei surprize din partea organelor miliţiei economice. Domnule Cotormani, vă rog să confirmaţi exactitatea celor ce am afirmat în privinţa ascunzătorii din piatra funerară.

— Să trecem acum – reluă necunoscutul – la discutarea obiectului propriu-zis al problemei care ne-a întrunit astăzi, la această dată memorabilă.

Stradela luminată numai de un singur lampion făcea să pară mai întunecată noaptea fără stele. O perdea masivă de nori acoperise cerul, până la orizont şi vântul dinspre mare începea să clatine încremenirea frunzişului copacilor de pe marginea trotuarelor şi din micul parc al muzeului de antichităţi.

La portiţa din zidul parcului se zărea sclipind, din când în când, licuriciul unei ţigări. Din cauza întunericului, omul mai mult se ghicea, decât se desluşea, adăpostit pe jumătate de intrândul porţii. Nimic nu tulbura liniştea fumătorului singuratic. Doar din când în când, răsunau paşii rarilor trecători, străbătând strada învecinată, în care da stradela, după ce făcea un cot la aproape 20 de metri de poartă.

Fără îndoială că omul cu ţigara se plictisea. De când era

în post, cam de la lăsarea întunericului, fumase opt ţigări, fredonase, în surdină, zece cântece de inimă albastră, jucase la şmecherie o partidă de barbut în gând, fusese judecător şi împărţise dreptatea în două procese, în care tot el fusese acuzatul, iar acum se simţea toropit de somn.

Deodată, aşa pe jumătate adormit, urechea lui prinse târşâitul unor paşi şi un bocănit rar, metalic. Somnul îi pieri cu totul şi fu numai ochi şi urechi.

Paşii se-apropiau, tot mai desluşiţi, ca şi bocănitul acela regulat. Veneau de după cotul pe care îl făcea stradela, înainte de a se pierde în strada învecinată. De după colţ îşi făcu apariţia o umbră nedesluşită, în faţa căreia se agita o pată albă, în timp ce o dungă albă, verticală, împungea aerul cu mişcări regulate, rezemându-se de fiecare dată de trotuar.

Omul cu ţigara, ai cărui ochi se obişnuiseră cu întunericul, se dumeri curând.

„E orbul. Nu-i altul decât moş Pândele cu Cezărică al lui şi cu bastonul alb. Da de unde o fi venind aşa de târziu? Şi un se duce, că nu şade p-aci?”

Între timp, moş Pândele îşi vedea de drum, fără grabă, purtându-şi anevoie paşii nesiguri şi bocănind cu bastonul. Numai Cezărică, simţind parcă apropierea unui om, devenise neliniştit şi începuse să se smucească, îngreunând orbului şi mai mult mersul lui şovăitor. Încerca pe cât putea, cu forţa lui slabă, să ţină cureaua câinelui. Dar această tentativă se dovedi peste puterile lui căci cureaua îi scăpă din mâini şi odată cu ea, din cauza smuciturii, scăpă şi bastonul.

— Cezărică! Cezărică!... Vin la tata! – începu bătrânul orb să-şi cheme câinele, în timp ce, aplecat din şale, bâjbâia pe jos cu mâinile, în căutarea bastonului.

În zadar fură chemările sale, ca şi căutarea bastonului. Cezărică se îndepărtase mult şi adulmeca atent, cu interes crescând, la rădăcina unui copac, dându-i ocol, surd la chemările stăpânului. Cât despre baston, acesta zăcea la

câţiva centimetri de picioarele omului din poartă.

Omul cu ţigara, stinsă acum, în colţul gurii, se delecta cu orbecăiala bătrânului care, în căutarea bastonului, ajunsese lângă el şi era gata-gata să atingă obiectul râvnit. Omul din poartă, însă, cu o mişcare iute a piciorului, împinse bastonul la doi metri mai departe, aproape atingând, în mişcarea pe care o făcu, mâinile orbului.

Hohotul de râs îi îngheţă în gâtlej, în timp ce, săltat de la pământ descrise o curbă în aer şi se prăbuşi, lat, pe trotuar. Cum atinse pământul, orbul fu peste el, şi o ţeavă rece îi apăsă tâmpla.

— O mişcare, un strigăt şi Argint Viu va fi un Argint Mort! – îi şopti o voce convingătoare aproape de ureche.

Lui Ştirbei, zis Argint Viu, îi era destul numai senzaţia rece a apăsării cerculeţului metalic pe tâmplă, aşa că recomandarea nu făcu decât să întărească hotărârea înţeleaptă de a nu mişca şi de a nu striga. Şi, colac peste pupăză, Cezărică lăsase copacul în plata domnului şi găsea acum o rară satisfacţie adulmecându-l cu un uşor mârâit. Abia fusese săltat în picioare, cu brăţări la mâini şi un camion stopă la zece metri de poartă.

— Ţi s-a înfundat de data asta, Ştirbei, spuse locotenentul major Alcaz, care coborâse din cabina camionului şi venise la poarta parcului: Dumneata, Gherghina, ia-l în primire!

— Am înţeles, tovarăşe locotenent major!

— Dincolo sunt toate în ordine, tovarăşe locotenent major? – întrebă falsul orb care, între timp, îşi scoase ochelarii.

— În ordine, Dumitriule. Şi strada principală şi celelalte două sunt sub supravegherea lucrătorilor noştri. Tovarăşul maior ne-a anunţat prin radio că drumul este sigur şi că semnalele de alarmă nu vor funcţiona. Aşa cum am întins plasa, infractorilor le este tăiată orice cale de retragere. De data aceasta Marele Necunoscut va fi al nostru. Să începem hora! – mai spuse locotenentul major, cu o uşoară

emoţie în glas, după ce se uită la cadranul fosforescent al ceasului de la mână.

Însoţit de locotenentul Dumitriu şi de opt oameni, pătrunse în parc, în timp ce restul lucrătorilor se postau la distanţe, în lungul stradelei.

Alcaz şi însoţitorii săi străbătură aleile parcului şi se îndreptară spre garaj.

Lumina unei lanterne dădu ocol încăperii, după care se stinse. Alcaz se îndreptă, urmat de ceilalţi, spre o limuzină pusă pe butuci, deasupra gropii de întreţinere. O altă maşină, în stare bună, sta la vreo doi metri de prima.

Alcaz se urcă în prima maşină şi, apăsând pe ambreiaj, răsuci volanul un sfert de cerc spre stânga, apoi îl trase cu putere spre dânsul. Fără cel mai mic zgomot, maşina lunecă înapoi, odată cu un oblon care, descoperind o cavitate, astupa acum complet groapa de întreţinere. Se aprinse lumina, lăsând să se vadă o scară cu treptele destul de comode. Lucrătorii începură să coboare treptele şi ajunseră într-un culoar strâmt, dar destul de înalt, care urca în pantă lină. Când şi ultimul om coborî de pe ultima treaptă a scării, se auzi un fâşâit şi cavitatea se închise, prin revenirea maşinii de pe butuci în poziţia iniţială.

Culoarul se sfârşi la picioarele unei scări. Urcară şi această scară, mai străbătură câteva ganguri, urcară alte câteva scări şi, în sfârşit, se opriră la capătul unui ultim coridor, în dreptul unei uşi masive, din două panouri glisante fără nicio clanţă, sau alt dispozitiv de manevrare, în afara unui buton roşu, ca de sonerie.

Locotenentul major Alcaz lipi urechea de un panou şi auzul său prinse, abia perceptibil, murmurul unor voci.

— Nu cred să mai aibă mult – şopti el locotenentului Dumitriu. Nu vom deschide uşa prin apăsare pe buton. Cei din sală s-ar putea să nu-şi piardă firea şi să opună rezistenţă. Vom profita de învălmăşeala care se va produce la terminarea şedinţei. Nu avem încotro, trebuie să aşteptăm. Voi cinci staţi de partea dreaptă a uşii, lipiţi de

perete. Restul vor sta cu mine în partea stângă.

Îşi luară locurile şi începu aşteptarea, cu o încordare crescândă, pe măsură ce se scurgeau minutele. Din fericire, răbdarea nu le fu pusă la o grea încercare, deoarece după o jumătate de oră, auzul lor încordat prinse zgomotul unui declic şi panourile masive începură să lunece în perete. Când deschiderea dintre ele fu destul de mare ca să permită trecerea a doi oameni, Alcaz şi locotenentul Dumitriu, cu revolverele în mâini, năvăliră. Mişcarea fu atât de rapidă şi surprinderea celor dinăuntru atât de mare, încât, abia ridicaţi de pe scaune, căzură ca nişte jucării dezarticulate pe vechile locuri, fără să scoată o vorbă.

— Mâinile sus! Nicio mişcare, domnilor! – strică Alcaz. Invitaţia este şi pentru dumneata – se adresă el omului mascat de la masa prezidenţială. Acesta încercase să-şi ducă o mână la piept, dar îşi oprise gestul, văzând ţeava revolverului locotenentului major îndreptată spre el. Începeţi! ordonă Alcaz însoţitorilor săi. Eu mă voi îngriji de dumnealui – mai spuse el, îndreptându-se spre masa mică.

— Un moment! – răsună calmă vocea omului mascat. Şi atât de mult semăna înfăţişarea, cât şi glasul acestuia, cu al redactorului şef de la „Drum Nou”, încât Alcaz se opri fără voie. Ultima scenă o joc eu! Va fi o scenă plină de efect, dacă nu mă înşel. Eu voi trage cortina!

— Stai!

Somaţia făcută de Alcaz detună aproape în acelaşi timp cu hohotul de râs al omului mascat. Dar abia făcu primul pas şi, cu tot efortul muşchilor, îşi frână elanul, spre a nu fi strivit de masiva cortină, care se lăsă din tavan, punând între el şi omul cu mască un obstacol de metal, cu neputinţă de străbătut.

— Cu ce vă pot fi de folos, la o oră atât de neobişnuită? – întrebă profesorul Zangopol pe locotenentul major Alcaz care, după o jumătate de oră de la cele petrecute în sala de

şedinţe, intrase în cabinetul cunoscutului arheolog.

— Mergeam către casă, tovarăşe profesor. Tocmai mă întorceam de la o şedinţă festivă când, trecând prin faţa muzeului, am văzut lumină la ferestrele cabinetului dumneavoastră. Mi-am amintit că în zori urmează să plecaţi în străinătate, la congres, şi nu mi-am luat rămas bun. În problemele pe care aş vrea să le lămuresc cu binevoitorul dumneavoastră concurs.

— Cu toate că sunt foarte ocupat, vedeţi dezordinea care domneşte aici, cu ultimele preparative de plecare, vă stau la dispoziţie. Nu vreţi să luaţi loc?

— Vă mulţumesc pentru amabilitate, răspunse Alcaz după o clipă de şovăială, aşezându-se în fotoliul din faţa mesei de scris, în dosul căreia sta savantul.

— Despre ce este vorba, tovarăşe locotenent major?

— Unii oameni dotaţi imortalizează în scris roadele imaginaţiei lor, sau ale unor bogate experienţe, ori ale anilor de studiu, în ceea ce în mod obişnuit numim literatură tehnică, ştiinţifică sau beletristică. Noi, lucrători pe un teren de activitate, aş putea spune special, trebuie să materializăm în scris fiecare problemă care ne-a revenit, de la prima sesizare până la definitiva ei rezolvare. Este, ceea ce noi numim, deschiderea şi închiderea unui dosar.

— Nu văd, totuşi, ce rol am eu în această cutumă, specifică muncii dumneavoastră. Sunt un modest om de ştiinţă, un arheolog, nu un ofiţer.

— Cu îngăduinţa dumneavoastră, voi arăta unele lucruri. Asupra altora vă voi solicita unele precizări, în toate acestea, însă, va avea şi arheologia un mic rol.

— Nu aţi vrea să treceţi la lucruri mai concrete?

— Cu puţin timp înainte de decolarea avionului cu care s-a prăbuşit căpitanul Gorduz, aţi fost în apropierea aeroportului.

— Alţii au fost chiar pe pista de decolare, după cât se spune.

— Martin Birău a evadat cu ajutorul unui gardian. Atât gardianul, cât şi Ivaşcu au fost asasinaţi de un motociclist. Ivaşcu era acela care, după cât ştiţi şi dumneavoastră, a fost pe aeroport la decolarea avionului. A doua zi după evadarea lui Birău, intră în scenă mister Jasper Flint. Acesta era chiar Birău, care sub masca ofiţerului de poliţie, având acces la noi, putea informa pe Marele Necunoscut de orice mişcare a noastră.

— Marele Necunoscut?! Cartea, ba nu, dosarul dumneavoastră, are prea multe personaje. Încep să le încurc. Cine este acest Mare Necunoscut?

— Vă voi dezvălui identitatea acestui personaj. Horia Ciornei are rolul de frunte în toate acţiunile criminale din bogata activitate a Marelui Necunoscut. Horia Ciornei, prin uşurinţa de a se travesti – el este în realitate un fost actor ratat, Adrian Mirea, pe care un timp l-am crezut mort – a izbutit ca, în toate cazurile când trebuia să acţioneze direct, să copieze înfăţişarea distinsului profesor Zangopol.

— Dacă secretarul meu a fost una şi aceeaşi persoană cu Adrian Mirea, problema este rezolvată prin sinuciderea lui, montată atât de teatral.

— Prea teatral şi prea spectaculos.

— Când cineva îşi ia viaţa, îşi alege modalitatea care îi convine. Este poate una din puţinele satisfacţii pe care le are şi ultima: aceea de a se vorbi de dânsul măcar după moarte. Totuşi, nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Aţi remarcat, cred, că vorbind de Horia Ciornei, am spus „este” şi nu „a fost” în realitate actorul Adrian Mirea.

— Sunt prea obosit ca să reţin subtilităţile dumneavoastră de exprimare. Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Că Horia Ciornei-Mirea nu a murit.

— Imposibil! Dumneavoastră l-aţi găsit în vana de baie. M-aţi chemat la morgă să-l identific. Concluziile…

— Aţi fost lăsat să credeţi că Ciornei a murit.

— În ce scop?

— Pentru a face pe asasinul omului din cada de baie să

se simtă în siguranţă. Pentru a fi siguri, la rândul nostru, că ultima operaţie a Marelui Necunoscut, aniversarea, va avea loc în seara aceasta.

— Atunci, dacă nu vreţi să faceţi un secret din aceasta, cine a fost omul din cada de baie şi unde este acum Adrian Mirea?

— Regretăm din tot sufletul că nu am putut preveni această ultimă crimă a Marelui Necunoscut, a cărei victimă i-a căzut adevăratul profesor Zangopol... Jos masca şi toate cărţile pe masă!

În aceeaşi clipă uşa se dădu de perete şi în prag apărură doi bărbaţi. La vederea lor, pentru prima dată, păru că îşi pierde sângele rece.

— Voi!... Voi... – abia izbuti să îngâne, smulgându-şi cu un gest al ambelor mâini peruca şi barba falsă.

— Domnule Mirea, îţi prezint pe căpitanul Gorduz. Şi acum, sus mâinile!

— Atenţie! Atenţie, Alcaz! – strigă căpitanul Gorduz şi trase. Dar glonţul se izbi de peretele opus, cel căruia îi fusese destinat dispărând cu o fracţiune de secundă mai înainte, ca intrat în pământ.

În dosul biroului, în podea, abia se distingea conturul unei trape.

— Rămâi aici, Alcaz. Eu ştiu pe unde să-i iau urma! – spuse căpitanul Gorduz repezindu-se spre uşă.

În acest timp Mirea străbătu, în fugă, culoarul subteran, în care se refugiase prin trapă, ajunse în spaţiul de sub maşina din garaj şi se opri atât cât să pună în mişcare un mecanism care îi deschidea o uşă iscusit mascată în peretele din stânga. Pătruns într-un nou coridor, uşa se închise în urma sa. Parcurse aproape zece metri, urcă câteva trepte şi împinse lateral, fără efort, o lespede de deasupra sa, care, deplasându-se, lăsa să se vadă o nişă în care erau două manete. Mirea împinse una dintre manete până la refuz, în timp ce un rictus diabolic îi desfigura faţa. Ştia, cu toată certitudinea, că în cinci minute toate

coridoarele subterane vor fi inundate de apă şi eventualii urmăritori urmau să moară înecaţi ca nişte şoareci.

După ce stătu atât cât să-şi recâştige respiraţia, manevră cea de a doua manetă, care acţiona asupra unui oblon, care masca ieşirea din coridorul subteran. Când se deschise, ieşi dintr-un salt, spre a nu fi prins de oblon, al cărui mecanism era reglat să-l închidă la 20 secunde de la deschidere. Fugarul se găsea acum într-o magazie din curtea imobilului.

Căpitanul de marină, care ieşi după puţin timp din curtea imobilului, trecu grăbit pe lângă doi cetăţeni care, trecuţi cu băutura, încercau fără succes să-şi aprindă ţigările, una de la alta. De îndată ce trecu de ei, unul din cetăţeni aprinse şi stinse o brichetă de două ori. Imediat răsună, nu prea departe, lătratul răguşit al unui dulău, la care îi răspunse mieunatul înspăimântat al unui motan.

Ofiţerul de marină traversă strada, pătrunse în curtea unei case părăsite, printr-una din desele deschizături ale gardului pe jumătate năruit. Curtea respectivă avea două mari avantaje. Primul consta din faptul că peretele din fund al unei case dărăpănate şi pustii masca o magazie destul de nouă, invizibilă chiar şi ziua din strada din care venise fugarul. Această magazie adăpostea un automobil, cu rezervorul plin, gata oricând de plecare. Celălalt avantaj îl oferea fundul curţii părăsite, care era despărţit de o stradă lăturalnică, printr-un gard ruinat. Un gol mai mare care se căsca în gardul pe jumătate dărâmat, arăta doar că acolo fusese cândva o poartă.

Căpitanul se apropie fără fereală de magazie, descuie lacătul greu de la uşa dublă, pe care o lăsă deschisă, pătrunse înăuntru şi se îndreptă cu paşi repezi spre automobil. În câteva secunde fu la volanul maşinii, făcu contactul şi vru să pornească motorul. Broboane mari de sudoare îi inundară fruntea. Se aplecă să ia manivela de pornire, dar un cerculeţ rece, presant, i se lipi de ceafă.

— Nicio mişcare, Mirea! – rosti ferm Gorun, înălţându-se

din dosul banchetei. Nu sunt de meserie şi am un trac teribil... Aşa de tare îmi tremură mâna pe trăgaci, încât mi-e teamă că, de faci cea mai mică mişcare, îţi voi scăpa toată încărcătura în ceafă... Uite, acum că s-a aprins lumina şi s-a apropiat locotenentul Muşat, mă simt mai liniştit. Te las în mâini bune şi sigure.

— Ai îmblânzit leul, tovarăşe Gorun, după cât văd, spuse locotenentul Muşat, deschizând portiera din stânga lui Mirea.

— Cu un asemenea argument... Acum că ai venit şi dumneata, pot profita de acest rar prilej, ca să-mi realizez unul din visele mele. Vreau să iau un interviu acestui domn atât de scump la vedere.

Cu un strigăt neomenesc, mai mult un răget de fiară rănită, Mirea păru că vrea să se ridice, apoi se răsuci brusc spre dreapta şi se nărui pe banchetă.

— Cianură de potasiu – spuse Gorun, după ce se aplecă asupra lui Mirea, apoi ieşi din maşină. Văzu apărând în pragul uşii pe căpitanul Gorduz, urmat de Alcaz.

— Ar fi fost mult mai bine dacă l-ai fi ameţit cu o lovitură în ceafă când s-a urcat în maşină, spuse căpitanul Gorduz, dându-şi seama de situaţie.

— Nu l-am scăpat din ochi nicio secundă. Nu a făcut nicio mişcare.

— A avut fiola în gură. Când şi-a dat seama că nu mai are nicio şansă de scăpare, a preferat acest sfârşit, decât să ne cadă viu în mână.

— Este al doilea interviu pe care îl ratez de când cu povestea aceasta. Altădată voi şti cum să procedez.

— Dar până atunci, dă-mi jucăria asta, mai înainte să faci vreo boroboaţă, spuse căpitanul Gorduz, luând din mâna lui Gorun revolverul, pe care acesta, fără să-şi dea seama, îl ţinea îndreptat spre pieptul căpitanului.

CAPITOLUL AL OPTSPREZECELEA

— Întrebări şi răspunsuri

— Te-am invitat aici, la mine acasă, pentru ca să ne achităm de o datorie pe care, în mod neoficial, am contractat-o nu demult cu dumneata, spuse şeful lui Radu Gorun, de îndată ce acesta ocupase fotoliul pe care i-l oferise.

Gorun se uita când la maiorul Glonaru, când la prietenul său, chipul lui exprimând nedumerirea.

— Acum câtva timp – interveni căpitanul Gorduz – şeful tău îţi dăduse sarcina să publici o serie de articole despre Marele Necunoscut. Atunci ţi-am recomandat să încalci dispoziţia pe care ai primit-o de la tovarăşul Petrescu.

— Mi-ai oferit în schimb prilejul de a mă uita într-un album.

— Albumul şi povestea cu dispariţia lui mister Fullin, precizează Gorduz.

— Din toate acestea – reluă reporterul – nu aş putea închega mare lucru. Îmi lipsesc elemente fără de care tot ce aş aşterne pe hârtie ar părea o poveste nu prea dibaci inventată şi prost însăilată.

— Noi îţi vom da toate acele elemente care îţi lipsesc. Formulează-ţi întrebările, îţi stăm la dispoziţie!

Reporterul nu răspunse imediat, chibzuind pe care din cele câteva întrebări, cărora nu le găsise răspunsul, trebuia să o pună mai întâi.

— Ce v-a făcut să credeţi că Marele Necunoscut era Adrian Mirea, din moment ce se constatase, oficial, că valurile mării aruncaseră la ţărm cadavrul fostului actor, la data de 4 iulie 1945?

— Curând după război – începu căpitanul Gorduz – s-a pripăşit în port un fost marinar, Necula Dumitru. Alcoolul făcuse din el o epavă. Nu mai era angajat pe niciun vas. La

începutul lunii mai, Necula începu să trăiască destul de larg, cu toate că nu mai lucra nimic. Huzurul lui a durat numai două săptămâni, căci la 18 mai a dispărut. Cu două zile înainte de dispariţie, un marinar străin i-a făcut un tatuaj pe braţul stâng.

Acum urmează câteva probleme de amănunt pe care nu ai avut de unde să le ştii.

Autopsia a stabilit că Mirea nu a murit înecat, ci otrăvit. Tot atunci s-a constatat că victima suferise de ciroză şi avea inima în dreapta.

Adrian Mirea nu fusese alcoolic şi avusese inima în stânga, normală.

Necula avusese inima în dreapta şi fusese un alcoolic inveterat. Cu câteva luni înainte de dispariţie a fost internat în spital, în urma unui accident. Atunci i s-a pus o plombă la un molar. În fişa lui de spitalizare s-a consemnat că pacientul prezenta ciudăţenia de a avea inima în dreapta.

Cadavrul aruncat la ţărm de valuri la patru iulie 1945 prezenta un tatuaj pe braţul stâng, dar atât de corodat încât nu s-a putut preciza ce reprezenta. Nici amprentele digitale nu s-au putut lua, epiderma fusese distrusă. Talia, părul, numărul de la picior corespundeau cu ale lui Adrian Mirea.

Când am luat toate informaţiile cu privire la Necula, m-a izbit spectaculozitatea şi înscenările teatrale ale loviturilor date; misterul de care se înconjura făptaşul; unitatea de concepţie. Şi am întrezărit mâna lui Adrian Mirea. Mi-am luat albumul şi m-am prezentat la tovarăşul maior Glonaru.

— Ce a însemnat pentru dumneavoastră episodul arestării lui Birău?

— A fost scânteia care a declanşat reacţia în lanţ, ce-a condus la prăbuşirea edificiului construit cu atâta ingeniozitate de Mirea, răspunse maiorul Glonaru.

— Poliţia – interveni căpitanul Gorduz – ne-a făcut cunoscut că Birău s-a îmbarcat pe *Blue Bird*, cu destinaţia

Constanţa. Arestarea lui Birău ne-a dat prilejul mult aşteptat de a pătrunde în bârlogul lupului.

— Când ai intrat în pielea lui Birău? – se adresă reporterul lui Gorduz.

— M-am substituit lui Birău în închisoare. Cunoşteam de la Ardavani planul întocmit de Marele Necunoscut pentru evadarea acestuia, în eventualitatea că ar fi fost arestat. Birău a fost transportat imediat după aceea la loc sigur, în clinica de boli nervoase, pe care o conduce doctorul Voinescu. Îl păzesc acolo lucrătorii noştri.

Devenit Jasper Flint, inspector de poliţie, aveam acces permanent şi oficial peste tot, cu sarcina de a obţine orice informaţie pe care o dorea Adrian Mirea.

— Ce rol a jucat Ivaşcu? – întrebă reporterul.

— A fost cel mai util informator al Marelui Necunoscut, răspunse şeful.

— Aşa a fost posibil ca Mirea să afle de plecarea mea în străinătate. Tot pe aceeaşi cale a aflat de transferul de valută, cel plin de peripeţii, spuse Gorduz.

— Dar care nu a fost decât un bluf, deoarece nu s-a efectuat niciun fel de transfer de valută sau valori. Falsul transfer a fost unul din ochiurile plasei întinse Marelui Necunoscut.

Prezenţa profesorului Zangopol la uzina de apă – continuă şeful – tăgada lui că ar fi fost acolo; dovezile palpabile că a asistat la reprezentaţia de la teatru; prezenţa savantului în preajma aeroportului; nerecunoaşterea acestui fapt, apoi recunoaşterea lui în cadrul aceleiaşi convorbiri; ei bine, toate acestea ne-au îndrituit să credem că cineva din preajma profesorului era sau Marele Necunoscut sau cel mai apropiat ajutor al său.

Certitudinea ne-a fost adusă de cercetările lui Gorduz, devenit Jasper Flint, în urma cărora s-a ivit necesitatea unei a doua antene de ale noastre la cartierul general al lui Mirea.

Acum apare în scenă noua secretară a lui Zangopol,

sublocotenentul Baltag Mona.

Sub înfăţişarea inspectorului, căpitanul Gorduz a înscenat accidentul de automobil, în urma căruia Magda Oprescu a fost internată la spital, fără să aibă nici măcar o zgârietură. Secretara a fost dusă la spital după două ore de la accident. În acest răstimp a fost în tovărăşia lui Gorduz şi a mea. Atunci ne-a destăinuit care era textul acela fără cap şi coadă, din cauza căruia fusese admonestată de către Horia Ciornei:

„Mac Mullty va fi trimis cu Pasărea albastră la Constanţa”.

În căutarea identităţii Marelui Necunoscut, toate drumurile duceau la Ciornei. Secretarul era singurul om care nu fusese văzut în preajma nici unui loc unde se petrecuse vreunul din evenimentele pe care le cunoaştem. Era singurul care putea prezenta un alibi, care îl punea în afară de orice bănuială, în timp ce oricare dintre cei care atrăseseră atenţia noastră avea o poziţie destul de discutabilă.

— Bine, dar el prezenta un alibi perfect, după câte ştiu! – exclamă Gorun.

— Tocmai aici a fost partea slabă a alibiului: a fost prea regizat. În seara diversiunii de la uzina de apă, secretarul a afirmat că la orele 19,30 se găsea în biroul său, unde a stat până în jurul orelor 23.00. Magda Oprescu a confirmat că Ciornei s-a întors la ora aceea şi că a anunţat-o că va lucra până la orele 23,00. Dactilografa a plecat acasă la orele 22,30. În tot acest timp, Ciornei a rămas în birou. Mai mult încă, incidentul din jurul orelor 21,30 pledează în favoarea lui Ciornei. Cu toate acestea, când secretarul a ieşit din birou la orele 22,30 şi a spus Magdei Oprescu că poate să plece acasă, nu i-a pomenit nimic de faptul că ea încălcase consemnul de a nu-l deranja.

— Atunci?

— Totul nu a fost decât o abilă şi teatrală înscenare, interveni maiorul Glonaru. Lui Gorduz, în pielea lui Jasper

Flint, i-au trebuit câteva zile şi nopţi până a izbutit să descopere şi să schiţeze trecerile subterane şi sistemul de semnalizare, atât de ingenios puse la punct.

Puţin timp după ce Ciornei ne-a prezentat alibiul, ştiam că el avea posibilitatea să treacă din birou într-o încăpere mică. Tot de acolo putea să coboare într-un coridor subteran, care îl ducea fie în garaj, fie în magazia din curtea casei în care locuia.

Când biroul era încuiat, oricine apăsa pe mânerul uşii era oprit de acel invariabil „vă rog să nu mă deranjaţi sub niciun motiv”.

Un ingenios şi simplu sistem punea în mişcare, prin apăsarea mânerului uşii, o bandă de magnetofon pe care Ciornei îşi imprimase vocea. Descoperirea magnetofonului este legată de un incident, care putea să-l coste viaţa pe Gorduz.

— Ce era să se întâmple? – întrebă reporterul, întorcându-se spre căpitan.

— În noaptea aceea am avut o scurtă, dar palpitantă întâlnire cu Mona, în biroul secretarului. Dacă nu o surprindeam strigând-o pe numele zeiţei vânătoarei, cum numai eu obişnuiam să-i spun în glumă, m-ar fi împuşcat, crezând că are de-a face cu Marele Necunoscut.

— O problemă care ne-a dat mult de gândit a fost aceea a scrisorilor anonime, spuse maiorul Glonaru. Iniţial, nu am înţeles de ce Mirea îşi trimitea scrisorile de ameninţare. Nu vedeam logica acestui soi de corespondenţă cu sine însuşi. Tactica lui Mirea era simplă. Datorită scrisorilor anonime, urmărea să creeze premizele cauzei sinuciderii secretarului. Dacă am fi intuit aceasta mai din timp, am fi preîntâmpinat asasinarea profesorului Zangopol.

Maiorul Glonaru tăcu şi rămase un timp cu privirea în gol, amintirea fiindu-i dureros trezită de icoana savantului sacrificat de către Marele Necunoscut.

— V-aş ruga să-mi spuneţi câteva cuvinte despre rolul pe

care l-a jucat Mona, căci de la ea nu am putut să aflu nimic.

— Am înlocuit-o pe Magda Oprescu cu Mona, ca să prevenim asasinarea secretarului muzeului. Pe Zipser l-am arestat pentru a nu fi şi el asasinat, omul era complet nevinovat, naiv de nevinovat. Prin Mona, la muzeu, aveam un lucrător în plus, care să colaboreze cu Gorduz. Datorită Monei am descoperit că majoritatea exponatelor de aur, ori pietre preţioase din sălile muzeului, fuseseră falsificate. Originalele au fost înlocuite în străinătate, prin grija lui Ciornei, cu prilejul transportării lor la diferitele expoziţii care se deschideau odată cu congresele la care lua parte profesorul Zangopol. Mona a pozat în hoaţă în faţa lui Ciornei, pentru a-i câştiga încrederea. Căpitanul Gorduz era informat despre tot ce se petrecea la muzeu.

— Şi acum întrebarea cu care, de altfel, trebuia să încep; ce a însemnat acel accident de avion?

— Prăbuşirea avionului a fost o înscenare menită să-l facă pe Mirea să se creadă scăpat de un adversar incomod. Toată atenţia lui a fost îndreptată spre locotenentul Alcaz, care a luat cazul de la zero, şi a încercat, ca şi Ioan Petrescu, să rezolve această ecuaţie cu o mare necunoscută. În acest timp eu, Jasper Flint...

— Mult mai mare actor ca Mirea.

— Mulţumesc. Machiorii noştri i-au dat de gândit şi lui Alcaz şi la ceilalţi. Spuneam că în acest timp am putut lucra liber în ambele tabere. Sper că sunteţi mulţumiţi. Iar acum, pentru că sper că ţi-ai deşertat tot sacul cu întrebări, dă-mi voie să-ţi pun şi eu o singură întrebare. Ce te-a făcut să crezi că eu eram Jasper Flint?

— Când am fost interogat asupra poveştii aceleia nenorocite cu motocicleta tovarăşului Petrescu, ai fumat două ţigări. Am avut atunci un fel de şoc. Era cât pe ce să bag ţigara în gură cu capătul aprins. Uită-te în scrumieră şi spune-mi ce vezi?

— Câteva resturi de ţigări.

— Eu văd ceva mai mult. Două ţigări au fost stinse într-un mod cu totul aparte, prin presarea capătului aprins pe fundul scrumierei, astfel încât restul de ţigară rămâne fixat în poziţie verticală. Ori, din câţi oameni cunosc, numai tu stingi ţigările în acest fel.

— Ai perfectă dreptate! – rosti căpitanul Gorduz îngândurat. Da, ai perfectă dreptate! Din clipa aceasta m-am lăsat de fumat!

Soneria de la intrare sună prelung. Maiorul Glonaru apăsă pe un buton, care comanda deschiderea automată a uşii, încă înainte ca ecoul soneriei să se stingă.

Peste câteva secunde, uşa încăperii fu izbită de perete şi doctorul Voinescu năvăli ca o furtună, făcu doi paşi şi se opri, cu mână apăsată pe piept, ca şi cum ar fi vrut să-şi astâmpere bătăile inimii.

Atât de neaşteptată şi de neobişnuită fu apariţia lui, încât cei trei bărbaţi săriră în picioare, ca la comandă.

— Ce s-a întâmplat? – întrebă maiorul Glonaru, venind în întâmpinarea doctorului.

— Birău a fugit! – rosti doctorul cu o voce nefiresc de înceată şi se nărui în fotoliul cel mai apropiat.